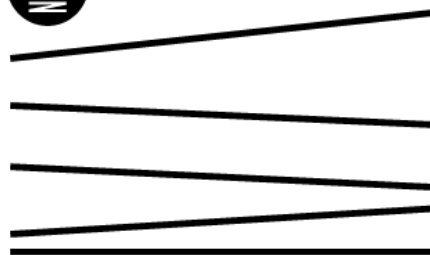

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 5
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

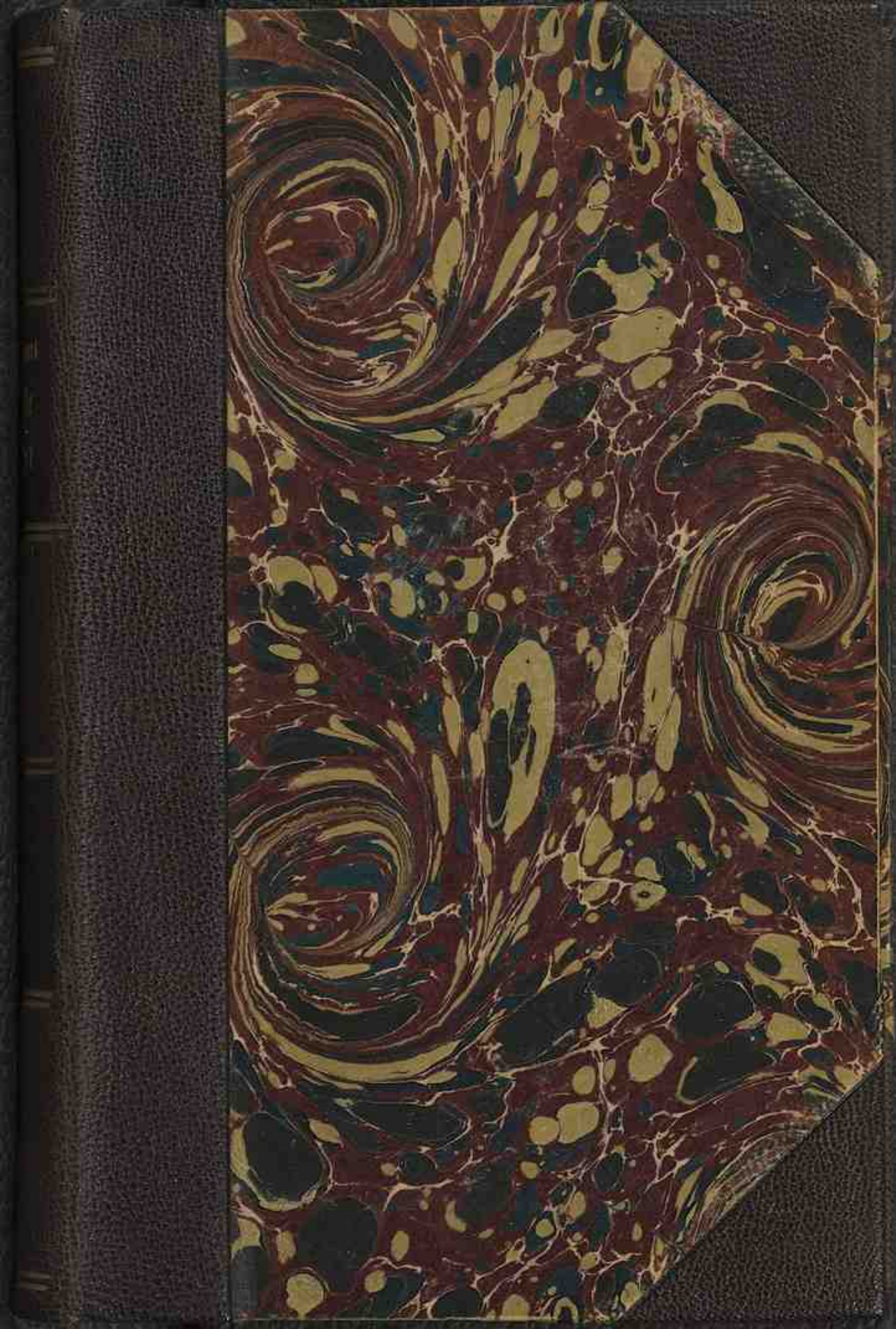
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

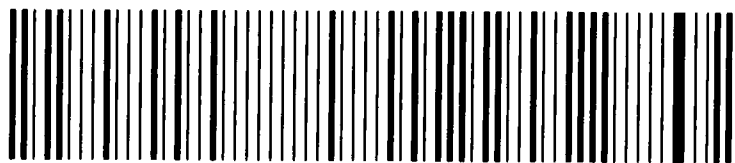
UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52, - 120
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05739 1

+ Rex

Oehlenschlägers

Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. V. Viebenberg.

23de Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Nedsat Pris.

Oehlenschlägers poetiske Skrifter,

udgivne af **J. P. Liebenberg.**

Denne fuldstændige Udgave af Oehlenschlägers poetiske Skrifter, gjengivne i deres oprindelige Skikkelse, og ledsagede af oplysende Anmærkninger af stor literærhistorisk Betydning har overalt vundet fortjent Bisald, og sikket sig en varig Plads i den danske Literatur.

For imidlertid at skaffe den en endnu større Udbredelse, og give selv den mindre Bemidlede Leilighed til at komme i Besiddelse af den, saa at den store Digters Værker i Virkeligheden kunne blive Folkets almindelige Eiendom, har Selskabet besluttet sig til at nedsætte Prisen betydeligt.

Hele Samlingen udgjør ialt 33 Bind (omtrent 742 Ark), inddeelte i følgende 7 Afdelinger:

- I. **Episke Digte:** Heltedigte og Sagaer. (Nordens Guder, Vaulundurs Saga, Helge, Groars Saga, Hrolf Krake, Orvarodds Saga, Ragnar Lodbrok). 4 Bind. Bogladepriis 3 Rdl; **nedsat Pris 4 Kr.**
- II. **Pyriske Digte og Romancer.** 6 Bind. Bogladepriis 4 Rdl 64 β; **nedsat Pris 4 Kr.**

Oehlenschlägers
Poetiske Skrifter.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Femte Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Trykt hos J. H. Schults.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

F. L. Liebenberg.

Tredie Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissionair: L. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Trykt hos J. H. Schults.

Indhold.

Correggio	Stbe. 1.
Stærkoder	157.

Dramatiske Digte.

Tragiske Dramaer.

Tredie Deel.

Correggio.

Tragoedie.

1871

Pr o l o g .

Et Skuespil fremstilles eder her:
Gi nordisk, ingen Daad af Kæmpelivet,
Hvor Krigerkraft og fældent Heltemod
Fremspirer under Luur- og Skjoldeflang;
Gi stolten Kiærlighed til Fædrelandet,
Som synker høi, og jubler i sin Død;
Gi Elskovs søde, sværmeriske Brand
I Kamp mod andre Forhold, andre Pligter.
En stille Fredens Blomst udvikler sig:
From Kiærlighed til Kunst, Religion,
Skøn Menneſkelighed, og fælden Evne.
Tillader Kunstneren, at han engang
Fremstiller eder Træk af Kunstnerlivet!
Thi ikke gaaer den høie Melpomene
Med Hielm bestandig, som sin Søster Pallas:
Hellig Begeistrings dunkelrøde Druer
Nedtynger hendes Loffer; Dolken skjules
Af sinnet Alædemon. Hvor Livet blomstrer,
I Freden som i Krigen, er hun med,
Og sætter kold den skønne Stræben Grændser.

Troer altsaa ei at see et dagligt Dptrin,
 En stille, sygelig Huusfaderdød,
 Fordi ei Helten gaaer i blanken Harnisk,
 Fordi han dræbes ei af Dolk og Sværd.
 Ei Brynien selv, men Brystet under Brynien,
 Ei Dolken, men den Arm, som styrer den,
 Er tragisk. Huuslig sidder Atropos
 Ved Rokken, som en gammel, kraftløs Qvinde,
 Dog frygteligt hun klipper med sin Sax.

Her gaaer en fælden Genius til Grunde,
 Afloffer eders Taarer, eders Agt
 Og Kiærlighed. Her seer I Kunstneren
 Ei i sit Værk, men i sit Liv: hans Stræben,
 Nødtvungelser af Armod, Had og Avind,
 Misfiendelse, Beundring, Roes — og Død.
 Men, som hver ædel, ægtetragisk Helt,
 Han feirer i sin Død, og hvad I see,
 Er hans Forklaring, Transfiguration,
 I det han kaster af sig Støvets Byrde.

Tilgiv da Skialden, om et Dieblif
 Han lod sig lokke til det skønne Syden!
 Thi som den stærke Dyds, den dybe Biiidsdoms
 Saftgrønne Sundhedsurter vore bedst
 Om Mimers Brønd i Nordens Middagsol,
 Saa bygger atter Kunstens hulde Musa
 Sit Tempel helst i Laurbærtræets Skygge,
 Og klækker Blomster frem, der evig funkle
 Som Stierne paa Udødeligheds Himmel.

Ei ganske ny kan eder Kunsten være,
 Ei ganske selsom maa den fieldne Agt,
 Beundring for en Maler tykkes eder.
 Grindrer eder dem, I selv har tabt:
 Lad Navnet Poulsen, Suel og Abildgaard,
 Og hiint, Europas Under, Danmarks Stolthed:
 Lad Navnet Thorvaldsen begeistre eder
 Til høit at føle for en Musers Yndling,
 Hvis stille Birken blev Nationens Ære.
 Correggio var selv en Longobard.
 Uskyldig er den hulde Phantasie,
 Der knytter Kiærlighed til Kunstneren
 Med Kiærlighed til Fædreland; og gavnlig,
 Hvis den forstærker Følelsen for ham.

Saa skuer gierne da det blide Spil,
 Og lad den stille Melpomene her
 Med Kunstens Attribut: Palet og Pensel,
 Med Meisel og med Vaterpas dig røre;
 Som hun har rørt dig før i blanken Brynie,
 Med Hielm om Jæsen, og med Skjold og Sværd.

En virksom Borgerfreds maa det fornøie
 At skue Fredens lyffelige Dyder.
 Thi ei blot den er Helt og værd en Krands,
 Som lærer os med Værdighed at døe;
 Men ogsaa den, som lærer os at leve.

Personerne.

Antonio Allegri, Maler.

Maria, hans Kone.

Giovanni, deres Son.

Mikel Angelo, } berømte Kunstnere.
Giulio Romano, }

Ottavio, en Adelsmand fra Parma.

Ricordano, en Adelsmand fra Florens.

Coelestina, hans Datter.

Silvestro, en Eremit.

Battista, Giestgiver.

frands, hans Son.

Valentino, Nicolo og flere Rovere.

Lauretta, en Bondepige.

Et Bud.

En Dpvarter.

Forste Handling.

En Plads i Byen Correggio; paa hoire Gaard et Giestgiverhuus, paa venstre Gaard Antonios lille Bolig med et aabent Skuur, hvorunder han sidder og maler. Hans Kone sidder for ham; den lille Giovanni staaer ved hendes Side med en Agnusdei-Stav i Haand. I Baggrunden Skov.

Antonio.

Staa stille, Dreng! Nu er jeg færdig strax,
Saa kan du atter løbe.

Giovanni.

Fiære Fader!

Og er Giovanni der i Maleriet
Snart ogsaa færdig?

Antonio.

Ja.

Giovanni.

Og Moder?

Antonio.

Med.

Giovanni.

Men, fiære Moder! du er jo Maria,
Jeg er Giovanni, og min Fader maler

Dø af livagtig, som vi er; men hvor
 Er da det lille, deilige Barn Jesus,
 Som du paa Skjødets har i Faders Billed?

Maria.

Han er i Himlen.

Giovanni.

Og hvor kan da Fader
 Gaae ham at see?

Maria.

Han forestiller sig
 Ham i sin Siæl saa smuk som muligt.

Giovanni.

Thi

Det var det smukkeste af alle Børn.

Maria.

Ja vist!

Antonio.

Maria! læg din runde Arm
 Om Drengens Skulder.

Giovanni.

Fader! bliver jeg
 En Maler, lig'som du, naar jeg er stor?

Antonio.

Nu, det vil vise sig; hvis du er flittig.

Giovanni.

O, jeg vil være flittig, Faer!

Silvestro

Kommer ud af Skoven, han nærmer sig umærkelig, og staaer
 nu bag Antonios Stol, betragtede Billedet.

Hvor skönt!

Giovanni til Gremiten.

Faer siger, jeg skal ogsaa være Maler,
Naar jeg blier større.

Antonio

bliver Gremiten vaer, og staaer op.

Af, ærværdige Broder!

Silvestro.

O, lad jer ei forstyrre ved jert Arbeid!
Farverne tørres.

Antonio.

Nei, for denne Gang
Maa dette være nok, min Fader! Drengen
Udholder heller ei at staae saa længe;
Det unge Blod, det maa bevæge sig.

Silvestro.

Der er igien et herligt Billed færdigt.

Antonio.

Jeg har desuden malt endnu et andet
Til eders lille Hytte.

Silvestro.

Virkelig?

Nei, har I tænkt paa mig?

Antonio.

Den lille Tavle

Er færdig alt. Jeg gav jer helst den store;
Men jeg er nødt at sælge den for Penge.
Vi maae jo leve.

Silvestro.

Riære Mester Anton!

Jeg takker eder. Dette skønne Billed
Var alt for godt til mig, og jeg behøver

Det heller ei; mit store Billed er
 Naturen i min Eggeskov; der skuer
 Min Siæl de Himmelske. Til Borgen maa
 J bringe eders Billed, eller Kirken.
 Hvem Letsind og Forsængelighed fra
 Naturen fiernet har, den kan kun nærme
 Naturen sig igien ved Kunstens Haand.

Antonio.

Troer J, vor Kunst besidder sliq en Magt?

Silvestro.

Kunst er den skønne Bro Regnbuen, som
 Forbinder Jorden med den hvalte Himmel.

Antonio.

Det gjør Religionen.

Silvestro.

Den staaer rodfast

Usynlig som Cherub, og hæver høit
 Det lette Farvespil paa sine Vinger.

Antonio.

Ja, ja! J maa vel kalde det et Spil.
 Nu skal jeg hente Billedet.

Han gaaer.

Silvestro

vender sig hurtig til Maria, naar han er borte.

Maria!

Hvorledes staaer det med Antonios Sundhed?

Maria.

Åh, Gud! J seer, hvor bleg han er.

Silvestro.

Nu, det

Vil Intet sige. Vengst dig ei, mit Barn!

Tre Maaneder er det jo nu dog, siden
Han havde det besynderlige Banheld,
Blodstyrtningen?

Maria.

Ja, fromme Fader!

Silvestro.

Har

Du siden mærket Noget?

Maria.

Nei.

Silvestro.

Nu, seer du?

Det lille Saar har lægt sig af sig selv.
Vær uden Frygt! det kan ei være farligt.
Han er jo ung og frisk, af god Natur.
Han er, som alle Kunstnere, lidt heftig;
Den Ild, som varmer, brænder undertiden.
Dog griber aldrig ham hans Lidenkab
Med et Uhyres skarpe Drnefløer;
Den ruller let, et Blus igiennem Luften,
Og slukkes af sig selv. Kun rolig maa
Han være, mild og munter, og det er han.

Maria.

Han er for blid og mild for denne Verden.
Af, han er, som hans Kunst, et venligt Skær,
Som Luftens mindste Skyer kan fordunkle.
Ærværdige Fader! jeg beholder ham
Ei længe — nei, det føler dette Hierte.

Silvestro.

Maria! Barn! hvad er nu det for Griller?
Du græder?

Maria.

Jeg beholder ham ei længe.
Hans Higen stræber mægtigt bort fra Jorden;
En graalig Dunst er ifkun Livet ham,
Hvori det evige Lys sig farvet bryder.

Silvestro.

Og elsker han dig ei?

Maria.

Han elsker mig.

Silvestro.

Og elsker han dit Barn?

Maria.

Ja, som en Fader.

Silvestro.

Og elsker han ei alt Elskværdigt?

Maria.

Jo,

Det gjør han vist.

Silvestro mild.

Nu, saa lad af at græde!

Stol paa din Gud, og haab! Med denne Higen
Fra Jorden har det endnu altid Tid.

En Kunstner elsker Jorden; thi han elsker,

Som et elskværdigt Barn, det Sandselige.

Han stræber ofte vel, saa fiæf som Ornen,

At stige over Fjeld og Sky til Himlen,

Men ei dog ud af denne varme Luft,

Solstraalens Bad, den lette Sylphes Næring.

Det ligger i Naturen; Livet maa

Jo elske Livet. Først den solvgraa Alder

Seer uden Gysen i det øde Dyb.

Maria.

Han kommer.

Silvestro.

Lad ham ikke see dig græde!

Hun gaaer ind.

Antonio

med et Maleri.

Ærværdige Fader! der har J et Billed.

Silvestro.

Af, en bodefærdig, hellig Magdalena!

Antonio.

Hun iilde til den dunkle Skov, som J;
 Dog ei en dydig Olding, mæt af Verden,
 Der søgte Gensomhed af hellig Attraa:
 En syndig Pige, der med Angst og Anger
 Til Skoven flygted, liig en bange Hind,
 For der at skjædes for Forfølgelsen.
 Dog tykkes mig det velgiort af en Qvinde,
 At reise sig igien, naar hun er sunken;
 Der gives saa af Mænd, som det formaae.
 Saa kan hun ogsaa gierne som en Helgen
 Staae os for Dine, tænker jeg. Og da hun
 Var skøn og blomstrende, saa har jeg her
 Afmalet hende, som en from Gudinde
 For Skovbetragtningen, som jer Gudinde.
 Nu, tag til Takke da!

Silvestro

ryster smilende paa Hovedet.

J Kunstnere

Kan aldrig reent affige Hedenskabet;
 Gudinde! min Gudinde!

Antonio.

Nu, Gudinde

Og Helgen, kommer det ei ud paa eet?

Hvad Godt er, bringer Held; alt Held er Godt.

Silvestro.

Nu, hvis det saa er meent! — Et herligt Billed!

Den dunkelgrønne Skov, de gule Loffer,

Den hvide Gud, det mørkblaa Klædebon,

Det Ungdomsfyldige og Dødninghov'det,

Det Qvindlige og denne store Bog!

Med megen Kunst har J forenet her

Det Stridige til venlig Harmonie.

Antonio.

Det glæder mig, i Fald J er tilfreds.

Silvestro.

Ja, det skal hænge ved min lille Hytte.

Der skal den skionne Morgen-, Aftenrøde

Under min Morgen- og min Aftenandagt

Bestraale hende flart. Gud lønne jer!

Jeg kan det ei; jeg er en fattig Gubbe.

Dog — tag til Takke, Anton! tag de Urter!

De ere sunde, kraftige; deres Saft

Husvaler Brystet med en qvægsom Drif.

Tag dem! drif dem hver Morgen og hver Aften,

Naar Solen hæver sig, og naar den daler,

Og naar jeg knæler for det skionne Billed.

Min Bøn, og Saften, og jer egen gode

Natur skal snart helbrede jer, vil Gud.

Antonio.

Åh, med min Sygdom er det længst forbi.

Dog Tak, som byder! thi den varme Drif
Om Morgnen vederqvæger mig.

Silvestro.

Farvel!

Antonio.

Dog, hi et Dieblif! Lad mig end een Gang
Betragte dette Billede. Mig synes,
At det har faaet en Plet.

Han betragter det med Kiærlighed.

Nei — jeg tog feil.

Det er heel reent og klart. Saa! der! Guds Fred!

Silvestro.

Guds Fred! jeg takker eder af mit Hierte.

Han gaaer.

Den lille Giovanni har under foregaaende Optrin hentet sig
et Stykke Kridt, og staaer nu og tegner Mænd paa
Naboens Plankeværk.

Antonio.

Det gjør mig altid ondt, naar jeg maa skilles
Fra mine Billeder. Man bliver daglig
Alt meer fortrolig med den kiære Gienstand.

Det er et Barn, et Foster af vor Aand.

En Digter har det godt; han kan bestandig
Beholde sine Børn i Nærheden.

En Maler er en fattig Fader, som

Maa sende dem ud i den vide Verden;

Der maae de siden sørge for sig selv.

Med hvad gjør Drengen der? Han maler Fresco

Paa Naboens Plankeværk. Lad være, Barn!

Han har jo tidt nok strengt forbudet det. —

Du taabelige Dreng! hvor kan du gjøre
Et saadant Been?

Giovanni visker ud, og gjør det om.

See saa! Nu blev det bedre!

Han hjælper ham.

Ha ha! det er et morsomt Stykke Karl.
Giv ham paa Hov'det en høipullet Hue!

Giovanni

hopper af Glæde.

Ja, og en Sabel, Fader! og en Sabel.

Antonio.

Ja vist.

Giovanni.

O, maa jeg gjøre Sablen selv?

Antonio.

Ret lang og frum!

Battista

kommer ud af sin Dor, og bliver det vaer.

Der staaer, Gud straffe mig!

Det gamle Menneske ret som et Barn
Og hjælper Bogen at tilføle Bæggen,
I Stedet for at straffe ham derfor.

Raaber:

Antonio! hører I?

Antonio forlegen.

Mester Battista!

Battista.

Hvad Dævlén! ridser I mig ogsaa Bæggen?

Antonio.

Tilgiv, min fiære Nabo! Jeg har ofte
Forbudet Drengen det.

Battista.

Forbudet det?

Og hjælper ham dog selv!

Antonio.

Han tegnede

Mig Benet paa den gamle Hovidsmand

Alt for urimeligt. Bliv ikke vred!

Hvad skader det, den gamle Knebelbart

Staaer der paa Væggen, som en trofast Skildvagt?

Han skræmmer eder Tyvene fra Huset.

Battista.

Fra Huset skræmmer I mig neppe Tyven.

Lad Plankværket staae! jeg raaer jer det.

Hvis I vil selv ei tugte eders Dreng,

Godt, saa vil jeg.

Antonio.

Nu, tag det ei saa nær!

Hvor kan den lille Dreng fortørne eder?

Hvad Noget worde skal i Verden, maa

Udvikle sig i Tide. Driften stikker

I Bogen, Lysten driver, han maa male.

Saa skyer den mindste Ulling aldrig Bandet;

Saa prøver Fugleungen strax sin Vinge.

Dem lokker Luften, Bandet; Farven ham.

Battista.

Aa, Narreri! Har nogentid I seet

Min Frands saa søle Væggen til? Det var

Et velopdraget, stille Barn; nu blier der

I Rom en herlig Maler af ham.

Antonio.

Troer I?

Battista heftig.

Der blier en herlig Maler af ham, ja!
 En dannet Kunstner, som bestandig maler
 Kun efter Regler, efter Videnskab.
 Naar han har udlært hos sin Mester, sender
 Jeg ham til Rafael; han gjør ham færdig.

Antonio.

J atten Aar er Rafael alt død.

Battista.

Saa lever andre Folk, som ei er døde!
 Jeg sparer Intet paa ham, jeg har Grunker,
 Og da det dog engang er Mode nu,
 At man skal male, skal han ogsaa male.
 Jeg sparer Intet paa ham, kjober Pensler
 Og Farver til ham, Blyantspen, Palet,
 Og hvad han vil. Thi Intet er saa flaut,
 Som fattigdom, der fuske vil i Kunst.

Antonio.

Især naar det er fattigdom i Aanden.

Battista.

Hvad mener J? Hvad vil J sige dermed?

Antonio.

Troer J, at Penselskabet selv kan male?
 Træklofsen blier ei Maler, tro J mig!

Battista.

Min Frands blier Maler, jer til Trods, ei blot
 En Landsbymaler, der kun maler saa
 Hvad Dagen giver; tværtimod —

Antonio.

Hvad Ratten?

Det kan jeg med.

Battista.

Åh, eders Mesterstykke!

Deri er ingen Menneskeforstand;

Der lyser Barnet jo, som en Sancthans=Drm.

Antonio.

Forsynd jer ikkun ei! Hvad taler I

Om Menneskeforstand? Hvis I vil fatte

Det Himmelske, maa Himlen jer begeistre.

Battista.

Tilfældt gjør I jer endnu til en Helgen.

Antonio.

Jeg er en fattig Mand, har lært mig selv

Paa egen Haand; jeg sammenligner mig

Blst ei med de Udødelige, som

Forherlige vor Jord med deres Værker.

Jeg kiender deres Værker ei engang.

Dog at Naturen ogsaa mig til Kunstner

Har dannet, at jeg ingen Gaaen fortjener,

Det troer jeg, og er ei den Gnefte,

Som dette troer.

Battista.

Jordi mangt sille Ekrog

Med alt for store Summer undertiden

Afskøbte jer det Farvefluder?

Antonio.

Battista! nu, I er Giestgiver — Bravo!

I er en dygtig Kok — Bravissimo!

En dygtig Kok bor holdes høit i Ære.

I har bespiist mig og min stakkels Hustru,

Vi er jer end den lille Summe skyldig —

Taalmodighed! jeg sælger snart mit Billed.

Lad det ei sætte jer i vrangent Rune!
 Hvis eders Søn ei duer just til Maler,
 Kan han jo være duelig til Andet.
 Hvermand i Verden kan ei male selv;
 Der maa og gives Folk, som laer sig male.
 Vær ei fortrædelig; giv mig endnu
 3 Dag, i Morgen det Nødvendige!
 Jeg skal betale Alt i Overmorgen.

Battista.

Slet Intet faaer J, før J har betalt.

Antonio.

Nu, tigge kan jeg ei; saa maae vi sulte.

Opvarteren

kommer med et Brev til Battista.

Et Brev fra Rom.

Gaaer.

Battista.

Fra Mester Lucas, fra
 Min Grandfædres Lærer? Ha, nu skal J see!
 Det klinger i en ganske anden Tone.

Antonio.

Er det det første Brev, han skriver eder?

Battista.

Det første; men det bliver ei det sidste.

Antonio.

Han er bekiendt for en retscaffen Mand
 Og for en duelig og vakker Kunstner.
 Vel, skal vi vedde: Mester Lucas har
 De samme Tanker om jer Søn, som jeg?

Battista.

Hvad?

Antonio.

Skal vi vedde? om — et Middagsmaaltid?

Battista.

Og naar nu I har tabt, hvad faaer da jeg?

Antonio.

Saa horer jer mit nye Billed til.

Battista.

Det der?

Antonio.

Mit Billed mod et Maaltid Mad:

Lucas har sagt, Grands duer ei til Maler.

Battista.

I er en daarlig, en letsindig Mand.

Beflag jer ei bagefter, naar I taber!

Antonio.

Vist ikke! Vedde vi?

Han rækker ham Haand.

Battista.

Vel, lad saa være!

Et Haandtag er nødvendigt ei derpaa.

Ben taer kun Ben i Haand.

Antonio.

Jeg er saa lidt

Jer Fiende, som den gode Grands er Maler.

Battista.

Det skal I see.

Antonio.

Saa læs!

Battista

brøder Brevet, og læser:

„Tag eders Søn

Tilbage! han er ikke skabt til Kunstner,
 I spilder ifkun Pengene paa ham —"

Han holder inde af Harmen.

Antonio.

Nu, seer I? Huskeren kan undertiden
 Dog ogsaa giette rigtigt. — I er opbragt?
 Tak Gud, at eders Søn er falden i
 En brav Mands Hænder, som fra ham ei stjæler
 Den gyldne Tid, ei Pengene fra jer!
 Tag eders Frands tilbage, lad ham gaae jer
 Til Haande i jert Bertskab; det er bedre,
 Og bringer jer langt mere Fordeel ind.
 Farvel saa længe! Glem ei Beddemaalet!
 Jeg maned ei, hvis mig ei Nøden maned.

Han gaaer.

Battista alene.

„Tag eders Søn tilbage! han —“ Fordømt!
 Og denne Skurk kroer sig og triumpherer,
 Og jeg beskæmmet staaer, en fattig Synder!
 Ha, vidste jeg en Leilighed til Hevn!
 Der staaer mit skønne Hus, der staaer hans Hytte,
 Og ingen Fremmed tager ind til mig,
 Som ei besøger den Glendige,
 For at betragte ret hans Huskerier,
 Og taler meer om ham paa andre Steder
 End —

Ottavio kommer ud af Giestgivergaarden.

Battista.

Lyk! der er Ottavio. Nu munter!
 Han er en Hader af Alvorligheden.

Ottavio.

God Dag, Battista! Hvad? er du bedrøvet?
Hvad har du der? En Kierlighedsbillet?
Ei! har din Ekionne givet dig en Kurb?

Battista.

Ei mig, min Herre! men min Søn.

Ottavio.

Ei! ei!

Battista.

Fru Musa, eller hvad hun hedder. Lucas
Har skrevet mig fra Rom: jeg skal kun tage
Tilbage Frands igien; han duer ikke
Til Maler, mener han.

Ottavio.

Det er mig fiært.

Saa kan han due dog til min Huusforvalter,
Min Regnskabsfører.

Battista.

Eccellenza, naadig —

Ottavio.

Jeg har alt længe havt i Ende, seer du,
Alt foreslaae dig det. Du boer mig dog
Nu alt for langt fra Haanden. Siden du
Har faaet denne Gaard, undværer jeg dig.
Min Regnskabsfører kan ei være borte.

Det er mig ikke nok, at du engang

I Ny og Næ kun kommer hen til Parma.

Battista.

Uf, Eccellenza! eders Naade rører

Mit Faderhierte fast til Taarer — troer jeg.

Ottavio.

Hvor er du falden paa det gale Indfald,
At gjøre ham til Maler?

Battista.

Da det dog

Er blevet Moden i vort Fædreland;
Da Kunstnerne saa høit i Ære holdes,
At selve Cardinalers Broderdøttre
De Kurven give tør.

Ottavio.

Siig, har maaskee
Antonios Exempel smittet dig?

Battista.

Åh, Gud! det er en fattig Diævel; han
Gav neppe nogen fornem Dame Kurven.
Han nøier sig med det, som mindre er:
Hans Kone er en Pottemagers Datter.

Ottavio.

Battista! jeg misunder ham hans Valg;
Thi hun forholder sig til mangan Dame,
Som Rosen til en malet Blomsterpotte.

Battista.

Nu — ja —

Ottavio.

Veed du, hvorfor jeg denne Gang
Opholder mig saa længe hos dig her?

Battista.

Nu, Eccellenza elsker —

Ottavio.

Hvad? du veed?

Battista.

Den smukke Egn; min ringe Hytte bruger
 I saa at sige som en Sommervilla.
 Det smerter mig kun nu, at Eccellenza
 Ei længer denne Gang kan blive hos os.

Ottavio.

Mig smerter det langt meer. Er Hesten sadlet?

Battista.

Ja, det forstaaer sig.

Ottavio.

Kommer du til Parma?

Battista.

Forstaaer sig, Eccellenza! end i Dag;
 Det er jo Maanedsdag og Regnskabsdag.

Ottavio.

Godt! Men for dog endnu engang at tale
 Om Maleren: veed du, min gode Ven!
 At denne stakkels Maler har en Skat,
 Som jeg misunder ham?

Battista.

Han? Intet har han!

Ei Enul til Brødet, ei den mindste Hvid.

Ottavio.

Dog gav jeg mangan Hvid med Glæde til,
 Hvis det var mit, hvad denne Mand besidder.

Battista.

Ei! Eccellenza! jeg forbauses.

Ottavio.

En

Madonna eier han, som jeg gad eie.

Battista.

Ja saa! Det nye Stykke? Nu, det maa
Dog ikke være mangen Hvid just værd.
Tillader Eccellenza mig et Ord?
Det er ei nogen virkelig Madonna;
Det er ei meer og heller intet mindre,
End Billedet af Mandens egen Kone.

Ottavio.

Og hvis nu just Originalen var
For mig den allerdeiligste Madonna?

Battista.

Alf, Eccellenz! nu gaaer et Lys mig op:
Den unge Malerkone har maaskee
For eders Naades Dine Naade fundet?

Ottavio.

Tal ei saa daarligt! Mellem Mand og Qvinde
Er stedse hun, naar hun er skøn, den Naadige.

Battista.

J tænker som en værdig Riddersmand,
Gjør eders Stand og eders Uner Ære;
J Konens — Naade ønsker J at være!

Ottavio.

Men ønsker dog ei at fornærme Manden.
Siig mig, du kiender ham, er han af den Slags —

Battista.

Alf, du min Gud! det er et ærligt Skind,
Som drømmer sig igiennem denne Verden.
Jeg troer, han tog sig kun den smukke Kone,
For en Model at faae for ingen Penge.
Det er en deilig, en elskværdig Skabning;
J maa vel ligne hende ved Madonna.

Men han behandler hende maadeligt.
 Han lader hende mangle Alt, hvad flig
 En yndig Kone kunde ønske sig;
 Han kan jo ei engang forsørge hende.
 Blid dog med Taalmod bærer hun sin Skiebne.
 Det var et christent Stykke, naadig Herre!
 I Gald I tog jer af den hulde Skabning.

Ottavio.

Han maler atter paa det skønne Billed.
 Jeg kober ham det af, indbyder ham
 Til Parma strax med Hustru og med Barn;
 Han skal Platsfonden male i min Sal.

Han nærmer sig, og hilser Antonio, som atter er kommen ud, og
 maler i Skuret.

Battista sagte.

O, skönt! Min Gavn! du kommer af dig selv.

Ottavio.

Nu, Mester Anton? nu maa dette Stykke
 Dog være færdig snart?

Antonio.

Ja, fiære Herre!

Jeg tænker end at ende det i Dag.

Ottavio.

Er det alt solgt?

Antonio.

Alf, Herre! nei; det søger

Endnu sin Kober.

Ottavio.

En saa fielden Skionhed,
 Som eders yndige Madonna der,

Behøver sikkert ei at søge længe;
En Elsker vil vel snart indfinde sig.

Antonio.

Af Elskere kan der vel findes nogle;
Men dermed er endnu ei Tingen afgjort,
Det maa først træffe sig saa lykkeligt,
At Elskeren tillige bliver Kiøber.
Hvis ene Talen var om Kiærligheden,
Behøved jeg just ei at søge længe;
Jeg veed alt Gen, som elsker det af Hiertet,
Og som jeg ogsaa overlod det helst,
I Fald han mægted at betale det.

Ottavio.

Og hvem er det?

Antonio.

Det er jeg selv, min Herre!

Ottavio.

Ja saa! — Ih nu, I elsker det med Ret.
Det er ret vakkert gjort, det gjør jer Ære.

Antonio.

Af, Herre! det er ei for Ærens Skyld.
En Kunstner have maa sit Arbeid kiært,
Ei af Forsængelighed, han maa elske
Det som et Billed af sin egen Siæl.

Ottavio.

Ei nu! ei nu! jeg haaber, Mester Anton
Vil trøste sig for Tabet. Jeg har hørt,
At denne deilige Madonna dog
Ei ganske skylder Tanken kun sin Fødsel;
At Noget lever i den ydre Verden,
Som ei dertil bidraget har saa lidt.

Originalen bliver her i Huset,
Alt, hvad I sælger mig, er en Copie.

Antonio.

Copie kan dette Billed neppe kaldes.

Ottavio.

Antonio! vil I vel sælge mig
Dett Billed?

Antonio.

Raadig Herre! hiertensgierne.

Ottavio.

I Parma har jeg ladet bygge mig
En prægtig Sal for skionne Malerier.
Der gives ingen stor, fortræfflig Maler,
Af hvem jeg ei besidder nogle Stykker.
Der maa I ogsaa hænge.

Antonio.

Raadig Herre!

For megen Ære. Har I virkelig
Af alle store Mestres Bærker der?

Ottavio.

Ja vist!

Antonio.

Naar nogle gamle Altertavler
Jeg høit undtager, har jeg endnu aldrig
Seet noget Billed af en sielden Mester.

Ottavio.

Hvorledes er I bleven Maler da?

Antonio.

Gud veed! Det er saa kommet af sig selv.

Ottavio.

Belan! saasnart J har jert Billed færdigt,
Saa kom til mig i Parma med det strax;
Der skal J skue alle mine Skatte.
For dette Maleri vil jeg betale
Jer firfjindstyve Scudi.

Antonio.

Kære Herre!

Det er for meget, meer end det er værdt.

Ottavio.

En Adelsmand bør skatte alt det Edle;
Han handler ikke med en sjelden Kunstner,
Han lønner, understøtter ham.

Antonio.

Min Herre!

Ottavio.

J Parma skal J ogsaa male mig.
Men, Mester! viis mig nu den Villighed,
Beed eders unge Kone træde ud
Et Dieblis, at jeg kan domme selv,
Om dette Billed ligner hende rigtig.

Antonio.

Hun er undseelig, min naadig Herre!
For Fremmede, især for slige Store,
Som J.

Ottavio.

Vist ikke! søi mig dog deri!
Kald hende ud!

Antonio.

Nu, hvis J ønsker det! —
Men, som jeg siger, Liigheden er ei

Paa denne Maade søgt, som I formoder;
 Thi jeg forstaaer mig ei paa Contraseien
 I egentlig Forstand.

Maaber.

Maria! kom! —

Det er kun — nu, det vil I see. — Maria!

Maria

kommer; da hun seer Ottavio, hilser hun ham ærbødigt.
 Hvad vil du, fiære Mand?

Antonio halv sagte.

Den Herre vil

Afskiobe mig mit Billed, og han giver
 Mig firsjindstyve Scudi. Sandelig
 Det er en ædel Mand; han elsker Kunsten,
 Og understøtter Kunstneren. Nu vil
 Han see, om og Maria der paa Tavlen
 Har nogen Liighed med Maria her.

Ottavio.

I hedder og Maria, skionne Kone?

Maria.

Ja, naadig Herre!

Ottavio

betragter Billedet og hende.

Hvor det glæder mig

I hvert et Træk at spore denne Liighed
 Og denne Uliighed hos to Madonner!
 O, Mester! I har viist en sielden Kunst:
 Den blomstrende Natur, den høie Skionhed,
 Som eders Hustru eier, har I givet
 Et Anstrøg af et helligt Eværmeri,
 Som flæder hende overordentlig.

Kun een Ting flæder hende endnu bedre:
 Den Ufskyld, den kunstløse Indighed,
 Hvormed Naturen selv har prydet hende.
 Hvo kun jert Billed seer, maa vorde henrykt
 Ved jer Madonna, nødes til at tilstaae:
 Der gives intet Skønnere i Verden!
 Hvo derimod seer eders Hustru staae
 Ved Siden af, maa sukke salig ud:
 Det kan kun Gud, og ingen Maler skabe!
 Jeg, der har Kunsten, som Naturen fik,
 Beundrer eders Ægtefælles Ind,
 Og eders Færdighed i lige Maade.

Antonio.

J er for god, min Herre!

Ottavio.

Nu velan!

Jeg nødes til at reise, kan ei blive,
 Saa gierne som jeg end mig fængsle lod
 Af Kunst, Natur og Skønhed. Men følg efter,
 Saasnart J har mit Billed færdigt! Hiemme
 Kan vi aftale Resten. Mit Palads
 Er stort; der vil vel findes Bærelser
 For Kunstneren, hans Hustru og hans Barn.
 Jeg veed, J har i Parma malet Fresco
 I San Giuseppe, San Giovanni; vel!
 I skal Platfonden male i min Sal.
 Farvel, min Ven! Levvel, min Deilige!
 Det kommer an kun paa vor egen Villie,
 Saa er vi alle Tre ret lyffelige.

Han gaaer.

Battista.

Antonio! nu, har jeg bragt jer her
En daarlig Kunde?

Antonio.

Giv mig eders Haand!

J er en ærlig Mand.

Battista smilende.

Ei sandt? Nu vel!

Nu gaaer jeg hen at lave jer et Maaltid.

Gaaer.

Antonio glad.

Det er ved Gud dog sandt: er Noden størst,

Er ogsaa Hielpen nærmest. O, Maria!

Min bedste Kone! glæd dig nu med mig!

Det er dog sandt, hvad jeg saa ofte paastod:

End gives gode Mennesker i Verden.

En Mand behøver kun at stræbe, virke,

Saa har han Venner med, og Hielp og Bistand.

Du er alvorlig? Fryd dig dog med mig!

Nu kan jeg ikke føre Penslen; nei,

Uf Fryd mig skælver Haanden, som mit Hierte.

Giovanni kommer.

Antonio.

O, fiære Hiertensdreng! kom med din Fader.

Nu skal vi strax til Bords. Til der blier dækket,

Min søde Unge! vil vi lege sammen.

Han tager ham paa Armen, og gaaer ud i Ekoven med ham.

Maria alene.

Jeg fryde mig? O, Gud! der aner mig

Ei noget Godt. Hvor ofte har Ottavio

Med Haandtryk og med Blik — O, min Antonio!

Du glæder dig? Din rene, blide Siæl
Har ingen Anelse om denne Skændsel.
Dog den Glendige, han skal beskæmmes!
Men du! dit Haab, din Glæde! — „Han maa vogte
Sig for al voldsom Sindsbevægelse,
Maa være munter, fro.“ — Ha, gamle Munk!
Blev af den blege Død du sendt fra Skoven,
En frygtelig Herold, at varðle mig? —
Ja, Himlen er ei længer mild og blaa;
En brændende Sirocco vifter hid,
Uveiret nærmer sig paa sorte Skyer,
Og svæver over denne lille Hytte.
Ak, den bestedne Fryd maa meer ei blomstre!
Den svovlsblaa Lynildstraale knitter ned
Med grusom Lyst, og vi — hvo redder os?

Anden Handling.

Mikel Angelo. Giulio Romano.

Giulio.

Kom! seer J, denne Plads er køl og lustig,
Beskygt af Træ'r! Der staaer, som jeg har tænkt,
Giestgivergaarden. Seer J vel? Et stort
Nybygget Huus. Vi er langt bedre faren
Her end i Reggio.

Mikel.

Den fordømte Knekt!

Giulio.

Nu, Mester Mikel! J er bleven heed,
Det er naturligt, Middagsolen brænder.
Kom, køl jer af her under dette Træ!
Man siger, Berten har en herlig Biin.
Dg skield mig Rudsken meer ei Huden fuld!
Et Hiul kan knækkes let; hvo forudseer det?
Dg ruller ei det store Tidens Hiul
Selv tidt saa knortet, at man skulde troe,
Det reent var brudt?

Mikel.

Af, J med Tidens Hiul!

Giulio.

Saa gaaer det atter ofte som i Slæde,
Saa at man mærker knap, der er et Giul.
Mifel.

Hvor J er vittig!

Giulio.

Og hvor J er vred!
Mifel.

Det vil jeg længe blive.

Giulio.

Godt; og jeg
Vil spørge, til J bliver god igien.
Kom, sæt jer under Egen her! Med Rette
Vel burde Lauren skygge eders Tinding;
Dog, Egelov maa heller ei foragtes.
En sielden Kunstner er Nationens Ære,
Ham smykke Borgerkronen!

Mifel sætter sig.

J er høflig.

Giulio.

J Dag umuligt komme vi til Bords
Hos Hertugen af Modena.

Mifel.

O, Jammer!

Giulio.

Den ædle Bert og han af Mantova
Forgievs vente.

Mifel.

Lad de Herrer vente!

Saa øve de sig i Taalmodighed;
De har det nødigt begge.

Opvarteren kommer.

Hvad befaler

De høie Herrer?

Giulio.

Viin, min Søn! Hvad har I

Før Vine?

Opvarteren.

Alle Sorter, Eccellenza!

Mikel.

Alt tappet ud af een og samme Lønde.

Giulio.

Den bedste!

Mikel.

Hvorfor ei? Beständig faaer I

Folk til at troe, at vi er Tyrster, der

Incognito for Spøg kun banke paa,

Før siden med Fortæring og Betaling

Høimodig at tilkiendegive sig. —

Hør, Dreng! har I god gammel Florentiner?

Opvarteren.

Forstaaer sig, Herre!

Mikel.

Bring mig da et Bæger!

Giulio.

I lider ei den søde Viin?

Mikel.

Gud frie mig!

Maaskee I ønsker af den søde? Vi,

Jeg kalde vil paa Drengen.

Giulio.

Nei, jeg drikker

Med eder.

Mikel.

Deri gjør I vel. Det Søde
 Kun duer sielden, sparsom nydt; her vilde
 Det være reent en Gift. Tag for det Søde
 Jer vel i Agt! Husk paa, at eders Mester,
 Den store Rafael, er død deraf!

Opvarteren kommer med Vin.

Giulio

skjenker og drikker.

Ha, der er Vinen. Det gjør godt. Hvor qvæger
 Dog paa en lummer Dag en folig Drif!

Mikel

smager Vinen.

Den Vin er slet. Den brygget er i Kobber.
 Hvad Dævlén! vil I her forgifte os?
 Strax bring en anden Vin, en bedre Slags!
 Hvis ikke, faaer du Bageret i Panden.

Opvarteren.

Vi har en bedre, Herre! den er dyr.

Mikel.

For fem Bajocs har jeg den bedste Vin.
 Kun hid dermed!

Opvarteren ved sig selv.

Den Herre veed Besked.

Gaaer.

Giulio

betragter Mikel smilende.

I Smaat som Stort uskiftelig den Samme!

Mifel.

Hvad mener J?

Giulio.

Jeg mener, Mester Mifel!

J kunde være selv Viintapper, sif
 J Lyst dertil. Veed J hvorfor?

Mifel.

Nu da?

Giulio.

Fordi Naturen gav jer med en Guldmagt
 Paa eders Ambassade her i Livet,
 Som efter eget Lykke strax udvides,
 Og strax indskrænkes kan.

Mifel.

Let er det Sidste.

Det see vi her. Er det ei skammeligt?
 Italien er et Paradiis; frem svulmer
 J store, tunge Druer Binen rundt
 Paa alle Veie, kogt af Middagsolen,
 Gulmodnet, himmelsk fyldt med Ild og Aand.
 Iffun den nederdrægtige Dovenskab
 Forfalster og fordærver Himlens Gave.
 Er det ei skammeligt?

Giulio.

Nu, lad det gaae!

Der bringer Drengen os en bedre Slags.

Opvarteren kommer med Biin.

Mifel

smager den.

Den Biin er god.

Opvarteren.
 Befaler mine Herrer
 For Resten Jngenting?

Mikel.
 Naar Tiden kommer.

Opvarteren gaaer.

Giulio.
 Skal vi bestille os et Middagsmaaltid?
 Imens man dækker Bord, kan vi gaae hen
 Og see de gamle Billeder i Kirken.
 Man siger, der er Sager der af Giotto,
 Ja, hvis jeg seiler ei, af Cimabue.

Mikel.
 Og var der af den hellige Lucas selv
 De bedste Hoveder i gylden Grund,
 Jeg gif dog ei. Har jeg i denne Hede
 Ei end udstaaet nok? Skal jeg endnu
 Henslaabe mig, for i de mugne Gange
 At see, hvorledes man i Kunstens Barndom
 Har famlet om? Nei, jeg er fied deraf.
 Som Curiositet laer jeg det gielde
 For kort Tid; men hvad lærer jeg vel der?
 Opfinde, giøre Hov'der kan jeg selv;
 Paa skionne Former er der ei at tænke.
 Gaa I derhen! I har jo faaet dog
 Som Arvelod af eders Rafael
 Beundring for det oldcatholske Væsen.
 Men tag jer kun i Agt, at næste Gang,
 Naar I skal male, ei I tegner Helten
 Med alt for smalle Arme, tynde Been.
 En Helgen — nu, han maa vel i sin Fromhed

Behielp sig dermed; men Heltefroppen
 Vil være æltet af en bedre Deig.

Giulio.

Der taler Formeren, ei Maleren.
 En Steen udtrykker Lemmer, Farven Aand.
 Antiken viser os det skionne Legem;
 Men Ansigtet er blegt og dødt i Stenen,
 Og Diet straalers ingen salig Ild.
 For ret at skue Sielen, fiære Mester!
 Som taler af Gebærden, nødes vi
 At see i Kunstens from=enfoldige Barndom.

Mifel.

Nu, see saa dybt I vil; jeg bliver her.
 Mig huer meer i grønne Træers Skygge
 At vistes af de kule Sommervinde,
 End i den fugtige Salpeterhvalving
 At krybe efter gamle Helgener.

Giulio.

Gaa med! Saaledes har I ofte talt;
 Dog, naar I lod jer overtale til
 At vandre hen og see et gammelt Kunstværk,
 Har jer den kraftige Enfoldighed
 Jo glædet hoit. I har et Kunstnerhierte;
 Kun paa jer Læbe larmer Enavenheden.

Mifel

i mildere Lune, som han dog søger at skjule.

Ei, I er naadig, trøster mig! Gaa kun!
 Paa mig er dog den hele Værdom spildt.
 Jeg har dog ei den Siæl, det Hjertelav,
 Hvad I jo kalder det, som eders Mønster;
 Jeg er ei Rafael, det veed jeg vel.

Giulio.

Jorstiellig yttre sig de Stærkes Kraft.
 I Kunsten er I begge Erkeengle.
 Michael! Rafael! hvo er den Første?
 Er han en Cherub med smaae Sølvfløie
 Om Rosenfinden; vel, I straalere malmflædt
 Som en Seraph med sex uhyre Binger.

Mikel mildere.

Hør! Binens Kobberaand gjør jer poetisk!
 Gaa kun, Herr Urian — hvad vil jeg sige,
 Herr Uriel! I er jo dog den Tredie?
 Ei sandt? Gaa kun, Herr Smigrer! Smukke Roner
 Kan I bedaare med jer Snak, ei mig.
 Jeg er en gammel Dreng.

Giulio.

Kom og gaa med!

Mikel.

Nei!

Giulio.

Nu, saa bliv, Haardnakkede! Bestil os
 Da noget Godt til Middag!

Mikel.

Jeg beflager,

At I hos eders Hertug ei i Dag
 Kan kildre Ganen efter Dnske. Jeg,
 En Borger fra det borgerlige Florens,
 Er vant til Hunsmandskøst; hvis I vil spise
 Med mig, saa find jer i at tae til Takke!

Giulio.

Gør, som I vil!

Mikel.

Hils eders Helgener!

Giulio.

Jo, jeg skal melde dem, at J vil faste;
Det glæder dem, de elste Bod og Bedring.

Han gaaer.

Mikel.

Du Bittigfugl! — Har han ei med sin Enaf
Faat atter bragt mig af det onde Lune?
En vaffer Karl, den Giulio Romano,
Lod han mig kun det glatte Bæsen fare!

Drifker.

Battista kommer.

Mikel.

Hvad kommer der nu for et Uglebilled?

Battista.

Jeg hører, til min allerførste Skræk,
Hvorledes eders Naader her et Uheld
Med Bognen nær var hændt. Gud være lovet,
At Alting gif saa vel; thi kunde De
Ei have slaaet sig et Hul i Hov'det,
Brudt sig en Arm, ja, hvad som værre var,
Et Been? Thi Arme kunde eders Naader
Til Nød undvære; men foruden Been
Man kommer ikke frem i denne Verden.
Da ellers dog Ulykken skulde træffe,
Saa er det vel, at den er truffet her.
Jeg veed nok, Selvroes stinker; men mit Huus
Er godt, og min Bevertning efter Dnske.

Mikel.

Det har vi strax erfaret her med Binen.

Battista.

O, jeg har fkieldet Drengen dygtig ud,
 Fordi han bragte flige høie Herrer
 Saa slet en Viin. Der maa dog gøres Forskiel.
 Thi sagtens er vi alle Mennesker;
 Men, gode Himmel! Graden er forskiellig.

Mikel.

Ei noget Menneske i nogen Grad
 Kan taale Spanskgrønt.

Battista.

Spanskgrønt, Eccellenza?

Det var en Emule Malurt, for at gjøre
 Den friske Viin lidt bitter, stærk for Maven.
 Den er ret sund og god; men eders Naade
 Maa have den, som bedre er, forstaaer sig.

Mikel.

Jeg er ei naadig, ingen Eccellenz.
 Kan man ei drikke godt foruden det?

Battista.

Maa jeg udbede mig min Herres Navn?

Mikel.

Jeg kalder Mester Mikel mig fra Florens.

Battista affides.

Hvad? Mikel mig fra Florens? Elig en Bogn,
 Med Heste, Domestiker? Bah! jeg vedder,
 Det er en fornem Mand; det mærker man
 Paa Stoltheden. — Men man maa smigre Lunet.

Goit.

Nu altsaa — Mester Mikel — he — fra Florens,
 Hvad maa man vel opvarte med til Middag?

Mifel.

Seer I mig ud?

Battista.

Bevares Gud! he he,

Det er kun saa for Navnets Skyld.

Mifel.

For Fanden!

Hvad har vel Herren imod dette Navn?

En Hertug kunde være det bekiendt.

Battista.

Naturligt! Navne er Benaævnelser,

Kun Toner, som forsvinde strax i Luften.

Jeg kalder, for Exempel, mig Battista;

Det vil ei sige, jeg er chrisiten døbt,

Thi — sagtens — det forstaaer sig af sig selv.

Mifel.

Og hvad betyder, mener I, mit Navn?

Battista

Der stikker Noget under.

Mifel.

Kiender I mig?

Battista.

Paa eders Attributer, naadig Herre!

Mifel.

Saa har I altsaa seet af mine Sager,

Af mine — Attributer, som I siger?

Battista.

Nu, Attributer eller Equipage,

Det kommer ud paa eet. Et skönt Par Heste,

En deilig Vogn, en dygtig Kudsck!

Mikel.

J Korthed:

Beed J, at jeg er Buonaroti?

Battista.

Hvad?

Umuligt! — Mikel! Mikel Buonaroti!

Ja ja, ved Gud, det træffer sammen; vi
Behøve kun en Angelo endnu,
Saa har vi her den hele store Mand.
O, fieldne Fryd! min ringe Hytte slutter
Den største Kunstner mellem sine Bægge.

Mikel.

Nok muligt, Ben! Jeg sidder udenfor.

Battista.

Hvad maa man dog opleve! hvilken Glæde!
Min ædle Herre! spis og drik og sov
J dette Huus, saalænge som J vil!
Jeg fordrer ingen Penning, ei en Hvid
Af eder; nei, i Sandhed ei!

Mikel.

Hvordan?

Battista.

Hvordan? Troer J, den Bert, som frit beverted
Den store Rafael (hvem Rafael
Et herligt Billed maled i hans Sal
Til Giengield, da han reiste bort), troer J,
Han var den Gæste af denne Stand,
Som bærer Rærlighed til Kunst i Livet?
Nei sandelig! saa vist J overgaaer
Tre Gange Rafael, efter Alles Mening,

Saa maa min Kiærlighed og min Beundring
 Og være trefold større.

Mifel.

Deraf følger,

At min trefoldige Taknemlighed
 Maa male jer tre Billeder i Salen.

Battista.

Bevares Gud! det mindste Stykke Marmor
 Af eder flygtigt kun med Mestermeislen
 Berørt — o hvilken kraftig Taliſman,
 Som traf mig Folk i Hobetal til Huſet!

Mifel.

Kun Skade, at jeg mangler Tid; jeg gjorde
 Jer ellers ſtrag et allegoriſk Billed
 I Legemſtørrelſe.

Battista.

Hvad?

Mifel

maaler ham med Diet.

Ggennyttten!

Jeg har Modellen færdig alt dertil.

Han bliver Antonio vaer, ſom atter maler i ſit Skuur.

Dog, ſeer jeg ret? Ved Bacchus! ja, der ſidder
 En Maler plat fordybet i ſit Arbeid.

Saa ſandt jeg lever! Mand, hvad har I nœdig
 At bede mig, naar I har ſkionne Aander,
 Udœvende Kunſtnere ſelv her i Byen?

Battista ved ſig.

Han gier mig Ingenting, det ſeer jeg nok;
 Dog noget ſkal hans Dphold her mig nytte.

Mikel.

Hvem er den Mand, som maler der saa flittig?

Battista.

Det er min inderligste, bedste Ven.

Mikel.

Strax en fortræfflig Anbefaling!

Ved sig.

Er han

Saa ædel i sin Kunst, som i sit Venskab,
Saa maa han nærme sig til Idealet.

Battista sagte.

Det lyffes.

Soit.

Herren skulde kiende ham!

Det er et Originalgenie; han danner
Sig aldrig efter store Mønstere,
Nei, Alting kommer luftud fra Naturen
Af Mandens Aand paa Tavlen. Saadan maa
Det være, siger han; thi denne Kunstlen
Jordærver Kunsten. Som han sidder der,
— Han seer ei ud dertil, dog Sandhed er det —
Troer han sig større, selv end Rafael.

Mikel.

Det er den rette Høide!

Battista.

Ellers er det

En blid, elskværdig Mand; han gider kun
Ei høre talt om Stadens Kunstnere.
Han mener, det er kun et fornemt Væsen;
Han kalder det: „lidt Hvede, megen Rlint“.

Mikel.

Seer I, han veed vel, hveden Hveden kommer;
Den trækkes ud i Laden, ei i Staden.

Battista.

Hans lille Søn har ogsaa stort Genie;
Der staaer endnu hans Tegninger paa Bæggen.
Hans Fader har kun hjulpet ham en Kiende.
I skulde seet hans Fryd, da han opdaged
De haabefulde Anlæg hos sit Barn.

Mikel.

Nu, Øblet falder ikke langt fra Stammen.
Den fjældne Mand! jeg gad nok kiende ham.

Battista.

Vil I, saa skal jeg melde eder hos ham.

Mikel.

Ja, som Kunstbroder.

Battista.

Jeg vil heller give
Jer dog et fremmed Navn.

Mikel.

Gjør, som I vil!

Imidlertid jeg tømme vil mit Bæger.

Battista

gaaer hen til Antonio.

Nu, velbefomme Maaltidet, Antonio!

Var I tilfreds med Maden?

Antonio.

Kiære Herre!

Jeg skammer mig — I viser jer saa god
Og venlig mod mig, medens jeg — tilgiv!

Man er ei altid sine Lunders Mester;
Det veed I selv.

Battista.

Åh, gode Gud! jeg har
Jo fikvlet meer, end I. Vist nok, man kan
Ei altid tvinge sig. Hvad siger det,
Naar Hiertet kun er godt?

Han ryster hans Haand.

Antonio.

Ja vist, ja vist!

Battista.

Vi er jo gamle Naboer, gode Venner,
Dg er vi det maaskee ei ret endnu,
Saa kan vi vorde det.

Antonio.

Det saae jeg gierne.

Battista.

Hvor gaaer det Billedet?

Antonio.

Det er alt færdigt,
Fæst ogsaa tørt. Jeg maler langsomt, veed I,
At Farven ei slaaer ind. Dog var det bedre,
Hvis jeg behøved endnu ei i Dag
At gaae til Parma med det.

Battista.

Gaa I kun!

I bærer det jo did; hvad kan det lide,
Naar det er paffet godt? I denne Verden
Man altid smigre maa de Stores Lunder.
Ottavio ønsker det endnu i Dag.
Smed nu, imedens eders Jern er varmt!

Antonio.

Han kan ei mere ønske sig mit Billed,
End jeg endnu i Dag en Haandsfuld Penge.

Battista.

Nu, seer I vel? Saa gaa i Eftermiddag!
I kan endnu i Aften være her.

Antonio.

Saa maa jeg løbe fast den hele Dei.

Battista.

En herlig Dei; det er jo Sommertid.

Antonio.

I Skoven er der Nøvere saa silde.

Battista.

O, lad jer aldrig bilde saadant ind!

Antonio.

Jeg maa i Parma købe Farver først.

Battista.

Spar Pengene, forød dem ei paa Farver!

Antonio.

Til Purpur trænger jeg, Ultramarin;
Hvorledes kan jeg male uden Farver?

Battista.

Gjør, som de Fleste!

Antonio.

Af, den er ei Maler,
Som elsker Farven ei; den er ei Maler,
Som ei behøver dette hulde Skær.

Battista.

Nu, det forstaaer I bedre. Men for dog
At tale nu om andre Ting: seer I
Den Mand, som sidder henne der og drifker?

Antonio.

Ja vist; han seer ret stærk og dygtig ud.
Hvem er den Mand?

Battista.

En Farvemester, troer jeg,
Som reiser paa sit Haandværk. Han har samlet
En Skillingspenge; han er studs og grov,
Bedømmer Alt, og er tilfreds med Intet.

Antonio.

Ei ei!

Battista.

Min Florentiner, for Exempel,
Som I har druffet dog saa længe med
Fornøielse, var heller ei tilpas.
Jeg maatte bringe ham en Extraslags.

Antonio.

Nu, rige Folk er vant til læffre Sager.

Battista.

Han har ret inderligt fornærmet mig,
Sagt mig Uartigheder hele Tiden.

Antonio.

Oh fy!

Battista.

Jeg hevner mig.

Antonio.

Alf, lad det være!

Battista.

Nu, grusom skal min Hevn just ikke worde.
Den bedste Hevn imod et Gaarehoved
Er Vittighed.

Antonio.

Vel sagt!

Battista.

Jeg er ei vittig,

Men det er J.

Antonio.

Af, Gud! lidt lunefuld
Kan stundom Munterheden gjøre mig;
Men vittig er jeg ikke, mindre spydig.

Battista.

Han kommer hid at see paa eders Billed.
O, Mester! viis mig nu den Villighed,
Hvis J med Rette troer jer mig forbunden,
En Smule saa — nu, J kan bedre føle
Den rette Art og Maade, bedre vælge,
End jeg beskrive den. J snart vil see,
At selv han giver Tonen an.

Antonio.

Jh nu,

Som man i Skoven raaber, faaer man Svar.

Mikel kommer.

Lør man vel see den Herre lidt i Kortet?

Antonio.

Ret gierne! Sagens spiller jeg en Solo,
Dog troer jeg vist, J ei forraader mig.

Mikel.

J frygter ikke for at blive beet?

Antonio.

O nei, min Herre! trin kun nærmere.

Mikel

seer forundret paa Billedet.

Ha, hvilket Farvespil!

Antonio.

Ei sandt, den Dame
Er broget nok? Det er og Hierterdame.

Mikel.

Min gode Mand! I colorerer godt.

Antonio.

Ei sandt? Jeg kunde ogsaa være Farver.

Mikel.

Hvad vil det sige? Har I ikke hørt,
Jeg siger jer: I har en liflig Farve.

Antonio.

Åh nei, desværre, jeg er bleg, min Herre!

Mikel.

I har Talent.

Antonio.

Nei virkelig?

Mikel opbragt.

Talent!

Antonio.

Nu maa jeg troe jer, ellers blier I vred.

Mikel.

Men tegne kan I ei, og væmmelig
I Kunsten er I, som i eders Tale.

Antonio

pludselig alvorlig.

Hvi saa?

Mifel.

Hvo har vel, for Exempel, lært jer
At dreie Fingrene saa deilig frumt?

Antonio.

J mener —

Mifel.

Og det søde Honningsmål!
Jert Billed er velsignet; Skade kun,
At i Forkortningen J kom til kort!

Antonio.

Hvorledes det?

Mifel.

Troer Herren ret for Alvor,
At han kan tegne mig en Arm, et Been?

Antonio bestyrtet.

Hvem er J?

Mifel

tager et Penselskæft.

See, hvad siger Herren dertil,
Hvis Overarmen havde været her
Saa meget længere? hvis Drengens Been,
Det venstre, havde sluttet saa til Foden,
J Stedet for det, som en dreiet Pølse,
Nu dingler i elskværdig Barndomsskyld?

Antonio.

J mener — Gud! jeg troer, at J har Ret.
Hvem er J?

Mifel

med stolt Foragt.

Vige meget! Gen, som veed det;

For hvem man skulde vise meer Respect,
Naar man ei selv er Andet end en Fusser.

Antonio.

Hvem er J? Gud i Himlen, hvem?

Mikel.

Jer Tiener.

Bil gaae.

Antonio

griber hans Haand, og opdager en stor Signetring paa hans Finger.

J er — o, Gud! — „Dryadernes Viinhøst!“

Jeg kiender denne vidtberømte Ring;

J — J er Buonaroti.

Mikel.

Det er muligt.

Bil gaae.

Antonio.

O bi, o bi endnu et Dieblif,

Tilgiv mig, hvis jeg Ulyksalige,

Af Letsind, Overmod forført dertil —

Han griber fortvivlet sit Billed, og holder det for ham.

Betragt endnu engang mit Billed! Siig

Endnu engang — nei, nei, J kan det ei!

O, store Mester! siig: Er jeg en Fusser?

Er det jer Mening?

Mikel

foragtelig.

Gaa! J er en svag,

Glendig Mand. Først fuld af Selvtillid

Og bondestolt; nu slavisk Nidmyghed,

Og Drengetaarer. Gaa! J træder aldrig

J Kunstens virkelige Helligdom.

Har end I Sands for Farvens ydre Glands;
 Den løse Væsen, Nederdrægtigheden
 Vil aldrig svinge sig til ægte Storhed.

Han gaaer, Battista følger ham.

Antonio

alene, han sætter bedøvet sit Billed hen.

Er det en Drøm? Var virkelig i Sandhed
 Den store Buonaroti hos mig her?
 Har han mig sagt — Jeg haaber, jeg er svimmel.

Han sætter sig, og holder Hænderne for sit Ansigt. Derpaa
 staaer han op igien.

Ja, svimmel er jeg, men jeg vaager dog,
 Et Ord, et græsseligt, har vækket mig:
 Jeg er en Fuskler! — Nei i Sandhed, nei,
 Det havde jeg ei tænkt, hvis Buonaroti,
 Den Store, selv ei havde sagt mig det.

For Diet svæved mig en broget Taage;
 Jeg holdt det for en Skønhedsaaabenbaring,
 Greb Penslen, vilde tro afprøve det —
 Og hvad jeg malte, blev igien en Taage,
 Et spraglet Spil, ei aandeligt, ei stort,
 Berøvet Følelse, Forstand og Forhold.

Med reent, med inderligt hengivent Hjerte
 Er jeg dog stedse gaaet til mit Arbeid.
 Sad for min Tavle jeg, da tyktes mig,
 Som om jeg knælte for den Eviges Alter,
 Som om han høit fra Skyen aabenbared
 Sin fjerne Herlighed. Dog tog jeg feil,
 Af, meget! meget!

Som en lille Dreng
 Var jeg engang i Florens med min Fader,
 En Formiddag. Han handlede paa Torvet,
 Da lob jeg ind i Kirken San Lorenzo,
 Jeg stod for Giulios og Lorenzos Grave,
 Og saa de evige Skikkelser: Aurora,
 Den ufuldendte Dag, Tusmørket, Natten,
 Af Mikel Angelo i hviden Marmor.
 Jeg maatte strax derfra igien og bort,
 Dog præged dette Syn sig dybt i Hiertet,
 Det Gnefte, hvad af den ægte Kunst
 Jeg egentlig har seet. Det forekom mig
 Saa selsomt: stort og skønt, dog strengt og sorgfuldt.
 Det glædte mig, da jeg igien derude
 Stod under Himlens Blaa blandt røde Blomster. —
 Nu staaer jeg atter i Gravhvælvingen.
 Nu er de muntre, flygtige Skikkelser
 Igien forsvundne. Gysende jeg synker,
 Tilintetgiort, for Dæmringen, for Natten.

Mort.

Velan, saa vil jeg aldrig male meer!
 Gud veed, jeg gjorde det ei for at glimre;
 Jeg gjorde det, som Bien gjør sin Celle,
 Som Fuglen bygger i et Træ sin Rede.
 Var det et Blændværk kun — Endnu engang,
 Endnu engang skal han gientage det!
 Ei lidenskabelig i Brede, rolig,
 Med Kraft, som Dagen paa Lorenzos Grav,
 Skal han gientage det — og saa god Nat,
 Du skønne Kunst! saa er jeg, hvad jeg var:
 Et stakkels stille Menneske. Ja ja!

Jeg vil ei sørge, ei fortvivle; nei!
 Jeg har en reen Samvittighed. Er jeg
 En Kunstner ei — o, jeg er ikke nedrig!
 Om ogsaa Jordens største Angelo
 Mig sagde dette paa, en indre Stemme
 Har sagt: Du er det ei! Den kom fra Gud.

Maria kommer.

Hvad feiler min Antonio? Bedrøvet?
 Du maler ei? Ha, hvilken Sieldenhed,
 At see dig ene, uden ved dit Arbeid!

Antonio.

Maria! fiære Kone! Maleriet
 Er nu til Ende.

Maria.

Er du færdig?

Antonio smertelig.

Ja!

Maria.

Hvad er det? Gode Gud! min Ven, du græder?

Antonio

tørre sine Dine.

Vist ei, Maria!

Maria.

Bedste Mand! hvad er der?

Siig mig det!

Antonio.

Gode Kone! bliv ei bange.

Seer du, jeg har her overtænkt Adskilligt,
 Hvad saa vort Levnet angaaer i det Hele;
 Da har jeg indseet, seer du, at den Maade,
 Hvorpaa vi leve, gjør os ei lykkelig. —

Saa har jeg altsaa ved mig selv besluttet
 Reent at forandre den.

Maria forundret.

Hvad mener du?

Antonio.

Da jeg for syv Aar siden førte dig
 Hiem fra din gamle Fader, som min Brud,
 Erindrer du dig, hvad den Gamle sagde?
 Lad denne Malen, Anton! var hans Ord;
 Hvo stedse lever i en Drøm for Kunsten,
 Den duer ei for Verden. Kunstneren
 Er ingen Høgtemand, han elsker meer
 Sin Musa, end sin Hustru; Søn og Datter
 Maae staae tilbage for hans Hiernes Føstre.

Maria.

Det var en ædel Mand, et trofast Hierte,
 En Urt, som stille grøntes i sin Skygge;
 Men Blomster havde den Naturen negtet.
 Glem det!

Antonio.

Bær Pottemager, sagde han,
 Som jeg; mal smukke Billeder paa Leret,
 Sælg det! saa lever du med Kon' og Børn,
 Kan offre dem dit Liv og dem din Tid.

Maria.

Han indsaae ei, at hvad jeg havde fikr,
 Det var din Aand, din virksom skjønnne Siæl,
 At just din Kunst mig gjorde lykkelig,
 Fordi den hørte til min Kiærlighed.

Antonio.

Mit Barn! man troer tidt meget, som er vrangt.
Jeg har ei gjort dig lykkelig dermed.

Maria.

Antonio! vil du bedrøve mig?

Antonio

omfavner hende.

Du er en Engel, finder dig i Alt;
Men nei, jeg har ei gjort dig lykkelig.
Jeg har ei skienket dig min Følelse,
Paa Drømmebilleder har jeg forødt den.
Hvad jeg fortiente, har i dyre Farver
Jeg atter tilsat uden Sparksomhed.
Imellem havde vi det rigeligt,
Men oftest manglede vi Dagens Fordring.
Al, det har ængstet nok dit sømme Hjerte!
Belan, fra nu af være det ei saa!
Vi vil ei prøve paa Umuligheder,
Vi vil ei sværme. Jeg ndmyger mig,
Jeg træder i min Duskelfhed tilbage,
Og kan jeg ikke worde Kunstner — nu,
Saa vil jeg ganske være Mand og Fader.

Maria.

Du ei en Kunstner? Nu, saa blomstrer Kunsten
Gi meer paa denne Jord.

Antonio.

Du gode Kone!

Du elsker mig.

Maria.

Ja, thi jeg kiender dig.

Antonio

tager sit Billed, og sammenligner det med hende.

Du smiler sødt, uskyldigt. Mærker du,
Hvor væmmeligt det Honningansigt leer?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Nu seer jeg Feilen! Af,
Hvi havde jeg mig ei en ærlig Ven,
Som tidligere kunde sagt mig det?
Jeg føler Kraften i mig til det Bedre.

Maria.

Min Gud! hvad er der skeet?

Antonio

betrakter veemodig sit Billed.

Mig synes dog,

Det stakkels Billed eier Noget; Noget,
Der ikke ganske vække kan Foragt.
Gi Farven blot, ei Penslens Færdighed,
Gi blot det friske Epil af Lys og Skygge;
Meer — noget Underligt, Høitideligt!

Maria.

Hvad er der skeet? Antonio! siig mig det.

Antonio

efter en Pause.

Han skal gientage det endnu engang! —
To Gange tordned han det ud; men Dommen
Maa endnu fældes tredie, sidste Gang —
Saa vil jeg male Potter!

Maria.

Hvo har været

Her?

Antonio.

Misel Angelo Buonaroti!

Maria.

Og han? han sagde —

Antonio.

Stille, fiære Barn!

Vi vente vil den tredie Kiendelse.

End kan jeg ikke rive mig saa rolig

Fra denne skionne, høie Verden løs.

Endnu engang — saa vil jeg male Potter!

Tredie Handling.

Antonio

alene ved sit Billede.

Nu skal det overdrages kun med Fernis.
 Et alt for giennemfigtigt Slør! O, kunde
 Jeg reent unddrage det fra Mængdens Dine!
 Hvi tvinger Nøden mig at sælge det?
 Thi er det ei Bedrag, at tage sli
 Betaling for et slet, mislykket Arbeid?
 Men Greven har jo seet det selv, har selv
 Budt mig Betalingen derfor. Alt dengang
 Har jeg jo sagt ham, at det var for meget.

Han tager sin Pensel.

Jeg vil endnu dog her i Græsset male
 En Hyacinth. Naar skionne Piger døe,
 Bestrøer man jo med Blomster deres Grav.
 Af, Haabet var saa skiont — det er ei mere!
 Velan! her vil jeg plante det en Blomst;
 Den sidste Ære! — Hvordan skal jeg leve,
 Naar jeg ei male kan? Er Malningen
 Ei saa nødvendig mig, som Mandedraget?

Nu vel! jeg vil den hele, lange Uge
 For Biv og Barn arbeide — Haandværksarbeid;

Kun Søndagformiddag — den skal endnu
Tilhøre mig.

Begeistret.

Da skal den skønne Iris
Med sin syvfarvede, sin lustige Bue
Besøge mig end i den aarle Morgen.
Da vil jeg male, tegne, componere
Kun for min egen Lyst. Det er dog en
Ulskyldig Fryd! I Hytten vil jeg hænge
De smaae bemalte Tavler; smykke vil det
Jo Bæggen dog, Maria elsker dem,
Den lille Dreng som hun. Og naar jeg døer,
Og naar en Pilegrim forvilder sig,
Og seer de brogede Billeder her i Hytten,
Vil det dog røre ham. Enhver er ei
Saa haard, som denne Angelo. Da vil
Han sige: Manden meente det dog ærligt,
Han elskte med Oprigtighed sin Kunst.

Giulio Romano

kommer; han standser i en Afstand, uden at mærkes af Antonio, og betragter ham.

Der sidder han, den Musers Yndling! Atter
Han maler paa et Billede, for atter
At sætte Verden i Forundring. O,
Hvor længe jeg at kiende ham, den Store!
Taalmødighed! I lange Drag jeg nyder
Min Glæde. — Var jeg vaagen? Saa jeg ret?
Hvad, Giulio? til Correggio maa du reise,
For atter der at see en Rafael?
O selsomt, underfuldt, heel underfuldt!
Stort bygges Skoler i de store Stæder,

Af Fyrster understøttes Flid og Stræben,
 Ungdommen dannes efter gode Mønstre,
 Fra spæde Barndom over Haanden sig;
 Saa viser sig en heldig Leilighed
 At give Prøver paa den lærte Kunst —
 Og hvad, hvad vorde saa vi Lærlinger?
 Kun Lærlinger! selv gode, sieldne stundom;
 Men, skal Geniet atter vise sig —
 Det groer ei i et Driuhuus, kunstig Varme
 Udflækker ei den underfjønne Frugt.
 Det maa derude vore vildt i Skoven,
 Tilfældig af en Hændelse saaet hen,
 Tilfældig siden modnet ved et Under.
 Og inden vi det veed, og medens vi
 Forstenes i Betragtning af vort Mønster,
 Og mener, Kunsten mægter intet meer,
 Staaer atter herlig frem en Genius,
 Og vi? vi skue, og forundres atter.
 O selsomt, at et Nazareth saa ofte
 Det Himmelske frembringer, at saa ofte
 Den skønne Aand, som huldt begaver Verden,
 Sin Bugge finder i en ussel Krybbe.

Han nærmer sig Antonio, og betragter hans Arbeid.

Antonio.

Staa der, du lille blege Hyacinth!
 Mig dit violblaa Skiar betyder Døden.

Giulio

træder atter umærket tilbage, og betragter Antonio.

Han seer saa venlig ud, som hvad han maler;
 Blid, yndig, fuld af Følelse. Kun Sorgen
 I Mandens Miner kiender ei hans Kunst;

Den skønne Colorit, som den saa rigt
Besidder, blomstrer ikke paa hans Kinder.

Antonio.

Der staaer igien en fremmed Rejsende.

De hilse hinanden.

Giulio.

Min fiære Herre! tilgiv, dersom jeg
Forstyrrer eder; men jeg kan umulig
Forlade dette Sted, før jeg har hilst
Den siældne Kunstner, som er Stedets Pryd.

Antonio.

Af, gode Gud! da lærer I kun her
At kiende en bedrøvet, modløs Mand.

Giulio.

Umuligt! Skulde atter her en Sol
Kun varme Andre, uden Varme selv?

Antonio.

Min bedste Herre! I er mild og venlig,
I kan ei ville frænke mig; dog frænkes
Jeg uden eders Billie. Sol! Ha vidste
I ret, hvor dunkel denne Afgrund er —

Han lægger Haanden paa sit Bryst.

Den mindste Stjerne klarer ei min Nat.

Giulio.

En Glorie straaler klar af eders Nat,
Der herlig, som Uldødeligheds Glorie,
Jert Hoved frandse vil. Hvad er jert Navn?

Antonio.

Jeg falder mig Antonio Allegri.

Giulio.

Antonio Allegri da Correggio! —
 Hvor kan endnu det Navn mig klinge fremmed,
 Som snart hver Tunge taler smidigt ud?
 Jeg seet har eders Nat, Antonio!
 I Kirken hisset. Hvad I vilde vise,
 Det har I viist: et Underværk. Igiennem
 Jordlivets mørke Nat udstraaler Lyset,
 Og glæder Hyrderne. En af de Hyrder
 Er jeg. Jeg staaer forfærdet end for eder,
 Begriber ei det Under, som jeg skuer,
 Med Haanden over Diet, tvivlende,
 Om hvad jeg seer, ei er et Blændværk kun.

Antonio.

Al, alt for meget er det kun et Blændværk.
 I er en ædel Mand, I elsker Kunsten;
 Men — o fortryd ei paa, hvad jeg maa sige:
 I kiender den ei bedre, end jeg selv.

Giulio.

Antonio! jeg forstaaer ei eders Tale.

Antonio.

Jeg har i lang Tid ei forstaaet mig selv.

Giulio.

I Alt er I mig ubegribelig:
 Hvor I er modnet saa paa egen Haand;
 Hvor I kan end reent være slikt for Verden;
 Hvor I kan tvivle om jert eget Værd!

Antonio

som for at prove ham.

Hvad siger I nu her om dette Billed?

Giulio.

Formaaer et Ord at tolke, hvad jeg føler?
 I Fald jeg siger skiont, hvad har jeg sagt?
 Jert Billed er guddommeligt! Mens jeg
 Betragter det, opvaagner i mit Hierte
 Vel tusind Følelser, som forhen slumred.
 Det er, deri bestaaer Geniets Virkning!
 For stod den rafaelske Madonna
 Alene som Guds Moder for mit Die;
 Kun saadan kunde jeg mig tænke hende.
 Her er hun ganske, ganske anderledes,
 Dog end Maria; meer den hulde Qvinde,
 Den glade Moder, end en Himmeldronning.
 Rafael hævet har det Jordiske
 Til Himmelen. I lokker Himlen ned,
 At den forbinder sig med Jordelivet.

Antonio

betragter ham et Dieblis med glad Forundring, men siger
 derpaa nedslaaet og mistænkelig:

Og seer I ingen Feil i dette Billed?

Giulio.

Hvad Feil? Hvor slig en Rigdom er af Skønhed,
 Der feiler Intet. Hvo vil klage over,
 At Overflødighed end ei er Alt?

Antonio.

Og hvad, hvad er der ei?

Giulio.

Hvad dette Billed

Gjør til et Mesterstykke, det er der.
 Det lever, aander i et Guddomsliv,
 Er fundet op med Siæl, med dyb Forstand,

Udført med Flid, med Følelse, med Barme.
Hvad kan jeg ønske meer?

Antonio.

Nu har J rost det,
Nu siig mig, hvad der feiler!

Giulio.

Eders Aand
Har ikke feilet. Selv hvor Kunsten svigted,
Hvor stundom jer Hufommelsen slog feil,
Har J ved Kraft, Fremstilling, Livlighed,
Idee bibragt selv eders Feil en Ynde,
Som hører, synes man, jert Billed til.
Selv deri har med Rafael J Liighed.

Antonio.

Siig mig, min Herre! hvor har Kunsten svigtet?
J veed ei, hvor J gjør mig lykkelig,
J det J viser Feilen mig.

Giulio.

Jh nu,
Den blotte Tegner kunde have Get
Og Andet vel at siige mod jert Billed.

Antonio.

Som for Exempel?

Giulio beskedet.

Denne Arms Forfortning
Er neppe ganske rigtig. Drengens Been
Mig synes ogsaa alt for barndomsfyldigt
At mangle Omrids. J har Godhed for
Det blidt Afrundede, deraf det kommer,
At stundom J undgaaer det Strengtbestemte.

Antonio.

End Gæt, saa aander jeg igien, min Herre!
Hvorledes finder I Madonnas Smil,
Og Barnets?

Giulio.

Egent, egent, o men skønt!

Antonio.

Ei væmmeligt? ei æfekt, homningsødt?

Giulio.

Saaledes tænker jeg mig Engle smile.

Antonio naiv.

Af, Gud! jeg tænkte mig dem ligesaa.

Giulio smilende.

Og sørger nu, fordi det blev saa skønt?

Antonio.

Og sørger nu, fordi jeg reent bedrog mig.

Giulio.

Nu er I atter gaadefuld!

Antonio.

Min Herre!

I har mig talt ud af mit eget Hierte.
Det trøster mig, at der foruden mig
End findes Mennesker, og fiendne, gode,
Som — feile kan med mig paa samme Viis.
Hvad meer mig undrer, er den rette Dom,
Som I har fældet over mine Feil.
Der har I Ret; I taler det kun mildt
Og skaansomt ud. Og visseelig, jer Tale,
Saa indsigtsfuld og findrig, maatte glæde
Mig overordentlig, hvis ei jeg vidste —

Desværre hørte jeg det først i Dag —
 At daarlig er min Daad og uden Bærd.

Giulio.

Og hvo har sagt jer det?

Antonio.

Den største Kunstner
 I vor Tid, og maaskee til alle Tider.

Giulio.

Ha — Mikel Angelo?

Antonio.

J nævner ham.

Giulio.

Det ligner ham! Det brudte Bognhiul løber
 Endnu ham vildt omkring i Hovedet.

Antonio.

Jeg har uvidende, letsindig først
 Fornærmet ham. Den Mand, som boer derhenne,
 Et selsomt Menneske, der hader mig,
 Kom til mig før, fortalte mig: den Herre,
 Som sad og drak ved Bordet, var en Farver,
 En ubehøvlet, uforskammet Svend,
 Som dømte rask om Alt, og vidste Intet.
 Saaledes har jeg vistnok ei modtaget
 Ham med den Agtelse, som han fortjener.
 Han kom og talte spottende til mig,
 Jeg gav i Spot ham Svarene tilbage.
 Da blev han opbragt, kaldte mig en Fuster;
 Om ogsaa Farven lued for min Sands,
 Jeg vilde aldrig hæve mig til Storhed,
 Til Mandens Skønhed.

Giulio opbragt.

Deri har han Ret.

J vil ei giøre det, J har alt gjort det,
Hoit over det sirtiniſke Capel!

Antonio

med en varende Haandbevægelse.

Af, fiære Ven!

Giulio

som før, og med Selvfølelse.

J troer, jeg taler, som

Den Blinde, her om Farven; men J feiler.

Er jeg ei Michael, ei Angelo,

Jeg er et Menneske, en Mand, en Romer;

Om ei en Cæsar, dog en Julius.

Mig har man ogsaa lært, hvad Malen er.

Den store Rafael Santio var min Mester,

Hans høie Aand end hviler over mig.

Jeg har et Ord at blande med i Lauget.

Antonio bestyrtet.

O, Himmel! J er Giulio Romano?

Giulio.

Det er jeg.

Antonio.

J er Giulio Romano,

Den store Maler, Rafael Santios Yndling?

Giulio.

Det var jeg.

Antonio.

Og J siger, jeg er Maler?

Giulio.

Jeg siger eder: Siden Rafael døde,

Er i Italien ei større Maler,
 End J: Anton Allegri da Correggio.

Antonio sætter sig.

Tillad, min Herre! thi mit Hoved svimler.
 Det har jeg aldrig end oplevet; jeg
 Begriber ei, hvor jeg det overlever.
 Mit hele Liv flød hen til denne Time,
 Som en i Skyggen ukiendt lille Bæk.
 Jeg troede ei at være noget Stort,
 Ei heller, at jeg var saa ganske liden.
 Kun stolende paa Lykken, paa min Musa,
 Sad jeg og malte — og det lyktes mig.
 Nu maa jeg paa den samme Dag opleve,
 At Jo, de største Mestre, nærme sig
 Min Hytte; Een nedknuser mig i Støvet,
 Den Anden hæver mig til Skyerne.
 Hvad skal jeg tænke? Gud! er det en Drøm?

Giulio.

Og naar den Anden siger nu det Samme,
 Som jeg, hvad saa?

Antonio.

Hvad? Mikel Angelo,

Han skulde, troer J?

Giulio.

Det er just hans Bane,
 At gjøre det, som Ingen troer. Den Jldaand
 Er meer Titan end Gud, og derfor er
 Hans Storhed, som den ældste Kæmpeverdens.
 Mildheden mangler ham. Ei Barnet Amor
 Indtager strax ham for en enkelt Gienstand,
 Men Gros derimod, den ældre, fatter

Alt i hans Bryst med vældig Kiærlighed;
 Ei et bevinget Barn, en kraftig Ungling
 Med Marv og Utlekraft. Jeg træffer ham!
 Vær rolig! Jeg forstaaer at leve med ham.
 Titanen har et menneskeligt Hierte;
 Som Kronos avler han vel Kæmpebørn,
 Dog raser ei i ham Fortæringsslysten,
 Nei, nei — han river Lyset, som Prometheus,
 Fra Himlen, for at livne mangen Jordflimp.
 Og eders Bærker, min Antonio!
 Vil han beundre, naar sig Stormen lægger.
 Gaf ind i eders Huus, jeg seer ham komme.

Antonio.

Hvad skal jeg tænke her, hvad skal jeg troe?

Han gaaer ind.

Mikel kommer.

Nu kan vi reise.

Giulio.

Endnu ei, desværre!

Et større Hiul igien er sønderbrudt,
 Som først maa sættes i tilbørlig Stand,
 Før vi gaae videre.

Mikel.

Hvad skal det sige?

Giulio.

Nu, Kiære! hvad det er. I mindes vel
 Den herlige Bandmølle hisset nede
 Ved Floden, ganske paa en egen Maade
 Nybygget? Hvis jeg ikke feiler, har
 I Florens I selv bedret paa Modellen.

Mikæl.

Et prægtigt Bærf!

Giulio.

Nu hør, og ærgre jer:

En fornem Herre kieder sig, maa just
 Opholde sig ved Møllen, som vi her.
 For Tidsfordriv laer han sig vise den;
 Men Mølleren, ei underdanig nok,
 Strax bringer Adelsblodet ham i Røg.
 Han drager ud sit Sværd, og hugger ind
 I Bærfet, just hvor Mestrens floges Haand
 Med fielden Kunst forbandt det Vigtigste.
 Saa stiger han til Hest, og rider bort.
 Nu Møllen staaer, og Manden er fortvivlet.

Mikæl.

Nu, vi maae hielpe Mølleren igien.
 Jeg lader strax den ene Kiørehest
 Mig sadle, rider ned; det gjør jeg snart
 I Stand. Gid kun jeg kunde træffe Knekten!
 Jeg skulde stække ham hans Hovmodsvinge.

Giulio.

O, det var skönt, i Fald I kunde stække
 Lidt Overmodets alt for stolte Vinge.

Mikæl.

Hvad mener I?

Giulio.

I elsker Digtekunsten,
 Har selv Sonetter gjort, og mangt et Vers.
 Tilgiv, at jeg paa en forblommet Maade
 Har talt med eder; thi den nøgne Sandhed
 Er fast for slem.

Mikel.

Jeg holder af det Nøgne;
 Kun Klædebonnet skjuler Skønheden.
 Kom reent herud dermed, om jeg maa bede!

Giulio.

Nu, Mester! J behøver kun at tage
 En større Maalestok for Alt, saa har
 J Sandheden. Den siældne Mølle tyder
 Paa Menneskets Natur, den Adelsstolte
 Paa Kunstnerstolthed; Sværdet er et Ord,
 Det vilde Mølleslag — et Stik i Hjertet.

Mikel

forstaaer ham.

Ha ha!

Giulio

undseelig, dog modig.

Vi har ei altsaa nødig, seer J,
 At sadle Riorehesten. Hielp kan J
 Selv uden det, ja tugte, hvis J vil;
 Den Skyldige kan ei undgaae jer Hevn.

Mikel stolt og kold.

Det flæder eder godt til mig at tale
 I dette Sprog!

Giulio varm.

O, Buonaroti! J

Har tvunget mig dertil. Troer J, jeg har
 Forglemt den Agtelse, som eders Aand,
 Som eders Mesterskab jeg skylder? Agt
 For Mesterskab, for Aanden tvinger mig
 Just til at tale saa. Thi ikke elsker
 Jeg enkelt Mesterskab og enkelt Aand,

Men hver, som herlig til det høie Maal,
 Af Himmelen begeistret, virker med os,
 Hvor pragtløs end og bly den viser sig;
 Fordi jeg veed, at dette skønne Livstræ,
 Som Genius vi kalde, voxer bedre
 I den forladte, nøgne Klipperist,
 End i den giødede, for fede Dal.

Mikel.

I taler smukt, I burde være Præst.

Giulio.

Jeg veed ret godt, hvad I vil sige dermed,
 Og vredes ei. I mener, Kunstneren,
 Som Helten, skal ei tale, han skal handle.
 Der har I atter Ret; ei heller har
 Jeg nødig her at sige Buonaroti,
 Hvor tidt jeg med Henrykkelse beundred
 Hans himmelske Instinct, hans stumme Bidsdom.
 Dog er ei Mennesket blot Helt og Kunstner,
 Men Menneske. Skönt at udvikle, Ven!
 Sin Menneskelighed, er ogsaa Kunst.
 Foragt ei Talen! Ogsaa Bien bygger
 En Celle sig, og Bæveren en Hytte,
 Og Løven fører Krig mod Tigeren;
 Paa Mandens Læbe vaagnede først Sproget,
 I Ordet speiler sig hans Junderste
 Meer tydeligt, end selv i Handlingen,
 Der tidt har en forviklet, ufri Grund. —
 I er en daadfuld og en kraftig Mand;
 See, det erkender jeg! Saa vær retfærdig,
 Og spot mig ei, hvis den forstandige,
 Sindige Mand I truffet har i mig,

Ei heller ganske uden Guddomsgaven!
 Jeg ønsker ingen skionne Taler her;
 Kun eders Daad har løst mit Tungebaand,
 Kun eders Daad kan binde det igien.

Mikel.

Hvad vil J?

Giulio.

Buonaroti! see, J har
 Foragtet denne vakkre Maler, kaldt ham
 En Fusser. Er det sandt? er han en Fusser?

Mikel.

Hvad Dævlen bryder jeg mig om den Karl?

Giulio.

Saa bryder J jer ei om Kunsten meer?

Mikel.

Lad Hvermand sørge for sig selv! Saadan
 Gjør jeg, og dermed Basta! Det bekymrer
 Mig lidt, hvad Andre sige kan om mig.
 Er han ei Fusser, er det godt for ham;
 Han er en uforfæmmet Rnegt, det veed jeg.

Giulio.

Han er en venlig, en elskværdig Mand.
 Giestgiveren, hans Fiende, har forført ham,
 Har sagt ham, at J var en overmodig,
 Uvoren Svend, en Farver, ubehøvlet,
 Som dømte rask om Alt, og vidste Intet.
 Han vilde hidse eder paa Antonio;
 Han hader ham.

Mikel.

Det har den Ussel sagt?

Giulio.

Nu seer I, at Antonio er uskyldig;
Han har ei kiendt jer.

Mikel.

Selv mod Ubekiendte

Man artig være skal.

Giulio.

Og var I det?

Mikel tier.

Giulio.

Endnu et Ord, saa vil jeg ogsaa tie.
Hvad, Buonaroti! vi i Dag har seet
Her, reent uventet, maa — det kan ei Andet
Os begge fylde ganske med Forundring.
I skærrer ikke, som den blinde Mand,
Kun smukke Ting i Træ, reent uden Die
For Andres Dygtighed, for Andres Værd.
I eders Aand er Kunsten Videnskab,
Jert skarpe Blik igiennemtrænger den.
Saa veed I og, saa vel som jeg, og bedre,
Hvad denne By besidder for en Kunstner.
I Bertens Sal har I seet flere Sager
Af ham: den skønne Leda, Danae.
Gi blot Madonner kan han male smukt,
I Parma skal han have malet Fresco
I Kuplen, fuld af Kraft og Poesie.
Gaf ind i Kirken hisset, see hans Nat,
Og blier det da for ham i eders Siæl
Gi høilys Dag — saa vil det aldrig dages.

Mikel.

Jeg har jo sagt ham, at han har Talent.

Giulio.

Talent! et fattigt Ord, en Halveffilling,
 Som man til hver en Betler pleier kaste.
 Beviser dette Billed kun Talent?

Mikel.

Det er jo fuldt af Feil.

Giulio.

Feil har det, ja,

Jordi det er et mennefskeligt Bærk.
 Hvad har ei Feil? J har vel aldrig feilet?
 Troer J, at Intet mangler eder? Udgjør
 Den blotte Tegning Malerkunsten? Hvad
 Er Tegningen? blot Nødhielp, Unatur.
 Der gives ingen Linier; vi kalde
 Det Linier, hvor Stoffet hører op.
 Selv Stoffets Efterligning: Farven, Rivet
 Af Lys og Skygge, det er Maleri;
 Skønheden, Tanken og Forbindelsen,
 Det er Genie. Og mangler dette her?

Mikel.

Hvor er den store Stiil?

Giulio.

Hvad kalder J

Den store Stiil? Er ei den dybe Sandhed,
 Den høie Skønhed stor, om end naiv
 Den ikke svinger sig til vældig Strengthed?
 Der aander herlig Kraft, høi Driftighed
 Og fieldent Mod i Alt, hvad J frembringer;
 Dog Mennesket er Menneske, ei Gud,

Som saadan sømmer sig ham barnligt Sind,
 Enfoldig Ydmyghed. Og jeg tilstaaer det:
 Med alt det, at jert vældige Exempel
 (Vel ogsaa egen Drift, Tilbøilighed)
 Mig, Giulio, den ringere Planet,
 Drev fra min blide, rafaelske Bane
 Lidt stundom ud i det Ubændige —
 Saa er og bliver mig dog Hjertets Godhed
 (Der ogsaa viser sig i ægte Kunst)
 Det Helligste i Kunsten, som i Livet;
 Og hvor jeg seer den, aabenbarer sig
 Samvittighedens Engel mig, og viser
 Mig Veien til mit Hiem med Liliestænglen.

Mifel

med undertrykt Bevægelse.

Jeg føler altsaa ikke?

Giulio.

Jo, det Hele,

Det Store. Selv den milde Følelse
 Jer griber oftere, end selv I troer.
 Skønt sidder i San Pietro Jesu Moder
 Med hellig, inderlig Medlidenhed,
 Endskjøndt af Steen, med Riget af sin Søn;
 I menneskelig, dybtfølt Ydmyghed
 Modtager eders Adam Aand og Liv
 Af den almægtige Skabers Finger i
 Hiint hellige sirtiniske Capel.
 Ved Gud, der lever, blomstrer Intet i
 Et Menneske, som leved ei og blomstred
 Til sin Tid og i eder. Men jert Væsen
 Er haardt. Det rivende, uslebne Ydre

Er en antik, en ædel Rust, hvorunder
 Metallet glindser i sin hele Skønhed.
 Tilgiv, hvis jeg med mine Taler har
 Fornærmet eder! Thi jeg føler: hvad
 Jeg siger eder, veed I bedre selv.
 Jeg har kun sagt det, for i Hast at vende
 Det haarde Uveir, at den arme Mand
 Ei længer sig skal græmme. Eders Ord
 Har pludselig berøvet ham sin Tillid,
 Sin Munterhed; et Ord af jer, formaaer
 At give ham dem pludselig tilbage.

Mikel i Tanker.

hm!

Battista kommer.

Mine Herrer! Bognen er alt færdig.
 Befaler I, at man skal spænde for?

Mikel.

Min Giulio! vil I besørge det?
 Jeg har et Ord i Genrum først at tale
 Med denne Dannemand.

Giulio.

Heel vel!

Han gaaer.

Mikel.

Hvad har

Den Herre sagt om mig til Maleren?
 Hæ?

Battista.

Bedste Herre! hvad har jeg da sagt?

Mikel.

At jeg en Farver var, har Herren sagt;
En overmodig, ubehøvlet Svend.

Battista

flaaer sig for Brystet.

Saa maa den evige Retfærdighed
Mig evig straffe, hvis —

Mikel.

Hold han sin Mund!

Den evige Retfærdighed bekymrer
Sig ei om sliq en Uøling, som han er.
Tag han i Agt sig for den timelige
Retfærdighed; er man til Galgen moden,
Saa blier man hængt. Forstaaer han mig?

Battista.

Min Herre

Er —

Mikel.

Farver, og en Farver i det Grove.

Han tager sin Bidst af Bordet.

Til grovt at farve bruges grove Pensler;
Hvad synes Herren om, i Fald jeg farved
Ham Ryggen carmoisin?

Battista.

Gud staae mig bi!

Mikel.

Jo vist, det gior han strax! — Hans Uøselhed,
Hans Nederdrægtighed, den staaer ham bi.
Jeg vil ei smitte mine Hænder paa ham.
Dog var det bedst, i Fald han uden Dmsvøb
Recommendeerte sig; thi Dnskeqvisten

Her i min Haand, den vipper mægtigt, seer han!
 Har megen Lyst at komme skjulte Kilder
 I Hast paa Spor paa Herrens fede Ryg.

Battista.

Alf, Eccellenz! det er en Misforstaaelse.

Han forsoier sig hurtig bort.

Mikel.

Ja, løb du kun! Har ei den Riding fast
 Opbragt mig? Ha, nu kan jeg først forstaae,
 Hvi Maleren, den stakkels Dævel, her —

Han gaar langsomt hen, og sætter sig for Billedet.

Sligt maa man see med Rolighed, i Mag.
 Man kan mig vise, hvad man vil, i Tummel
 Og Støi — ei op for Dret stiger blot
 Mig Blodet, op for Diet med. Selv denne
 Belærende Snakken irriterer mig.

Hvad jeg skal tænke, kan jeg tænke selv.
 Den Giulio Romano — som om ikke —
 Nu, nu! han følte det ret godt tilsidst.

Seer paa Billedet.

For Pokker! ja, det Billed er godt malt.
 Det kalder jeg et Maleri! Poetisk!
 Og Træet, Blomsterne, Baggrundens Landskab!
 En smagfuld Klædedragt! Og dette Gienfskin!
 En deilig Qvinde, ja, ved Gud! det er hun;
 Giovanni allerficrest, Jesusbarnet
 En Engel. Ha, ved Bacchus! det er Farve.

Og jeg! da Paven tvang mig til at male,
 Da jeg de florentinske Karle ud
 Af Templet drev, som Duefræmmere,

Dg satte selv mig paa Stilladset, famled
 Halvandet Aar i Blinde, blev saa vred,
 At naar jeg havde Paven dræbt med den
 Rødstødte Spand, da alt for tidlig ind
 Han i mit Bærksted traadte mod sit Løfte! —

Jeg veed det: jeg er egentlig ei Maler.
 En Billedhugger er jeg. Hvad Sculptur
 Anvende kan i Malningen, det har jeg.
 I Tegning, i Opfindelse er Ingen
 Mig liig. Men ned i Farvepotten veed
 Jeg ikke ret at dyppe, det er afgjort;
 Dg det veed denne Mand, det maa man sige.

Giovanni kommer ud; da han seer den Fremmede, staaer han
 stille.

Mikel.

Du Lille! hør engang.

Giovanni kommer.

Et artig Barn!

Det er ei bange for et fremmed Ansigt;
 Er ei forvænt. Kom hid, min lille Dreng!

Giovanni nærmer sig.

Men seer jeg ret? Ei! det er jo Giovanni
 I Stykket her.

Giovanni.

Ja vist! jeg er Giovanni,
 Min Fader har mig malet af.

Mikel.

Du er

Antonios Søn?

Giovanni.

Ja! Og min Moer Maria
Er ogsaa der.

Mikel.

Hvor?

Giovanni.

Jh! der sidder hun.

Mikel.

Ha ha!

Giovanni

peger paa Billedet.

Det er det deilige Barn Jesus,
Men ham har vi ei selv i Huset.

Mikel.

Jffe?

Hvor er han da monstro?

Giovanni

med Fingeren i Beiret.

Han er i Himlen.

Mikel.

Deroppe?

Giovanni.

Ja, der sidder han i Ekken
Jo med de andre smukke Englebørn.

Mikel.

Hvad gjør de der?

Giovanni.

De lege med hinanden.

Mikel

kysser ham.

Du søde Unge! sæt dig paa mit Skød,
Her paa mit Knæ.

Giovanni.

Ja, jeg vil ride paa
Dit Knæ; du er min Hest. Nu vil jeg ride
Paa dig til Parma.

Mikel.

Godt! Men jeg maa løfte
Dig op; Stigboiler har vi ingen af.

Giovanni.

Dem har endnu ei Smeden gjort os færdig.

Mikel.

Forstaaer sig!

Giovanni rider.

Hop sa sa! Bliv ved, bliv ved!
Du maa bestandig lade Hesten ride.

Mikel.

Nu er vi komne da til Parma alt.

Giovanni.

O, nei! vi er jo kun den halve Vej.

Mikel.

Da stiger Ryttren af, gaaer i et Bertshuus,
Og faaer sig lidt at spise.

Giovanni.

Lidt at spise?

Mikel tager i Lommen.

Giovanni.

Hvad har du i din Lomme?

Mikel

flaaer ham over Fingeren.

Giv kun Tid!

Affides.

Jeg tog dem med til Mester Martins Børn;

Dog de maae bie, og desuden kan
Jeg kiøbe nogle nye i Modena.

San tager et Kræmmerhuus frem.

Jeg veed ei, om du er for brændte Mandler?

Giovanni

griber efter dem.

Jo, brændte Mandler er jeg meget for.

Mifel.

Taalmodighed! Siig, om de smage dig!

Giovanni.

De smage mig.

Mifel

giver ham Kræmmerhuset.

Saa smag!

Giovanni spiser.

- Mifel.

Men paa mit Skød

Skal du fortære dem.

Giovanni undviger ham.

Nei, i et Vertshuus

Maa jeg fortære dem, mens Hesten hviler.

Mifel.

Og faaer lidt Havre. Faaer jeg ingen Havre?

Giovanni.

Rom, Hest! der har du Havre.

Stikker ham en Mandel i Munden.

Mifel griber ham.

Hvad, dit Skarn!

Du falder mig en Hest? — Det er Guds Straf!

Jeg kaldte jo din Fader for en Fuster,

Og ved de evige Muser i Olymp!
 Det er han ikke meer, end jeg er Hest.

Maria kommer.

Giovanni.

Der er min Moder med.

Mikel.

Det er din Moder? —

En deilig Qvinde, liig sin hellige Navne!

Han sætter Drengen ned, og staaer op.

Giovanni.

See, Moer! der er en fremmed Mand, han har
 Forært mig brændte Mandler; see!

Mikel.

Madonna!

Kan jeg vel vente mig Tilgivelse?

Maria.

Min ædle Herre! Tak for eders Godhed.

Til Barnet.

Har du alt takket Herren?

Giovanni.

Tak, du Herre!

Maria.

Uartige! hvad? dutter du en Fremmed?

Mikel.

Åh, lad ham det, Madonna! Tag jer Vare
 For at fordærve med vor Tids Forfeerthed
 Den rene, paradisiske Natur.

Maria.

J elsker Smaae?

Mifel.

Ja, thi de er saa store.

Her boer J?

Maria.

Ja, der seer J vores Hytte.

Mifel.

Antonio, Maleren er eders Mand?

Maria.

Ja, fiære Herre!

Mifel.

Er han saa elskværdig
J Livet, som i sine Billeder,
Saa maa J leve velfornøiet med ham.

Maria.

Min Herre! Kunsten er et salmet Gienfskin
Af den forborgne Sol.

Mifel.

J Sandhed?

Maria.

Tro mig!

Mifel.

J lader ikke til at være munter.
En vakker, driftig Mand, en deilig Kone,
Et artigt Barn — der staaer et Paradiis
Af huuslig Lykke jo alt færdigt for os.

Maria.

Og dog, dog mangler endnu Get til Lykken.

Mifel.

Og hvilket?

Maria.

Lykken.

Mikel.

Er Genie og Skønhed
Ei store Gaver alt af Fru Fortuna?

Maria.

Åh, Ormen nager skidt i mangel Blomst.
Min Mand har været syg, er let at ryste,
Hvert Indtryk virker stærkt paa ham; endnu
I Dag har her han haft en heftig Sorg.

Mikel.

Jeg veed det vel, at Mikel Angelo
Har været der og taget ham lidt skræk.

Maria.

Han har særdeles frænklet ham.

Mikel.

Maaskee

Har han sagt Sandheden. Nu, Angelo
Har sagt ham, han var ingen fienden Maler.
Hvem veed? maaskee har Manden Ret. Han maa
Forstaae det vel; hvad fiende vi dertil?

Maria.

Dg kom fra Himlen selv en Angelo,
Dg sagde det, saa troede jeg ham ei.

Mikel.

Ei, ei! er I saa vis i eders Sag?

Maria.

Det Høieste, det Bisteste, jeg veed,
Er, at jeg elsker min Antonio;
Fra ham kan ikke skilles, hvad han virker,
Saa elsker jeg med ham hans skønne Kunst.

Mikel.

Dg det er nok? I elsker blindt hen, uden
At fiende, uden at udgrunde det?

Maria.

Erkiende, grunde ud, maa Manden gjøre,
Saa vidt han kan. Dog maa vel ogsaa han
Med os til Følelsen sin Tilflugt tage.

Mikel.

Brava Madonna! J er efter min Smag.
Tilgiv, i Fald jeg lidt har fristet jer!
Saadan maae Qvinder tænke. — Hvad nu ellers
Den Mikel Angelo angaaer: det er
En vild Krabat, det kan vel ikke negtes;
Men tro mig: han er og et ærligt Skind!
Tidt er hans Ord Cyclopens Larm i Dybet,
Naar Ilden brænder alt for stærk. Dog kan
Han ogsaa være rolig, og da tænker
Dg føler han for lang Tid, som Kamelen,
Der tømmer Kilden, for i heden Drk
At have Forraad siden. En Vulcan
Indgyder Frygt, men modner ogsaa Frugt.
Knap har den bruset ud, saa bygge Skarer
Af Mennesker paa den, vel trives Sæden,
Den vorder mere ficernefuld og rig,
Med Blomster og med Buske frandses Svælget,
Dg Alting aander i et Glædesliv.

Maria.

Det vil jeg gierne troe.

Mikel.

Den største Smaating

Er ofte Aarsag til en stor Bedrift.
Vel føder ofte Bierget kun en Muus,
Dog tro J mig: Muus føder ogsaa Bierge.
Saa lad det altsaa ei forundre jer,

J Fald den dumme Løgners plumpe List
 Har Angelo lagt ud med eders Mand!
 Det ene Ord jo giver let det andet.
 Ei Elskov blot, selv Hestighed og Brede
 Gaae blinde med en Dug for Dinene.

Maria.

J taler meget blidt og flogt, min Herre!

Mikel.

Nu, seer J, Buonaroti sendte mig
 (Jeg er hans Ven), at sige eder dette;
 Og til Beviis paa, at han ærer Anton,
 Gier han ham denne Ring, og beder ham

Han tager Signetringen af sin Finger og giver hende.
 At bære Ringen, som et Venskabstegn.
 Personlig sees de sikkert snart igien;
 Saa skal Antonio mere klart erfare,
 Om Buonaroti har ham kjær af Hjertet,
 Og om han virker Noget til hans Held.

Han gaaer.

Antonio,

som er kommen ud i Døren, og har holdt sig tilbage under Mikel
 Angelos sidste Ord, iler ud imod Maria, da han seer hende ene.
 Maria! bedste Barn! hvad har han sagt?

Maria.

Den Fremmede?

Antonio.

Han, Mikel Angelo.

Maria.

Antonio! hvad siger du? Umuligt!
 Det var ham selv?

Antonio.

Ja! ja! ham selv, ham selv.

Der gives kun een Elig i hele Verden.

Maria henrykt.

O, siældne Lykke! Glæd dig, min Antonio!
Han legte med vort Barn, han talte til mig
Med venlig Godhed. Denne skønne Ring
Gav han til dig; han skatter, elsker dig,
Den Edle, han vil sørge for vor Lykke.

Antonio.

Maria! er det muligt? Giulio
Romano havde Ret.

Maria.

Han elsker dig.

Antonio.

Og denne Ring? — O, Himmel! Kom, Maria!
Han har kun bøiet mig i Støvet, for
At hæve mig desmere saligt atter.
O, Gud! kan, kan jeg troe det? kan jeg troe det?
O, følg mig! jeg vil takke ham, vil græde,
Omsfavne vil jeg ham, og være salig.

Maria.

Nu har han Ret, den store Buonaroti,
Nu blomstrer os et paradisisk Liv.

De gaae.

Battista

kommer frem, seer efter dem, og siger:

Jeg Paradiset gjøre vil fuldkomment:

Til Paradiset, veed I, hører Slangen.

Han gaaer.

Fjerde Handling.

Stor Billedsal i Parma.

Ottavio. Battista med Regnskabsbøger.

Ottavio.

Jeg er tilfreds, Alting er i sin Orden.

Battista.

Jeg fik et Brev nu nylig fra min Søn;
Han skriver mig fra Florens, og han kommer
Maaskee i Aften alt til Parma.

Ottavio.

Godt!

Den Hemmelighed, som jeg har betroet dig,
Om Nicolo, den maa du tie med.

Battista.

Jeg kan, ved Gud! ei nok forundre mig:
En Røver fra de Apenninske Bierge,
Som vover sig i naadig Herres Brød,
For ubemærkt at speide Leiligheden!

Ottavio.

Jeg veed det, det er ikke første Gang;
De Bovehalse drive deres Spil
I Skoven mellem Reggio og Parma,

Dg overalt, hvor der er Haab om Rov.
 Dog vær du rolig! Han er alt i Fælden;
 De Andre lokke vi der ogsaa snart.

Battista.

Gud! hvilke flette Folk der er i Verden.

Ottavio.

Eftaan mig for fiedsomme Betragtninger,
 Dg tal om, hvad der er mig mere vigtigt:
 Troer du, Antonio kommer end i Dag?

Battista.

Han er paa Veien alt, vi see ham snart.

Ottavio.

O, min Maria! var du ogsaa med!

Battista.

Hun kommer sikkert, Eccellenza! hvor
 Man Hører strøer, der flyver Duen ind.
 Mig synes kun betænkeligt i Sagen —
 Hvis naadig Herre mig tillader at —

Ottavio.

Hvad mener du?

Battista.

Nu, eders Naade staaer
 Paa Springet lige til at gifte sig;
 Den skønne Coelestina kan jo ventes
 Fra Florens med sin Fader Ricordano
 Hvert Dieblig. Hvis nu —

Ottavio.

Vær du ei bange!

Den skønne Coelestina er saa himmelsk,
 Som hendes Navn. Endskiøndt jeg nu som Christen .
 Maa ære, elske høit det Himmelske,

Saa er jeg dog et Menneske; som sli
 Maa mig det Jordiske jo ogsaa glæde.
 Hun straaler — men saa kold som Vintersolen;
 Hun er mig altfor høi, for viis, alvorlig.
 Jeg tvivler om, hun ægter mig. Det skeer —
 I Gald det skeer — af Gftergivenhed
 Mod hendes Fader kun, som ønsker det;
 Vijs ei af Riærlighed til mig.

Battista.

Ih nu!

Det giver sig med Tiden, naadig Herre!

Ottavio.

Kan være, og kan ogsaa ikke være.
 Jeg tigger ingen Elskov; dog behager
 Mig hendes Deilighed og hendes Rigdom.
 Der lever ingen ugift Adelsmand
 I Florens, som ei holdt det for et Held
 At faae den skønne Piges Haand. Jeg ønsker
 Mig sli en Kone; det vil smigre mig
 At eie, hvad saa mange Andre ønske.
 Men ogsaa Hjertets Dmhed har sit Krav;
 Der maa den høie Coelestina staae
 Tilbage for den yndige Maria.

Battista.

Men, Eccellenz! — to Koner i et Huus!
 Hvorledes vil det gaae?

Ottavio.

Godt. Coelestina

Er sværmerisk og ung, mistænker ei;
 Maria er besfeden, blid og stille.
 Hvad mig for Hov'det staaer, det er kun det,

At her Antonio skal male Loftet.
 Min Brud forstaaer sig meget vel paa Kunsten;
 Hun maler selv. Jeg veed kun lidt deraf.
 Jeg arved alle disse Sager efter
 Min Onkel. Nu, det forekommer mig
 Ret smukt, som anden Pragt; ei meer, ei mindre.
 Hvis nu Antonio maler Loftet flet,
 Saa staaer jeg i en Maade. Han er dog
 Jo kun en ubekiendt og fattig Maler.
 Det ærgrer mig; jeg vilde gierne, seer du!
 I hendes Dine gielde for en Kiender.

Battista.

Ja, det er rigtig nok det Allerværste;
 Thi jammerlig er Karlen, naadig Herre!
 Det kan I troe mig paa mit Ord.

Ottavio.

Og hvad
 Forstaaer da du deraf? Du hader ham.
 Ei stille!

Battista,

Nu, vi faaer at see. Men kommer
 Han ikke der igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja, med Billedet paa Ryggen.
 Han seer paa Blomsterne, han lugter til dem —
 Ja, pluf dem, om du tør!

Ottavio.

Det maa han gierne.
 Jeg træde vil tilside nu. Paladset

Med fine Sale, Meubler, Tienere
 Maa imponere ham; paa slige Folk
 Virker den prægtige, den ydre Glands
 Meer, end man skulde troe. Saa kommer jeg.
 Jeg maa endnu forklare mig i Dag.

Battista.

Var det ei bedre ved en Leilighed —

Ottavio.

Jeg stæler ei, hvad jeg kan ikke købe.

Han gaaer.

Battista alene.

Du stæler ei? Saa vil jeg stæle for dig.
 Thi hevne maa jeg mig, og hevne blodigt,
 Saa sandt jeg er en ægte Galabreser.
 Skøndt truet blot, har dog alt Pidskesslaget
 Af Mikel Angelo med røde Strimer
 Paa Ryggen frisket op mit Had til Brand;
 Og før sig føler ei mit hede Blod,
 Før den Forræders flyder.

Han grubler et Dieblif.

Nicolo

Er Røver? Godt! han lette skal min Byrde.
 En Røver maa jo godt forstaae at — tys!
 Jeg er ei Bersemager, vil ei rime.

Han gaaer.

Antonio

kommer med sit Billed paa Ryggen; han sætter det fra sig,
 og synker ned paa en Stol.

Her er jeg endelig. Hvor jeg er træt!
 Det er saa hedt, Veien saa lang, og Solen

Saa brændende. — Her er det friskt og lustigt.
 De Store have det dog godt, kan boe
 I disse køle, høie Steenpaladser.
 Som store Klippehuler udelukke
 De Middagssolens Straaler. Frit sig løfter
 Den stolte Hvælving, brede Piller skygge,
 I Vestibulen risle kolde Vandspring,
 Og svale Lust og Muur. Du gode Gud,
 Hvem ogsaa kunde boe saaledes! — Nu,
 Maaskee det hændes dog. — Hvor mageligt
 Man stiger op ad brede Marmortrapper!
 Antike Buster staaer i Nicherne,
 Og see paa Een, saa fornemt og saa roligt.

Han seer sig om.

Her er en Sal; den maa vist være herlig.

Han springer op.

Ha — hvad! hvad seer jeg? fuld af Malerier?
 Af, det er Billedsalen! Hellige Jomfru!
 Jeg midt i Templet staaer, og veed det ei!

Han folder sine Hænder.

Her hænge da Italiens Mesteres
 Uldødelige Bærker, og skal hænge
 Som skønne Skioldemærker over Graven
 Af døde Helte, Tegne paa deres Daad.
 Almægtige Gud! hvad skal jeg først betragte?
 Landskaber, vilde Dyr, Madonner, Helte!
 Mit Die sværmer som en salig Bi
 Paa hundred skønne Blomster. Af! jeg skuer
 For lutter Skuen Intet, føler kun,
 Min Kunst! din hellige Nærværelse
 Almægtigt virke paa mig. Jeg maa græde,

Maa knæle ned i mine Aners Tempel.

Han knæler, derpaa staaer han op, og betragter Billederne med
naiv Glæde.

See der! der hænger strax et deiligt Stykke.
Dog nei — det er ei deiligt. Alting kan
Gi heller have lige Værd. — Hvad seer jeg?
Nei, det er alt for nydeligt! Nu har
Jeg aldrig Mage seet: En gammel Kone
Staaer der og skurer Riedlen i sit Kioffen,
Hist sover hendes Kat, den blonde Dreng
Udblæser Sæbebobler af en Pibe. —
Det er endnu mig aldrig faldet ind,
At slige Sager ogsaa kunde males.
Ja, man maa see det i den hule Haand;
Hvor herligt Solen fra de grønne Løv
I Bindvet skinner ind i Messingriedlen! —
Hvem har dog malet det? Mon ikke Navnet
Staaer under det?

Læser.

„Flamlænder, Ubefiendt.“

Flamlænder? hvad mon det er for en Landsmand?
Mon Flamlænd ligger mange Mil fra Mailand?
Deroppe hænge store Stykker: Borde
Med Blomster, Glas med Vin, og skrællede
Citroner, Hunde, nydelige Fugle.
Det er dog alt for smukt. — Ha! ha! ha! ha!
Der tæller fire Gierrige Ducater.
„Messijs.“ Det Navn har jeg end aldrig hørt. —
Men seer jeg ret? Det er jo Christi Fødsel.
Ha ha! det kender jeg ret godt; det har
Mester Mantegna her af Staden gjort.

Hvor herlig gaaer Huulveien ned derhenne,
Hvor skiont de hellige tre Konger staae
For Barnet og den ædle Himmeldronning! —
Der er et andet Stykke, dette liigt;
Dog lidt pudserligt, ret godhiertigt. Af,
See, Dren støder ud igiennem Krybben
Madonna med sit Hoved, seer sig om.
Mildt griner Moren; det er ærligt meent.
Den Lille griber i den gyldne Kiste,
Vil have Legetøi. „Alberto Duro.“
Ha ha! det er en Tydsker, veed jeg. Paa
Den anden Side Alperne, seer man,
Er ogsaa Mennesker, selv Kunstnere. —
Men, Himmel! hvilket herligt Billed der!
En ung Fyrstinde, sandselig og deilig;
Hvor brænder Diet, leer den lille Mund!
Den røde Fløiels Hat, den flæder godt,
De vide Ermer. Staaer ei Navnet under?
Af „Leonard da Vinci“. Det troer jeg!
Er det et Under? Ha, det er at male!
Der er endnu en Konge, næsten malt
I samme Stil; er han af Leonardo?
Af „Holbein“. Manden er mig ubekjendt,
En herlig Kunstner, Leonardo liig! —
Her er et sjeldent Bærk af Perugino,
Skøndt Tonen lidt vel grøn, og Symmetrien
Lidt stiv; men hvilken Fromhed, Character!
Man mærker, det var Rafael Santios Lærer. —
Et herligt Bærk i Legemsstørrelse,
En ædel Olding. Ha, den hellige Job!
Stort tænkt, og stort fuldendt. Nu, det er vist

Af Rafael. Af „Fra Bartolomeo“.

Af, Gud! den fromme Munk! — Det gjør ei let
Dig mange andre fromme Munke efter.

Hvo faaer vel Tid at see det Alt igiennem?
Hvad skjuler dette grønne Silkeforhæng?
Ha, det er uden Tvivl det Allerbedste!
Det maa jeg see endnu, før Herren kommer.

Han slaaer Forhænget tilside, og opdager Rafaels hellige Cæcilia
Den hellige Cæcilia! — Ja, ja!
Der staaer hun med sit Orgel i sin Haand.
Udspreedt og brudt for hendes Fødder ligger
Berdselige Giger; o, men Orglet selv
Maa synke taust med Haanden, da fra Himlen
Hun hører Englechoret, løfter Diet.
Ha, hvo har malet det? Det er ei Malning,
Nei, det er Digtning! Her sees ikke blot
Den store Maler, men den store Tænker.
O, det bevæger dybt mig i mit Hierte!
Her er den høie, hellige Poesie
I Farver flædt.

Begeistret.

Det vilde ogsaa jeg,
Det stræbte jeg i mine bedste Timer.

Ottavio træder fornem ind i Salen.

Antonio

spørger ham i Møde, uden at hilse, ganske fordybet i Maleriet:
Hvo har gjort dette Billed?

Ottavio

studsar, men fatter sig, og siger kold:
Rafael.

Antonio

flaaer sig henrykt for Brystet.

Ha, jeg er ogsaa Maler!

Ottavio.

Riære Ven!

Det vidste jeg for nogle Uger siden;

J maa alt have vidst det flere Aar.

Antonio.

Nei, nu først veed jeg det.

Ottavio affides.

Indbildske Taabe!

Battista havde Ret.

Hoit.

Min fiære Mester

Jer Selvtillid, jert Mod fornøier mig.

Det gaaer jer modsat andre Kunstnere,

Som stod forstenede for dette Billed,

Og følte dybt, at de var — Ingenting.

Antonio,

stedse med Diet paa Billedet.

Ja, det begriber jeg. Hvis fattigdommen

For denne Fylde føler ei sin Afmagt,

Saa føler den det aldrig.

Ottavio sagte.

Dette Bæsen

Er reent forvandlet, troer jeg.

Hoit.

Derimod

J lader til at føle eders Styrke.

Antonio.

Ja, Herre! ja! her jeg forstaaer mig selv,
 Her føler jeg, at ogsaa jeg er Kunstner.
 Her skuer jeg mit Hjertes bedste Stræben
 Og Billedet dybt i mit Jnderste
 Saaledes udtrykt, som jeg aned det
 I Livets lykkeligste Diebliffe,
 Og som det fielden lyktes mig at danne.
 Mit Sind er blomstrende, som Rafaels;
 Min Aand er ei saa stor, og ei saa mægtig.
 Min Pensel er maaskee meer smidig øvet;
 Hans Hjerne fatter meer, er mere stærk.
 Jeg smiler stedse, Rafael er alvorlig;
 Jeg er henrevet, Rafael river hen.
 Gud, hvilket Bærk! her seer jeg, hvad jeg kan,
 Her er min Maalestok. Det hæver mig;
 Thi, o! jeg føler mig i Himlens Nærhed,
 Men som et Menneske er Englen nær.
 Og medens høit af Salighed mit Hjerte
 Begeistret svulmer, bøier sig mit Hoved
 Verbodig for den aldrig naaede Storhed.

Ottavio.

J har vel bragt jert eget Arbeid med?

Antonio fatter sig.

Der staaer det hist i Krogen, naadig Herre!

Ottavio.

Saa hent mig det. — Ret smukt, ret brødt i Sandhed!
 Den skønne Kone sidder, som hun leved.
 Oprigtig talt, hvad jeg kun ikke lider,
 Er Klædedragten. Hvorfor har J ei

Malt hende saadan, som hun gaaer i Livet?
Bed Gud! Maria kan man ei forskjønne.

Antonio.

Jeg tænkte her at male en Madonna.

Ottavio.

Og er Maria da ei eders Donna?

Antonio.

Tilgiv, min Herre! jeg forstaaer jer ei.

Ottavio.

Jeg veed det nok; I Kunstnere, I leve
Meer i Indbildningen, end her i Verden.
I elske Luftphantomer, skønne Drømme
Meer, end hvad virkelig omringer jer.

Nu, jeg kan Intet have derimod,
Enhver maa følge sin Tilbøilighed.

Jeg er ei Kunstner, ei Poet, jeg tager
Til Takke med det Virkelige. Altsaa
Kan vi to leve ret fortræffligt sammen;
Vi overskrider ei hinandens Grændser,
I elsker Idealet — jeg Personen.

Antonio.

Tilgiv mig! jeg forstaaer endnu ei rigtigt —
Hvad mener eders Naade?

Ottavio.

Kære Anton!

Saa lad os tale aabenhjertigt sammen:
I er en trofast Mand, forstaaer jer ei
Paa det, vi Hoffolk pleie kalde Fiinhed.
Nu, Anton! see: I er en fattig Mand,
Det gjør mig ondt for jer, I slides op,
I maler smukt, og bliver ubekiendt.

Hvad kan det hielpes jer, at eders Lyk
 Staaer under Skieppen? Nu velan! jeg gjør
 Jer lykkelig. Mit giestfri, store Huus
 Staaer daglig aabent for en Mængde Giest. .
 Her skal I male uden Næringsforger.

Antonio.

Er det i Sandhed ingen Drøm, min Herre?
 Begynder Lykken virkelig at smile?
 Af, fra min første Ungdom svæved den
 Med Spot mig som en Lygtemand for Diet.
 Naar jeg greb efter den, da var den borte,
 Og pludselig jeg stod som før i Mørke.

Ottavio.

Jeg gjør jer lykkelig, ved alle Helgen!
 Det var en Grumhed, ei at ville gjøre
 Sin Næste lykkelig, naar man formaaer det.

Antonio.

J tænker meget dydigt.

Ottavio.

J, som jeg.

Antonio.

Jeg har vist stedse følt det dybt.

Ottavio.

Ei sandt:

J gjorde ogsaa mig ret lykkelig,
 Hvis I formaaede det?

Antonio.

Ja, det forstaaer sig!

Men, naadig Herre! I er Lykkens Barn;
 Hvad har en fattig Mand, som I kan ønske?

Ottavio.

O, fiære Anton! det er Alt ei Guld,
Som glimrer; jeg er ikke lykkelig.

Antonio ved sig.

Den arme Mand, det gjør mig ondt.

Soit.

Umuligt,

Min unge naadig Herre? Har J ei
Alt, hvad et Moders Barn kan ønske sig?

Ottavio.

Alt har jeg, kun det Bedste blev mig negtet.

Antonio.

Det Bedste? Ei! det, troer jeg, kan Enhver
Dog have, naar han vil.

Ottavio.

Hvad kalder J

Det Bedste, Anton?

Antonio.

Tillid til sin Gud,

Et trofast Herte, god Samvittighed.

Ottavio studser.

Ja saa! Der har J Ret! Det er det Bedste —
For Evigheden. Men da Mennesket
Dog lever med i Tiden, er dog ogsaa
Et Bedste der nødvendigt til hans Held.

Antonio.

Vel sandt!

Ottavio.

Vi kalder Aabenbaringen

Af alt Guddommeligt paa denne Jord

Jo Kiærlighed; om nu den i det Store

Sig viser, som Genie, som fielden Kunst;
 Hvad heller meer indskrænket, sammentrængt,
 Til en elskværdig Gienstand, af alt Enkelt
 Det Skønneste: til en huldsalig Qvinde!

Antonio.

Og hvilken Kunstner leved end paa Jorden,
 Som i sit Hierte trofast ei forbandt
 De tvende Kiærligheder?

Ottavio.

Nu, Fru Musa
 Er Herskerinde dog i Kunstnerhiertet.

Antonio.

Naturlig, thi den Elskte er jo Musa.

Ottavio.

Og denne Musa vexler maanedlig.
 Af Muser gives der, kun sparsomt regnet,
 Ni himmelskionne, søde Glutter, veed I.

Antonio.

Hver Musa deler ud sin egen Kunst,
 Og hver en Kunstner har sin egen Musa.

Ottavio.

Den store Rafael, for hvem I der
 Har bøiet eders Hoved, havde fleer.

Antonio roer.

Den arme Rafael! thi han havde ingen.

Ottavio.

Rafael ingen Musa?

Antonio.

Jo, i Himlen,
 I sine Anelser, sin Længsel, hvad
 Han kaldte selv sin himmelske Idee.

Nu har han fundet hende. Nu behøver
 Hans Aand ei, som en smægtende Cæcilia,
 Sit ædle Blik til Himlens Blaa at hæve
 Om kiærlig, salig Tilfredsstillelse.
 Nu er hun hans, han favner, kysser hende.
 Her søgte du forgieves, arme Rafael!
 Og derfor styrted sig din tørstige Siæl
 I Sandfers Hav, og drak Bedøvelse.

Ottavio.

Er I da lykkelig?

Antonio.

Bed Gud, det er jeg.

Du arme Rafael! hvad hialp det dig,
 At du var skøn og blomstrende? Hvad hialp
 Dig dine mægtige Benner, Paven, Rom?
 Hvad hialp den sandselige Fornarina
 Og Cardinalens stygge Broderdatter?
 Du fandt dog ei det største Held paa Jorden:
 En yndig, kiærlig, trofast Egttemage,
 Du fandt dog ingen elskelig Maria.
 Hvad var dit Held? O, hvor jeg føler mig
 Langt meer lykkelig i min lille Hytte!

Ottavio.

Og er det da saa vist, at virkelig
 Maria elsker eder?

Antonio.

Ja, min Herre!

Saa vist, som at jeg lever.

Ottavio.

Godt! — jeg mener

For jer; ei godt for mig. Gud være med jer!
Jeg agter ei at hindre eders Lykke.

Antonio studser.

Ottavio.

Jeg troede, at I elskte kun jer Musa,
At eders Kone, som en Evas Datter,
Kun elskede sig selv, og næst sig selv,
Hvad smigred Sandsen og Forsængligheden.
See, derfor bød jeg eder komme her.
Min Tanke var, at virke fælles Held.
Nu seer jeg vel, det gaaer ei an. I sværmer,
Og eders Kone ligesaa. Det være
Nu Virkelighed eller Sværmeri,
Alt, som gjør lykkelig, er virkeligt.
Og dermed Gud befale, Anton! Her
Kan I ei blive, vil det neppe selv,
Da I har dette hørt. Men frygt kun ei!
Jeg skal ei snige mig, som Ræven, ind
Bed Nattetid i eders Dueslag.
Om ogsaa jeg en Elsker er af Duer,
Nu, jeg behøver ei at stjæle dem,
At røve dem; jeg kjober mig dem heller
Paa Torvet aabenlyst, ved høilys Dag.
Lev vel, min Ven! hils eders smukke Mage!
Bed Gud, jeg meente det os Alle ærligt.
Har Een i denne Sag Grund til at flage,
Saa troer jeg, det er mig, den Eneste
Der gaaer fra Gildet uden Hjertestyrkning.
Farvel! Jeg kjober eder oftere
Et Billed af imellem. Bliv i Salen

Dg see jer om, saalænge som I vil!
Battista strax skal bringe, hvad jeg skylder.

Han gaaer.

Antonio alene.

Saaledes var det meent! Det var hans Barme
For Kunst, hans Kiærlighed og Agtelse
For Kunstneren, hans Understøttelse! —
Jeg Daare! har ei der en Lygtemand
Mig atter gieffet, loffet? O, men jeg
Er hevnet; thi han gif bestæmmet bort.

Bestæmmet? Hevnet jeg? Ha, staaer jeg ikke
Som et ensfoldigt Lam, og taaler rolig
Fornærmelsen?

Hefstig.

Jeg æsker ham til Tvekamp!

Jeg taaler ei en sliq Forsmædelse.
Er han en Adelsmand, et Adelskiød,
Tilfældig saadan avlet; nu, jeg er
En Adelsaand, en Udvalgt, jeg vil leve
I Tidens Bog, naar han er Støv og glemt!

Men jeg forstaaer jo ei at føre Sværdet.
Nu, saa maa Ruglen være Boldgiftsmand! —
En Morder? — nei, saa heller en Fornærmet!
Dg falder jeg — Maria! min Giovanni!
Dg du, høitelskte Kunst!

Roligere.

O, latterlig

Er denne Harme. Krigere maae kæmpe;
For dem er Trods, Foragt for Død nødvendig.

De gjør ei Andet, det er deres Ære.
 En Kunstner virker aandeligt; saa horer
 Han og til Geistlighedens fromme Stand.
 Gud lagde ikke Spydet i hans Haand.
 Den lette Tryllestav, som maner Aander,
 Kan skabe Liv, men ei tilintetgiøre.
 Ja, jeg vil taale Haanen, som det Godes
 Forbilled her i Verden taalte den.
 Thi hvo som her paa denne dunkle Jord
 Vil virke for det Høieste, det Bedste,
 Maa, som en Martyr, taale Spot i Nøden
 Hans sande Liv begynder efter Døden.

Nu see mig om, betragte disse Bærker?
 Hvor kan jeg det? Hvad jeg har maattet udstaae
 I denne Dag! Haab, Spot, Fortvivlelse,
 Den største Glæde, Hede, Vandring, Byrde,
 Foragt! O, jeg er træt, mit Dje fløvt;
 Jeg kan ei nyde denne Herlighed.
 Den Herlighed, hvorefter jeg har længtes
 Saalænge, som nu er mig ganske nær,
 Kan ei husvæle mig; thi Træthed trykker
 Mig blytung mine Lemmer. Jeg vil hvile
 Kun her en liden Stund, for at faae Kraft
 Til end i Nat at vandre til mit Hiem.

Han sætter sig paa en Stol i Krogen, og slumrer ind.

Ricordano kommer med sin Datter Coelestina; hun har en
 Laurbærkrands i Haanden.

Ricordano.

Her er vi da, mit Barn!

Goelestina.

Men kun som Giefter;

Ei sandt, min Fader?

Ricordano.

Slemme Goelestina!

Jordi du vil det.

Goelestina.

Og du vil det med.

Ricordano.

Jeg vil din Lykke; ja, ved Gud! det vil jeg.

Du troer at finde den ei hos Ottavio?

Belan! jeg giver mine Planer op.

Den unge Daare takke maa sin Lætsind

Derfor. Dog troer jeg fast endnu: hans Hierte

Er godt.

Goelestina.

Hans Hierte? Altsaa har han et?

Ricordano.

J Piger vil, at Alt skal være Hierte.

Goelestina.

Saa taler den, som eier selv det største?

Ricordano.

Du Emigrerske!

Goelestina.

Ottavio har intet,

Min Fader! intet. Han er ikke ond,

Men kold, selvfiærlig, tom, og uden Sæder.

Han elsker ikke mig, jeg ikke ham;

Dog kan min Fader ønske —

Ricordano.

Lad saa være!

Jeg vil forglemme Løftet, som jeg gav
 Min Ven Lorenzo paa hans Sotteseng:
 Bed Giftermaal imellem Søn og Datter
 Fuldkommen at forene vore Huse.
 Jeg overlede mig; Gud mig forlade!

Goelestina.

O, det vil glæde Gud, min Fader! at
 Du ikke gør dit Barn ulykkelig.

Ricordano.

Bed Gud — naar jeg betænker det, ja, Pige!
 Det var en Synd, sli'g Rosenknop, som du
 (Jeg kan det sige uden Selvroes; vel
 Er jeg din Fader, men din Aand, din Skønhed
 Har Gud dig givet, ikke jeg) — at tvinge
 Sli'g Rosenknop ned i en stenet Grund
 I Diebliffet, da hver ædel Gartner
 I Paradiset, som omfranser Florens,
 Sig ønsker i Besiddelse deraf.

Goelestina.

Min Fader! hvis jeg er en lille Blomst —
 Vel! jeg vil blomstre i din Eggestygge,
 Og jeg vil slynge fast mig til din Stamme.

Ricordano.

Barn! føler ei dit Hierte Kiærlighed?

Goelestina.

Til Gud, til dig, til alt det Gode, Skønne.

Ricordano.

Til ingen Yngling?

Goelestina rodmende.

Nei.

Ricordano

trykker hende til sit Bryst.

Du søde Ufskyld!

End ikke? Nu, det kommer, Pige! tro mig!

Den lille Amor hevner sig. Om og

Han lader til at taale nu din Haan —

Ha, naar du allermindst det venter, staaer

Han brat forvandlet til en Silvio,

Og gjør dig til en smægtende Dorinda.

Goelestina

flapper ham paa Kinden.

Den Tid, den Sorg, min Fader!

Ricordano.

Lille Musa!

Saa maa jeg vel dig falde. Kold som Is

Forsmaaer du alle Ungersvendes Elskov,

Og lever kun i Kunsten og Naturen.

For hvem er denne Laurbærfrands bestemt?

Goelestina.

Hvad veed jeg det, min Fader? Som vi gik

Igiennem Slottets Have, boied sig

En Green af Hækken, holdt mig fast ved Loffen.

Til Straf har jeg den revet fra sin Stamme,

Og i min Haand blev strax en Krands deraf.

Ricordano.

Vist for at frone ham, din Rafael!

Der hænger Billedet.

Goelestina.

O, skionne Sal!

Ricordano.

Det Musers Tempel maa du nu forlade.

Goelestina.

Af ja!

Ricordano.

Det kunde være dit.

Goelestina bedende.

Min Fader!

Har du ei Lyst at købe denne Samling?

Ricordano.

Mit gode Barn! veed du, hvad den er værd?

Goelestina.

Nei, den er uskatteerlig. Men Ottavio
Vil være nøisom; Guldet elsker han
Langt meer end Billeder. Meer, end din Datter
Du holder værd, vil han ei fordre, Fader!
Seer du? saa vinder du endnu ved Byttet:
Han faaer lidt Guld, og du — du har dit Barn.

Ricordano.

Sødtsyngende, fortryllende Sirene! —
Bliv her, og glæd dig mellem dine Tavler.
Jeg vil gaae ind og tale med Ottavio.
Jeg siger ham min Mening, din Beslutning;
Han faaer at finde sig deri.

Goelestina.

O, Fader!

Det gjør han vist; han er en artig Hofmand.
Tro mig, det Dffer koster ham ei meget!

Ricordano.

Om du ei ægter ham, saa bliver du
Jo derfor dog hans Søster, hans Veninde.

Goelentina.

Forstaaer sig, og som søsterlig Veninde
Til, som i Dag, jeg ofte komme her,
For at besøge ham — og Billedsalen.

Ricordano.

Ha, du er slem!

Goelentina.

Jeg kommer strax bagefter.

Ricordano.

Besøget gjør dig sagtens lidt forlegen,
Nu da du dog har givet ham en Kurv.

Goelentina.

Af, Gud! det er jo kun en Spøg det Hele.
Jeg maa dog fylde Kurven ham med Blomster.

Ricordano.

Ha, Pige! sky, men skadelystne Skabning!

Han gaaer.

Goelentina alene.

Nu er jeg mellem mine Billeder.
Jer, skionne Kunstens Bærker! skulde jeg
Nu reent forlade? Nei, min Fader maa
Besidde dem, de skal ei hænge her
Til Pragt for følesløs Uvidenhed,
Ukiendt og uden Fryd for skionne Siæle.
O, min Cæcilia! for dine Fødder
Nedlægger jeg min Laurbærfrands.

J det hun vil nedlægge den, standser hun.

Hvad seer jeg?

Et Maleri! et nylig malet Billed
Staaer støttet op til Bæggen! Er det muligt?

Ottavio kjober Billeder? Nu, det
Maa være godt!

Hun vender det om.

Hvad seer jeg? drømmer jeg?

Det Billed har Antonio Allegri,
Den store, ubekjendte Maler gjort,
Af hvem jeg alt har copieert saa meget;
Om hvem os Mikel Angelo og Giulio
Saa meget har i Dag fortalt paa Beien,
Hvor vi hverandre mødte. Buonaroti
Har givet ham sin herlige Signetring,
Vil tale kraeftigt for ham hos sin Hertug.

Hun betragter Billedet.

Af, Gud! hvor det er herligt, levende.
Guds Moder, hvilket vennefaligt Ansigt,
Høi Skjønhed, jordisk Dmmyghed forenet!
Og Frelseren i barnlig Majestæt!
Giovanni — nei, den Unge kunde jeg
Paa Skjødet tage, kysse tusind Gange!
Du søde Dreng! Nei, han er alt for deilig.
O, han er uden al Tvivl malet efter
Naturen; saadant kan man ei opfinde.
O, hulde Billed, fuldt af Følelse!

Hun staaer fordybet i Betragtning, derpaa siger hun:

Det Billed maa jeg frandsse! Nu forstaaer
Jeg først, hvi Grenden boied sig, og holdt mig
Tilbage. O, det var en Aelse
Om hvad jeg skulde see. Af, kunde jeg
Saaledes frandsse Kunstneren; forstaaer sig,
Saa at det Ingen mærked, selv ei han. —
Nu, jeg vil her ham frandsse i hans Billed.

I det hun vil hænge Frandsen paa Billedet, bliver hun Antonio vaer.

Jesu Maria! der er jo en Mand!

Hun farer tilbage, men fatter sig strax igien.

Han sover dybt. Hvem kan den Mand vel være?

Hvorledes kom han her i Billedsalen?

Hun nærmer sig forsigtig.

Han er ei Ridder, heller ingen Borger;

En Tiener endnu mindre. Ringe flædt,

Lidt skiødesløst og fattigt, men dog smukt.

Et deiligt Hoved! blegt! hvor ædle Træk!

En hvælvet Pande! — Himmel, seer jeg ret?

Han har jo Buonarotis store Ring

Der paa sin Finger? — Alle gode Helgen!

Det er Antonio Allegri selv;

Han har et Billed bragt Ottavio,

Er, træt af Beien, slumret ind paa Stolen.

Hun betragter ham med den største Deeltagelse, og da hun seer,
at han sover, knæler hun for ham, for bedre at see ham i
Ansigtet.

Åh, Gud! hvor han seer from og ædel ud.

Han lader til i denne Verden alt

At have lidt stor Hjertesorg og Modgang.

Dog kan han ikke være gammel end. —

Du store Mand!

Hun staaer op, og siger derpaa frygtløs:

Hvis ham jeg turde frandse!

Dog, Himmel! nei! hvis han slog Diet op?

Om Nogen kom? Nei, nei! her vil jeg hænge

Min Krands paa Billedet; saa seer han dog,

Naar han er vaagnet, at man har ham fæst.

Hun hænger Krandsen paa Billedet, og træder tilbage.

Saaledes! — Nei! Åh, hvordan flæder det?

Betydningsløst! Med blotte Loffer sidder
 Den Levende, paa Tavlen's døde Rand
 Nedhænger skievt en Krands. — Nei, det maa voves!
 O, alle gode Helgen! staaer mig bi,
 At heldigt jeg mit Eventyr fuldender.

Sun sætter ham skælvende Krandsen paa Hovedet; derpaa viger
 hun tilbage.

Der er dens Plads; saaledes skal det være.
 Nu, Krands! nu er du paa dit rette Sted.
 Skønt slynger den sig i det brune Haar.
 Hvor herligt under den sig Panden hvælver!
 Saa er det ret. O, Gud skee Lov, det lykkes!
 Og nu lev vel! vi sees vel snart igien.
 Han aander, rører sig? Paa Flugt! paa Flugt!
 Hun iler bort.

Antonio

træder bestyrtet frem, opvaagnet af en Drøm.

Hvor er jeg nu? Ha, denne mørke Hule
 Er ei Elysium.

Befinder sig.

Åh, Gud! jeg var
 Indslumret, jeg har drømt. Nei, meer end Drøm,
 En Forsmag paa den fjerne Salighed!
 Jeg stod i hine lykkelige Enge,
 Langt skønnere, end Dante dem beskriver,
 I Musalunden, for det store Tempel
 Af hviden Marmor, Piller af Granit,
 Og fuldt af Bøger, Støtter, Malerier.
 Rundtom i Græsset var om mig forsamlet
 Oldtids og Nutids største Kunstnere:
 Der vandred Digtere med Malere,

Bygmestre, Billedhugg're, Spillemænd.
 Den store Phidias sad paa en Skulder
 Af Herculsstøtten, som en lille Flue,
 Og hugged flittig fra sig med sin Meisel,
 Og vidste klart den hele Ræmpebygning
 At holde fast, harmonisk i sin Aand.
 Apelles dypped smilende sin Pensel
 I Morgenrøden, maled Undersyn
 Paa Ekyer, som blev baaret bort af Engle.
 Læng ved sit Orgel saae jeg Palestrina,
 Dets Solverpiber gik igiennem Verden,
 De fire Hjørners Binde blæste Tonen.
 Hos ham stod huldt Cæcilia og sang.
 Gubben Homer sad ved sin hellige Kilde,
 Han sang — og rundtom lytted Digterne.
 Mig leded ind i Kredsen ved sin Haand
 Den høie Rafael, skøn som i Livet,
 Kun Solvervingen flød ham ned fra Skuldren.
 Da traadte frem — jeg vil det aldrig glemme —
 Den hulde Musa, en livsalig Jomfru,
 Reen, som den unge Morgendug, udsprungen
 Og frisk og rødmende, som Morgenrosen.
 Hun satte mig med sin sneehvide Haand
 Den friske Laurbærkrands om Tøsen, sagde:
 „Jeg vier ind dig til Udødeligheden!“
 Da vaagned jeg. Bed Gud, det forekommer
 Mig end, som havde jeg en Krands om Tøsen.

Han griber til Hovedet, og faaer Krandsen i Haanden.

Gud! hvad er det? Hvad seer jeg? Er det muligt?
 Min Musa har i Sandhed kronet og

Indviet mig? Jeg har ei drømt! O, Himmel!
Skeer der endnu Mirakler her i Verden?

Battista kommer med Nicolo, som bærer en stor Pengepose.

Antonio.

Min Ven, Battista! hvo har været her?

Battista.

Hvad veed jeg det? Der har J eders Penge,
Som J af Greven faaer for Maleriet.
J Kobber maa J tage denne Sum;
Dermed betaler Bonden Adelsmanden,
Hvad han ham skylder. Det vil sagtens bøie
Jer Ryg en Smule; men hvad skader det?
Thi er J end et Under i at male,
Saa glem dog ei, at eders Fader var
Læstdrager! Byrdens Tyngde paa jer Ryg
Vil smukt erindre jer om eders Stand.
Det er ret godt at have sliig en Bækker;
Det er et Huusraad mod Indbildning, Hovmod!

Antonio.

Battista! giv mig Sølv, i Fald J kan;
Om end ei Alt, saa meget blot, som jeg
J Dag, i Morgen bruger. Veien, veed J,
Er lang; jeg har alt eengang vandret den,
Er træt, og skal nu slæbe denne Last?
Vil mig den Godhed, Ven!

Battista.

Hvad Ven? jeg er
Jer Fiende, og vil blive det.

Antonio.

Hvorfor?

Battista.

Den Skændsel og Bestæmmelse, som jeg
Har lidt i Dag af Michel Angelo,
Maa jeg kun takke eder for. Men hi!
Den ene Godhed er den anden værd.

Antonio.

Hvad kunde jeg for det?

Battista.

Nok! der er Penge.

Hvad I mig skylder, har jeg trukket fra.
Nu pak jer bort, og vov ei oftere
At sætte eders Fod i dette Huus!

Antonio.

I er fortørnet.

Battista.

I faaer Pengesummer,
Køstbare Ringe, Laurbærkrands, seer jeg!
Nu, Dannemand! jeg maa dog ogsaa offere
Paa eders Alter.

Antonio.

Tving dog eders Brede!

Battista

bider sig i den sammenbukkede Pegefinger.

Nei, jeg vil heller føle den.

Antonio.

Gjør, hvad

For Gud I vil forsvare. Jeg er rolig.
Jeg eier, hvad I synes at foragte:
En reen Samvittighed. Gjør I mig Ondt —
Den Evige vil det vende til mit Bedste.
Farvel! Jeg skilles fra jer uden Had.

Min Sæk, min Byrde nedflaaer ei mit Mod.

Han sætter sin Krands paa Hovedet, og tager Sækken paa Ryggen.

Du skal dit Brød fortære daglig i
Dit Ansigts Sved, har selv Gud Herren sagt.
Om ogsaa Lasten tynger ned min Ryg —
Mit Hoved hæves af de hellige Laurbær;
Jeg iler let afsted med freidigt Mod.

Han gaaer.

Battista efter en Pause.

Den Sæk er tung at bære, Nicolo!

Nicolo.

En dygtig Sum!

Battista.

Halvfjerdsindstyve Scudi!

Men hvad er det vel mod den skønne Ring,
Han har paa Fingren? Den er uskatteerlig.

Pause.

Hvad er vel Klokken nu?

Nicolo.

Vi har en Time,
Saavidt jeg troer, endnu til Ave Maria.

Battista

med Betydning.

Saa synker Solen, slukkes Farverne.
Han maa endnu i Aften til Correggio;
Dog, Skoven er jo kølig, skyggesfuld,
Der kan han svales. — Hvad jeg vilde sige:
Du bad mig, troer jeg, Nicolo! i Dag
Om at gaae lidt hen til din gamle Moder.
Vi havde alt for meget at tae Vare;

Men nu er Intet meer i Veien. Vel,
Saa gaa da! Men i Morgen Formiddag
Maa du dog være her igien.

Nicolo.

Jeg takker.

J gjør en større Glæde mig, min Herre!
End J formoder.

Battista smilende.

O, siig ikke det!

Jeg veed ret vel, hvad det har at betyde,
Engang iblandt at see sin Slægt og Venner.

Nicolo.

Saa takker jeg mangfoldig.

Battista.

Ingen Marsag!

Nicolo gaaer.

Han gaaer! — Fortræffligt! — Er du nu i Sandhed
En Røver, Morder, nu saa viis os det!

Han staaer et Dieblisk i Tanke, derpaa siger han:

Jeg har ei overtalt, ei tinget ham;
Tilladt ham at besøge kun sin Moder.
Tillade Sønnen at besøge Modren,
Det er en christelig, en ærlig Gierning.
Jeg har en reen Samvittighed. J Fald
Antonio nu falder — ha, saa er
Det Himlens egen Straf, og ei min Hevn.
Jeg vasker mine Hænder, er uskyldig.

Femte Handling.

Skov. I Baggrunden Silvestros Hytte. En lavstammet Geg staaer ved Hytten, og er indrettet til et lille Capel; midt i Stammen er et Skab, omvoret af Bark, hvori Magdalena-Billedet hænger. Smaae Steentrapper gaae op til Træet, hvis grønne Hvælving er klippet som et rundt Tempel. I Forgrunden staae Plataner; paa hoire Haand sprudler en Kilde giennem Stene ud af en Hoi, og slynger sig som Bæk igiennem Skoven.

Valentino,

en gammel Klover, stor og stærk, forbruun af Ansigt; Haa-
rene har han i et grønt Net, derover en bred rund Hat.
Med to Pistoler i Bæltet, Sværd ved Siden og Bøsse
paa Raffen, sidder han grublende ved Kilden.

Hvor Alting dog forandrer sig med Tiden,
Med alle Ting vor Tænkemaade med!
For tredive Aar siden, naar jeg gif
I denne Skov med Had og Harm i Hjertet
Imod den stolte Verden — ja, da avled
Mig Skyggen af de mørke Skovens Grene
Mordtanfer i mit Bryst. Saa snart jeg saae
En Stamme, som var huul, da stod den mig
Kun som et Baghold, som et Smuthul, for

Fra den at falde Bandreren i Ryggen.
 Mig gloede Blomsterne kun da i Diet,
 Som uforkammet Ufrud, værd at knuse.
 Gif unge skønne Qvinder giennem Skoven,
 Da foer jeg som en Tiger efter Byttet,
 Og aldrig følte jeg mig mere munter,
 End efter slig begangen Heltedaad.
 Dybt i min Gule fraadsed jeg og drak
 Med mine raske Evende, drømte mig
 En anden Pluto, Jovis Broder, Drot
 For den forfærdelige Underverden.

Nu er det anderledes, nu med Aldren.
 Jeg gyser i den mørke Røverkule,
 Som om mig Kløften sagde: Snart skal du
 Henraadne her som Liig. Kom! end er Tid;
 Op! nyd det skønne Lys, mens det dig undes. —
 Jeg finder ingen Lyst meer i at myrde;
 Jeg dræber kun i Harm, af Rød, og som
 Saa mangen Tyrste maa: af Politif.
 „Den gamle Valentino!“ Dette Navn
 Gjør hver en Læbe bleg, som nævner det.
 I Ammestuen stilles Barneskrig
 Dermed, og selv i Retten bliver flux
 Den stolte Dommer stum, naar han det hører,
 Blier bleg, og taber Pennen i sin Angst.
 Jeg er langt mere frygtet her, end Satan.
 Gi heller har min Kraft mig end forladt;
 Desværre synes Modet derimod
 At have taget Afsted. — Selsomt nok!

Han grubler.

Thi lad saa være, at jeg er en Morder,
 Jeg har dog derfor aldrig end hørt op
 At være Christen. Nei, det Gne lader
 Sig ganske godt forene med det Andet.
 Udsvævelser har jeg i dette Liv
 Begaaet ofte: stukket Folf ihjel,
 Beskæmmet Koner, Piger, røvet Penge;
 Men det skal ingen Siæl mig sige paa,
 At nogen Dag gif hen, hvor ikke jeg
 Har i det mindste læst tre Paternostre.
 I Messen gif jeg altid ogsaa flittig,
 Og kiøbte mig Absolution, saavel
 For alt begangne, som for Fremtids Synder.

Paa denne Maade skulde man nu troe,
 At med Coureer jeg farer op til Himmels,
 Naar Tiden kommer. Og dog sniger Frygten
 Sig mere langsom, end en Betturin,
 Ud Himmelveien op; og før jeg veed det,
 Fremtræder vel en opbragt Hevnens Engel
 Af Krattet, sigter paa mig med sin Bøsse,
 Befaler mig at give sig af Haabet
 Den Smule, som jeg har, — og styrter mig,
 Som Herren Lucifer, i Afgrundsvælget!

Silvestro træder ud af Hytten, knæler for Magdalenabilledet,
 og holder sin Aftenbøn.

Valentino.

Det er den gamle Eremit Silvestro,
 Et frygtsomt Menneſſe, bleg, mager, svag;
 Dog straalers fuldt af Gld med Kraft hans Die.
 Jeg svulmer brunn og mandelig, som Høsten;

Men skuer jeg mig selv i Bækkens Speil,
 Da er mit Die mat, og Blikket skælver.
 Saa dødelig og usund er en Tvivl,
 Saa fuld af Lægedom et saligt Haab.

Silvestro

gaaer ham i Møde.

Guds Fred!

Valentino.

Jeg takker jer, ærværdige Broder!
 For denne Hilsen. Kiender I mig?

Silvestro.

Ja!

I er en Jæger.

Valentino.

Rigtig! en Skarpskytte.

Silvestro.

Saa er vi jo Skovbrødre begge To.

Valentino.

Og begge gamle.

Silvestro.

Begge trætte nu

Af denne Verden.

Valentino.

Ja, saa lader det.

Silvestro.

Saa hæve altsaa begge vi vort Die
 Fra denne Jord op imod Evigheden.

Valentino.

Hvis det kun hjælper noget!

Silvestro.

Kan I tvivle?

Valentino.

J er en hellig Gubbe; eder vil
Sanct Petrus lade ind, saasnart J banker —
Jeg derimod, en vild Krabat, en Jæger,
Som dræbte mangt uskyldigt Dyr i Skoven!

Silvestro.

Dg var J selv en Røver: hvis med Anger
J vender jer paa Dødens Kors til Naaden,
Saa vil det lykkes eder.

Valentino.

Kiender J mig?

Silvestro.

Jeg kiender eder, Valentino!

Valentino.

Frygter

J ei?

Silvestro.

Jeg haaber meget meer, med Guds Hielp
At drive ogsaa Frygten ud af eder.

Valentino.

Saa kiender J mit Sind's Beskaffenhed?

Silvestro.

Ei Skovens Træer alene hørte tidt
Jer Angers Klage; ogsaa jeg har hørt den.

flere Røvere komme med frands Battista.

Bruno.

Et skikkeligt Mands Barn med Reisepenge,
Dg med en proppet Badsæk snørt paa Ryggen.
Lillad, Captain! at Fiærene vi plukke
Af denne Fugl, og at vi dreie Halsen
Saa om paa ham. Det er Battistas Søn,
Giestgiverens, den Ræltring, i Correggio.

En Anden.

Den Bonhas, som smaafusser i vort Haandværk!

En Tredie.

Som tidt har negtet os en kølig Drif,
Et Mattely og alle Artigheder,
Naar did vi kom, som stakkels Haandværksvende!

Valentino opbragt.

En ussel Hyfler, et elendigt Kræ,
En feig, misundelig, forbandet Niding!
Mod ham er selv en Røver englehvid.
Mod Kraft kan dog Forsigtighed sig væbne;
Men Dglen fryber, stikker lumsk ihjel.
Ha, naar jeg tænker paa den Niding, roger
Mig Galden, bløder mig det gamle Saar;
Thi han er Skyld deri, at Nicostrato,
Min Broder og min Ven i Liv og Død,
Blev hugget ned med Køller; at man skar
Hans Legem grunt itu med Boddelsknive,
Fordi den Hund tilraadte Dyrigheden
At tvinge ham med Piinsler paa Torturen
Til feig Befiendelse.

Hoist forbittret.

Ha, tag hans Søn,
Dg slagt ham som et Dffer for min Hevn!

Frands,

som Røverne ville føre bort, kaster sig for Valentinos Fodder,
og raaber:

Barmhiertighed!

Valentino trækker sin Dolk.

Ha, dø, du Dgleæt!

Silvestro

griber Magdalenabilledet med den ene, og Valentinos Arm
med den anden Haand.

Barmhiertighed! Hvad har den arme Ungling
Giort dig imod? O, tving dit vilde Hierte!
Hvis ei Naturen virker længer med
Sin Mildhed paa dit haarde Sind, velan,
Saa viis endnu dog, at du er en Christen!
Skaan ham, og vogt dig vel for at besudle
Din Helgens Billed med uskyldigt Blod!
See dette Dødninghoved — det er dit!
See denne store Bog — det er den Bibel,
Hvori det Bud staaer skrevet og forkyndt:
Du elske skal din Næste, som dig selv!
See denne fromme Kvinde! Den Heltinde
Rev kraftig sig fra Synden. Gjør det samme,
Stand, red din Siæl, og vær et Menneske!

Valentino

farer tilbage, da han seer Billedet, og siger med dæmpet Stemme:
Slip ham! Hun er os nær, den Hellige!
Gi hendes Billed, nei, hun selv, hun selv
Er kommen, har tilbageholdt min Haand.
Seer I den Gulde? Sancta Magdalena!
Seer! Talsmandinden for de vilde Synder!
Vor Helgen! Seer I hende?

Alle Røvere

tage uvilkaarligt Hatten af, da de see Billedet.

Ja, vi see!

Hvor hun er deilig! Af, som levende!
Ora pro nobis, Sancta Magdalena!

De forse sig.

Valentino rolig til Frands.

Gaf hen i Fred! Tak denne Hellige
 For Livets Redning, og næst hende Manden,
 Hvis fromme Phantasie blev hende vaer,
 Og stille hende frem for Verdens Dine!

Silvestro.

Det Billed har Antonio Allegri,
 Den fattige Maler, giort, din Faders Gienbo.

Frands gaaer.

Silvestro til Valentino.

Jeg takker dig.

Valentino afbrydende.

Vi sees igien i Morgen.

Silvestro gaaer ind i sin Hytte.

Nicolo kommer.

Herr Hovedsmand! vel, at jeg traf jer her!
 En Maler, kaldt Antonio Allegri,
 Nu kommer strax forbi. Paa Ryggen har han
 En dygtig Sæk, propfuld af Kobberpenge;
 Og hvad som bedre er, paa Fingeren
 En skøn Signetring.

Valentino.

Hvad? du feige Drog!

Den vakkre Kunstner agter du at plyndre,
 Som maler slige Helgener? som smelter
 Til Følelse selv haarde Klippehjerter?
 Staaer han i Strid ei med den vide Verden,
 Som vi? Og blier han ei, som vi, forhadet,
 Forfulgt? En Kunstner og en Røver, det er
 To Alen af eet Stykke; begge skye
 Den brede Hverdagslandevei af Livet,

Dg bryde sig løvfulde Skyggestier
 I Blomsterkrattet. — Du vil flaae en Kunstner,
 Fordømte Drog! og troer at være Helt?
 Har derfor jeg i Huset sendt dig til
 Den rige Adelsmand, for at du skulde
 Arbeideren af Munden snappe Brødet?
 Skam dig, for Satan! Du fortjener ei
 At høre til et brødt Staldbroderskab
 Af tappre Mænd.

Nicolo.

Jeg tænkte —

Valentino.

Som du er til.

Han vender sig til de Andre befallende.

Nu ned i Hulen, alle Røvere!

Jeg meget har i Nat at tale med jer.

Kun kort Tid kan jeg leve med jer end;

Thi jeg er gammel, og Samvittigheden

Har ogsaa sine Rettigheder. Lang

Tid nok har jeg mig opslidt for jer alle!

Man har Exempler paa, at manges Konge

Sit Scepter lagde ned for Aldrens Skyld;

Det gjør jeg ogsaa snart. Saa længe som

Jeg raader, skal der Ingen myrdes. Hør' I?

De Rige kan I endnu altid plyndre;

De Fattige skal gaae i Fred. Forstaaer I?

Det er min Villie. Vil I holde den?

Røverne.

Ja, naar kun du vil altid blive hos os.

Valentino.

I Aften røves heller Intet meer;

Antonio gaaer frit igiennem Skoven,

Dg skal ei finde andre Fugle der,
 End dem, der qviddre smukt i Træets Grene!

Han gaaer. Alle Røverne følge ham.

Antonio

kommer med sin Sæk; paa det blotte Hoved har han Laurbærfrandsen.

Han kaster Sækken af, og sætter sig asmægtig ved Kilden.

Jeg kan ei meer, min Kraft har reent forladt mig.

Gud være lovet, her er Kilden! Havde

Jeg kun et Bæger! — Hatten! — Af, den lod jeg

I Parma ligge, for ei Laurbærfrandsen

At stille ved sin Plads. — Med Hænderne —

Han øser Vand med Haanden, og drikker.

Ha, det forslaaer ei! Tørsten slukkes ei.

En hidsig Feber brænder i mit Blod.

Ha, hvis jeg mægted kun at vandre hjem!

Hvor vil Maria ængstes, naar det mørknes,

Dg jeg endnu ei kommer! — Jeg er syg.

Han tager Laurbærfrandsen af, og betragter den grublende.

„Jeg vier ind dig til Udødeligheden!“

Udødelighed begynder først med Døden —

Ha, min Gudinde! var det saadan meent?

Lauretta, en Bondepige, gaaer med sin Spand paa Hovedet
 syngende igiennem Skoven.

Antonio.

Hvo kommer der, saa munter syngende?

Det er Lauretta jo, vor Naboes Datter,

For end i Qvæld at malke sine Geder.

Lauretta.

Hvad seer jeg? Jh, der sidder Mester Anton!

Antonio.

God Aften!

Lauretta.

Kommer J dog endelig?

Maria har ei lidet ængstet sig,
Fordi J blev saa længe borte, Mester!

Antonio.

Det var umuligt mig at komme før.

Lauretta.

J er vel træt nu af den lange Gang?
Det er da intet Under.

Antonio.

Kære Barn!

Giv mig lidt Vand at drikke af din Spand;
Jeg eier Intet, hvormed jeg kan øse.

Lauretta.

Hvor har J eders Hat?

Antonio.

Den lod jeg ligge

J Parma.

Lauretta.

Og hvad har J vundet der
Om Hovedet? Ei, ei! en Laurbærfrands!
Den flæder eder godt. Hvo gav jer den?

Antonio.

Den Himmelske!

Lauretta.

J Kunstnere forglemme
Dog Alting over eders Drømmerier.
Jeg vil ei have nogen Kunstner; skal
Jeg eengang gifte mig, vil jeg dog have
En Mand, som husker paa, han har en Kone.

Antonio.

J Sandhed, jeg har aldrig glemt Maria.

Lauretta

fylder sin Spand, og rækker ham at drikke.

Nu, drif alt hvad J kan!

Antonio

drikker begierlig.

En følig Drif!

Drikker igien.

Lauretta.

Den kommer dybt fra Underjordens Huler.

Antonio

rækker hende smilende og mat Spanden tilbage.

Jeg takker dig, du venlige Rebekka!

Jeg skal til Giengiold skaffe dig en Mand.

Lauretta.

Jo vist! nu komme vi!

Antonio vil staa op.

Nu maa jeg gaae.

Min Gud, hvor jeg er mat!

Han synker ned igien.

Lauretta.

Hvil jer først lidt!

Maria er nok gaaet jer i Møde

Med hendes lille Dreng; hun kommer snart,

Saa kan J alle Tre gaae sammen hjem.

Antonio.

Jeg veed ei — det er mig saa ængsteligt.

Lauretta.

J er alt for tungsindig, Mester Anton!

Det kommer af de Helgenbilleder,

J maler. Hvil jer under dette Træ;

Saa synger jeg en Vise jer saalænge,
Som godt sig lader høre her ved Kilden.

Antonio.

Ja, syng, mit Barn! og gjør mig Hjertet let.

Lauretta synger.

Den Havfru boer under hule Fjeld;
En Pilegrim sidder ved Fossens Bæld.
De Bolger skylle med Larm og med Støi,
Med sneehvide Skum fra Klippen høi.
Herr Pilegrim! styrtdig fra Elvens Rand,
Saa est du evig min Fæstemand.

Jeg løser fra Legemet Siælen dig;
Let skalt i Skoven du dandse med mig.
Herr Pilegrim! styrtdig ned, vær ei seen!
Som Elfenbeen skyller jeg hvidt dine Been;
Dybt skalt du hvile paa røden Korall,
Og over dig nedbruser Fossens Fald.

Forsærd vil flygte den Vandringsmand:
Han staaer som naglet, ei flye han kan.
Den Havfru mild med et Guldhorn staaer;
I Binden henviste de guldgule Haar.
Han tørster, og tømmer det Horn saa brat —
Da føler han sig saa svag og mat.

En Gysen ham farer i Marv og Blod,
Thi han har druffet af Dødsens Flod.
Han synker ned i de Blomsters Skjod;
Der ligger den Pilegrim bleg og død.
Da hovne de skummende Bolger op,
Og suger i Svælget den blege Krop.

Fri har nu Siælen hans Liig forladt,
 Nu svæver i Skoven den mangen Nat.
 I Baar, naar stærkest er Fossens Larm,
 Da dandser han med Havfruen i Arm;
 Da straalet Maanen fra Busk og fra Green
 I Elven ned paa de sneehvide Been.

I det Lauretta har endt sin Sang, staaer hun pludselig op,
 og siger:

Men det er fælde, jeg maa gaae, at malke
 Min sorte Ged. Farvel! — Farvel! — Farvel!
 Maria henter jer snart med Giovanni.

Antonio.

Jeg takker!

Lauretta.

Ingen Marsag!

Hun gaaer.

Antonio

stirrer efter hende; efter en Pause.

Ingen Marsag?

Ha, du har Ret! En fæl, en rædsom Sang,
 En hæslig Lyd fra Døden selv, et Hurra
 Dernede fra de underjordske Magter.
 Den Tidsel har Italien ei avlet
 Midt i sit Blomsterskiød. Blonde Lombarde!
 Den har du arvet fra din Stammemoder,
 Der hang fortvivlet sig i Hestehalen,
 Da hendes Mand, Barbaren, tabte Slaget. —
 Hun gav mig sit Farvel, ei sit Levvel!
 Hun rakte mig sit Horn, den blonde Havfru,
 En Gysen løb mig giennem Marv og Blod —
 Ved Gud! jeg har oplevet denne Sang,

I det hun foresang mig den til Spot.
Nu malke vil den Hæx sin sorte Ged —

Han fatter sig, tier et Dieblis, og siger derpaa roligere med
et Smil:

Det Phantasien gaaer, som hver en Evne,
Som hver en Lampelue: før den slukkes,
Maa den til Afsted flamme dristigt op.

Begeistret.

Belan! jeg skælver ei. Og var hun Havfru,
Saa var det hulde Bæsen, som i Parma
Mit Hoved frandsede, min Musa. Saa
Er ei Maria en bedrøvet Enke;
Hun er den sande, himmelske Maria.
Saa blier Giovanni ikke faderløs,
Han er Giovanni selv, den lille Engel,
Som gierne med sin Agnusdei-Stav
Og med Maria steg til Jorden, for
Min Kunst, til Glorie for Christendommen,
At lede, at fuldende. — Ja, saa er det!

Med lettere Hierte.

Hvor skøn dog Aftenen er, hvor frisk og kølig!
Den vifter mig med sine brede Binger,
Og styrker mig. I Østen falder Regn,
I Vesten synker Solen, maler i
Sit Fald en dobbelt Regnbu' klar i Luften.
Hvor huldt det Grønne smiler mig i Møde,
Som Haabet fra det Blaa, fra Evidheden.
Det tykkes mig, som straalte mig til Afsted
For sidste Gang de hellige syv Farver;
Som om de vinkte mig fra Jordens Skygge
Til deres rene Moders, Lysets, Hiem.

Nu skal en Anden skue eders Glands,
 Og bygge sig en lustig Greport
 Af eders Trylleskær i Jordens Dunst,
 Og glæde sig derved, til den forsvinder
 For Himlens Klarhed, indtil Skyggen flyer
 I Nattens Skød for Evighedens Straaler.

Men som Gud Herren satte Buen hist
 Til Tegn paa faderlig Barmhertighed,
 Saa vil han og en liden Stund bevare
 Min lille Regnbu'; som et Mausolee
 Den paa min Grav skal staae i mange Aar,
 Og røre mangt et Bryst, før den forsvinder.

Han tager Sækken.

Jeg letter dig, du tunge Livets Byrde!
 For sidste Gang; du haarde Mammon! stedse
 Fortørnet paa den Aand, som ei var jordisk.
 Du hevned dig. Det Lidet, som min Pensel
 Aftvang dig, tynged stedse mine Skuldre
 Med Robbervægt. Nu skal jeg leve uden
 Din Hielp! — O, kom, min elskede Maria!
 Modtag den sidste Skærv af din Antonio,
 Det sidste kiærlige Levvel. Kom med
 Dit Barn! Hvis rolig jeg skal gaae herfra,
 Saa maa jeg først jer trykke til mit Hierte.

Han gaaer.

Maria kommer fra den anden Side med Giovanni, som har sin
 Agnusdei-Stav i Haanden.

Giovanni.

Hvi kommer Fader ikke, kiære Moder?

Maria.

Jeg haaber vist, han kommer snart; han har
Havt meget at besørge først i Parma.

Giovanni.

Det bliver mørkt. O, Moder! jeg er bange.

Maria.

Det maa du ikke være, min Giovanni!
Hvo intet Ondt begaaer, behøver ei
At frygte Mørket.

Giovanni.

Nylig der var Himlen
Saa rosenrød; da legte Solens Straaler
Med de smaae lyse Ekker i alle Farver.
Men nu er Alting ganske graat og mørkt.

Maria.

Ei Alting! Seer du ei et venligt Ansigt
Derhenne mellem Grenene?

Giovanni.

Jo, Maanen.

Maria.

Naar hiint gaaer ned, først straaler dette Lys,
Og trøster Siælen med et saligt Haab.

Hun sætter sig ved Kilden.

Giovanni.

Der staaer Kiærminder, kiære Moer! i Græsset;
O, maa jeg binde mig en Krands af dem,
Til Fader kommer?

Maria.

Pluf Kiærminderne!

Du stakkels Dreng! det blier din Arvedeel.

Giovanni gaaer.

Maria alene.

Jeg Daare! hvorfor ængster jeg mig selv
Med de forfærdeligste Anelser?
Jeg veed jo dog af intet Vanheld end.
Men naar jeg veed det, hvor er da min Trøst?
Af — kun hos Maanen og Kiærminderne!

Lauretta

synger bag Træerne.

En Gysen ham farer i Marv og Blod,
Thi han har druffet af Dødsens Flod.
Han synker ned i de Blomsters Skød;
Der ligger den Pilegrim bleg og død.
Da bryde de skummende Bølger op,
Og suger i Svælget den blege Krop.

Sun kommer ind.

Ha, Nabomoer Maria! er J der?
Det vidste jeg jo nok, at snart J kom.

Maria.

Har du ei seet Antonio, Lauretta?

Lauretta.

Jo vist; jeg har selv givet ham at drikke,
Og sunget ham en deilig Vise for.

Maria.

Min Gud! hvor er han?

Man seer Antonio noget borte.

Lauretta.

See, der kommer han!

Nu, det vil være ret en Glæde! J
Er begge saa forelskede endnu,
Som J var Kiæresten, ei Ægtefælle.
Jeg vil ei være til Uleilighed;

Det er desuden filde. Saa god Nat!

Sun raaber til Antonio:

God Nat, Antonio! sov vel! sov vel!

Sun gaaer.

Antonio kommer bleg som Døden.

Maria.

Antonio!

Antonio kaster Sækken.

Maria! der er Penge.

Saa har jeg dog for kort Tid nu forsørget
Dig og dit stakkels Barn. Jeg kan ei mere,
Nu maa den Evige fremdeles hjælpe.

Maria.

Antonio! O, hellige Guds Moder!

Antonio

omarmer hende.

Det est du ei! Ei sandt, du est min Hustru?
Du arme Qvinde, du forladte Enke!
O, Gud skee Lov! det hede, vilde Blod
Har faaet frit sit Løb. Nu rinder Lust
I mine Arer.

Maria.

Du est bleg og blodig!

Antonio.

Nei, blodløs, fiære Barn! Nu har jeg givet
Jorden, hvad Jordens er. Nu er jeg meer
Ei ængstet af de fæle Feberdrømme.
Ei sandt, det var Lauretta, som der gif,
Den unge Pige med de gule Haar?
Ei Mørkets Engel? ei min Atropos?

Maria.

Antonio!

Antonio.

Og du, du est min Hustru,
Giovanni er min Søn, af Støv som jeg;
Ei evige, forflarte Himmelvæsner,
Som fatter ei, og deler ei min Nød.
Af, I vil dele den — kun alt for meget!

Maria.

Jeg Ulyksalige!

Antonio.

Kan du forsage?

Giv mig dit Brudekys, hiertelskte Brud!
O, frygt kun ei; min Læbe er ei blodig,
Jeg har i Kildens Bover tvættet den.
Den er violblaa kun, du gode Barn!
Et flygtigt Vingesløv paa Sommerfuglen,
Som let og nyfødt svinger sig til Himlen.

Maria.

O, min Antonio! saa skal det ende?

Antonio.

Saa maa det altid ende, gode Siæl!
Et Dieblif meer tidligt eller sildigt,
Hvad siger det? et bittert Dieblif,
Men kun et Dieblif, og — o, min Elskte!
Paa Diebliffet følger Evigheden.

Maria.

O, min Antonio!

Antonio kærlig.

Vil du mig love

Fromt at udholde dette Dieblif,

At dine Taarer ei med Dval skal flyde,
 Som Dfferlammet's Blod, men rinde mildt
 Og lette Hjertet dig, som Kiærlighedens,
 Som Menneſkelighedens bedste Perler?

Maria.

Far hen i Fred! jeg lover dig — de ſkal!

Antonio ſætter ſig.

Nu da, i den almægtige Guds Navn! —
 Hvor er min Søn, mit Barn?

Maria.

Giovanni! Af,

Han plukker Blomſter.

Antonio.

Til ſin Faders Grav. —

Gaf hen, Maria! til min gamle Ven,

Han peger paa Silveſtros Hytte.

Beed ham at bringe mig den hellige Nadver.

Maria.

Han — ſover! Dog — jeg maa!

Antonio.

Ja! beed ham komme.

Maria.

Jeg iler — ſkiælver —

Antonio.

Kiære! dvæler du?

Maria

kysſer hans Pande, og ſkuer til Himlen.

Jeg gaaer! Jeg ſeer dig viſt igien.

Antonio

jeer hende venligt i Diet, og trykker hendes Haand.

Ja, snart!

Hun gaaer.

Skilsmisſen er kun kort.

Giovanni kommer med en Krands.

Antonio.

Giovanni! kom,

Mit elſkte Barn! Hvad har du der?

Giovanni.

En Krands,

Min Fader! af Forgietsmigei.

Antonio.

Du lille

Uſkyldige! du faderløſe Staffel!

Den Evige vil ſørge for dig.

Giovanni.

Du

ſkal ſørge for mig, Fader!

Antonio.

Knæl til Jorden!

Giovanni

knæler med foldede Hænder.

Ja, kiære Fader!

Antonio

lægger ſin Haand paa hans Hoved.

See, min elſkte Søn!

Tag min Beſignelſe. Det er vel Alt,

Hvad jeg kan give dig; men faderlig

Beſignelſe har Kraft i Dødens Time.

Giovanni

Kysser ham paa Haanden.

Du er saa bleg, min Fader!

Antonio.

Jeg er træt.

Nu vil jeg hvile, til din Moder kommer.

Han strækker sig hen i Græsset.

Giovanni.

Ja, sov kun, Fader! jeg vil vaage hos dig.

Han sætter sig hos Faderen.

Min Fader sover. Hvad har han om Hov'det?

En deilig Laurbærfrands! — Af, jeg vil ogsaa

Forære ham min Frands. Det vil fornøie

Min Fader og min Moder, naar han vaagner.

Han sætter Riermindefrandsen over Laurbærfrandsen paa Antonio's Hoved.

Battista kommer med sin Søn Frands.

Battista.

Saa est du vis derpaa, at dette Billed,

Som reddede dig Livet nylig, var

Et lille Maleri, saa stort?

Frands.

Ja vist!

Og det var den bodefærdige Magdalena;

Fortræfflig malt.

Battista.

Med lange gule Haar,

Blaa Riortel, med en Bog, et Dødninghoved?

Frands.

Forstaaer sig; malet af Antonio.

Han viser ham Billedet i Egestammen.

Battista

studser forfærdet.

Saa har han altsaa reddet dig fra Døden
I samme Dieblig —

Standser.

End er der Haab!

Frands.

Hvo ligger bleg og blodig der paa Jorden?
Et lille Barn bevogter ham.

Battista.

Hvor? hvor?

Frands.

Th der!

Battista farer tilbage.

Jesu Maria!

Frands.

Faer! I blegner?

Battista.

Seer du det Liig?

Frands.

Forstaaer sig. Kom, min Fader!

Vi vil —

Battista

holder ham tilbage.

Uhyffelige! raser du?

Seer du ei Englen sidde hos den Døde?

Frands.

En lille Dreng!

Giovanni vinker med sin Agnusdei-Stav, at de skulle være rolige.

Battista.

Ha, Blinde! seer du ei
Hans Agnusdei-Stav? Johannes truer,
Den hellige Skovapostel. Lad os flye!

Frands.

Vi flye, min Fader?

Battista.

Ja — fra Haabet selv!
Han truer atter der med Staven; seer du?

Frands.

Hvad feiler eder?

Battista.

Hiem! Det er alt fælde;
Den kolde Aftenvind mig knuger Hiertet.
Hiem! siger jeg; der vil jeg styrke mig.
Det siger Intet; det er kun en Feber.
Og om du ogsaa mangen Gang i Drømme
Mig hører raabe høit om Mord og Blodskyld —
Saa agt det ei; det er kun Ord.

Frands forfærdet.

Min Fader!

Battista fortvivlet.

Thi, seer du, det var blot en Hændelse,
At han har reddet Livet for min Søn
I Diebliffet, da jeg myrded ham.

Frands.

O, Himmel!

Battista.

Ha, han reiser sig i Græsset!

Fly! fly!

Han flyer, Sønnen følger ham.

Maria kommer med Silvestro.

Maria.

Antonio! lever — lever du endnu?

Giovanni.

Vær rolig, fiære Moder! Fader sover.

Maria

opdager hans Død.

Det er forbi! Mit Liv! din Fryd er endt.

Giovanni.

Hvad fattes Moder? hvorfor græder du?

Fader sover, han er træt. O, lad ham sove!

Han vaagner snart igien.

Maria

løfter Drengen i sine Arme, og kysjer ham.

Du søde Engel!

Mit Gnefte, min Trøst, Antonios Søn!

Silvestro.

Berolige dit Hjerte, min Maria!

Forskræk ham ei, den stakkels Dreng. Han troer,

At Faderen kun sover.

Maria

henrykt med Taarer.

Søde Tro!

Jeg troer det ogsaa. Himlen taler til os

Igiennem den Uskyldige. Han sover!

Vi sove snart med ham, og vaagne med ham

I Himlen hisset.

Silvestro.

Ja, mit Barn! tilvisse!

Maria sætter sig ved Kilden, og græder. Den lille Giovanni sidder rolig ved sin Faders Liig. Silvestro betragter dem veemodigt.

Et Bud

Kommer, og spørger:

Er dette Veien til Correggio?

Silvestro.

Ja!

Budet.

Kiender I Antonio Allegri,
Skovbroder?

Silvestro.

Ja! Hvad skal du bringe ham?

Budet.

Et Evangelium! Nu har han gjort
Sin Lykke.

Silvestro.

Bisfølig! sin sande Lykke.

Budet.

I veed det alt?

Silvestro.

Hvad?

Budet.

At vor naadige Hertug

Af Mantova ham kalder til sit Hof.

Der skal Antonio nu male for ham,

Udmærket, ærefuldt og rigt belønnet.

Thi Mikel Angelo og Giulio

Romano have talt hos Hertugen

Om denne Kunstner med saa stor Beundring,

At strax hans Naade sendte mig afsted,

At hente ham med Hustru og med Barn.

Silvestro.

Saa snar du var, saa kom du dog for seent.

Budet.

Hvi saa?

Silvestro træder tilside.

Der ligger han, den Martyr, alt,
Nedtrykt af Hads og Armod's tunge Byrde.

Budet.

Umuligt! Er han død? Det er Allegri?

Silvestro.

Det var Allegri! Mange, mange Aar
Fra denne Dag vil komme og forsvinde,
Før atter denne Jord kan raabe ud:
Der er Allegri!

Budet.

Af, det vil jeg troe!

Silvestro.

Gaf hiem, og hilst din Hertug, siig ham: det
Var menneskeligt, at paa Andres Forbøn
Han vilde gvæge Armod i sin Nærhed;
Men siig: det havde været fyrsteligt,
I Fald den ædle Kunstners fiendne Kraft
Han havde selv opdaget, understøttet,
Før ham en Gændelse — for seent, for seent
Opmærksom gjorde paa den tabte Skat.

Budet.

Den arme Mand, hendøet i Fattigdom!

Silvestro.

Beflag ham ei, den Hellige! Vel er
Hans trætte Hoved bøiet; men de Krands
Som pryde disse blege Tindinger,
Den grønne Laurbær, himmelblaa Rieerminde,

Jeg siger dig det: de vil blomstre herligt,
Naar mange gyldne Kroner ere faldne.

Budet.

Jeg troer det; thi det var en sielden Mand.

Giovanni græder.

Min Fader sover ikke, han er død!

Silvestro.

Græd, stakkels Barn! du Marsag har at græde.

Og du, Maria! græd med mig, din Ven.

Sig Verden undre! den har ei at flage;

I sine Bærker vil han evig leve,

Et Mønster for den sidste Efterslægt.

Men os er død en Mand, en Ven, en Fader!

Den hele Jord erstatter ei vort Tab;

Først hist i Himlen finde vi ham atter.

Stærkoder.

Tragoedie.

Personerne.

Ingild, Gledrekonge.

Thusnesda, hans Dronning, kaldet Soarteham.

Helga, hans Søster.

Stærkodder, hendes og Ingilds Fosterfader.

Eigil, en norsk Søfonge.

Angantyr, Konning i Skaane.

Bolser, hans Broder.

Gudlaug, Thors Præst.

Vingulf, Ingilds Drost.

Fengo, en Guldsmed.

Soanhvide, en Hersekvinde.

Hasting, hendes Son.

Ro, en Urtegaardsmand.

En Olding.

En Kriger.

En Herold.

En Terne.

Skialm, i Ingilds Følge.

En Kiøgemester.

Angantyr's og Bolser's Brødre.

Thor af Møer og Kæmper.

Spillemænd og Dandsere.

Hær og Folk.

Handlingen foregaaer paa Gledre i Midten af det femte Aarhundrede.

Første Handling.

Sk u u.

Egil. Helga.

Egil.

Min Helga! — o, den alt for høie Lyst!
I Freias Lund, bag Baarens grønne Grene,
Her vilst du skienke Egils Hierte Trøst,
Og tale med din Ven, uvogtet, ene,
Og vandre med ham under Bøgens Hang?

Helga.

Min Egil! ja, for første, sidste Gang.

Egil.

Tal ei saa vildt! Skal da dit Strengheds Ord
Strax som en Storm min unge Rose bøie?
Hvi hyller du din Purpurkind i Flor?
Hvi perle Taarer i dit skønne Die,
Som Duggen paa det nysudsprungne Blad?

Helga.

Min Ven! vi maae for evig skilles ad.

Egil.

Nei! nei!

Helga.

Du svorst saa tidt, jeg var dig fjer;
Paa Prøve sætter nu dig din Veninde.

Egil.

Bed Asa=Odins Glands i Østen der,
Kræv et Beviis, og hver din Tvivl skal svinde!

Helga.

Vilst du da sværge helligt og for sand
At lyde mig? ved Thors den stærke Hammer?

Egil.

Bed Sværdsod, Skibsbord, og ved Skjolderand,
Bed Odin og ved Freias lyse Flamme!

Helga.

Min Egil! stærk og hellig var din Ed.

Egil.

Bed Helga og ved Egils Rærlighed!

Helga.

Af! om du elsker mig — nu har du svoret —
Glem ei din Ed, glem ei dit Løstes Ord!
Hvis Fenges feige Bryst du giennembores,
Da brødst du Guderne, hvad nu du svor.
Thi tving din Harm! Hvad mægter du mod Mange?
I Odins Lund jeg loved ham min Tro.
Du est en enkelt Helt, og snart en Fange,
Hvis du forstyrer Hledrefongens Ro.
Jeg har min Broder svoret, ham at lyde;
Hvis nu til Oprør egged dig dit Mod —
Af, Egil! skulde for vor Lykke flyde
En Broders og en Danerfonges Blod?

Egil.

Nei, Ungantyr, som har sig fræk forbundet
Imod mit Held, hans Bryst jeg træffe vil.

Helga.

Dg hvis du fælder ham, hvad har du vundet?
Din Helga dog en Anden hører til.

O, Egil! hvi jeg før ei kiendte dig!
Nu kan jeg døe, men ei mit Løfte bryde.

Egil.

Dit unge Blod skal for en Riding flyde?

Helga.

Mig vinker Freia.

Egil.

Nei, hun nærmer sig.

Helga.

Naar atter hisset sig Skinfaxe skiuler
I Havet med sit gyldne Seletøi;
Hrymfaxe giennem Nattens mørke Huler
Fremtramper vrinskende, fulsort og høi;
Dg naar den store Stjerne hisset blinker
Med matte Glammer over Isefjord —
Da vor Gudinde venlig til sig vinker
Din Helga bort fra den forhadte Jord.

Egil.

Den skønne Jord! See, hvor de unge Blommer
Jornøiet hæve sig i Solens Skin.

Den milde Barme hid fra Syden kommer,
Dg farver med sit Purpur Blomstens Kind.
En munter Sang hist Dalens Hyrde qvæder,
Dg Droslen høit af Fryd i Træet slaaer —

Helga.

Kun, elskte Ungersvend! din Helga græder;
For os er ingen Blomst og ingen Vaar.
Farvel!

Egil.

Nei, nei! een Glæde maa jeg nyde,
En Glæde paa min Elskovs unge Dag.
Skal da din bittre Taare her kun flyde?

Helga.

Hvad, Egil? hvad?

Egil.

Et Kys, et Favnetag!
Du skælver? standser? En jomfrulig Rødme
Din Kind opflammer? O, ved Elskovs Magt

Helga.

Ja! Freia skal besegle med sin Sødme
Den hellige, den evigfaste Pagt.

Hun kysser ham.

Lev vel! Det var det første og det sidste.

Gaaer.

Egil.

O, gode Frigga! skal jeg hende miste?
Nei! Haabet smiler i din grønne Vaar;
Mig bæres for, at Lykken forestaaer.
Hvordan, hvorved — det kan kun Skulda sige;
Men jeg skal eie dig, min elskte Pige!
Den unge, friske, lysgrønne Lyst
Opfylder med sin hele Kraft mit Bryst.
Ha, spørger Blomsten, mens den Knoppen bryder,
Hvad Tordenskyen over den betyder?
Den folder ud et spraglet Kryderblad,

Dg Solen skienker den sit varme Bad.
 Ja, ja! i Slægtskab staae de store Kræfter,
 Hvor Haabet er, der følger Lykken efter.
 O, Lykke! som mig aldrig før forlod,
 Din Yndling haaber end. Kom, styrk hans Mod!
 Thi skynder du dig ei fra Balhals Sale —
 Jeg føler det — da maa min Binge dale.

Han gaaer.

Mledrelund.

I Forgrunden Thors Offersteen. I Baggrunden et Skib
 i Isefiorden med et hvidt Skjold i Masten. Stærkodder
 træder ud af Skibet med Hasting og endeel Kæmper. Han
 nærmer sig Forgrunden med den Første. Naar han er ved
 Offerstenen, knæler han.

Stærkodder.

O, Fædreland! dig hilser efter mangt et Aars
 Omflakken fiernt paa fremmed Strandbred, efter mangt
 Et Ledingsstog Stærkodder, hvis Samvittighed
 Drev ham fra Urnen, for elendig, qualbespændt
 At dysse med Bedrifterne sin Angst i Søvn.
 I grønne Bøge, mildt besprængt af fugtig Dug,
 Som Vinden drev fra Østresaltet; Øltidseeg,
 Som sused over Mykillatis Kobberhielm —
 Hil, Hil dig! Gubben knæler med sneehvide Haar
 For dig, som saae den ungdomsfulde, gule Lof
 I Vinden vaie. O, hvor snart forglemmer jeg
 Nu sydlige blaae græske Bierge, Nørðafund,
 Ruminaklipper, keiserlige Myklegard,
 Dg Alt, for dig, du Afernes udkaarne Land,

Græsfriske Danmark, hulde Søster til mit Nors
 Uroffelige, sneebedæfte Fjelfield!
 O, Jord! modtag din angerfulde gamle Søn
 Nu i dit Skød, og skienf hans trætte Been en Grav.

Han reiser sig.

Hasting.

Ja, her er Gledrelund, her boer min Moder.

Stærkodder.

Bed Thors, min Herres, Blodsteen vil jeg hvile.
 Den Søvn, som flyede mig paa Havets Bialke,
 Mig vinker her i Skyggen. Jeg er træt,
 Og Slummer er fornøden for en Gubbe.
 J! gaaer at holde Vagt i Nærheden.
 Du, Hagbart! drag dit Sværd, og sæt dig hos mig.
 Min Hasting gives Orlov, lad ham strax
 Gaae til sin Moder.

Hasting.

Giver du mig Afssked?

Hvad har jeg gjort, at du bortsender mig?

Stærkodder.

Din Moder, Barn!

Hasting.

Hun vilde græmme sig,
 Hvis Hastings Længsel overgik hans Trostab.

Stærkodder.

Du længes da?

Hasting.

Skynd dig at sove, Husbond!
 Jeg hilser midlertid paa mine Bøge.
 De skal fortælle mig med deres Hvijslen,
 Hvad der er skeet i den Tid, jeg var borte.

Stærkoder.

Du est min Gut. Naar Ddin vinfer mig,
Da skalst du trykke mine Dine til.

Hasting.

Gid det skee seent!

Stærkoder.

Ti stille, Barn! ti stille!

Du veedst ei, hvad du ønsker.

Hasting.

D, hvor har

Bil Skoven synes, naar det ældste Træ,
Naar bredest Geg er fældet! — Gubben sover.
Hvo kommer hisset med det sorte Skæg?
Det er en Præst, hvis ei jeg feiler. Sagte!
Gaf sagte, Herre! vaagn ei denne Gubbe.

Gudlaug kommer.

Hvo est du liden Pilt i Kobberbrynien,
Som sidder der paa Steen med Stang i Haand?

Hasting.

Nu, nu! hvad der er smaat, kan vorde større.
Mit Navn er Hasting, knap du kiender mig.
Min Fader Bitiof var en ærlig Danske,
Som drog med Longobarderne til Syd
At prøve Lykken.

Gudlaug.

Fandt han den?

Hasting.

Hvad Andet?

Han spiser Glesk og drikker Mød hos Ddin.

Gudlaug. .

Din Moder sørger over ham i Hytten,
Forladt og ene.

Hasting.

Derfor kom jeg hjem
At trøste hende.

Gudlaug.

Hvad har J udrettet?

Hasting.

Jh nu! hvad saa man pleier at udrette;
Har seet os om i Verden. Vi har tient
Kong Attil Godegisel, boet i Telte,
Omgierdet os med Bogn og Pæl, spijst raat Riød
Og druffet Mælkevalle, undertiden
Og Druesaft; dog den var mig for heed.

Gudlaug.

Du, du har Attil seet, den Græsfelige?
Hvorledes seer han ud?

Hasting.

Nu — græsfelig!

Tykhov'det, sort, barkhudet, skulderbred,
Lavstammet, musevæt; men en Helt;
Uerlig og stærk, høimodig og retfærdig,
Et Tugtens Riis for Ridningen, en Ven
Af vakkre Helte.

Gudlaug.

Hvordan faldt din Fader?

Hasting.

For en Vestgothes Spyd. Jeg stod forladt
Og græd paa Marken; see, da kom min Husbond,
Den gamle Helt, som slumrer der, saae paa mig,

Jeg hued ham, han tog, knæsatte mig,
Dg siden har jeg ei forladt hans Side.

Gudlaug.

Hvem er den gamle Mand?

Hasting.

Danrigets Stolthed,
Heimskringlas Under, Attils Ben: Stærkoder!

Gudlaug studser.

Har ei den gamle Kongemorder end
Forsonet Guderne!

Hasting.

Der svinger ei

En Arm et Sværd i Benden, Garderike,
I Myflegard og i Ruminaland,
Som mægter ham at fælde. Megen Ære
Han vandt sig hos Kong Attil Godegisel.
Han hialp ham tvinge Land, og jeg var med.
Dø fulgte Seieren til Romas Porte.
Der mødte Biskop Leo vore Sværme,
Dg trued Attil med den hvide Christ.
To Engle, som de kaldte Petrus, Paulus,
Høit svæved over os med dragne Sværd.
Da vendte vi tilbage. Attil døde,
Dg blev begravet i en Sølvkiste.
Min Husbond gjorde sig saa vidt berømt,
At Grækerne med kunsterfarne Hænder
Et Kobberbilled danned efter ham,
Dg sendte det til Rom, og lod dem spørge,
Om Romas Muur indslutted sliig en Mand.

Gudlaug.

Dg veedst du, at den Helt, som her du roser,

Med Nidingshaand for treti Bintre siden
 I Badet myrdede for skændigt Guld
 Sin Drot, sin Husbond, sin edsvorne Ven?

Hasting.

Tal ei saa høit, du Gamle! Heller skulde
 Du kaste paa en Daad, som længst er godtgjort
 Og dybt fortrudt, Barmhiertighedens Slør.
 I treti Somre har hans Manddomsidræt
 Udsløttet den afskyelige Vinters
 Ildgierning, hvortil Løse har forført ham.

Gudlaug.

Hvad sletter ud et uhørt Nidingsværk?

Hasting.

En uhørt Bedring, uhørt Heltevandel.

Gudlaug.

Hvormed løskløber han af Niffelheim
 Sin dræbte Herres Skygge?

Hasting.

Med sit Blod.

Gudlaug.

End lever han.

Hasting.

I Danmark vil han døe.

I Syden mægter Ingen ham at fælde.
 Hver Svend, som æsked ham, har maattet lade
 Sit unge Liv for dette brede Sværd,
 Som selv i Søvnne Haanden ei forlader.

Gudlaug.

Og skuer du i denne Skiebne da
 Ei Guders Straf? Han finder ei sin Død

Bed Heltehaand; paa Sotteseng, af Alder
 Han visne skal, og gieste Hel.

Hasting opbragt.

Gid Edder

Dg Kræft fortære dig din ublu Tunge!

Gudlaug.

Saaledes taler du til Ddins Præst?

Hasting.

Hvad Ddins Præst? Der slumrer Ddins Præst.
 Ham viser du til Hel?

Gudlaug.

Forvovne Dreng!

Hav Agt for Guder og for Alderdommen.

Hasting.

Naar Alderdommen ei er mild og billig,
 Hvor findes Mildhed da blandt Mennisken?

Stærkoder vaagner.

Hasting!

Hasting.

Min Husbond!

Stærkoder.

Saaest du det?

Hasting.

Hvad?

Stærkoder.

Synet!

Der stod han atter i Riinsfiorten for mig;
 Den gyldne Hielm, hans Harnisk lagt paa Bænken
 I Badet.

Hasting.

Du har drømt.

Stærkodder fatter sig.

Al! du har Ret.

Hvor dog Indbildningen formaaer at skue
Saa klart og tydeligt, hvad kun er Luft!
Ulykkelige Syn, som sorte Alfer
Mig kogle for, saasnart Forstanden blunder.
Forhadte Drøm! Jeg nærmed mig med Sværdet,
Og sønderskar den kongelige Hals.

Gudlaug.

Ha, Bee dig! ingen Drøm, en sand Bedrift.

Hasting.

Ti! eller ved den stærke Asa=Thor
Jeg render dig mit Spyd igiennem Livet.

Stærkodder.

Vær rolig, Hasting! — Hvem er denne Mand?

Gudlaug.

Thors Præst.

Hasting.

En hierteløs, forbandet Riding!

Stærkodder.

Galhoved, ti! Du staaer ei længer i
En sammenløbet Flok af brune Hunner,
Som fiende hverken Sæder eller Guder.
Husk, at du est i Danerkongens Land,
Og Helligdommen og dens Offergode!

Hasting.

Men han foragter dig, min ædle Herre!

Stærkodder.

Behøver jeg din Bistand, dit Forsvar?

Hasting.

Men —

Stærkodder.

Ti! sæt dig paa Stenen hen, og vent mig!

Hasting gaaer.

Stærkodder til Gudlaug.

Du est da Lundens Gode?

Gudlaug.

Bee dig! ja.

Stærkodder.

Du kiender mig?

Gudlaug.

Desværre!

Stærkodder.

Du est opbragt.

Undskyld det unge Blod, som kom i Røg

Af Iver og af Troskab for hans Herre.

Gudlaug.

Ei Troskab hidser mig, men sort Utroskab.

Stærkodder med Bærdighed.

Hvem taler her du med?

Gudlaug.

Med den Stærkodder,

Som slog ihjel sin Drot for Guld.

Stærkodder.

Du feiler!

Den Stærkodd har i lang Tid været borte.

Du taler med en ærlig gammel Kæmpe,

Der med en Række Heltegierninger

(Hver enkelt stor nok for en Mand, at vorde

Udødelighed vis) forsonede,

Hvad den forførte Ungersvend bedrev.

Gudlaug.

Hvornæd har du forsonet Guderne?

Stærkodderr.

Spørg Danerkongen og et tappert Folk!
 Drag over Sœns Bover, spørg Heimsfringla!

Gudlaug.

Danfolket, Danerkongen skal jeg spørge?
 Ingild, som du har tugtet op til Drot?

Stærkodderr.

Er Kongen død?

Gudlaug.

I Guder! nei, han lever
 Af alle Kræfter.

Stærkodderr.

Tal mig uden Dmsvøb!

Gudlaug.

Belan, min Helt! jeg skal forklare mig
 I Korthed, da jeg seer, du Korthed ynder:
 Haardt hviler Thors Forbandelse paa dig,
 Derfor mislykkes Alt, hvad du begynder.
 Du drogst til Syd, i vilden Heltefærd
 Du vilde lindre med din Død din Smerte —
 Men ingen ærlig Ræmpes hvassse Sværd
 Endnu har trængt sig i dit grumme Hierte.
 Nu komst du hjem. Du drevst paa Wrens Bei
 Frem Frodes Søn, optændt af Helteflammen:
 Saa flog du varst, saa mærkte du dog ei,
 At Wblet ei var faldet langt fra Stammen.
 En uretmæssig Arving blev en Træl,
 Skøndt til en Helt du havde ham optugtet.

Han gaaer med al sin usle Æt til Hel;
 Saa lidet har din hele Værdom frugtet.
 I Lediggang sig søler Bendemod,
 Og Bølløst elsker kun hans utro Qvinde.
 Sit gamle, kongelige, danske Blod
 Vil med et Riddersdrag han frækt forbinde.
 Du komst at see et Riges Undergang,
 Forgæves vil han dig sin Svaghed skiule.
 Du est jo Skjald, syng nu en Svanesang —
 Og følg din Fostersøn til Helas Hule!

Han gaaer.

Stærkodder.

Det maa see ilde ud med Odins Land,
 Naar bittert Fiendskab imod Mennesken
 Selv snøer sig som en Drm om Gudens Blodsteen.
 Saaledes vilst du slaae Stærkodder ned?
 Du feiler. Storm og Uveir jager just
 Den gamle Hval af Slummeren paa Dybet.
 Før dæmper du en kraftig Ild med Blæst,
 Og slukker den med Olie. Haand paa Værket!
 Er Ingild sunken end med samt sin Slægt,
 Jeg bringer Alt igien i Rigevægt.

Han gaaer.

fengo med Tienere, som bære Smykker i Kurve.

Fengo.

Fra Buret kommer Jomfru Helga, gaaer
 Med sine Møer til Hledre. Hurtig! hænger
 De gyldne Smykker, Edelstene, Perler,
 Paa Bøstene rundt om i denne Grønning,
 At det seer ud, som om det friske Løv

Udsprunget var med Guld- og Sølv=Blomster
Paa Beien, hvor Fyrstinden gaaer forbi.

De hænge Smykkerne omkring.

Hun kommer; skynder eder! fort, afsted!

De gaae.

Helga.

Jeg træffer dig i Dfferlunden, Fengo?

Hvad vilst du? Du bortsender mine Møer.

Fengo opfkruet.

I Skoven elskovslagne Kæmpe staaer,

Dg haaber, at skøn Helga snarlig kommer.

Fra sikkre Jomfrubuur hun sagte gaaer,

Den bedste Rosenvand i grønne Sommer.

Fra Disarsalen skuer Frigga ned —

Hun veed, hvor Helgas spæde Fod vil træde —

Dg skaber om det hele Urtebed

Til endnu større Skønhed, større Glæde.

Med Edelstene smykt sig Græsset har

Alt efter Herthas synderlige Villie.

Mon Rosenstokken før Karbunkler bar,

Dg Sivets ranke Rør en Sølvrelilie?

Den gule Jord, af ferske Urter fuld,

Som endnu Morgenduggens Draaber bade,

Har sig forvandlet til det gule Guld,

Dg blinker blaat med Smykkets Glimmerblade.

Hvem bød Alfynien virke sli en Pragt,

Som Diesynet her saa huldt forlyster?

Han lægger Haanden paa sit Bryst.

Baulundur kom, en Smed, i Rænker lagt

Ei af en Konning, men en Konnings Søster.

Helga.

Bed Ddin, Fengo! jeg forstaaer dig ei.

Du est en Gudsforagter, og dog nævner
Du Guderne i dine fiælne Sange.

Fengo.

Afskale Mø! ha, vidste du kun selv,
Hvor yndigt dette Bildskab klæder dig.
Skield kun; der kommer vel den Tid og Stund,
At du vilst bedre skionne paa din Fengo.

Helga.

Jeg hader dig!

Fengo.

Had ligner Elskov meer,
End du formoder. De er Livets Kryder.
Kun Ligegyldighed er frygtelig.

Helga.

Ha, Fengo! du est græsselig. Du taler
Om Bildskab, som Eydlandet kalder det,
Og aldrig skued jeg dog værre Bildmand
End dig: Du spørger med det Helligste,
Og praler selv for Verden med din Feighed.

Fengo.

Var ei det stolte Rom den modigste
Balkyrie, som svæved over Jorden?
Dog saac jeg hende med sin Ornevinge
At bukke under for en Genserik,
At kysse Riset ydmyg som en Træl.
Det stolte Grækenland, Oldtidens Dronning,
Har jeg seet skialve for en barfet Kiødflump,
En Attila, og kiøbe sig sin Fred.
Jo, deres Heltemod og Tapperhed!
Nei, „nyd dit Liv, forstærk dig Nydelsen!“
Det er den sande Biisdom.

Helga.

Saadan talte

Et Dyr, i Fald, som du, det kunde mæle.
Er Kraft et Blændværk nu, fordi den mangler
Det fiælne Syd, og kommer ned fra Nord?

Fengo.

Den kommer ned, men kommer den tilbage?
Jeg prøved eengang, men forgieves, paa
At springe over Gierdet i en Kornmark,
Af Gimbrers og Teutoners Helteskofler.
Det var mig alt for høit.

Helga.

Din Tunge, Fengo!

Forstaaer at fægte bedre, end din Arm.

Fengo.

Armen er Kroppens Forsvar, Tungen Siælens.

Helga.

Dg du kanst troe, jeg skulde foretrække
For Eigil dig, den Feige for en Helt?

Fengo.

Ung Eigil twinger Bølgen, Fengo Malmet;
Han slaaer ihjel, jeg danner og frembringer.
Din Broder gjorde mig til Jarl; jeg har
En talrig Skare Mænd, som lystre mig,
Dg slaae for mig, saameget jeg forlanger.

Helga.

Nu hør, min Fengo! hvad din Brud har svoret;
En anden Ed, saa hellig som den første:
I Fald du twinger mig til din at vorde,
Skal denne blanke Daggert, som jeg bærer

Ved Bæltet, giennem bore Helgæs Hierte
Paa Brudebolstret.

Jengo.

Hulde Sværmerste!

At gaae til Brudebolstret er ei nær
Saa farligt, som at gaae til Graven, Helga!
Helga.

Du vilst?

Jengo.

Jeg vil ei miste dig, min Elskte!
Vær ikke længer vild, tag disse Smykker,
Som Jengos kunsterfarne Haand har dannet
Til Pryd for sin ulignelige Brud.

Helga gaaer bort.

Jengo.

Mon det er Møens Alvor? Hun er heftig.
Men om saa var, kan jeg for, at hun raser?
Et Selvmord skiller hende ved sin Brudgom,
Men derfor vorder han dog Ingilds Maag. —
J Trælle! tager atter disse Smykker.
Der kommer vel den Dag, at Helga ønsker,
Hvad nu hun vraged. Armbaand, Braiser, Bæster
Er Mading, hvormed Qvindehierter angles.

Tienerne gaae bort med Smykkerne.

Stærkodder

kommer grundende, som om han ikke mærkede Jengo.

Nei, det er slet! dum Hovmod! at foragte
En Mand, fordi han over sjelden Kunst.
Kan Sindets Gaver ikke sammenlignes
Med Dristighed og tappert Heltmod?
Og var ei mangen kunsterfaren Græker,

Som Guder hug i Steen, langt mere stor,
End følesløse Klods, som sønder slog dem?

Fengo forundret.

Hvo fører sligt et Sprog i Hledrelund?
En gammel Mand!

Gaaer ham i Møde.

Hvem mener du, min Gubbe?

Stærkoder.

Min rige Herre! kiender du en Mand,
Som hedder Fengo?

Fengo.

Ikke synderligt.

Stærkoder.

Han ægter Kongens Søster, lad saa være!
Skal derfor en uvorn Uvidenhed
Ham sfielde haanligt for en Afkepuster,
En Træl, som rager Kul med sine Hænder?

Fengo.

Hvo er den Uforskammede?

Stærkoder.

Thors Præst.

Fengo.

Min stolte Gudlaug! ha, du troer dig vel
Forstandset bag din Dffersteen. Men hi!

Stærkoder.

Hans sorte Skæg end voxer ham for tykt.
Han tager end varmt Blod af Lidenfkap
For Wiisdoms Ild i Alderdommens Lampe.

Fengo.

Du taler snildt, min Gubbe! Jeg er Fengo.
Det glæder mig at høre —

Stærkodderr forundret.

Du? du Fengo?

Og sagde nys, du kiendte Intet til ham?

Fengo.

Hvo kiender vel sig selv?

Stærkodderr.

Sindrige Fengo! —

Men hvad Bagtalelse dog mægter! Gudlaug
 Mig taler om en — Træl, en — Askepuster,
 Og aldrig saae jeg mere prægtig Herre;
 Med guldindvirket Kiortel, Bæverskind
 Om Skuldren, Haaret flettet ind med Baand,
 Og Perler, Edelsteen paa Tøflerne.

Fengo.

Ei sandt, du finder vakker denne Dragt?

Stærkodderr.

Ja, ved min Agt for dig, særdeles vakker.
 Hvad sliq en Mand maa være Kongen tienslig!
 Thi jeg forudser, at du staaer ham bi
 Med alting. Du est af de siældne Bæsnere,
 Som, mens de leve, skynde Tiden frem
 Et Par Aarhundreder i Kløgt og Sæder.
 Ei sandt, du est Skioldungens høire Haand?

Fengo.

Hans Haand, min Ven! hans Hoved og hans Hierte.

Stærkodderr.

Dit Hoved og dit Hierte, snilde Fengo!
 Forædler Freden ham med vise Love;
 Din Haand maa staae ham bi med mandig Kraft.
 Som Vidrik Berlandson, har uden Tvivl

Du malet Tang og Hammer i det Skjold,
Hvorned din Styrke skjærmer Fædrelandet.

Fengo.

Jeg takker dig for dine gode Tanker.

Stærkodderr.

Ei! hvilken prægtig Glavind ved din Side.

Fengo.

Fornøie Baaben dig endnu?

Stærkodderr.

Særdeles.

Fengo.

Og har dog selv kun der et rustent Værge.

Stærkodderr.

Men stærkt og skarpt. Jeg sætter det mod dit.

Fengo.

Vel muligt.

Stærkodderr.

Vilst du vise mig en Gunst?

Fengo.

Hvorfor ei?

Stærkodderr.

Døden stunder til, jeg frygter
At gieste Hel, i Fald jeg døer af Sot.
Min Herre! vilst du fælde mig i Kamp?

Fengo.

Det lønnes ei med Egelov paa Hledre,
At dræbe magtesløse Oldinger.

Stærkodderr.

Du skalst ei domme Alt, min snilde Fengo!
Af det Udvortes. Falken duer vel
Til Jagten end, skiondt den er graa.

Fengo.

Hvem est du?

Stærkoder.

Jeg var, som du, en Hledrefonges Ven;
Forstod, som du, en Kunst: jeg var en Skiald;
Og Tid og Idret smedded mig til Kæmpe.

Fengo.

Stærkoder!

Stærkoder.

See, du nævner mig.

Fengo.

Velkommen!

Vort Danmarks Stolthed, Jordens Skræk, omfavn mig!

Stærkoder.

Min Ven! din Smiger triller tørt, som Draaber,
Af Alderdommens sølverhvide Duun;
Den bløder mig ei Sindet. Hvem jeg er,
Det veed jeg saare vel: en gammel Synder;
Men dog en Helt, som bøded for sin Synd.
Dog hviler Hevnens Haand endnu paa mig
Saalænge, til min Død forløser Plaf
Af Niffelheim. I Danmark vil jeg døe.
En dansk, en fienden Helt maa fælde mig, —
Og denne Danske, denne Helt — est du!

Han drager sit Sværd.

Fengo forskrækket.

Jeg?

Stærkoder.

Est du ikke Kongens høire Haand?

Fengo.

De barske Tider har forandret sig;
Jeg tiener ham med Raad, med viis Forvaltning.

Stærkoder.

Forvaltning uden Kraft er Børneleg.

Fengo.

Jeg Gartner er i Danerkongens Hauge.

Stærkoder.

Hans første Mand maa være Haugens Bulværk,
Maa vogte den med Styrens dragne Sværd,
Maa ikke blegne, naar Valkyriens
Blodrøde Vinge vinker ham til Fare.

Fengo.

Jeg gaaer i Kamp, naar Pligt og Ære byde;
Den vilde Raadheds Dyst foragter jeg.

Stærkoder.

Saa drag dit Sværd! dig byde Pligt og Ære.
Den strenge Gudlaug kalder dig en Riding;
Jeg kalder dig en Riding, hvis du negter
At kæmpe, kraftfuld Ungling som du est,
Med en af Alder dybt nedbøiet Gubbe.
Drag ud din sunklende Karbunkelglavind
Mod dette rustne Jern, beviiis med Manddom,
At den almene Røst i Folket lyver!

Fengo tier.

Stærkoder.

Du afflaaer Kampen? Gudlaug havde Ret?
Nu, er det saa, est du i Sandhed Riding —
Da var det Synd, at dette gode Sværd,
Som rustes med de største Heltes Blod,
Paa sine gamle Dage skulde smittes

Af denne dine Marers blege Bædske,
 Som malet har din Kind med Frygtens Ralf.
 Til Sagen altsaa!

Han slaaer paa sit Skjold, hans Kæmper træde frem.

Lager denne Evend,
 Udbringer ham paa Skibet, binder ham
 Med disse rige, kostelige Kiæder,
 Som slynge sig omkring hans Hals og Arm,
 Og fæster ham i Rummet!

Fengo.

Ha, du vover?

Stærkodder.

Af Naade dig Stærkodder Livet skienker;
 Du selv har smeddet dine gyldne Lænker.

De føre ham bort.

Stærkodder alene.

Grundvolden til mit Bærf er lagt. Let blev det
 At luge bort med Rod et ublu Knægræs,
 Som vandt sig om min Rose. — Helga! Helga!
 I Guder! hvis hun elskte ham? i Fald hun
 Ei bedre var, end han? Alt kommer hun,
 Hidbuden af min Hasting. Er det saa,
 Har du gjort Frodes Helteblod til Skamme —
 Da er alt Haab forsvundet. Lffre vil jeg
 Dig Skændige paa Danmarks Strand til Odin,
 Og har min Skum først lædsket sig i Blod,
 Da Bee hver Ridning, som dens Tunge møder!

Helga kommer.

Hvad vilst du gamle, solverlofte Helt,
 Som ved din Smaadrenge falder mig i Lunden?

Stærkoder affides.

Ha, hun er skøn! Saa ælddannet Kar
Kan ei indslutte Skændighedens Gift.

Helga.

Mig tyffes, Olding! jeg skal kiende dig.

Stærkoder.

Vel muligt. Denne Arm dig ofte bar
For sexten Vintre siden. Da varst du
Kun siden, men dog alt det Skønneste,
Som du endnu kan være; hvad du muligt
Ei længer est.

Helga.

Hvad mener du?

Stærkoder.

Ufskyldig!

Helga.

O, Freia! kom jeg hid for at forhaanes?

Hun vil gaae.

Stærkoder

træder hende i Veien.

Bliv!

Helga.

Ha, du understaaer dig?

Stærkoder.

Ja, min Helga!

Jeg understaaer mig, Alt at undersøge,
Og Bee dig, hvis du stammer i dit Regnskab.

Helga.

Hvad vilst du mig? Hvem est du?

Stærkoder.

Du est vorden

En yndig Jugl, en Lyst for Danerskoven.
Men, see, en giftig Snog har ind sig sneget,
Har smittet Græsset fælt med Bugens Edder;
Bee dig, hvis den har loffet dig i Svælget
Med Braaddens falske Hvislen!

Helga.

Alle Guder!

Jeg kiender dig igien, du est Stærkodder.

Sun synker ned, og omfavner hans Knæ.

Stærkodder.

Stat op! — Hvor gierne raabte jeg: Omfavn mig!
End tør jeg ikke; jeg maa vide først,
Om du fortjener Helts Omfavnelse.

Helga.

Min Fosterfader!

Stærkodder.

Tal ei, hæv det store,
Nedstunkne Laag, som hvælver om dit Die,
Staa for mig, Ansigt imod Ansigt! see mig
I Diet! — Jeg forstaaer det stumme Sprog.
Fordreiet Smil, paatvungen Blussten, Taarer
Gi daare mig. Jeg kiender af Erfaring
Den Tavle, som Alfader Larven gav,
Hvorpaa Samvittighedens Griffel tegner.
See stivt paa mig, og siig: Jeg er uskyldig!

Helga.

Jeg er uskyldig.

Stærkodder.

Dersom Syndens Lue
Gi ligner Blufærds Rødme, Edderdraaben

Ei Taaren i fornærmet Uskylds Die,
Saa est du det.

Helga.

Jeg er det.

Stærkodder.

Ja, du est.

Omfavn mig, og tilgiv den tidt bedragne,
Den alt for haarde Helt, hvis barske Tvivl
Har saaret din jomfruelige Ære.

Helga.

Min Fader!

Stærkodder.

Altsaa elsker du ei Fengo?

Helga.

Jeg hader ham, jeg affkyer ham!

Stærkodder.

Skönt farver

Den spæde Pigeharm din Kind med Purpur,
Og viser mig, at du est Frodes Blod.

Helga.

Komst du til min, til Danmarks Redning?

Stærkodder.

Troer du,

Det reddes ved en Oldings sidste Kraft?

Helga.

Stærkodder kunde stedse, hvad han vilde.

Stærkodder.

Er Alting da saa sørgeligt paa Hledre,
Som Gudlaug vidner?

Helga.

Jugild er forført.

Stærkodder.

Hans Hustru?

Helga.

See med dine egne Dine!

Stærkodder.

Og du staaer som et sneehvidt, bange Lam,
Der har forvildet sig blandt Skovens Ulve?

Helga.

Jeg staaer ei ene, Freia være lovet!
Nei, nu, da du est kommen, haaber jeg.
En ærlig Helt, en Kongesøn fra Norge,
Den unge Eigil elsker mig. En Vinter
Har modnet Elskovs Blomst i vore Hierter,
Imens hans Skib stod frosen ind i Fiorden.
Nu smelted den, og gjorde mig til Is;
Men Angstens Is tør bort for Heltesolen.
Nu vil ei listigt Fiendskab tvinge Eigil
At kappe Haabets Anker og forlade
Sin Helga og det bøgerige Hledre.
Den gamle Gris er kommen hjem, han tager
Sig af den unge Drn.

Stærkodder.

Saaledes hører

Jeg gierne Frodes unge Datter tale.
Men est du vis derpaa, det er en Drn,
Som vundet har dit Hierte? Unge Møer
Troer tidt at see en Drn, som undersøgt
Er en letfærdig Fugl.

Helga.

Jeg underkaster

Min Eigil tillidsfuld Stærkodders Prøve.

Stærkodder.

Jeg gaaer mit Bærf med raske Skridt i Mode.
Stol paa din gamle Fosterfader, Helga!
Paa din Uskyldighed, og haab til Freia.

Helga.

O, Thor! skal atter Kraft paa Hledre bygge?
Skal Vellyst vige for det sunde Mod?

Stærkodder.

Den maa; thi før kan ikke Dlaf's Skygge
Af Helheim løses med Stærkoddere's Blod.

Helga.

Min Fosterfader! Helga haaber atter.
Thor styrke dig! Farvel!

Stærkodder.

Farvel, min Datter!

De gaae til forskjellige Sider.

Anden Handling.

Boudestue.

Svanhvide spinder Hor. Eigil skæfter Pile.

Svanhvide.

Men, Eigil! sig, hvor kanst du være munter,
Da Haabet ganske glipper?

Eigil.

Jeg har flyet

Den stolte Kongesal, og tinget mig
I Køst hos dig, Svanhvide! for at undgaae
De mig forhadte Ansigter; ei for
At hielpe dig i Genrum med at græde.

Svanhvide.

Hvad haaber du da paa?

Eigil.

Paa Lykken.

Svanhvide.

Af!

Den er bedrægelig.

Eigil.

Etundom, ei altid!

Fra spæde Barndom fulgte den mig tro,

Dg aldrig gif jeg den et Skridt i Møde.
 Jeg husker, at min Moder ofte sagde:
 „Den Dreng blier mere heldig, end hans Fader“;
 Hvad ikke jeg begreb, thi Konning Gisten
 Er en velmægtig Drot paa Agde.

Svanhvide.

Siig,

Hvori bestod da hidindtil din Lykke?

Gigil.

Den kom, naar jeg den ventede mindst, og naar
 Jeg den behøved meest. Som Gut paa sex Aar
 Faldt ned jeg fra Høloftet. Alle troede:
 Nu ligger han paa Jorden sonderknuust!
 Men et veldædigt Hølæs kom just neden
 Indagende, som tog mig i sin Favn.
 Hvor ofte dette vildtforvovne Hoved
 Har været under Isen, og hvor ofte
 Man atter opdrog det ved denne Haarbust,
 Blev for vidtløftigt her dig at fortælle.
 Selv mine Ribbeen have givet efter
 For en med tykke Jern beslagen Stridsvogn.
 Dg seer du paa min Kind her denne Rist?

Svanhvide.

Ja, hvad er det? et Hug?

Gigil.

Der foer mig Døden
 Forbi, beslædret som en fiendtlig Piil,
 Min Undergang er Straahalm nær.

Svanhvide.

Nu, Gigil!

De hvide Alfer skaanede dit Liv.

Men er ei undertiden Livets Gie
Meer bittert, selv end Døden?

Egil.

Gengang hovned

Min Faders Haand; Kræft var i Buldningen.

Jeg gaaer i Skoven, rykker Græsset op

Af Jorden i min Utaalsmodighed.

Mod Aften gaaer jeg med en Haandfuld hjem,

Jeg lægger den paa Saaret, for at kose —

Da gif der Hul paa Bylden, og den lægtes,

Og siden fandt man, det var gode Urter,

Som af en Hændelse min Gramsen traf.

Svanhvide.

Du sparer altsaa ei paa Lykken selv,

Men deler den, hvor du er nær, med Andre?

Egil.

Bed Thor, jeg veed det ei. Min største Lykke

Var, at mit Skib frøs ind, og at jeg lærte

At kiende Helga, at det lykkedes

En fremmed Ungling, meer end Landets Sønner,

At vinde hendes Hierte.

Svanhvide.

Og din Fiende?

Egil.

Den usle Fengo kan ei naae sit Maal;

Bild Uregierlighed vil snart fortære

Den galne Anganths optændte Bryst.

Svanhvide.

Din Kummer kan jeg dele, ei dit Haab.

Egil.

Bitiolf er død som Helt, det maa dig trøste.
Din Hasting lever vel, har du jo hørt.

Svanhvide.

Hvis dog jeg havde ham beholdt til Trøst!
Hvad skal et Barn i Strid?

Egil.

Dptugtes skal han
Bag fikke Bognborg, hærdes, vænnes til
At skue Døden daglig under Diet,
Staae færdig, som en Helt, for selv han veed det,
Og vende egefrandst til Fædrelandet.
Hvor gammel var han, da han gif?

Svanhvide.

Syv Aar.

Egil.

Hvor længe har han været borte?

Svanhvide.

Sex Aar.

Egil.

Saa kiendte du ham knap, i Fald du saae ham?

Svanhvide.

Jeg seer ham aldrig meer!

Egil.

Hvor veedst du det?

Tidt kommer Glæden, naar den ventes mindst.

Hasting

stikker Hovedet ind ad Døren.

O, med Forlov at spørge: boer ei her
En Hersekvinde, Enke efter Bitiolf,
Bed Navn Svanhvide?

Egil.

Jo, der sidder hun.

Hasting

løber hen, og omfavner hende.

Min Moder!

Evanhvide.

Hasting! Hasting! Alle Guder!

Et Jertegn! der er skeet et Jertegn.

Hun græder.

Hasting.

Moder!

Min Moder! er der Noget meer naturligt,

End at en Søn hjemiler til sin Moder?

Evanhvide.

Min Hasting? er du? Ja! Hvor han er voxet!

Hvor herligt klæder ham hans Kobberpandser!

Jeg kiender dem igien, din Faders Dine!

Hasting.

Ja, Moer! jeg kiender dig paa Nøglesnippet,

Paa Gedefiortlen, din blaafarved Særk;

Meest paa din Stemme dog, og paa dit Ansigt.

Egil forundret.

I Guder! hvad skal Egil sige hertil?

Opfylde en lykkelig Hændelse

Saa snart hans Ønsker, som Evanhvides?

Hasting.

Est

Du Egil, unge Herre! saa fornøi dig:

Hjemkommen er Stærkødder, han har lagt

Din Avindsmand i Lænker, han vil hielpe

Dig til din skønne Brud.

Egil.

Stærkodder?

Hasting.

Ja!

Dg vilst du ikke troe, saa see ham der!
 Der er han selv, nu kanst du tale med ham.
 Jeg gaaer at hilse paa min Moer i Genrum.

Svanhvide.

Mit Barn! o, jeg er ude af mig selv.

Hasting.

Dg jeg var aldrig meer mig selv, end nu.
 Hei, Wodan! Tak! jeg fandt, jeg har min Moder.

De gaae.

Stærkodder kommer.

Her maa det være. Boer ung Egil her?

Egil.

Du seer ham, ædle Jarl!

Stærkodder.

Omsavn mig, Yngling!

J det Egil kommer ham nærmere, farer Stærkodder forskrækket
 tilbage.

J Guder! — Stands! — Du Egil? Helgas Beiler?

Egil.

Kong Gistens Søn af Ugde.

Stærkodder.

Virkelig?

Egil.

J Sandhed, Jarl!

Stærkodder fatter sig.

Belan, ræk mig din Haand!

Egil

kommer nærmere.

Tillad —

Stærkodder atter forfærdet.
Hvad vilst du mig?

Egil.

Du bødst mig selv —

Stærkodder.

Af Ugde? Ha, du ligner ei din Fader!

Egil.

Det har mig Flere sagt.

Stærkodder.

Forlad mig, Ungling!

Forlad mig for et Dieblif.

Egil.

Er jeg

Uheldig nok til at mishage dig?

Stærkodder.

Nei! — men forlad mig! — Vi skal tales ved.

Egil gaaer.

Stærkodder ene.

O Guder! hvad er det? Var det ei Dlaf?

Saa smuk, saa munter, som han stod for mig

Saa Timer — før jeg dræbte ham? — Indbildning! —

Hvis — Men det er en Normand, Gistens Søn —

Og Dlaf's Dronning døde med sit Barn —

Gif Rygtet. — Denne Unglings Ansigtstræk

Høit straffer det med Løgn. — En flygtig Liighed!

Men jeg vil fatte mig — thi denne Liighed

Har selsomt rystet mig. Ud i det Frie!

Han gaaer.

En Sal paa Kongsgaarden.

Angantyr og Bolver møde hinanden.

Bolver.

Hil Angantyr! velkommen ifra Skaane.

Angantyr.

Min Broder!

Bolver.

Ei jeg havde haabet, Broder!

At see dig her saasnart igien.

Angantyr.

Hvi saa?

Et trofast Folk ei pleier at udmærke
Sin tabte Konges Gravøl med et Oprør;
De svor hans Førstefødte Lydighed,
Saasnart jeg steg paa Thingets Steen. Men I
Fem af vort før uskillelige Rital,
Som blev tilbage for at jorde Halsdan,
Har I opfyldt en sønlig Pligt?

Bolver.

Han hviler

I aaben Mark. Om Høien har vi væltet
Ni store Bautaastene; fem for os,
Som blev tilbage, fire for jer Andre,
Som drog til Skaane for at fange Riget.

Angantyr.

Du skuer nu en faaret Konge for dig,
Min Bolver!

Bolver.

Det beviser mig din Guldring
Omkring din venstre Arm. Det glæder mig,

At du est vorden fro igien og lystig.
 Ei sandt, det er langt bedre, Angantyr!
 At faares ud til Drot i Skaanes Dal,
 End sukke for en Mø i Hledrelund,
 Som spotter kun vor Elskov?

Angantyr.

Spotter, Bolver?

Ja, ved min Faders Aske, hun skal vende
 Sin Spot til Graad!

Bolver.

Hun græder alt; du har
 Dit Ønske opfyldt.

Angantyr.

Birkelig? hun græder?

Bolver.

Fordi hun ei er vorden Eigils Brud.

Angantyr.

Ja, daglig dryppe hendes Dines Gift
 Paa hendes Barm, og tære hendes Skønhed!

Bolver.

Ung Eigil lader ikke af at haabe.
 I Fald han vandt sig Kongens Venkskab?

Angantyr.

Troer du

Det muligt?

Bolver.

Muligt? Ingilds Sind sig vender
 Saa flux, som Vinden om de danske Der;
 Kun stadig i Ustadighed.

Angantyr.

Før knuse

Mit Slagsværd Egit!

Bolver.

Kunde du kun dæmpe
Din Hestighed, min Broder! Ha, du vedst,
Hvor kjær jeg har dig. Du har store Gaver.
Alt est du Konge; men jeg troer, at Skiebnen
Har mere for med dig. I Fald du vilde —
Varst du forsigtig — vidste du at bruge
De Midler —

Angantyr.

Har du talt med Svarteham?
Hvad siger hun?

Bolver.

Hun klager Natten hen,
Dmsværmer med udslagne Haar for Maanen
Bed Kilderne, som skylle Hledres Bøge,
Og græder over Angantyr, som vrager,
Hvad Hundred ønske sig.

Angantyr.

Hun styrer Riget.

Bolver.

Hvor gierne gav hun Angantyr sit Scepter,
I Fald han hende gav sin Kiærlighed!

Angantyr.

Hun er ei hæslig.

Bolver.

Hæslig? Dersom Helga
Kan ligned ved den unge Baarviol,
Saa ligner Svarteham den fulde Rose.

Angantyr.

Rign hende heller ved den røde Balmu,
Der blusser blodigdunkel og beruser!

J Tanke.

Nei, Bolver! nei! jeg trænger ei til hende.
En Seidmand spaaede mig paa Fyrisvold:
„Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende“.
Hvor har J det? Giv mig min Faders Sværd!
Det falder mig, den Førstefødte, til.

Bolver.

Hvi sagde du os det ei, før du reiste?
Nu giemmer Høiens Muld vor Faders Sværd,
Det hænger fæstet ved hans Askekrufke.

Angantyr.

Har J begravet Halfdans Sværd med ham?

Bolver.

Com Skif og Brug er.

Angantyr.

Ha, J gjorde ilde!

Min Lykke hænger ved det skarpe Sværd.

Bolver.

Der er jo Sværde nok. Elsk Svarteham,
Saa har du vundet Danmark uden Sværdslag.

Angantyr.

Den gamle Seidmand spaaede mig saa vist:
„Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende“.
Ha, J begrov mit Haab!

Bolver.

Der er Fyrstinden.

Hun bringer dig meer, end du turde haabe.
Vær viis, min Ven! benyt dig af din Lykke.

Han gaaer.

Thusnelda kommer.

Hil Angantyr i Danmark! Du est snar,
Som Drnen. Utter her i Siølund alt
Med kongelige Guldring om din Arm!

Angantyr.

Hil dig og sæl, min yndige Fyrstinde!
Mit Grind kræved ikke megen Tid;
Let er, at vinde Land ved lovlig Arv.

Thusnelda.

Ei altid, Angantyr! ei altid. Dig,
For dig er sagtens Alting let, som bærer
Din Lykke med dig i din høire Haand.

Angantyr.

Ei Manden styrer Lykken, Lykken ham.

Thusnelda.

Den kom, du grebst den. Det har livnet dig.
Stolt fandt jeg stedse, funklende dit Dje;
Mig tyffes dog, at alt i Dag det brænder
Med mere tillidsfuld og sikker Lue.

Er nu din Kind meer end sædvanlig bleg —
Nu, det maae vi tilskrive Helgæs Grumhed,
Som negtede dens brune Blomst sit Solskin.

Angantyr.

Jeg hader Helga, skønne Svarteham!

Thusnelda.

Tilgiv et Spøg, en Spot, du ei fortiente!
Jeg burde vidst: den stolte Angantyr
Kan ikke elske den, som afstyger ham.

Angantyr.

Lad hende styge! Ha, ved min Faders Sværd,
Snart skal hun see, at Elskeren kan hade!

Thusnelda.

Hvor billig er din Harm, hvor ivrig maa
Din Hevnlyst være, da et Kongedøm,
Først nys erhvervet, ei kan holde dig
Fra Ingilds Hof og fra det grønne Sledre!

Angantyr.

Og er det sagt, huldsalige Thusnelda!
At Hevnlyst ene var den Krog, som drog mig?

Thusnelda.

Du est forvirret.

Angantyr.

Blomstrende Fyrstinde!

Hvor herligt hæver du dig, høi og velstabt,
I den fulsorte Dragt. Jeg troer at skue
Min Skiebnes Rørne for mig, seer jeg dig,
Med lyse Stierne om en venlig Pande.

Thusnelda.

Har Angantyr i Skaane lært at smigre?

Angantyr.

Tilgiv!

Thusnelda.

Hvor gierne jeg tilgiver dig.

Angantyr.

Det danske Folk dig kalder Svarte-ham
For denne Dragts Skyld, som du aldrig skifter.
Man skulde troe at see et skummelt Bæsen
Bed Lyden af dit Navn. Hvor vidt forfeilet!

Thusnelda.

Den sorte Dragt blev et frivilligt Balg,
Tegn paa min Smerte, Udtryk for min Kummer,

Fra Diebliffet, da jeg maatte friste
Mit Liv ved Ingilds Side.

Angantyr.

Ha, Thusnelda!

Jeg føler og deeltager i din Skiebne.

Thusnelda.

Hvad vælter du i Hjertet, Angantyr?

Meer end sædvanlig takfuld og mørk.

Angantyr.

En Tanke veed jeg os bestæler begge:
Foragt for Ingild.

Thusnelda.

Ellers ingen anden?

Angantyr.

Den veed jeg vist du deler med mig.

Thusnelda for sig.

Bidste

Jeg halv saa sikkert, at du deelte min!

Goit.

Ja, jeg tilstaaer det, jeg foragter Ingild.

Og har jeg ei den største Ret dertil?

Hans Fader tvang min Fader, Saxlands Konge,
Med overlegen Magt. Grunt maatte Everting
Da bære Trælleaaget, give mig,

Ein Datter, til Kong Frodes Son, den Riding.

Men Everting hevned sig: han indebrændte

Den stolte Frode, da han holdt sin Bøn

I Aukthors runde Tempel paa Thorsager.

Det veed min Ingild, veed, at Everting dræbte

Hans Fader, og dog kalder han ham Ven,

Og elsker Dattren af sin Faders Bane.

Angantyr.

Bed Thor! med Uret sidder Ingild Konge
Paa Hledrestol.

Thusnelda.

Hvad Andet? Var ei Ingild
Den yngste Søn? Var Olaf ei den ældste?
Og grunder sig paa Stærkødds grumme Mord,
Hvortil ham Hledregoderne forførte,
Ei Ingilds hele Ret?

Angantyr.

Jeg veed det vel.

Min Fader Hafsdan havde større Krav
Paa Danmark, end Halvbroderen, end Ingild.
Min Fader arved Skaane efter Modren,
Kong Olafs Søster; halv kun Frodes Blod,
Halv ægte Blod af den uskyldig Dræbte.

Thusnelda.

Ei sandt, min Angantyr! den høire Arm
Alt skammer sig, fordi den ei er smykket
Saa kongeligt og gyldent, som den venstre?

Angantyr.

Jeg handler uforsigtigt i at yttre
Min Higen og mit Hjertes Længsel dig.

Thusnelda.

To Sceptre styre Jorden, Angantyr!
Det ene Styrke, og det andet Skønhed.
Det første er af Jern, et blytungt Spiir,
Som twinger Mængden under Nag; det andet
Af Guld og smykket med Edelsteen. Det straaler
I Undighedens Haand, og fuer ofte
Den store Jordens Helt, som eier hiint.

Det leder til frivilligt Slaveri,
 Og tvinger Slaven til at kysse Rænken.
 Kong Ingild overlod mig hiint af Jern;
 Hvor tungt for den uvante, spæde Haand!
 Var Haanden værdig til det andet Scepter,
 Det gyldne, det karfunkelsmykte? — See,
 Det staaer kun til dig selv at gribe hiint,
 I Fald du hylder det, som alt Naturen
 Mig har paa Buggen lagt. — Nu har jeg talt,
 Og evig skal ubrødelige Tausshed
 Forsegle fra i Dag min Læbe, hvis
 Du ei forstaaer mig, ikke vil forstaae mig;
 I Fald du — ha, den værste Mulighed —
 I Fald du spotter. Men, ved hiin Thuisfon!
 Som du, forstaaer den stolte Svarteham
 At hade bittert, som at elske sødt.
 Vælg nu, hvorledes du vilst vinde Danmark:
 Ved blodigt Had, ved fredsæl Rærlighed!
 Du staaer med Valgets Vægtsskaal i din Haand.
 Jeg overlader ganske til dig selv
 At undersøge, hvilket Lod i Skaalen
 Der har den største Vægt.

Sun gaaer.

Angantyr ene.

Der blæste Luren,

Nu kan vi fæste Tærninger i Skiold.
 Fris! Angantyr! du ynder Lykkespil. —
 End staaer du uden Skyld paa Randen af
 Den sorte, vilde Lidenstabsens Flod —
 Styrtdig i Elivagas Svovelbølge,
 Og, som en knækket Gran, skal Boven bære

Din fiunkne Bul til Underverdnens Huler.
 Urgierrighed — Forfører! fæle Løse! —
 Man siger, der er Koglekraft i Guldet,
 Det lokker Synden, og fordærver Hiertet.
 Ubunden maa jeg være ved mit Valg.

Han tager Guldringen af sin Arm, og lægger den hen.
 Lig der! En Mand maa have Armen fri,
 Naar han skal handle. Nu, saa vælg da, Konge!
 Skalst du forraade Ingild, hykle Elskov
 For Svarteham, og styrte Helga? — O,
 Hvi kan jeg ikke stryge Kiærligheden
 Af Hiertet, som af Armen denne Guldring?
 Send mig en Alf fra Breidablik, o Baldur!
 Som staaer mig bi mod Fristelsen. — Hvem kommer?

Helga kommer; i det hun seer Angantyr, vil hun vende tilbage
 igien.

Angantyr.

Bliv, Helga! bliv! Alfader sendte dig.
 Spar, spar paa dette korte Dieblis!
 Hvert Blund er Sædforn til en vigtig Fremtid.
 Hør mig!

Helga.

Hvad vilst du mig? Vilst du igjen
 Mig overvælde med din vilde Bredes
 Ufskaansomhed? Slip mig! Jeg kiender dig.

Angantyr.

Hør mig! Ha, Helga, Helga, grumme Mø!
 Dig er det! dig! Du est den onde Alf,
 Som har omspændt, som har forført mit Hierte.
 Mit Blod flød roligt, som den klare Kilde
 Igiennem Nøisomhedens lave Dal;

Du fikst det til at fuge, til at sprudle
 Meer glohedt, end den hede Straale Vand,
 Som snyser skumfuldt giennem Geisers Rift.
 Ha, løn min Elskov med Gienkiærlighed,
 Og mere snar, end Foraarsstuen skifter,
 Skal Ulven sig forvandle til et Lam!
 Hvad ønsker du? En Ungling? Jeg er ung.
 En Helt? Alt Skialden sjunger om min Daad.
 En Kongesøn? Jeg er af Frodes Blod.
 En høvisk Svend? Naturen var ei farrig,
 Da den udrusted mig. En trofast Veiler?
 Mit Hierte hænger fastere ved dig,
 End Stiernen ved sin Himmel.

Helga.

Angantyr!

Jeg elsker Egil, kan ei elske dig.
 Det veedst du, og du tvinger ei min Hu,
 Om ogsaa hundred Gange du omskifted
 Med Venlighed og Kiærtegn dine Trusler.

Angantyr.

Saa haant afviser du min Kiærlighed?

Helga.

Med Mildhed har jeg ofte svaret dig;
 Dit Ord var stedse, som den Drufnes Ord.
 Du har fornærmet, høist bedrovet mig.
 Med Trusler vilde du min Villie tvinge;
 Ha, du kanst troe at elske, og kanst troe,
 At Kiærligheden tvinges? Du kanst elske,
 Og være haard og grum mod den, du elsker?

Angantyr.

Ved Freias Lust, jeg elsker høit —

Helga.

Dig selv;

Ei Helga. Bild dig ei det Blændværk ind!
 Du havde Lyst at flette hendes Ungdom
 Med flere Blomsterknopper i din Krands.
 Du vilst, og bliver rasende, fordi
 Den svage Mø sig sætter mod din Villie.
 Nu skal jeg tvinges til den usle Fengo;
 Men, Stolte! hi! end er ei Dagen endt.

Angantyr med dæmpet Harm.

Nu, Helga! tving dig, see, jeg tvinger mig.
 Vær blid og snild, viis, at du elsker Danmark
 Og Ingild! Raster ikke Skibet Anker
 I Fredens Havn, naar det seer Stormen rase?
 Ufværnes ei med høie Bulværk Søens
 Indbrud, naar svanger den vil overskylle
 Det flade Land? Bevares Luen ei,
 At den ei slaaer sin Tand i Hyttens Bælker?

Helga.

Jeg frygter ei din Storm, din vilde Sø,
 Jeg frygter længer ei din Brede's Lue.
 Du skalst ei tvinge Danmarks Kongemø
 Til den, for hvem mit Hierte maatte grue.
 Du skalst ei trodse Ingild, skøndt hans Giest,
 Og blande Bitterhed i hver en Fæst.
 Den gamle Kæmpe kommen er tilbage,
 Og han gør atter Danmark fræk og fri.
 Han fastner Jernet om den gamle Stage,
 Han giennemborer den forvovne Drage,
 Den krymper sig — og Faren er forbi.

Hun gaaer.

Angantyr

kaster sig hen, og skjuler sit Ansigt i sine Hænder; derpaa springer han op, griber Guldringen, sætter den igien om sin Arm, og raaber:
 Svibdagger!

En Svend kommer.

Herre!

Angantyr.

Dronningen! Ihusnelde!

Fyrstinden! beed —

Svenden.

Hvad, Herre?

Angantyr.

Svartenham —

Hvor er hun?

Svenden.

J sit Fadebuur.

Angantyr.

Forgifter

Hun Maden til sin Mand?

Svenden.

Hjelp, Thor! min Herre!

Angantyr.

Førræder! vilst du røbe mig?

Svenden.

Hvad røbe?

Angantyr

drager sit Sværd, Svenden falder paa Knæ.

Dø, Riding!

E v e n d e n.

Naade, ædle Herre! Naade!

Glem ei, du est i Kongens Hal.

A n g a n t y r

stoder Sværdet i Balgen.

Taf Thor

For disse Bægge! — Vel, behold dit Hoved,
Gaf hen dermed til Dronningen; jeg ønsker
At see Fyrstinden, og det her paa Stand.

E v e n d e n gaaer.

Mit Sværd! mit Sværd! hvi de begrov mit Sværd!
Min Faders Sværd! De slutted det i Høien.
Men — gif ei Hervor ind i Hestegraven
Og hentede Tyrting? Brudt er alle Sfranfer
Imellem Levende; skal Døde kun —

Thusnelde kommer, han kaster sig paa Knæ for hende.

A n g a n t y r.

Ja, deiligste Fyrstinde! jeg er din.
Jeg elsker, jeg tilbeder dig! Mit Hierte
Formaaer ei meer at dølge dig sin Attraa.
I Fald du skienker mig din Kiærlighed,
Da var ei Freier, da han vandt sin Gerda,
Meer lykkelig, end jeg. Men, stolte Dronning!
Glem ikke Brudegaven: Siølund's Rige,
Og Ingilds Død — og Helga bundet til
Den usle Fengo.

Thusnelde.

Angantyr! du elsker?

A n g a n t y r.

Dig, Guldeste! Kun Frygten bandt min Læbe.

Thusnelda.

Du est i Oprør.

Angantyr.

Twivler du? See, Dronning!

Her hæver jeg min Haand mod Balhals Hvalving,
Dens Lynild slaae, dens Torden knuse mig,
I Fald jeg hykler Elskov.

Thusnelda.

Angantyr!

Steds blussed frem din Kraft med voldsom Flamme;
Bed Freia, det var denne Manddoms Lue,
Som smelted mig. Men er da kun din Elskov
Et Krampetræk?

Angantyr.

Sværg, Svarteham! sværg helligt,
At du mig skaffer Hevn, og Død, og Danmark!
Sværg helligt!

Thusnelda.

Bed Thuisfon og ved Hertha,
Bed mine Fædreguder: dine Fiender
Er mine, billigt er mit Had, som dit.
Min Kløgt skal lægge Styrke til dit Sværd,
Dg bringe dette Rige under dig.

Angantyr.

Dg du skalst worde min, min elskte Dronning!

Thusnelda.

Du skælver?

Angantyr.

Faren faae mig aldrig skælve,
Mig ryster Glæden. Lad mig fatte mig,
Jeg bugner ellers under Følelsen.

Thusnelda.

Saa hurtig kan min Ven forlade mig?

Angantyr.

Snart skiller Intet mig fra dig, min Elskte!

Han gaaer.

Thusnelda ene.

Jeg veed, det er ei Rieklighed, men Had,
 Som binder ham til mig; men lad saa være!
 Est du først min — ja, jeg skal vinde dig!
 Og vandt jeg dig end aldrig — o, den Lykke
 At see ham daglig, nyde Livet med ham —
 Ja, Angantyr! mit Hierte elsker dig.
 Jeg kunde see dig hade mig som Hustru,
 Og lide taaligt; men med Helvedsflamme
 Mig brændte Midfærdigheden med sin Harm,
 I Fald jeg saae dig i en Andens Arm.

Hun gaaer.

Skov.

Kong Ingild og flere Jægere med Jagtspyd og Buer.

Ingild.

Her er min Veg. Hvor gammel, stor og sval!
 Det allercældste Træ i Herthadal!
 Ha, hvilken Stamme, hvilken Krone rund!
 Hvor kølig i den hede Middagsstund!
 Kom, mine Venner! sætter eder ned
 Med Kongen i det grønne Urtebed.
 Husvaler eder her et Dieblif!
 Man bringer os en kølig Rødsfædrif.
 Det raske Dyr, saa let og snart det var,
 Saa var dog Ingilds Piil end mere snar.

I Trælle! lægger den paa Baar i Løv,
 Af brune Skind bortvisker Jordens Støv,
 Og bærer den med Lystighed og Bram
 I Kongeborgen ind for SvarteHam!
 Beed hende lønne Gaven med et Smil!
 Til hendes Værelse traf den Kongens Pil.

Tienerne gaae.

Nu lader Miøden rundt om Træet gaae!
 I Evende heller ei tomhændet staae!
 Høst bag den blomsterhvide Slaaentorn
 Hensætter eder, løfter eders Horn,
 Og lader Malmet med sin fulde Lyd
 Udtrykke Skovens Lyst og Hjertets Fryd.

Der blæses en Melodie af Horn, medens Miøden ombæres.

Ingild.

En herlig Lyd! en huld, fredsalig Klang!
 Man troer at høre hvide Alfes Sang.
 Hvad er mod slige Toner Lurens Skrig,
 Den høse Hvinerske, som vækker Krig?
 O, Held den Drot, som atter i et Land
 Fremvirke kan Uskyldighedens Stand!
 For ham vel Sværdet ei paa Skjoldet slaaer,
 Men Vædet følger guult, og Møllen gaaer;
 Og er ei Sagas Mund hans Vædes Tolk,
 Saa priser taust ham et lyksaligt Folk.

Skialm.

Lys! hvad var det? Jeg hørte Larm i Træet.

Vingulf.

Det var en Drn, som tog sin Hvile der;
 Den spredte Vingen vredt, og ilede bort,
 Den gad ei længer høre paa Kongens Tale.

Ingild.

Hvi saa?

Bingulf.

Troer du, at Ornen sidder rolig
I Reden al sin Tid, og ruger Unger,
Dg fagler dumt, som Hønen over Ægget?
Hvortil gav Himlen den sin skarpe Klo,
Sit frumme Næb og sine brede Binger?
Mon Bingen til at vifte sig for Hede?
Mon Kloen for at bringe Mad til Mund?
Mon Næbet for at suadre Egenroes?

Ingild.

Saa gammel som du est, saa vild est du.

Bingulf.

Sandt nok, jeg hører ei til dine Helte,
Som gjør en Flue til en Elephant,
Dg Elephanten atter til en Flue.

Ingild.

Du veedst min Billie: jeg vil ikke høre
Slig Tale. Glem ei, Ingild er din Konge,
Fordi han er fredsalig, mild og venlig!

Bingulf.

O, gid du straffed min forvovne Tunge
Med Strengheds Kraft! Glad iilde jeg til Odin,
Naar jeg saae Danmark styret af en Helt.

Ingild.

Dit onde Lune, Alderdommens Rynker
Skal ei forstyrre mig min muntre Dag.
Min Pande er saa glat, som Sommerhimlen,
Berøvet hver en Sky. Op, mine Mænd!
Til Borgen! Svarteham, min gode Hustru,

Dø venter med et veltillavet Maaltid.
 Fort! spiller os et lystigt Jægerstykke
 Paa Beien giennem Skoven til min Hal!

Bingulf.

Saaledes sidder Fluen i sit Solskin,
 Inddrager Næring med sit Sugerør,
 Kroer sig i Barmen af de lette Binger —
 Og mærker ei til Edderkoppens Traade,
 Før den er spundet ind i Dødens Net.

Ingild.

Frisk, mine Børn! et lystigt Jægerstykke,
 Som overdøver denne vrantne Gubbe!

De gaae bort under en rask Musik.

Angantyr

kommer fra den anden Side i dybe Tanker.

„Den gamle Kæmpe kommen er tilbage!“ —
 Den blinde Hob ham holder for en Halvgud;
 Den Kloge troer, at Balhal hevner Dlaf,
 At ei han kan døe, før han dør af Sot!
 Hvordan det er — han er en Alvindsmænd
 Med unaturlig Kraft, som spotter Døden.
 Mod Trolddomsmagt maa søges Trolddomshielp.
 Ei skialv jeg før for Faren af en Kamp;
 Jeg søgte den, jeg beilede til Wren.
 Af Wren har vi nok, nu vil jeg Hevn,
 Og Hevn sig vover ei, som Wren, ud
 Paa Farens Glattiis, den vil Sikkerhed.
 Ja, jeg maa worde Konge, Helga straffes,
 Og Stærkødd twinges. Bist maa dette skee!
 Og har min Spaamand sagt mig sandt om Sværdet,

Om Halvdans Sværd, hvad har jeg da at frygte?

Han grunder.

Men — man opbryder ei paa Maae og Faae
 Steenkisten, som omhvælver Valens Been;
 Forstyrre ei for Jngenting den Døde.
 Man siger: ved det mindste Krukken skælver,
 Fortæres Dødens Søn af bitter Qual;
 At Uskens Ro i Verets blege Giemme
 Er heel nødvendig til den Dræbtes Ro.
 Og derfor maa jeg vide sikkert først,
 Om og den skaanske Seidmand spaaede Sandhed.
 Her boer en Olding. Denne vise Mand
 Maa ogsaa spaae mit Held. Han er saa gammel,
 At som en bleg og giennemsigtig Skygge
 Han synes fast at svæve hen ad Jorden.
 Man siger, han er viis, som Mimer. Spaaer
 Det Samme han, som hiin, saa er det flart.

Han banker paa Hytten, en sneehvid Olding kommer ud.

Angantyr.

Tilgiv mig, Gubbe! hvis et Dieblif
 Jeg dig forstyrre i din Middagshvile!
 Man har mig sagt, at ei blot Midienat,
 Men ogsaa Middag, naar den lumre Hede
 Har dæmpet Livets Virksomhed, og Solen
 Sit dødelige Stif nedsender Isen,
 Formaaer at mane frem den skjulte Kraft,
 Som virker paa hiin Side Muligheden.
 Du est en Viis, som lever, siger man,
 Fortrolig med tilbagemante Skygger.
 Siig mig, i Fald du ellers kiender mig:
 Hvad kan jeg virke til min Lykkes Fremme?

Oldingen.

Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Angantyr.

J Guder! ogsaa du mig dette spaaer?

Oldingen tier.

Ha, jeg har nok. — Dog nei! Forsigtighed!
 Man siger, at J Spaamænd staaer i Forbund,
 At Tilbud hurtig gaaer imellem eder,
 For at bedrage Konger, Jarler, Helte,
 Og loffe Styrken under eders Villie.
 See mig i Diet! har du daaret mig?

Oldingen seer paa ham uden at tale.

Tilgiv mig! Ha, dit Blik indtrænger sig
 Dybt i min Siæl, og faaer den til at skælve.
 Dit Die, reent forladt af Jordens Ild,
 Igiennemdæmres af en luftig Straale,
 Som om det sagde: troer du, at en Skygge
 Fra Evigheden har et jordisk Maal?

Oldingen.

Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Angantyr.

Jeg skal! jeg skal! — Dog hi! Har ei dit Ord
 Maaskee en dobbelt, billedlig Betydning?
 Hvi taler eders Wiisdom steds i Gaader?
 Maaskee med Halfdans Sværd du kunde mene
 Hans Kongemagt, hans Vælde. Thi et Spiir
 J Heltens Haand er Sværd, og Sværdet atter
 Et helligt Faderscepter i den Godes. —
 Halfdan var ædel; mener du maaskee,
 At jeg, som han, ved Wiisdom, lovlig Magt —

Didingen.

Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende.

Han gaaer.

Angantyr.

Min Fiende! Helga, Ingild, Eigil og
Stærkoder! — Ha, formaaer jeg dem at tvinge
Bed rolig Dvælen paa den skaanske Kyst?
Tilgiv, du vise Mand! Du harmedes
Bed Angantyr's Enfoldighed. Ha, nu
Forstaaer jeg dig tilfulde. Nu velan!
Op, Angantyr! viis dig din Lykke værd,
Og dræb din Fiende med den Dræbtes Sværd.

Han gaaer.

Tredie Handling.

Kongens Giestesal.

Thusnelda. Kiøgemesteren.

Kiøgemesteren.

Alt er i Orden, ædelste Fyrstinde!
 Til at modtage Kongen og hans Kæmper.
 Med Viin er alle Bægre fyldt, og Maden
 Staaer færdig til at bæres frem i Skæl
 Og paa de brogetmalede Træbaffer.
 Til Vaabendands har Borgefvendene
 Iført sig lette Harnisk, blanke Hjelme;
 Og Spillemænd med Trommer, Piber, Viælder
 Ei heller mangle.

Thusnelda.

Naar kan Kongen ventes?

Kiøgemesteren.

Paa Diebliffet. Intet mangler for
 Vel at modtage ham, naar vi kun først
 Affærdiget har en uvoren Svend,
 Som vover uforfæmmet sig at trænge
 I Giestesalen, liig en buden Giest.

Thusnelda.

Hvem er det?

Riøgemesteren.

Jugen kiender ham. Han kommer

Med sønderrevne og paltuge Klæder.

Med en Sæk Kul paa Naffen vil han ind.

Jeg straffed ham, jeg bød ham tage Sæde

Bed Døren blandt de øvrige Stakarle,

Og vente, til Almissestiftet blev;

Da saae han haant paa mig, som om jeg havde

Med mine fromme Ord fornærmet ham.

Thusnelda.

Paa ingen Maade bør det ham tilstedes,

At lades ind. Med anden daarlig Bane

Har vi affskaffet den, at hver en Betler

Indtræde kan i Danerkongens Hal,

Og øve der uhindret over Borde

Sin plumpe Grovhed, sine Bondenoder.

Riøgemesteren.

Der vover ingen af Hofkarlene

At røre ham. Hans Dine lyne med

Et Blik, hvortil du aldrig Mage fandt;

Og, som man ofte troer at see en Træl

Iklædt en Herredragt, saa troer man her

At see en gammel Konge klædt i Pialter.

Stærkodder træder ind.

Riøgemesteren.

Der er han. See nu, om jeg talte sandt!

Han gaaer.

Thusnelda.

Hvem est du?

Stærkodder.

Jeg? Kulbrænder, ædle Frue!

Thusnelda.

Saa gik igien til din indrøgte Hytte!
Her er ei Sted for dig.

Stærkodder.

Da maa min Nabo,
Min gamle Broder Hagbarth, fordum Kæmpe,
Mig have løiet uforskammet for
Om Aften under Aspen ved min Hytte.

Thusnelda.

Hvad har han sagt?

Stærkodder.

Lidt har han igientaget:
Skøndt Kongens Hal vel ei var nær saa stor,
Som Himlen, hvælved den, som Himlen, sig
Dog mild og giestfri over hver en Jøse.

Thusnelda.

Kulsvier! du belægger dine Ord.
Din Tale passer lidet til din Stand.

Stærkodder.

I hver en Stand er Dytige og Udstud;
Kun Saa beklæde deres Plads med Ure.
Saa gaaer det Konger og Kulsviere.
De fleste brænde søvnigt deres Kul,
Af Bane, Bindelyst, fodt op dertil;
Jeg tænker, mens jeg staaer ved Gaffeljernet,
Dg vender mine røgindslørte Grene.

Thusnelda.

Hvad tænker du?

Stærkodder.

Nys slog I eders Kroner

Med grønne Løv mod Himlen, snøs i Stormen,
Dg brysted jer med Duggens Diamanter;
Nu smuldnæs I til Støv, hvoraf I voxte.
Ydmæg dig, Hovmod!

Thusnelda.

Altsaa, gode Gubbe!

Er sørgelig din Dont: du brænder Liig.

Stærkodder.

Jeg brænder Liig. Men modnæs ikke just,
I det jeg damper ud saftgrønne Hovmod,
Et bedre Stof? Dg giemme mine Kul,
Skiondt lette, mørke, uden ydre Pragt,
Gi Spiren til en stærk og vældig Flamme,
Som tændes let, gør lyst og varmt og muntert?

Thusnelda.

Saaledes hørte før i Dag jeg ingen
Kulsvier tale. For Kulbrændere,
Som du, staaer aaben denne Giestesal.

Stærkodder.

Det er mig kjær. Jeg tale maa med Kongen,
Dg mine Kul vedkomme vigtigst ham.

Thusnelda.

Hvad vilst du Danerkongen?

Stærkodder.

Jeg vil brænde
Hans Sløvhed, hærde hans Blødagtighed.

Thusnelda.

Ha, vogt dig, Gamle!

Stærkodd.

Bogt dig selv, min Frue!

Kom ikke mine Kul just alt for nær.

Sandt nok, du smittes ei af deres Farve,

Da du est sort, som de; men jeg har sagt dig:

De tændes let, og kunde brænde dig.

Thusnelda.

Jeg har nedladt mig meer til dig, end billigt.

Ti stille nu, og sæt dig hen paa Bænken!

Det er dig tilladt der at vente Kongen.

Stærkodd.

Jør takked jeg ei for Tilladelsen.

Han gaaer.

Thusnelda.

Ha, denne Gubbe har forvirret mig.

Stærkodd vender om.

Tillad mig, Frue! dog endnu et Spørgsmaal.

Thusnelda.

Nu da?

Stærkodd.

Hvis er den gamle Harpe hist,

Som hænger der paa Væg med brustne Strænge?

Thusnelda.

Den hørte Stærkodd til, mens han var hjemme.

Stærkodd.

Stærkodders Harpe? Ha, den var berømt!

Hvi har J saadan ladet den forfalde?

Thusnelda.

Os lyfter meer ei høre Harpeklang,

Det er en sørgelig, ensfoldig Lyd

Hvortil kun gvaedes kan de gamle Viser.

Den muntre Fløite, Haffebrættet, Trommen,
Som livner Fodderne til Glædesdands,
Har længst fortrængt sliq mørk Tungfındighed.

Stærkodderr.

Dog hænger den endnu i Kongesalen,
Og, som jeg seer, er den befrandst med Blomster.

Thusnelda.

At end den hænger der, er Ingilds Villie;
Med Blomsterfrandse smykket daglig den
Af Kongens Søster, som ei kan forglemme
Sin Fosterfader.

Stærkodderr.

Altsaa Helgæs Hierte
Formaaer dog Trommen, Piben, Haffebrættet
End ei at døve? Tak, min ædle Frue!
Nu har jeg nok. Nu vil jeg vente Kongen;
Og hvis jeg feiler ei, saa kommer han.

Han gaaer hen, og sætter sig nederst.

Kongen kommer med følge under en Marsch. Dronningen
gaaer ham i Møde, og omfavner ham. De sætte sig i
Høisædet. Spillemand og Dandsere komme. Der dandses
en Baabendands. Imidlertid ombæres Maden i Skæl og
paa Bakker til Gæsterne. Vin skienkes i Bægre. Man
byder ogsaa Stærkodderr, men han vil Intet modtage.

Ingild.

Min hulde Hustru! hvo er hist den Mand,
Som sidder der med slette, sorte Klæder
Paa Bænken nederst?

Thusnelda.

Tilgiv, ædle Herre!

Man indlod ham, han trængte sig herind.

Det er en selsom Giest, som vel forstaaer
 At foie sine Ord. Han paastod, at
 Han maatte tale med dig.

Ingild.

En Kulbrænder?

Thusnelda.

Fast troer jeg, det er kun en Mummedrægt,
 Som egensindig han sig selv har valgt,
 For under den at kunne tale frit.

Ingild

staaer op, og gaaer imod ham.

Hvo est du, Gubbe! nederst der paa Bænken?

Stærkødder

uden at vende sig til ham.

For sad jeg øverst.

Ingild.

Ha, Thusnelda!

Thusnelda.

Herre!

Ingild.

Hvad har du gjort? viist sli en Giest til Døren!
 Jeg kiender ham af Arret paa hans Bryst,
 Hans Hænder — ha, det er —

Thusnelda.

Hvad? hvem?

Ingild.

Stærkødder!

Min Fostersfader! — Ja, han lever end,
 Han kom igien til Danmark, til sin Søn! —
 O, lad mig kysse dine Kæmpehænder! —
 Han tier — er fortrydelig. — Tilgiv,

Om man uvidende fornærmed eder! —
Tillad mig at omfavne dig!

Stærkoder.

Holdt, Ingild!

Tag dig i Agt; du smudsfer dit Skarlagen
Paa min tilrøgte Kappe.

Ingild.

Du forbyder

Mig at omfavne dig?

Stærkoder

løser sin Kulsvierkappe af, og kaster den hen.

Du understaaer dig

Til at omfavne mig?

Ingild.

Hvad er min Brøde?

Stærkoder.

Din Brøde? Ha, var denne Tillid Ufskyld!
Men Frækhed er den. — Nei, hun der er fræk;
Hos dig er det stump Sløvhed. Ingild! Ingild!
Ha, du est sunken dybt! Dybt est du sunken,
Du kanst ei længer blues for dig selv.

Ingild.

Hvad har jeg gjort? See, Landet nyder Fred,
Det danske Navn er agtet. Vore Kræfter
Har slikt et Overskud, at ei engang
De holder egne Bredder: Hengst og Hørs
Drog nys til Skotland, tvang de vilde Pakter.
Hvi harmes du? Jeg sidder roligt paa
Min Kongestol, og samler Fredens Glæder.

Stærkodder.

O, du forblindede, du svage Mand!
 Hvad kommer Hengst og Hørs og deres Manddom
 Dig ved? Troer du, at de i Bretland kæmpe
 For Egeløv til dig? Snart rive løs
 Sig Underkongerne fra Hledrestol,
 Som Planterne fra et forraadnet Bulværk,
 Det Bølgen Ar for Ar har underhulet.

Ingild.

Nu har jeg dig; hvad fattes mig?

Stærkodder.

Jeg kom

Til Danmark, for at finde Frodes Søn,
 Men finder en Ugudelig, som æder
 Og drifter med sin Faders Mordere;
 Som deler fiælske Sydlings Graadseri,
 Og har af Dyden ei engang dens Skygge.

Thusnelde,

som imidlertid har ladet Mængden forføie sig bort.

Min ædle Herre! dæmp din Harm. Tilgiv,
 At ei Thusnelde fiendte dig! Hun aldrig
 Tilforn endnu dig saae for sine Dine.
 Modtag af hendes Haand et kostbart Smykke,
 Og bær det om din Arm til Venskab's Tegn!

Stærkodder.

Behold du selv din Qvindeprydelse!
 Ei tapper Mand modtager Ricerlinggave.
 Slet passer Hovedguld til Baaben sig.
 Behold dit Spænde, giv det til din Husbond,
 Som rager lækker om i Fugles Indvold,
 Og øver al sin Harm paa Brød og Sod!

Jngild.

Ha, Stærkodd! alt for dristig er din Tunge.

Stærkodder.

Hvi faster du dit bløde Die vredt
 Paa mig, og omgaaes med din Faders Morder?
 Naar togst du Bøder for din Faders Drab,
 Du Svoger af hans Bane? Ha, naar Skialden
 Besiunger Drottens Jdræt, Heltens Daad —
 Da svøber jeg mit Ansigt skamfuld i
 Mit Skind, thi hvilken Daad har du fuldbragt?

Thusnelda.

Ha, denne vrantne Gubbe maae vi muntre.
 Ord er mod ham, som Pile mod en Søbjørn,
 De bore sig ei giennem Huden. Vel,
 Saa maa det hulde Spil ham Sindet mildne.
 Træd frem, min vakkre Ludolf! øv din Kunst.

En Fløitespiller træder frem, og blæser et kunstigt Fløitestykke.

Stærkodder.

Bil J mig tæmme som en Bjørn i Mundfuro,
 At dandse taaligt efter eders Pibe?
 Bil J afrette som en Eidsken mig,
 At efterabe, quiddre eders Viser?
 Ti stille du, som med udspilet Die,
 Med opblæst Kind og smidig Fingerdands
 Vilst vende Heltens Sind med dine Triller!
 Ved Thor i Thrudvang, Stærkodd føler meer
 For ædel Kunst, end J jert Liv har følt.
 Men mange Døgn skal vexle over Gledre,
 Før J forstaae at blande Styrfens Malurt
 Med Enillet's Malt, som udgjør Livets Drif.
 Hvi nøies J da ei med hvad J har?

I min Tid sang man Viser ved sin Harpe,
 Som muntred Sindet, og forfriskte Hiertet,
 I Stedet for at eders Fingersflinkhed
 Kun kildrer med sin Klang Forsængligheden.
 Gaf bort, du smalle, fingerspinkle Piber!
 Hvis du ei Andet har at vise mig,
 End hvor du snelt kan dække Rørets Huller.
 Stif Piben ind! hvis ei, jeg dig skal lære,
 At give Piben snart en anden Lyd.

Ingild.

Min Fosterfader!

Stærkoder.

Nævn mig ikke længer
 Ved dette Navn! Har jeg opdraget dig
 Til hvad du est?

Ingild.

Spørg Folket, om det vaander
 Sig under Ingilds Scepter!

Stærkoder.

Er det nok
 For Nordens Drot, ei at bedrive Ondt?
 I Fald du føler hos dig Hyrdens Dyder,
 Kast Purpret, klæd dig i hans Faarekind,
 Byt Kongespiret med hans Hyldestav,
 Bogt Faar og Geder; men formast dig ei
 Med slig Spagfærdighed at styre Mænd!

Ingild.

Du dømmes mig for haardt.

Stærkoder.

Du gaaer i Drømme,
 Og veedst ei, hvad der foregaaer omkring dig.

Hvor var det muligt dig i Odins Lund
At ægte hende, din Blodfiendes Datter?

Ingild.

Du fiender ei til Elskovs Magt.

Stærkodder.

Bed Thor,

Din Faders Minde burde du at elske.
Du elsker den, som hader dig? Hvor feigt!

Thusnelda omfavner Ingild.

Min ædle Husbond! o, det veed dit Hierte,
Hvor kjær du est min Siæl.

Stærkodder.

Ha, falske Qvinde!

Og nu din Søster! hende vilst du gjøre
Til Ridningens, den usle Fengos Hustru?

Ingild.

Jeg havde lovet hende Angantyr,
Hun afflog ham, hun følte ingen Elskov,
Jeg slutted denne Pagt, og gjorde atter
Mig Angantyr til Ven, en fielden Mand
Til Svoger — og min Søster er forsørget.

Stærkodder.

Forsørget! ja, af Kummer dybt nedbøiet.
Hun skal ei ægte Fengo!

Ingild.

Kan jeg bryde

Mit Løfte?

Stærkodder.

Og hvor er den knøve Beiler?

Ingild.

Jeg har i Dag ei seet ham; men i Morgen
Er Brylluppet bestemt.

Stærkodderr.

Du seer ham aldrig.

Han er en fangen Mand. Hans Elskovshede
Nu svales dybt i Rummet af mit Skib,
Som fører ham til en af mine Borge
Paa Norges Kyst i sine gyldne Lænker.

Thusnelda.

Umuligt! saa vidt du fordriſter dig?

Stærkodderr.

Mit Mod gaaer endnu længer, Svarteham!
Nu Raden er til dig.

Thusnelda.

Ha, Kongemorder!

Min Høihed skal ei fræktes af din Frækhed.
I dette Dieblif jeg viger dig;
Men skialv for Fremtiden!

Stærkodderr.

Hist ſtaaer min Fremtid

I Evighedens Blaa. Hvad nu jeg handler,
Er Daad, som bringer mig Forløsningstimen
Alt mere nær. Men gaa! det ſømmer ſig
Ei, at du hører paa din egen Skændſel.

Hun gaaer.

Ingild.

Tag Bindet fra mit Die, viis mig Alt!
Beviis, at jeg har Uret, led mig, ret mig!
Jeg følger dig — som i min Barndom — blindt;
Run ei forſtyr mig i min Tro paa hende!

Stærkoder.

Hun hader, afstyer dig, og er dig utro.

Ingild.

O nei, o nei!

Stærkoder.

Hun elsker Angantyr.

Ingild.

Hun agter ham.

Stærkoder.

Og hun foragter dig.

Ingild.

Saa vil jeg meer ei leve.

Stærkoder.

Svage Konge!

Ingild.

Ha, skab mig stærkere, hvis du formaaer,
 Men skield mig ei, skield paa Naturen, at
 Den ikke smedded mig af haardre Malm!
 Det veed den gode Baldur hist, min Siæl
 Er aaben, blid, fiern fra Forstillelsen.
 Jeg vil det Gode, følger gierne Raad,
 Og letter fro den Undertryktes Byrde.
 Jeg elsker Livet og dets muntre Glæder,
 Men aldrig glemte jeg endnu, med Omhu
 At tænke paa mit Folk. Min Fader leved
 Lang Tid i Fred; den gyldne Tid besjunges
 Endnu af Skialdene, som Danmarks bedste
 Og lykkeligste. See, jeg stræbte efter
 At holde den. Det var forgieves!

Stærkodder mildere, men mørk.

Ingild!

Du est uskyldig. Hvad kanst du derfor,
 At ei Naturen danned dig til Drot?
 Ha, Ingild! Skylden falder kun paa mig.
 Hvi hialp jeg din forvovne Fader med
 At rive Sceptret af hans Broders Haand?
 Nu kommer Straffens Time.

Ingild.

Ha, Stærkodder!

Stærkodder.

Forbrydelser kan skee — de kan forsones;
 Jeg har, og skal snart reent forsones min.
 End følger den ullykkelige Skygge
 Mit bange Blik, hvergang Fuldmaanen gløder,
 Bleg, med en blodig Dug om sine Saar.
 Snart skal vi begge nyde Ro hos Odin.

Ingild.

Stærkodder! vilst du døe?

Stærkodder.

Først redde Danmark.

Ingild.

Til hvem staaer da dit Haab?

Stærkodder.

Til ungen Egil.

Han er en diærv, en velerfaren Helt,
 Han elsker Helga, bringer Agdes Rige
 Til Danmark — og skjøndt jeg har gyst for ham,
 Saa er dog ogsaa det en Grund for mig.

Ingild.

Og hvilken?

Stærkodd.

Egil har en mægtig Liighed
Med hiin, den rette Konge. Saaest du aldrig
Din Faders Broder? Nei, du est for ung.

Ingild.

Han ligner Olaf?

Stærkodd.

Ivende Draaber Vand,
To Blade paa et Træ har mindre Liighed.
En Hændelse! jeg har jo talt med ham.
Han er en Normand, han er Gistens Søn.
Men lige meget! Der er Slægtsskab i
Naturen undertiden, som ei Fødslen,
Men Liighed kun i Træk og Væsen tyder.
Giv Egil Helga, lad ham arve Danmark!

Ingild.

Belan!

Angantyr er kommen ind med sine otte Brødre, og har hørt
de sidste Ord.

Angantyr.

Først æstes han paa Liv og Død
Til Kamp, med dig, af mig og mine Brødre.

Stærkodd.

Ni kun mod To? ei Gleer? Vel, tappre Helte!
Jeg tager imod Kampen paa hans Vegne.

Angantyr.

Staa fra dit Forsæt, overtal Kong Ingild
At give Helga mig, saa er vi Venner!
Jeg er af Frodes Blod, af Olafs Blod,
Din Konges Brodersøn, alt Drot i Skaane,

En nær, en farlig Fiende — kraftig Ven.
 Alt taler til min Fordeel.

Stærkodder.

Helga elsker

Ung Gigil, Gigil hende.

Angantyr.

Jeg, som han.

Stærkodder.

Elst! Ingen kan forbyde dig at elske;
 Men Rærlighedens Pagt er vægelsidig,
 Og sanddru Elskov er uegennyttig.

Angantyr.

Der ligge vore Handsker.

De kaste dem for ham.

Stærkodder.

Sæt din Elskov

I Skaane som Veirhane paa din Borg!
 Den dreier sig til Had ved mindste Bind.

Angantyr.

Vi vente din.

Stærkodder.

Der, tappre Angantyr!

Der har I begge mine. Een for mig
 Og een for Gigil. Naar I dele dem,
 Saa bliver der en Finger høit til Mands.

Han gaaer til Døren, og raaber:

Hasting!

Hasting kommer.

Min Husbond!

Stærkodderr.

Saml de Handsker op,

Forvar dem vel!

Hasting.

Ha, hvilken deilig Hob!

Man skulde troe, jeg var en Handskesmed,
 Naar man mig saae med sliq en Mængde. Skade,
 At de er alle til den høire Haand!

Stærkodderr taler sagte med Hasting; han gaaer.

Ingild.

Du tager imod Kampen mod dem Alle?

Stærkodderr.

Jeg tager imod Kampen, ei alene
 Mod disse, men imod saa mange, som
 Sig vove for min Haand.

Angantyr.

Hvorledes ønsker

Du Kampen: Een for Een, hvad heller Alle
 Paa een Gang? Valget overlades dig.

Stærkodderr.

Naar mange Hunde søge mig tillige,
 Da pleier jeg at slaae imellem dem,
 Og spørger ikke, hvo der bider først.

Angantyr.

Saa vente vi dig strax med ungen Egil
 I Skoven næst herved, ved Halsdansk Grav,
 Endnu i Aften, inden Solen synker.

Stærkodderr.

Jeg lover jer, I skal ei see den synke.

Angantyr.

Ni stærke Sværd troer du at kunne døve?
Jeg veed, hvor der er et, som fælder dig.

Han gaaer med Brodrene.

Helga

fra den anden Side.

Min Fostersfader! Guder! er det sandt?
Min Eigil, du, mod Ni, ni lumste Fiender?

Stærkoder.

Bær freidig, Helga! viis dig Frodes Datter.
Jeg dig paalægger strax at stævne Eigil
Fra mig til Halsdans Gravhøi, hvor han møder
Bevæbnet. Gjør ei Fienden Tiden lang!
Naar du os seer igien, er endt din Frygt,
Og Morgendagen, som bestemte dig
Til Fenges Brud, skal skue dig som Eigils.
Farvel, min Son! Jeg gaaer at rydde ud
En Tornebush med ni forvovne Grene,
Som længe bredte sig i eders Skygge,
Og trued med at rive jer til Blods.

Til Ingild.

Fat Mod endnu!

Til Helga.

Og du, tab ikke Modet!

Han gaaer.

Helga.

Min Broder! du tilsteder —

Ingild omfavner hende.

Himlen gjøre

Dig mere lykkelig end Ingild, Helga!

Han gaaer.

Helga.

Ha, som den stærke, velanvendte Gift,
Jeg seer alt Stærkodd's Lægemidler virke.
Men, Guder! ogsaa Helga ryktes af dem.

Thusnelde kommer, og seer sig forsigtig om; da hun ingen
Andre finder end Helga, gaaer hun rast hen imod hende.

Thusnelde.

Har Stærkodd taget mod Udfordringen?

Helga.

Naar afflog sli en vældig Herre Kamp?

Thusnelde.

Og Eigil?

Helga.

Jarlen svarte paa hans Begne.

Thusnelde.

Hvo underretter Eigil?

Helga.

Jeg.

Thusnelde.

Du selv

Vilst være Dødens Bud for den, du elsker?

Helga.

Jeg elskte Eigil ei, var han ei Helt.

Thusnelde.

Stærkodd venter ham ved Hafdans Grav?

Helga.

Paa Diebliffet; derfor maa jeg ile
At varsele Eigil.

Thusnelde.

Helga! hør et Ord:

Skøndt du mig troer mod dig stiftmoderlig,

Saa bærer jeg dog Omsorg for dit Vel.
 Hvi vilst du underrette Gigil? Bliv!
 Besidder Stærkodd meer end Heltekraft,
 Saa sælger han de stærke Kæmper ene;
 Er han en Dling som en anden Gubbe,
 Hvi styrter du din Ben i Dødens Afgrund?

Helga.

Hvad Vren byder, kan ei Frygten hindre.
 Thusnelda betænker sig.

Bliv!

Helga.

Ellers lyder jeg dig, høie Frue!
 Tilstede var her Ingen, uden jeg,
 Som kunde bringe Gigil Efterretning.

Thusnelda.

Glet Ingen?

Helga.

Nei.

Thusnelda for sig.
 En Straale i min Sky!
 Befalende.

Du bliver!

Helga.

Hvad? Ha, Intet skal mig hindre!
 Du vilst?

Thusnelda.

Du vover? Ei, Forvovne! Ha!
 Er jeg endnu Fyrstinden, eller ei?
 Hvo har paa Hledregaard-end at befale?
 Hun aabner et Sideværelse.
 Her gaaer du ind, og vover ei et Ord,
 Før Svarteham tilsteder det.

Helga raaber.

Min Broder!

Min Fostersfader! Ha, Forræderi!

Thusnelda.

Efrig, til du brister! Ingen hører dig. —
Bagt!

Bagten kommer.

Følger Kongens Søster ind i Buret!

Bevogter hende! Ingen vove det,

At lade hende ud, før jeg befaler;

Og hvis maaskee hun skulde daarlig prøve

At gjøre Larm, saa er det eder paalagt

At hindre det, og dæmpe hendes Røst.

Helga.

Ha, Slange! sno dig kun i dine Bugter;

Du skalst ei seire.

Thusnelda.

Fører hende bort!

Helga føres bort.

Thusnelda ene.

Nei, Ungantyr! din Hestighed ei styrter

Forhadte Magt. Har du ei lært af Tigren

At ligge bøiet taus paa dine Labber,

Med stive Dine, før du springer til?

Har ingen Vandringsmand fortalt dig om,

Hvordan man dækker Gruber tyndt med Riis,

Hvori den plumpe Elephant skal styrte?

Du higer efter Hevn, og søger Faren! —

Men end er Trøst. Naar Gigil ikke møder,

Opsættes Kampen, og den vilde Stærkodd

Maaskee forbittret sværger Gigils Død.

Mit Tilbud gaaer: Alt samler sig en Hær,
 Som støde skal til Angantyr's ved Ringsted.
 Den frygtelige Slange skyder Ham,
 Forlader Kloften, førend Muren styrter.
 Hun lægger af den Dragt, som Smerten bød;
 Hoi Hevnlyst farve skal Heltinden rød.
 Mit Epyd skal blinke, Intet Modet rokker,
 En speilglat Hielm skal skiule mine Lokker.
 Den raske Skioldmo ingen Fare skyer.
 Hevn er mit Kampstrig, Hevn — og Angantyr!
 Hun gaaer.

Halsdans Grau.

Det Indre af en Jordhule. I Baggrunden hans Afstefrukke
 i en Jordhybning i Bæggen; over den hænger hans Baaben
 og Hærklæder.

Angantyr

kommer.

Brudt er den sorte Skorpe, som adskiller
 Det muntre Liv og Verden fra den Dode.
 En spinkel Straale giennem Risten spiller
 I Graven ind fra Markens Aftenrøde.
 Med Bæven knager Sonnens sagte Fied
 I Faderens, i Heltens Hvilested.

Nu staaer jeg her. Her glemte de hans Støv.
 Ti, ti, mit Bryst! nu er ei Tid at sukke. —
 Jeg seer en Krands af falmet Egeløv
 Omflette bleg den blege Afstefrukke.
 Hans Hielm, hans Harnisk, Skioldets runde Bærn,
 Og over dem — det frygtelige Jern.

Tilgiv, Einheria! sliĝ natlig Færd;
 Tilgiv, om jeg forstyrrer dig herinde!
 Der er mig spaaet, at med dit brede Sværd
 Jeg sikkert tvinge skal min stolte Fiende.
 Forund mig det! Du bruger det ei meer,
 Det blinker orkesløst ved Kruffens Leer.

Han standser.

Ha, Angantyr! den Daad, du nu begaaer,
 Er ingen Heltedaad. Du est forsærdet;
 Bleg som en Lvinde du i Mørket staaer,
 Og strækker skælvende din Haand mod Sværdet.
 Vee den, som tor forstyrre Gravens Ro! —
 Lys! Var det ei, som det fra Dybet loe?

Ha! jeg vil gaae igien. Jeg har en Flok,
 Som lyder mig, hugprude, stærke Helte.
 I Nordens Land er der jo Sværde nok,
 Det bedste kan jeg spænde ved mit Bælte.
 Hvi rover jeg min Fader Gravens Bryd?
 Fortiener sliĝ et Tegn ei Heltens Dyd?

Men — om jeg ganske sagte vover mig,
 Naar ikkun ei jeg Urnens Aske ryster —
 Jeg Sværdet eie maa, thi kun ved dig
 Jeg vorder Hersker paa de danske Kyster;
 Ved dig jeg kun mod Stærkodd kan bestaae.
 Jeg nærmer mig den frygtelige Braa.

Men langsomt! at for Alting ei jeg rokker
 Det ædle Stov, til Qual for Dødens Søn. —

En Trækvind giennemfuser mine Løffer.

Ha, stille! Først til Guderne en Bøn!

Han kaster sig ned, men springer strax op igien.

Forsagte Helt! gjør, hvad du ei kanst lade.

Han rækker efter Sværdet.

Det viklet er i Urnens Egeblade.

Gaaer atter frem i Hulen, og grunder.

Ha, det er dog vel Digt, hvad Gubberqvæde:

At hvergang Afsekruffen lider Brøst,

Da høres Spøgelsset om Natten græde,

Dg vaande sig med fæl og ængstlig Røst;

Forlade Helten maa strax Balhals Sæde,

Dg Aanden søger Jorden uden Trøst;

Hel jager den, naar det ad Dvælden lækker,

Til Niffelheim med Myg og Afstenbakker.

Digt! Digt! For længe dvæler jeg herinde.

Det første Skridt er gjort — nu freidigt Mod!

„Med Halfdans Sværd du tvinge skalst din Fiende!“

Saa kom da du, som skalst udøse Blod!

Alting er roligt, tyst, den Døde sover,

Jeg skiælver ei — det raske Greb jeg vover.

Han griber Sværdet med skiælvende Haand, men river med det samme Afsekruffen ned, saa at den falder paa hans Hielm, sønderflaæs, og overstøver ham med hans Faders Afse. Han staaer forstenet af Skræk og Fortvivlelse. Bolver kommer.

Bolver.

Ha, Dvæler! kom! hvad nøler du herinde?

Har du endnu ei fundet Sværdet? — Thor!

Hvad seer jeg? Angantyr, stiv som en Støtte!
 Bestøvet — Guder! af vor Faders Aske!
 Ulykkelige Son! hvad har du gjort?

Angantyr

sonderknuust, med en stigende Fortvivlelse.

Kom mig ei nær — jeg brænder!

Bolver.

Kunde du,

Naar endelig dig Overtroen drev,
 Ei tage det med Lempe, uden voldsomt,
 Ugudeligt at spille Kruffens Støv?

Angantyr.

Nei!

Bolver.

Raser du? Hvorfor ei?

Angantyr.

Nei! — nei! — nei!

Med Lempe? Daare! det er dig, som raser.
 Begaaes Misgierninger med Lempe? Nei!
 Og vilst du vide, hvi jeg knuste Urnen,
 Hvi Urnen knuste mig — saa læs det hist
 I Mornens klare Bæld! Der skrev det Skuld
 Med Mørkets Griffel paa en flygtig Bove.

Bolver.

Eværm længer ei i Graven her, men følg mig!
 Hevn dine arme unge Brødre, som
 Af Iver og af Rikærlighed for dig
 Frivillig styrted sig i Dødens Strube,
 Og sank for Fiendens Sværd.

Angantyr.

Hvad? mine Brødre?

De faldt?

Bolver.

De vilde ikke vente dig,
Og Stærkodd vilde ikke vente Eigil.
De stred — og sank, som Ax for Bondens Lee.
Jeg er den Gæste, som flygted hid
For at forstærke mig til Hevn med dig.
Nu har du Halsdans Sværd; kom! tving din Fiende!

Angantyr.

Ja — jeg skal tvinge ham.

Bolver.

Saa kom!

Angantyr.

Giv Tid!

Du vilde ikke troe, da jeg dig sagde
Saa vist —

Bolver.

Jeg troer det, naar du viser det.

Angantyr.

Strax, Bolver! strax! Men at den snilde Seidmand
Paa Fyrisvold, den vise Olding her,
Saa roligt, sikkert kunde spaae mig det!
Bed Thor, der gives Dine, som see flart
Igiennem Risterne paa Fremtids Tæppe.

Bolver.

Saa søg din Fiende!

Angantyr.

Jeg har fundet ham.

Bolver.

Han venter os.

Angantyr.

Den gamle Halvgud hiøset?

Bolver.

Han, dine Brødres Morder.

Angantyr.

Brødres Morder?

Jeg fiender mine Brødres Morder: Den,
 Som egged dem til sliq uædel Kamp,
 Hvorfra Thor vendte Bliffet med Foragt.
 Han har gjort meer, den Samme: han har nedtraadt
 Ustyldig Elskovs rosenrøde Blomst,
 Affindig svoret for en troløs Qvinde
 En troløs Ed — og styrtet Halfdans Aand
 Fra Vingolfs Lofte ned til Helheims Kielder.
 Fortiener ei en sliq Misdæder Døden?

Bolver.

Glem al Spidsfindighed, viis dig som Helt!

Angantyr.

Som Helt? ja, ved min Faders spilte Aske!
 Det skal jeg; thi jeg sværger ved hans Qvaler,
 At jeg skal tvinge Fienden med hans Sværd.

Bolver.

Du vilst dog ei —

Angantyr.

Laan mig din Haand!

Han lægger den paa sit Bryst.

Føl her!

Her stormer, svulmer den fordømte Fiende,
 Som aldrig lod mig Ro Nat eller Dag.

Af alle Hiexter, som i Verden slog,
Var dette mig det værste, fiendtligste.
Belan, min Broder Bolver! det er Tid.
Ud! følg mig! ud, ud i den friske Luft!
Her er saa qualmt. Før Solen synker, sadler
Jeg Odins Hest, og rider til min Fader,
Til Hel, med Hermod, over Giallerbro.

Bolver.

I Guder! Sværdet sidder i hans Hierte.

Angantyr vild.

Med Halfdans Sværd jeg tvunget har min Fiende —
Hielp, Odin! Angantyr kan løse Gaader.

Han falder i sin Broders Arme.

Fjerde Handling.

Skon.

Nat. Thusnelda i Skarlaget med Hælm og Pandser af blankt Staal, et Sværd i sin Haand. Hendes Møer. Til begge Sider henræbte Krigere. I Baggrunden brænder et Baal inde i Skoven, som svagt oplyser Skuepladsen.

Thusnelda taler.

Frygteligt vælter
Surtur de røde,
Fortærende Luer,
Skov! i dit Mulm.
Helt er paa Baal strakt.
Aldrig saae Dagen
Fagrere Kæmpe.
Af! nu omfavner
Slørede Nat ham.
Siunger, I Piger!
Dvæder til Afsked
Helten en Sang!

Chor af Møer.

Angantyr's Legem
Brænder nu Baalets

Flamme til Stov.
 Af! skal hans Aand sig
 Hæve til Valhal?
 Eller har Hel alt,
 Hulernes Dronning,
 Mager sin Arm efter
 Dødningen strakt?

Thusnelda.

Frygtsomme Duer!
 Er da kun Tvivl, kun
 Angst eders Sang?
 Enten til Valhal
 Helten sig hæver,
 Eller til Helheim
 Aanden nedsvæver:
 Stort er hans Rygte,
 Stærk var hans Dyd.
 Siunger et Drapa til
 Skioldenes Lyd!

Chor af Møer og Kæmper.
 Ungantyr's Legem
 Brænder nu Baalets
 Flamme til Stov.
 Ungantyr's Navn kan
 Baalet ei brænde.
 Seneste Fremtid
 Navnet skal fiende.
 Høien sig reise,
 Danemarks Rige!
 Stolt ved din Strand;

Runerne sige:

Han var en Mand!

Bolver

kommer med en Gulburne.

Jeg bringer dig, hvad Luens Kraft og levnet har
Af Brodren, Helten, Beileren: en Haandfuld Støv.

Thusnelda.

Meer ædelt, end det ædle Malm, det glemmes i!

Sun river en Dvist af et Egetræ, og slynger den om Urnen.
Lad dette Lov, stumt, som den Tunge, Emerten bandt,
Dog meer veltalende, med sin dunkelgrønne Krands
Forkynde Morgenrodens Lys, hvad du har gienet!

Kæmperne

flaae paa deres Skjolde.

Hil Angantyr vor Konges Ry! Sæl Heltens Aand!

Thusnelda.

Dg nu, I gode Stridsmænd: Hisset staaer en Hær,
Som ædelsindet heller lyder Svartehams,
End Ingilds Bud. Hist stander Angantyr, som nu
Den vakkre Bolver, sidste Vt af Dlaf's Blod,
Med Rette byder. Bolver! see, her rækker jeg
Min Haand dig over Afkefruffs stolte Guld.
Hevn er vort Haandtryk.

Bolver.

Hevn og tro Forening.

Thusnelda.

Ja.

Dg nu afsted! Før Egil og den sølvgraa Helt
Gaae Tid at fatte sig, og falde frem til Strid
De Ingild tro Tilbageblevne, drage vi
Mod Hledregaard, at hevne Everting, Angantyr

Dg Dlaf's Mord. Flyd, Frodes Blod! for Sværdene.
 Dg Fafler, fastet i den skumle Kongeborg,
 Hvor Svarteham nødsaget var at sukke hen
 Sin fagre Ungdom, lyse som et Gienstkin høit
 Af dette Baal! Hvor Elaget vindes, Fienden faldt,
 Skal Høien fastes, Afstørfen sættes ned;
 Dg Runer, ristet paa den brede Bantasteen,
 Forkynde Jorden Heltens Dod, Thusneldas Havn!

Sun gaaer; Alle følge.

Et Bærelse paa Kongsgaarden.

Ingild. Vingulf.

Ingild.

Har alle Hledrefæmperne forladt mig,
 Fulgt Svarteham?

Vingulf.

Ei alle, Herre Konge!

De unge Utaalmodige, som harmtes,
 Fordi din Stilhed ei gav deres Mod
 En Leilighed at yttre sig; hvis Dren
 Stod aabne for den skønne Havfru's Sang.

Ingild.

Saa Alle blev ei deres Konge troløs?

Vingulf.

De gamle Skæggede, det tunge Bundfald
 Saa let ei lader skylle sig af Kruset;
 Bland det med Vand, og du vilst endnu finde
 En kraftig Styrkedrik mod Svarteham.

Ingild.

Du du, som ofte murred i min Velmagt,
Som tidt jeg faldte den uorne Biørn —
Du?

Bingulf.

Herre! Fjolt af mit Slags er som Burren,
Vi stikke, frille, men vi hænge fast.
Den lodne Skindpels af den gamle Biørn
I Kulden varmer, naar du fryser i
Det tynde Spind af dine Silkeorme.
Hver Silkeorm er nu en Sommerfugl,
Har spilet Bingen ud, og slagrer om
I Solen af den skønne Svarteham.

Ingild.

Hvad raader du mig til?

Bingulf.

Go før jo heller
At samle dine Mænd, at dele Hæren
Imellem Stærkodd, Givil, dig og mig,
Dg usfortøvet ile mod din Fiende.

Ingild.

Saa gaa, blæs Kæmperne til Strid! Jeg vil
Imidlertid idrage mine Jern.

Bingulf.

Jern maa du være, Jern til Marv og Been,
Paa Odins gamle Gæd en vældig Green;
Saa skal vi lære snart den stolte Qvinde,
At Rænker er ei let, som Hør, at spinde.

Han gaaer.

Ingild ene.

Af Evertings sønderbrudte Kongestol

Blev Brudsfængens gyldne Stolper opreist;
 Og Sverting drak sin Dervinder Trostak
 Af samme Horn, som Svarteham sin Brudgom. —
 Elig Eed kan ikke bære gode Frugter.
 Giftbrygning var det, Seid af onde Trolde.
 Men jeg var blind af Ricerlighed. Hun svor,
 Jeg troede gierne. Alt jeg gierne troede;
 Kun ei, at hun var trædsf og underfundig.
 Nu seer jeg, at der gives smukke Slangar,
 Hvis Kam hovmodig topper sig til Krone,
 Skiondt Gadderbugen vælter sig i Støv.

Et Elør mig falder pludselig fra Diet;
 Men det er svækket i det lange Mørke,
 Og kan ei længer taale Dagens Lys.
 Tomt er mit Hierte, øde, som et Huus,
 Hvor før jeg daglig traf en Dmgangsvæn,
 Den Døden pludselig har røvet mig.

Han betragter sit Harnisk, som hænger paa Væggen.

Og, Ingild Frodeson! du skulde flæde
 Dig nu i disse rustne Ræmpejern,
 Der altid var for tunge for din Skulder,
 For barske for din fredelige Siæl?
 Du skulde drage Sværd mod den, du elsker,
 Du, som ei drogst det mod din bittre Fiende?
 Tiltvinge dig et Land, som ei er dit?
 Som blev din Faders ved en svar Misgierning?

Nei, Rustning! rust! Dig hænger ingen Haand
 I Høien over Ingilds Haandfuld Aske. —

Grundende.

Hvad vilst, hvad vilst du da i denne Kreds?
Gaae om til Spot for Born og gamle Qvinder?

Han drager sit Sværd halvt ud af Skeden, og betragter det.
Stor var min Lyst til hurtig at forlade
Et Samqvem, hvor jeg føler fremmed mig —
Og dog — dog har jeg ikke Mod at banke
Paa den fulsorte Port, som springer op,
Naar Livets Lampe slukkes. — Riding kalde
De stolte Kæmper mig. Jeg er det ei.
Mit Indre giemmer Frø, som anden Tid,
Som anden Sol til Frugter havde modnet.
Sværd var et Værktøi stedse mig for grumt
For den Retfærdige; men Skialden siunger
En Dyd, da Kongen styred Hyrderne
I Fredens Hytter med en Stav af Balbirk.
I Syden, siger man, udbredes Læren
Om Kærlighed og Blidhed af en Jesus —
Det havde været Tid og Sted for mig.

Han drager Sværdet.

Mod, Ingild! Mod! Gaf did, hvorfra du komst,
Synk i din Moders, i Naturens Skiod.
En ærlig Mand undgaaer Forsmædelsen.
Hvad har du meer at tabe? Intet. Vel!
Saa kom, du skarpe Staal! bid i mit Bryst,
Og viis den Skælvende, som tyer til dig,
Den første og den sidste Venskabsprøve.

Man hører Nogen komme Ingild holder inde.

Ingild.

Hvo nærmer sig? Jeg hører sagte Trin.
Hvad har endnu mig Livet at bebude?

Den gamle Ro kommer med en Kurb paa Armen fuld af Frugter
og Blomster.

Ro.

Forlad mig, at jeg gaaer saa lige ind!
Jeg Ingen fandt i Hallerne derude.

Ingild.

Hvo est du, som saa silde vover dig
I Kongens Gaard? Hvad har du med at ile?

Ro.

I kiender ei, Frigga forbarme sig!
Jer gamle Tiener Ro fra Ingildshvile?

Ingild.

Fra Ingildshvile? hvad?

Ro.

Den Urtegaard,
Som I med egen Haand har anlagt, Herre!
Som alt i flere Aar jeg forestaaer,
Dg som ei lader til sig at forværre.
Alt trives herligt, Alting staaer saa smukt,
Som om det vinkte, smilte jer i Møde.
Jeg bringer jer en Kurb af bedste Frugt
Dg bedste Blomster, Aarets første Grøde.

Ingild.

Min gamle Ro! du?

Ro.

Ei ved Kongens Sal
Det hovist er at banke paa saa silde;
Men Dagen var saa heed, først Aftenen sval,
Dg mine trætte Been ei lystre vilde.
Jeg kiender ei en Siæl i Hledreby;
Saa tænkte jeg: Frisk Mod! du kanst det vove.

Rong Ingild skienfer dig et Mattely,
Han neppe kan endnu paa Borgen sove.

Ingild.

Ei end; dog længeß hardt den trætte Aand.
At sove, gamle Ven! det er paa Tide.

Ro.

Hielp, Thor! I staaer med Sværdet i jer Haand,
Jer Kind er bleg, og eders Læber hvide.

Ingild.

Min gamle Ro! jeg er af Livet fied.
Jeg kiender dig, kan paa din Troskab bygge;
Tidt skienfte jeg dig min Fortrolighed
I Aftenstunden under Elmens Skygge.
Du komst betids at see din Herre døe;
Min Rorne kalder, jeg maa Staven bryde.
Paa Ingilds Grav du dine Blomster strøe!
Din skionne Frugt formaaer han ei at nyde.

Ro.

Ei! hielp mig, Ddin! hvordan er det fat?
I vil jert Liv med denne Glavind ende?

Ingild.

Den utro Svarteham har mig forladt,
Og mine Mænd mig troløst Ryggen vende.

Ro.

Ei! det var slemt. Men maa jeg sige dig,
Hvad Ro har stedse gjort i Elmeskyggen?

Ingild.

Tal!

Ro.

Herre! den, som Ryggen vendte mig,
Den pleied jeg igien at vende Ryggen.

Ingild.

Min Fremtids Bane er bestænkst med Blod,
 Mig trykker denne Borg, som Fængselsmuren.

Ro.

Søg atter eders Glæde, har I Mod!

Ingild.

Hvor?

Ro.

Af dens rene Udspring, af Naturen.

Ingild.

Du troer, at jeg —

Ro.

Lad Avind her igien
 I denne Borg med sine Tvedragtspile,
 Og følg med Ro, med eders gamle Evend,
 Til Herthas muntre Dal, til Ingildshvile!

Ingild.

Til Ingilds Hvile!

Ro.

Lad dem flamres her,
 Lad Hære væbne sig mod vrede Hære!
 I aldrig elskte blodig Ledingsfærd;
 Hvi vil I Lyffens Ræstebold kun være?

Ingild.

Du raader mig —

Ro.

At bytte Sværdet med
 En Havesejl. Hvorfor da Blod udgyde?
 Langt bedre mellem Friggas Urtebed
 Med Vandets Straaler tusind Blomster fryde.

Ingild.

Du raader, hvad Stærkødder mig har raadt.
Er der endnu et Haab for Ingilds Dage?
Komst du at holde, før det havde naaet
Mit Hjerte, dette Morderstaal tilbage?

Ro.

Kast dette Staal, følg med den gamle Ro,
Glem Svarteham og alle utroe Kæmper!
Den hellige Natur er evig tro,
Og Intet Urtes grønne Troskab dæmper.

Ingild.

Ja, Troskab findes i Naturen kun,
Den gjør de falske Levende til Skamme.

Ro.

Forlad mig det! Pasop, min gamle Hund,
Er mig saa tro, som Ranken er sin Stamme.

Ingild.

Bed Thor! jeg vil forlade denne Hal,
Og vorde Bonde, da jeg Kronen tabte.

Ro.

Gid hver, som J, lød fromt Naturens Kald,
Saa blev han det, hvortil ham Odin skabte.

Ingild.

Farvel, Guld, Hæder, Magt og Stoltheds Lyst!
J vil dog ei misunde mig en Hytte?

Ro.

Snart vil J føle med et lettet Bryst,
At J har Intet tabt ved eders Bytte.

Ingild.

Du følger mig til Uskylds milde Bo?
Du være vilst min Ven, mit Livs ledsager?

Ro.

Hvad var vel Ingildshvile uden Ro?
Forstaaer sig selv; hvis J til Taffe tager.

Ingild.

Med Glæde jeg affiger Livets Glands.

Ro.

Tung er en Krone, let en Blomsterfrands.

De gaae.

Skou.

Egil. Helga.

Egil.

Jeg har min Helga! Hører det, J Sale,
Som Bogen hvælver bladfuld, Green ved Green!
Jeg har min Helga! Hører det, J Dale,
Hvis Guldag frandsø Høiens Runesteen!
Jeg har min Helga! Hører det, J Vinde!
Til Norge storm: Han vandt sin Elskerinde!
Hvor er en Salighed, som Egils, stor?
Den lykkeligste Ungersvend i Nord!

Helga bekymret.

Men Stærkodd, Egil!

Egil.

Stærkodd har jo vundet,
Og Hasting har hans lette Saar forbundet.

Jeg har min Helga! Opfyldt for mit Hierte
Er nu den Drøm, det fra min Barndom bar:
Jeg saae den danske saftgrønflædte Hertie
Med Spydet i sin Haand, med Hielmen klar.

Hun stod paa Norges mosbegroede Klippe,
 Ei hendes Klædebon jeg vilde slippe;
 Jeg raabte: Tag mig med til Danmarks Land,
 Og skienk mig en gulshaaret Lilievand!

Helga som før.

Men Stærkodd!

Egil.

Stærkodd's Brede er ugyldig;

Du fangen varst, din Egil er uskyldig.

Jeg Konge vorde skal for Siølund's Skove!
 Høi Glæde fylder Egil's unge Bryst.
 Snart, gamle Fader! deler du min Lyst,
 Naar gyldne Drage fløver sortblaa Bove.
 Hurra! de norske søndenfiøldske Stene
 Forbindes skal med Danmarks Lov og Grene.
 Med Kattegat, et blaat og vatret Baand,
 Dem sammenknytter Wgirs stærke Haand.

Helga.

Men Stærkodd, Egil!

Egil.

Hulde Elskerinde!

Jeg veed en gammel opbragt Biørn at binde.

Helga.

Der kommer han, o Freia! med sit Sværd;
 Hvad vorde skal, min Ven! af denne Færd?

Egil.

Hvad Stærkodd vil. Vil han mit Venskab — kom!
 Vil han mit Liv — det skal vi nappes om.

Stærkodder

kommer med draget Sværd.

Hvor træffer jeg ham da, den unge Riding?
Man sagde mig, han pusled her i Skyggen,
Angst for, at Maanen skulde røbe ham.

Gigil træder frem.

Hvem gielde dine Skieldsord?

Stærkodder.

Dig, du falske,
Lavhiertede Forræder! Traf jeg dig?

Gigil

drager sit Sværd, og hugger i hans Hielm.

Nei, jeg traf dig! der har du for din Riding.

De kæmpe. Stærkodder synker i et Knæ, Gigil vil atter hugge,
men Helga springer til med Gigils Skjold, som han har
ladet staa ved et Træ, og afboder Sugget.

Helga.

Holdt, Gigil! vilst du dræbe din Belgjører?

Gigil holder inde.

Taf, elskte Helga! Taf, min Fylgie!
Stat op, Stærkodder! reis dig, gamle Helt!

Stærkodder.

Hvi lodst du ham ei hugge til, min Datter?
Bed Thor! der rinder Helteblod i disse
Blaae Marmoraarer, som igiennemdæmre
Din Liliehud.

Gigil.

O, min tilbedte Helga!
Hvis nu jeg havde saaret dig?

Helga.

Langt heller

Mig, Eigil! end den Uerstattelige,
 Pligtanfret i vor Nød, vor sidste Tilflugt.

Stærkoder.

Hvi lodst du ham ei dræbe mig, min Datter?
 Bed Ddin! Døden havde været mig
 Ricer af din Eigils Haand. Jeg seer, det har
 Gi været Ridingsværk, som holdt ham borte
 Fra Kampen. Unge Mand! du est den Første,
 Som i en Tid af tredsindstyve Aar
 Har tvunget Bisins Banemand i Rnæ.

Eigil.

Er det et Under, om jeg tvang dig ned?
 Knap gav jeg dig jo Tid at løfte Værget,
 Mat, som du varst, og blodig, nylig kommen
 Fra den uædle, høist ulige Kamp.
 Tilgiv min Hidsighed, min ædle Herre!
 Men — Uqvemsordet paa din vrede Ræbe
 Oprædd mig.

Stærkoder.

Hvor høistn naturligt, Eigil!

Jeg tirred Biørnen, og den slog sin Lab
 Rast uden lang Betænkning i mit Skind.
 I Fald jeg bløder, maa jeg da ei takke
 Mig selv derfor?

Eigil og Helga.

Du bløder?

Stærkoder.

Dette Bind

Blev løst ved min Armbevægelse.

Helga.

Tillad, min Fosterfader!

Stærkoder.

Vene Helga!

Din silkebløde Haand maa læge Saar
Blot ved Berøringen. — Forhadte Ed
Af den opblæste Dreng, som Gubben end
Maa holde! — Givil! sno mig dette Klæde
Lidt fastere.

Helga.

Jeg maa ei?

Stærkoder.

Jeg har svoret

Engang i min Hovmodighed, at aldrig
Forbinde skulde mig en Qvindehaand.
En Ed er hellig. Nu maa Galten gielde,
Hvad Grisen brød, tvært mod det gamle Mundheld.

Helga.

Du taber Intet; Givil er behændig.

Stærkoder,

mens Givil forbinder ham.

Min Helga! gid det var det Gnefte,
Hvad Gubben gielde maa for Unglingen.
De raske Dage gaae, vi gaae med dem.
Alt modnes og udvifles, vi som Alt.
Den grønne Knop blier Blomst; den sure Frugt
Blier liflig Most. Bort Riød og Blod omskiftes,
Det gamle svinder. Intet er vi meer
Af hvad vi var; vor Aand har fastet Larven,
Er vorden Fugl, og fryber ei som Drm.
Og dog maa Fuglen i den rene Luft

Undgielde Drmens Nidingsværk i Støvet;
 Det friske Riød og Blod maa bøde for
 Hvad det bortdunstede længst har forbrudt.
 En anden Mand, et fremmed Væsen staaer der;
 Iffun et Navn: Stærkodder, er tilbage
 Af Jordumsvæsenet. Hvad er Stærkodder?
 En Lyd, en Klang, et Intet! Og dog maa han
 Undgielde for den unge Daares Brøde.

Egil.

Han maa det ei. Saa var der mellem Guder
 Ei meer Retfærdighed.

Stærkodder betragter ham.

Ha, Egil! Egil!

Det siger du?

Egil,

som er færdig med Forbindingen.

Og mener, hvad jeg siger.

Stærkodder

tager ham venligt under Hagen.

Taf, Egil! Du formaaer at læge Saar,
 Som at frembringe dem. — Hvi komst du ikke
 Til Kampen, Egil?

Egil.

Svarteham har fængslet

Min Helga, som mig skulde bringe Budskab.

Jeg vidste det først, da det var forbi.

Stærkodder.

Tilgiv min Hestighed! Min Alder farver
 De tynde Haar med Sølv; dog løber Blodet
 Endnu afsted med mig. Det maa vel vise
 En Gnist af Ungdom, som først Døden slukker. —

Den Nedrige! — Men, Gial! det var godt,
 At ei du fulgte med; maaskee din Norne
 Afvendte saa et vildt, tilfældigt Hug,
 Som havde skilt Fremtiden ved sit Haab.

Vingulf kommer med en god gamle Krigsmænd.

Vingulf.

J ædle Kæmper! skynder eder, iler
 Til Ingilds Hær, at staae Dankongen bi.
 Jeg ordner Alt, at vi før Morgenrøden
 Kan møde Fienden strax i aaben Mark.

Stærkodder.

Godt, vakkre Kæmpe! Hielp mig, Thor i Thrudvang!
 Er det ei Broder Vingulf?

Vingulf.

Gaaſke rigtig,

Min ædle Herre!

Stærkodder.

Herre? kald mig Broder!

Vi tømte mangt et Horn i gamle Dage
 Som Benner, fulgtes ad paa Vedingstog.
 Skal jeg dig finde her i Staal og Kobber
 Ved Nattetid som Ingilds Drost? Ei, ei!
 I Middags saa jeg intet gammelt Ansigt
 For lutter Spillemand og Dandsere.
 Ved Nattetid, naar Dagens Tant er endt,
 Jeg troer, I komme frem af eders Huler,
 Som Løver og som Pantherdyr i Skoven,
 Naar Fuglen har afstunget paa sin Qvist.
 Jeg kender dig igien, min vakkre Thorleif!
 Min Hagleif! Humble! Amleth! Broder Vermund!

Han trykker deres Hænder.

Bingulf.

I Nøden skal man kiende gamle Venner.
 Tak, for I mindes os! Glem ei at ile!
 Naar Slag er vundet, vil vi atter tømme
 Et Bæger sammen, og tilbagefalde
 Henfarne Tider.

Stærkoder.

Vel!

Bingulf.

Kong Ingild har
 Udkaaret eder, Eigil og mig selv
 Til Høfdinger i Slagtningen.

Stærkoder.

Vi tage

Mod Tilbudet.

Bingulf.

Thor give Held til Striden!

Han gaaer med Kæmperne.

Eigil,

som har talt med Helga.

Bliv i dit Buur, min Elskte!

Helga.

For at ængstes,

Maaskee at overfaldes? Jeg gaaer med.

Min svage Haand skal styre Spyd og Bue

For Ingild og for Eigil. Har din Helga

Da mindre Mod, end Svarte-ham?

Stærkoder.

Lad hende

Gaae med! Skioldungens Blod er aldrig roligt,

Naar Luren toner høit til Dens Forsvar.

Gaf med, spænd Brynien om din Jomfrubarm,
 Lad ringle om din Lænd et Pandserstjært,
 Og spænd den lette Fierhielm om din Linding!

Egil.

Frei seer fra Skyen, hvor jeg elsker dig.

Han omfavner hende.

Stærkodder

betragter de Elskende.

Slig Fryd har aldrig gamle Stærkodd nydt.
 O, havde ham en Mø indtaget, aldrig
 Hans vilde Ungdom havde da begaaet
 En blodig Synd, som hiin. Ja, Kiærlighed!
 Du est den søde Kilde, som sig blander
 I Unglingslidenskabens bittre Hav,
 Og mildner Saltets Bitterhed. En Baar,
 Kold, stormfuld, uden Blomst og uden Frugt,
 Er Ungdom uden Elskov.

Helga.

Frugten modnes

Tilfulde hidsset i den gyldne Høst;
 Den skønneste Valkyrie i Valhal
 Skal skienke dig sin Mød og elske dig.

Hun gaaer.

Egil.

Det er paa Tide, Midnat nærmer sig,
 Den blege Maane kneiser over Bøgen.
 Kom, lad os gaae til Hæren!

Stærkodder urolig.

Egil! bliv.

Alt Midnat, siger du?

Gigil.

Ja, Fingals Skjold

Høit rækker over Egens sorte Top
Sin lyse Skive.

Stærkodder.

Lyse Skive? Ha,

Det er Guldmaane.

Gigil.

Ja.

Stærkodder.

Den skuer bleg,

Fortørnet ned. Bliv, Gigil!

Gigil.

Gamle Helt!

Hvad fattes dig? Du ængstes? Stærkodd skælver?

Stærkodder.

Bliv, har du Mod!

Gigil.

Til Alt.

Stærkodder.

Saa hør: Du veedst,

Jeg slog Kong Olaf.

Gigil.

Stærkodd! ikke du;

Et yngre, vildt, et længst bortdunstet Bæsen,
Som selv du yttred nys.

Stærkodder.

Ti, Gigil! ti!

Midnat, Guldmaanen, Nattens Rædsler lade

Sig ei afvise med Spidsfindigheder.
Jeg slog ham!

Egil.

Nu?

Stærkodder.

Dg hvergang Maanen fyldest,
Dg Midnatstunden kommer — seer jeg ham.

Egil.

Du seer ham?

Stærkodder.

Slas Mand. Hvor jeg saa er:
I Fjeldets Kloft, paa Havets Sølvflade,
I Syden under Laurens muntre Løb,
I Ruslands Sne, paa Danmarks Græs, i Selskab
Bed Drickelag, i Gensomhed — jeg seer ham!

Egil.

Hans Mand!

Stærkodder.

Bleg, i den linnedhvide Særk,
Med blodig Dug om Saaret, truende!

Egil.

I Guder! den ulykkelige Skygge,
Gi Ro og Rist i Graven! Hvilken Naf!
Af, arme Skygge!

Stærkodder

opløster sine Hænder.

Alle hellige Guder!

Forløser dog mig arme gamle Mand.
Tru mig ei længer, ryst ei meer mit Indre,
Forfærdelige Syn!

Egil.

Seer du ham alt?

Stærkodder

vender sig, og seer sig frøgt som tilbage. Da han Intet bliver vaer, gaaer han speidende nogle Skridt. I det han nu vender sig om i en Afstand fra Egil, og kaster Blik paa ham, som staaer i det fulde Maanedlys, farer han forfærdet sammen, og raaber:

Jeg seer ham!

Egil.

Hvor?

Stærkodder.

Du!

Egil.

Guder! hvad er dette?

Det er alt anden Gang, du sammenfarer
Af Skræk for Egil.

Stærkodder fatter sig.

Egil!

Egil.

Du har sagt,

Jeg ligner Dlaf; men er denne Liighed
Saa stor, at du maa gysse ved —

Stærkodder med glad Forundring.

Ha, Egil!

Den blodige, den blege Dødningsfugge
Er — borte, første Gang fra den Fuldmaane,
Der saae din Fader bløde for min Haand.

Egil.

Min Fader? hvilken Daarlighed! Og ligner
Ung Egil Spinderævet af en Fugge?

Stærkodder.

Nei, men du ligner ham; og dig, hans Billed,
 Dig seer jeg nu i Stedet for ham selv.
 Han bliver borte, som han vilde sige:
 Den Døde viger for den Levende.
 Af, Gigil! af! her stod den blege Aand
 For Stærkodd første Midnat efter Mordet.
 Guldmaane var det, men ved Vintertid.
 Den frozne Jord var dækt med Sneens Liin,
 Tungt bøied Grenen sig paa hvert et Træ
 Med Is og Snee. Hvor Droslen synger nu,
 Skreg Uglen, og den milde Luft i Løvet
 Var Østenvind, som pidsked Skovens Stammer.
 Da stod han, Gigil! der, hvor du nu staaer,
 Saa høi som du, og pegte paa sit Saar,
 Med samme Blik, i samme Heltestilling. —
 O, Thor skee Tak! nu Skyggen er forsvunden,
 Forløsningstimen stunder snarlig til.
 Jeg frygter ikke for den Levende.

Gigil.

Fat dig, Stærkodder!

Stærkodder.

Jeg har fattet mig.
 Friet er jeg fra mit Skrækketbilled, det
 Forfølger mig ei meer. Jeg har det Haab,
 At jeg skal lønne Sønnen, hvad min Synd
 Forbrød paa Faderen.

Gigil.

Du har endnu
 Den vrange Mening? Har jeg ikke sagt dig —

Stærkodder.

Nu, lad saa være! Jeg fornærmer ei
Din Moders Dyd; jeg tvivler ikkun stærkt
Om din formeente Faders Sanddrubed.
Snart vil det vise sig — naar gamle Stærkodd
Er ikke meer.

Rækker ham Haand.

Men, ædle unge Gigil!

I Fald der kom Dplysning for min Død —
Elaa mig ihjel, jeg falder gierne for dig;
Men had mig ei!

Gigil.

Jeg kiender ei Stærkodder

I dette Sværmeri, den sanddru Helt!

Stærkodder.

Ha, du har Ret! Jeg er, som hiin Fyrstinde:
Hver Dag i Ugen menneskelig, vakker;
Kun i den syvende, forhadte Nat
En vanskabt Slange. — Glem, hvad jeg har sagt!
Kom, lad os hente Helga, gaae i Kamp,
Og stride drabeligt for Ingilds Krone.
De hellige tre Norner styre Væven,
De spinde Fremtids Traade. Kom, min Søn!
Og lad os følge Traaden, til den brister.

De gaae.

Femte Handling.

Ingildshuile.

Morgen. En Hauge med Blomsterbed; til høire Side et Huus; i Baggrunden en Muur med en Port, som staaer aaben.

Ro

staaer ved Huusdøren, og seer ind.

Han sover end. En dyb og rolig Slummer!
 Som naar en Storm paa Havet lægger sig,
 Og sorte Bierge med uroligt Skum
 Forvandles til blifstille Solverflade.
 Laaf skee de høie Guder, som forundte
 Hans Hierte Fred! Han talte vildt paa Veien
 Den hele Tid. Gid Sønnen styrke ham!
 Det græmmed mig for hardt, i Fald han skulde
 Med sønderrevet Hierte vandre her,
 Og tæres hen midt i den friske Fylde,
 Og længes midt i Overflødigheden.
 Naturen er for god til sygt at vrages;
 Gi heller duer jeg til Trøstermand,
 Min Siæl er munter, søger Munterhed,

Dg kan ei længe finde sig i Mismod.
 Dog skal jeg ei forlade dig, min Konge!
 Om og det kasted gamle Ro sin Ro
 Og Resten af de sidste glade Dage.
 Han rører sig, han vaagner? Af, der er han,
 Ifort en ringe Badmels Bondekoste.

Ingild.

Ro! est du oppe? Jeg maa skamme mig,
 Jeg har forjovet mig. Nu kunde vi
 Alt have gravet Urtebedet der.

Ro.

Min Konge! slikt et Arbeid er endnu
 Din Haand for svart. Nei: plante, rive, vande,
 Saa vænnes Armen til lidt efter lidt.

Ingild.

Ro! hvilken Konge?

Ro.

Jeg skal aldrig glemme,
 Skiondt du nedlader til din Tiener dig,
 Hvem du har været, hvad du est.

Ingild.

Hvem jeg?

Gaa, Spottefugl! Har du nyskæftet Spaden,
 Som bristed os i Forgaars?

Ro.

Forgaars, Herre?

Ingild.

Da vi tilsammen grov den dybe Groft.

Ro forundret.

I Forgaars sadst du i din Kongesal,
 Og drakst af gyldne Horn med dine Kæmper.

Ingild.

Nu lad det være nok! Skalf du endnu
 Mig altid spotte for den tomme Drøms Skyld?

Ne.

Hvad Drøm?

Ingild.

Som jeg fortalte dig: at jeg
 Var Hledrefonge, gift med Svarteham,
 At hun forlod mig, og hvad veed jeg Alt!

Ne ved sig.

Er det hans Skiemt? Er det Affindighed?

Ingild.

Den stakkels Ingild! Lyffelig er den,
 Som ei er født til flig en farlig Vre.

Ne.

Vel sandt, min Herre!

Ingild.

Han ei fvigtes troløst.

Med Begeistring.

Hvor meget meer, end Ingild, er jeg Drot,
 Hvor meget mere fast min Magt, min Glæde!
 Han har af brændte Steen et skummelt Slot,
 Jeg har af grønne Lov et Blomstersæde.
 Hans Undersaatter murre, giøre Larm,
 Tvekæmpe daglig, efter Høihed hige;
 Mit grønne Godfolk stander Arm i Arm,
 De Store med de Mindre sig forlige.
 Den, som er ond, kan han ei giøre god,
 Haardnakket seer han stolte Hirdmand kneise;
 Jeg hugger Ellen af nær ved sin Rod,
 Og bedre Skud sig snart i Luften reise.

Hans hvide Snekke flover Bølgen blaa,
 Man skulde troe, man saae en venlig Svane;
 Dog søger den kun Dybet for at slaae,
 I Stavnen galer Thors blodrode Hane.
 See hist min Glaade: ved den grønne Mark,
 Ved Fiordens Bred, om ei mit Dje feiler,
 Det lette Egern paa et Stykke Barf
 Fra Skoven her til Skoven hisjet seiler.
 Det driver fort, det tager til sig Mod,
 Det søger Viden i de grønne Sale,
 Som Ror det strækker ud sin lille Fod,
 Og som et Seil udspiler det sin Hale. —
 Af, Ingild! Ingild! ei din Svarteham
 Til Trostak du, til hellig Elskov tvinger.
 Her kærligt af sin lysgrønne Ham
 Frem til min Lyst den unge Rose springer.
 Den skienker mig sin vennefulde Duft,
 Bedrager ei, sig slynger om min Hytte.
 Ha, Ingild! Bonden i den friske Luft
 Beflager dig, og vil ei med dig bytte.

Ro.

I Fald Affindigheden taler saa,
 Saa gid han aldrig faae sin Sands igien!

Ingild.

En Ting forvirrer mig dog, Broder Ro!

Ro.

Hvad, Herre?

Ingild.

Som jeg vaagned, tænkt min Skræk!

Fandt jeg den kongelige danske Krone
 Staae ved min Seng paa Bordet.

Nej affides.

Har i Sandhed

De milde Guder med en venlig Haand
Udslettet af hans mørke, tunge Siæl
Erindringen om svundne Dage? O,
Hvor lykkelig, hvor trøstet er han da!
Tro vil han drømme, Frigga! paa dit Skjød,
Til ind han slumrer ved dit Moderbryst.

Ingild.

Vi maae jo før jo heller skynde os
Til Gledreborg, at bringe den tilbage.

Man horer Krigsmusik paa Landeveien uden for Haugen.

Ingild.

Hvad kommer der?

Nej.

Glæd dig, min ædle Herre!
Den danske Krigshær efter vundet Slag.
Jeg horer Seiersklang og Glædeslyd.

Ingild.

Den danske Hær? Har alt Stærkodd slaget
Den stolte Svarteham?

Nej.

Jeg tvivler ei.

Jeg skuer i den første Krigerhob,
Som nærmer sig, en Mængde Bannerstager.
De bæres for ved Hæren; uden Tvivl
Et Bytte fra den undertvungne Fiende.

Ingild.

Hvor gierne ønskte jeg at vide ret —

Nej.

Det hele Optog kommer her forbi,

Alt kan vi see igiennem Haugeporten.
 Hift gaaer en eenlig Kriger. Jeg vil falde
 Ham ind i Haugen; han kan uden Tvivl
 Fortælle os om Slaget og om Seiren.

Ingild.

Jeg længes meget.

Ro.

Heida, gode Ven!

Krigeren kommer.

Du kalder mig? Hvad Godt?

Ro.

Du gaaer foran

Den hele Hær, hvor kommer det?

Krigeren.

Nu, Gubbe!

Det kommer af, at jeg har ingen Lyst til
 At gaae bagefter.

Ro.

Hvi gaaer du ei med?

Krigeren.

Jeg pleied hidtildags at holde mig
 Med sikker Skridt i Rækken med de Andre.
 Nu har et fiendtligt Spyd udpillet mig
 Af Mængdens Tal, og tegnet mig med Dren,
 Som Egetræer, der i Høst skal fældes.

Ro.

Dog gaaer du fremst?

Krigeren.

Jeg skynder mig foran,

Jeg vilde gierne, før det sortner for mig,

See Gígils Bryllup med sin Skjoldmø Helga
I Thorelund.

Ne,

som bringer et Bæger.

Min Landsmand! est du saaret?

Krigeren.

Ja, nok for denne Gang.

Ne.

Tag dette Bæger,

Og lædsk din Tunge!

Krigeren drikker.

Tak! En kolig Drif!

Saaledes skal jeg drikke snart deroppe
Med Fader Odin. Ha, et herligt Lernet!
Jeg længes ret. Men lad mig gaac igien!
Er Hæren mig forbi — jeg henter den
Gi ind i dette Liv.

Ne.

Der kommer Bogne

Bagefter med en Mængde Saarede;

Der er vel Plads for dig.

Krigeren.

Skal jeg mig lade

Uf Bønder fiøre, som et Slagtenød
Til Torvs? For fastes i en Groft paa Beien,
Hvor Græsset voger høit at bide i!

Ingild.

Siig mig: har Stærkodd vundet?

Krigeren.

Siig mig: høie

Sig Sivene for Stormen, naar den blæser?

No.

Saa brugte han saa vældeligt sin Ekum?

Krigeren.

Han slog, som Thor Hrymthussene; og Gígil
Var ogsaa drabelig, som Ufa-Tyr.

Den gamle Vingulf var den stærke Vidar.

Desuden ordned Stærkodd Slagtingen

Saa viis, som Odin. Helga, skiondt en Mø,

Føer om i Slaget, som en Geiersfagel.

Det var en Hagfeld! Mange Fiender dræbtes.

En Levning sværmed bort, som rædde Bier,

Der drives ud fra Ruben af de Gamle

Med deres Dronning til den mørke Skov.

Ingild.

Saa takker Gígil da især Stærkodd

Før Riget?

Krigeren.

Dg sit Liv.

Ingild.

Hvorledes det?

Krigeren.

Han saae en Skytte sigte paa ham langt fra,

Bedækked Gígil med sit Kæmpelegem,

Dg tog den Piil, som var den Anden tiltænkt.

Ingild

flaaer Hænderne sammen.

Dybt i sit eget brede Heltebryst!

Krigeren.

Saa tænkte vi. Men har du seet, naar Hagl

Om Vintren springer fra den nøgne Fjeldvæg?

Ingild.

Saaledes Pilen sprang?

Krigeren.

Med vældig Klang

Fra Kobberbullen af Stærkodders Skjold.

Fra Hielmen gled de største Slagsværds Hug,

Som Regn fra Taget. Han kan ikke døe.

Ei Rastespydet trænger bedre sig

I ham, end Gedehamsens Braad i Staal.

Der kan ei tvivles om, han er en Halvgud.

Musiken og Toget kommer nærmere. En Hob drager forbi.

Der komme de! Nu maa jeg vente da,

Til Toget er forbi. — Der kommer Eigil

I Epidsen af den første Hob med Helga,

Løvkrandsen, Haand i Haand. Et deiligt Syn!

Anden Afdeling drager forbi.

Der gaaer den gamle Stærkodd med sin Skum

Trofast i Haand, som Odin, da fra Osten

Han drog med Aserne til Nordens Riger.

Tredie Afdeling kommer.

Der kommer gamle Vingulf med sin Hob.

Farvel! Nu maa jeg ile, for at slutte

Det stolte Tog; see til, jeg faaer en Plads

Paa Kalvevognen. — Jeg er mat. — Farvel!

I Fald jeg ei faaer Brylluppet at see,

Da er det eders Skyld.

No.

Thor styrke dig,

Og Odin glæde dig i sit Valhalla!

Krigeren.

Det maa han nødes til. Jeg har gjort fyldest

Jør mig, arbeidet i hans Urtegaard;
Nu falder det ham til ved Aftentid,
Naar Sol gaaer ned, at give mig min Dagløn.

Han gaaer.

Jugild

er gaaet ind, og kommer igien med Kronen og sin Blomsterfrands.
Nu maae vi ile for at komme tidsof
Til Hledrelund. Kong Givil have maa
Sin Krone.

Ro.

Er det virkelig din Hensigt?

Jugild.

Hver Sit! Den Blomsterfrands tilhører mig.
Lidt visen er den, den er fra i Gaar —
Det er jeg med. Vi passe for hinanden.

Han sætter den paa.

En Herold

kommer med Folge.

I danske Mænd! tillader fremmed Normand
At spørge eder: Drager Hæren hiiset
Til Hledre?

Ro.

Ja.

Herolden.

Saa vi behøve kun
At følge efter den, for snart at vinde
Til danske Kongens Gaard?

Ro.

Ja, fiære Herre!

Herolden.

Er Kongen selv i Hæren?

Ingild.

Ja.

Nei.

Hvem mener

J. Herre?

Herolden.

Konning Ingild.

Ingild.

Nei; men Gigil,

Den nylig valgte Konge.

Herolden.

Gigil Konge?

Ingild.

Som jeg har sagt.

Herolden.

Den norske Gistens Søn

Paa Agde?

Ingild.

Ja! Han ægter end i Dag
Kong Ingilds Søster, arver Riget.

Herolden

vender sig til sit Folge.

Normænd!

O, Under over Under! — Det er ham,
Vor Reise gielder. Vi har store Ting
At aabenbare ham.

Ingild.

Saa iler did!

Herolden.

Han arver Kronen? Ingild har afstaaet
Ham Riget?

Ingild.

Ja.

Herolden.

O, hellige Forsæte,
 Retfærdighedens Gud, hvad har du virket!

Ro.

Hvad er vel eders Grund, maa man spørge?

Herolden.

Følg med til Hledre, vilst du vide det.
 Først for den unge Danerkonges Aashn,
 I Folkets Paahør, træder af sin Hule
 En Hemmelighed, som i treti Aar
 Forborgen slumred.

Ingild.

Lad os følge dem,
 Min gamle Ro! Du seer, at Skiebnen haster.

De gaae.

Et Sted i Skoven med en Hule, omgæret af Urter og Buske.

Thusnelda atter i sin sorte Dragt. En Terne. Begge med Fakler.

Ternen.

Forlad mig, Frue! men hvad vilst du dog
 Ved høilys Dag med Fakkelskin? Hvil drager
 Kong Ingilds Hær forbi, vi kunde røbes
 Ved disse røde Blus.

Thusnelda standser.

Ja, det er sandt: her, her for mit Blik
 Gaber Hulen, som hvist

Gubben, den sneehvide Seidmand,
 Klart mig beskrev: Tærsklen til Høls
 Gæstfri, hvælvede Kongshal.

Ternen.

Min ædle Frue! du forfærder mig.

Thusnelda.

Tidslen fletter med Nelder og blaa Ekarn=
 Tyde sin Krands trindt, og saftig Alrune
 Borer med Gift spaltet sin Rod,
 Menneskefroppen liig, i din Grund.
 Hellige Væld! med qvælende Svovlstanf
 Fylder du Luften; din Bove bedæf
 Huldt med Røg, med den altingsfortærende,
 Dunstblaa Flamme, din Pryd!

Ternen.

Hielp, Thor! her er den frygtelige Hule,
 Som Alle flye paa tusind Skridt, for hvilken
 Den trætte Vandrer heller gaaer en Omvei
 Af halve Miil, end at han skulde nærmes
 Den visne Kreds og svimle ved dens Gab.

Thusnelda knæler.

Hvidblaa Hel! Hulernes Dronning!
 Bleg — af Skræk ei — men af Forventning
 Svarteham dybt nedstiger til dig i dit Muldslot:
 Anganthrs Hiem! Ei Svarteham frygter
 Anganthrs Hiem; Baldurs og Nannas.
 Elskov skal forvandle din Vægs Been=
 Rader til Lilier, levrede Blod til
 Roser, og Lyd af hvislende Snog til
 Bladenes Bisten.

Ternen.

Sværn ei, min Frue! Høst, at Helas Sal
 Bær Navnet af Glendighed; at Tærsklen
 Er faldende Forræderi, Loibænken
 Langsomlig Sot, og hendes Sengebolster
 Bleggiørende Forbandelser. O, Frue!
 Et grueligt Uhyre er din Dronning:
 Foroven som en gusten gammel Kvinde;
 Fornedet, endnu mere græsselig,
 Sig vinder hendes Krop med spættet Edder
 Og sorte Skæl i Slangebogter. Fly,
 Min ædle Frue! fly fra dette Sted,
 Vend angerfuld din Siæl til Guderne.

Thusnelda.

Guderne? Ha, forbandet til Ragna=
 Rokur, til Rastronds Dval og til Surturs
 Hevnende Glød!
 Mig, mig de bedrog! Mig svor de
 Grunt, evindeligt Had. Med Svertings
 Skændsel de slog mig, tvang til en Ridings
 Liv min blomstrende Skønhed, viste mig
 Glimt af Haab, slutte med Haan det,
 Pandbred min Helts Bryst mod min Elskovs
 Brand, vred selv blinkende Sværd
 Af min Haand, da fik med en Hær
 Skarlagensflædt hevnblussende Skoldmø
 Stormed, at styrte fordærvede Rest af
 Skoldungers Blod.

Ternen

kaster sig for hendes Fødder.

O, ædle Frue! jeg anraaber dig.

Thusnelda rolig.
Stat op, og følg med mig!

Ternen.

O, alle Guder!

Thusnelda.
Hvad? du vover ei?

Ternen.

Drag ud din Dolk! der, stød den i mit Hjerte!
Send mig til mine, ei til dine Guder!

Thusnelda.

Glendige! jeg kunde tvinge dig:
Du est min Træl, og det er Helten tilladt
At tage med sin Træl, sin Hest, sin Hund
I Graven. Men dit Selskab var mig Byrde,
Jeg vil ei følges af dit Jammerkrig;
Jeg kan gaae ene. Ræk mig hid din Fakkell!

Hun tager begge Fakler i sine Hænder.

Saaledes stiger jeg i Gravens Nat,
Og naar mit Liv med disse Fakler slukkes,
Begynder dybt i Mørket først min Fryd.

Hun stiger ned.

Ternen.

O, alle Guder! hun er ikke meer!
Jeg hørte hende styrte dybt i Vandet.
En dobbelt Røg, en dødelig, opstiger —
Ha, lad mig flye fra dette Rædselssted!

Hun flyer.

Choreland.

Gudlaug staaer ved Dfferstenen. Stærkodder kommer
langsomt med Hasting.

Stærkodder.

Her vil jeg sidde paa mosgroede Steen,
Og vente Brudeskaren.

Hasting affides.

Aldrig var han

Saa selsom nedstemt og beflemt om Hjertet,
Som efter dette Slag.

Hoit.

Glæd dig, min Husbond!

Du seired, og du redded Gígils Liv.

Stærkodder i mørke Tanker.

Da Pilen sprang med Haan fra Kobberbullen!

Hasting.

Der staaer den stolte Præst ved Dfferstenen.

Jeg lader dig ei ene, som du est,

Nu med den onde Mand.

Stærkodder.

Skield ei Thors Præst!

Han taler af guddommelig Indgivning,

Hans Ord er Sandhed.

Hasting.

Hvad?

Stærkodder.

Forlad mig, Hasting!

Hasting gaaer.

Gudlaug nærmer sig.

Nat sidder du paa Stenen, Stærkodd, Storbærks Søn!
Heel træet du est og modig af udstandne Kamp.

Stærkodder.

Heel modig.

Gudlaug.

Sær forstemt! Hvor er det Heltemod,
Hvormed i Gaar du trodsed Aukthors Offerpræst?

Stærkodder.

Tilgiv mig, Herre! hvis min Manddomsdriftighed
For heftig stolt sig rejste mod din Trusel før.

Gudlaug.

Run lidet gavner Stærkodd min Tilgivelse.

Stærkodder.

Har, troer du, alle Guderne mig Ryggen vendt?

Gudlaug.

Ei alle; Underverdens Hela venter dig.

Stærkodder.

Saa grumt med Ord nedslaaer du Danmarks Redningsmand?

Gudlaug.

Jeg indseer klart og skielner rigtig, hvad du est.

Stærkodder.

Dog saarer du med stolt Foragt en ærlig Helt.

Gudlaug.

Hust, da du saared Dlaf med dit Mordersværd!

Stærkodder.

O, mangen Dag har seet min Anger!

Gudlaug.

Mangen Nat

Bil skue den sortøiet i Hells Giestesal.

Stærkodder.

Hel straffer ei saa grumt, som du.

Gudlaug.

Jeg ynser dig.

Stærkodder.

Ha, spar din Nuf!

Gudlaug.

Du trodser atter, Storbærks Søn?

Stærkodder.

Jeg trodser ei; men fulsort er det mørke Glar,
Hvori kun skues Solens Pletter, ei dens Glands.

Gudlaug.

Jeg seer med uforstyrret Blif — dit Nidingsværk.

Stærkodder.

Hvormed fortiener jeg dit Had?

Gudlaug.

Den, Guderne

Nedtrykker med Forbandelse, fortiener Had.

Stærkodder.

Hvad viser Guder's Brede mod mig?

Gudlaug.

Kanst du døe

For Helteglavind?

Stærkodder.

Og hvorfor ei?

Gudlaug.

Fandtst du, hvad

Du nys i Kampen søgte, Stærkodd?

Stærkodder.

End er Kraft

I mine Gener; det var ei den sidste Kamp.

Gudlaug.

Naar Rotas Spyd dig mærker, skal jeg agte dig.

Stærkødder.

Heel meget var at agte, fatted du mit Værd.

Gudlaug.

Hvad er dit Værd? Du est en Morder, hvem med Gru
Samvittighedens Svøbe driver Jorden om.

Din Legemskraft behøver Daad; dit Hjertes Angst

Dig til Bedrifter driver, vil forløse saa

Den Brøde, nedrig du begifst. Er dette Dyd?

Af Helheim vilst du købe dig med Heltedaad;

Dig skrækker Straffens Time. Ha, den Dydtige

Af Hensigt ei retfærdig er; af Urlighed.

Saa domme Balhals Guder dig, og intet hist

Dig hjælper din Spilfægten, som forblinder her

Den Svages Dø. Stærk er din Forbandelse.

Hvad løser den? En Heltedød, og ene den.

Vel, find et ærligt, kraftigt Sværd, som naaer dit Bryst!

Ei Selvmord, ei en leiet Drabsmand gavner dig.

Jeg, Aukthors Præst, er streng, som han, og grim, som han.

Naar han dig mærker med sin Glavind — see, jeg skal

I Dødens Stund med Gudens Hammer signe dig.

Hvis ei — da styrter du fordømt til Niffelheim.

Saa lyder dig mit sidste, som mit første Ord.

Han gaaer.

Stærkødder.

Ud i den vide Verden atter! Blinker ei,

Som Markens Straae, i Gothers og Vandalers Hær

Tveeggetfiebne, blanke Staal i Tusindtal?

Get veed jeg der dog findes maa, som dræber mig.

Man horer Musik.

Der komme de. Ha, lad mig tvinge Hjertets Harm,
 Ei slynge Tidsler i min Helgas Brudefrands!

Egil og Helga med en Mængde af Folket og Hæren. De gaae
 Stærkodderr i Møde, og gribe hans Hænder.

Helga.

Min Fostersfader!

Egil.

Redningsmand! Beskytter!

Helga.

O, Rummer i min Fryd! Hvor er min Broder?
 Bortranet? dræbt? Af, er maaskee han dybt
 I Laarnet vundet, som en ussel Fange?

Stærkodderr.

Han finde sig i Skiebnen, som Enhver!

Helga.

O, Bitterhed i al min Sødhed!

Stærkodderr.

Helga!

I Livets Drif maa Nornen fryste Malurt.
 Kom, mine unge Venner! træder hen
 For Altret, mens de dybe Rudurhorn
 Høitidelige Toner blæse giennem
 Den grønne Skov. Oploster eders Hænder,
 Og tømmer Mioden med hinanden, som
 Thors Præst, den vakkre Gudlaug rækker eder.
 Min Tid og Stund er nu for Haand. Jeg kan
 Ei længer dvæle hos jer, maa igien
 I Verden ud paa mine gamle Dage,
 Og prøve Lykken. Først jeg dog vil see
 Min Egil Brudgom, og min Helga Brud,
 Og Danmarks Konge valgt ved Offerstenen.

Egil.

Min Fader! hvad?

Helga.

Du vilst forlade os?

Stærkodderr.

Opløfter eders Aand til Thor, og knæler!

Egil og Helga knæle for Offerstenen. Gudlaug rækker dem
Hornet, som han indvier med Thors Hammer. En hoi-
tidelig Melodie blæses.

Stærkodderr.

Det er fulddragt. I ædle danske Mænd!

Nu vælger ham, og slaaer paa eders Skjolde.

Der slaaes paa Skjolde.

Bingulf træder frem.

Ha, tier! holder inde! Er det Troskab?

Jeg Bingulf, Ingilds Drost og gode Stridsmand,

Gjør høit Indsigelse. Hvor er Kong Ingild?

Er Ingild Konning ei? Og hvem er Egil?

Lad Egil arve Riget, men ei før

Bor Konges Død. — Hvorledes, danske Mænd?

Er dette Troskab? Roligt lader I

Uf Hallen eders Drot om Natten rane,

Og vælge med letsindig Skjoldeflang

En Anden med den næste Morgenrøde?

Stærkodderr.

Hør Stærkodd, hør din Ven, den Mand, du agter!

Beger paa Egil.

Han har til Kronen mere Ret, end Ingild.

Nu staaer du mod ham; fiendte du hans Byrd,

Din Brede vilde vende sig til Glæde.

Dit gamle Dø, som i Harme funkler,

Med høie Glædestaarer vilde glindse.
 Din Haand, som kryster sig om Sværdefæstet,
 Til Munden førte Sligen af hans Skind;
 Af samme Velighed og Trostebånd drevet,
 Som nu dig bringer til at dadle ham.

Bingulf.

Stærkødder! jeg forstaaer dig ei.

Folket.

Kong Ingild!

Ingild kommer med Ro og Herolden.

Ingild.

Ben! du forstaaer ham ei? Saa vær opmærksom:
 Den lange Slud er endt, den danske Himmel
 Opklares atter, Alting jævner sig,
 Forsvundne Tids Misgierninger forsones,
 Det stille Sind beskedent viger for
 Den bedre Kraft — og Danmarks Krone rækkes
 Frivilligt af en uretmæssig Haand,
 Og synker venligt om sin Giers Linding.

Han sætter Kronen paa Sigil.

Stærkødder.

Ha, er da Timen kommen?

Bingulf.

Herre Konge!

Frivillig du afstaaer din Krone?

Ingild.

Kronen

Tilhørte ikke mig. Der staaer din Drot.

Jeg var uskyldig, har ei ranet den;

Men hvad jeg fandt af Andres i mit Gjemme,

Det bringes her igien. Og dermed nok!

Hver gaae til Sit: til Bryllupsfærd de Unge,
 Til Thor Stærkodder — Ingild til sin Hvile. —
 Jeg har ei meer at sige. Vil I vide,
 Hvad Mornen spandt, saa spørger denne Normand,
 Hvis raske Vid forstaaer at løse Gaader!

Han tager Ro ved Haanden, og gaaer bort.

Egil.

Hvad bringer du mig, Thorbiørn, vakkre Landsmand?

Herolden.

En Efterretning om din Faders Død.

Egil.

Min Fader død!

Herolden.

For treti Vintre siden
 Slog Stærkodd ham i Badet.

Egil.

Alle Guder!

Stærkodder.

Ret saa, min vakkre Thorbiørn! væd din Bise.
 Jeg kan den udenad.

Herolden.

Kong Gisten har
 Opdaget paa sin Totteseng, at du
 Barst ikke hans, men Konning Olafs Søn.
 Kong Gisten var din Faders Ven; han glemte
 Dig som et Barn imod Forfølgelsen.
 Det er bekiendt, at Olafs unge Dronning
 Et Svendbarn bragte ham til Berden, med
 To Pile forsviis paa den høire Arm,
 Som Danerfolket saae, da han blev vatnet.

Gudlaug.

Det er bekiendt. Hun flygted op til Norge,
Og døde der. Hvor Evenden blev, veed Ingen.

Herolden.

Der staaer han. Givil! blot din Arm, og viis den.

Givil blotter sin Arm, og rækker den i Beiret.

Folket.

O, Thor! To brune Pile frydsviis lagt!

Stærkodder.

Er ingen Oldinger i denne Flok,
Som kiendte Konning Olaf, mens han leved?

Flere Oldinger

træde frem.

Jeg kiendte ham. Jeg slog i Striden med ham.

Stærkodder.

Betragter Givil! Fiender J en Liighed?

Oldinger.

To Draaber Vand, to Blade paa et Træ
Har mindre. Ja, det er vor Konges Søn.

Herolden.

Det er han, og hans rette Navn er Frode.

Folket.

Hil, Hil vor Drot den Frækne! Frode Frækne!

Stærkodder.

J skienke ham et værdigt Tilnavn, Danske!

Stilhed. Stærkodder og Frode staae længe med nedslagne Dine;
endelig hæve de deres Ansigter, og betragte hinanden vee-
modigt.

Stærkodder.

Ært, Frode! soie Nørnerne den sorte Bæv,
Epydstagens Bæv. Et Hoved hænger ved hver Traad,

Til Skytte bruge Pilen de, og Traadens Spind
Med skarpe Sværd de sammenslaae.

Frode

efter at have fattet sig.

Min Redningsmand,

Min Helgæs Fosterfader, Landets sande Ven!
Tak for dit Venskab, for det Liv, du skienkte mig.

Han omfavner ham; derpaa træder han tilbage, drager sit
Sværd, og siger med undertvungen Tøselse:

Min Faders Morder, du, som grumt din Konge slog!
Hans blege Skygge raaber Blodhevn høit fra Hel,
Til Tvekamp ud jeg fordrer dig paa Liv og Død.

Stærkoder.

Gid Livet være dig forundt, og Døden mig!
Jeg er beredt. Følg mig af Gudens Offerlund!

Gudlaug træder imellem.

Stand, unge Danerkonge! dvæl, og hør mit Ord:
Gaf ei i Kamp mod denne Mand! Han skiller os
Saasnart igien ved dig, som snart du skienktes os.
Du fordrer ham til Tvekamp? Tvekamp er al
Den Strid, som denne Gothun drager Sværdet for.
Thors Brede hviler haardt paa ham; han er bestemt
Den blege Hel, han hører alt til hendes Flok,
Og gaaer kun om at skade Livet. — Ingen Hevn
Din myrdede Fader har behov: Thor hevned ham.
Ha, heller raader jeg dig flug at sende bort
Formeente Ven, men ret besæet din Alvindsmand,
Fra Danmarks Der, at han igien fra Land til Land
Forgieves søger Døden, til den blegblaa Hel
Ham drager med sin magre Arm i Mulden ned.

Frode.

Min Fader løser jeg af Helheim ene med
Stærkodderr's Blod. Stærkodderr's Dod fun løser ham
fra Thors Forbandelse. Var jeg Danmarks frækne Drot,
hvis ei mit Liv jeg gierne voved?

Stærkodderr.

Rom, min Helt!

Til Helga.

Du græder?

Helga.

Hellige Taarer!

Stærkodderr.

Freia signe dig!

Hun kysser hans Haand, og omfavner Sigil. De gaae.

Helga.

Lad Hornets Toner overdøve Sværdets Klang,
Og stemme Hjertet til en taus og ivrig Bøn
for Kampens Held!

Hun knæler for Dfferstenen; der blæses en Melodie, som ud-
trykker de Kæmpendes Strid og Helgas Bøn.

Vingulf.

Man bringer alt fra Sandets hvide Kredss et Liig,
Bedækket med det kongelige Purpurskind.

Twende Krigsmænd indbringe en tildækket Baare, som de sætte
midt paa Skuepladsen. Helga iler hurtig hen, men stand-
ser og skælver, og tør ikke drage Klædet tilside. Endelig
tager hun Mod og trækker det bort. Man seer Stærk-
odderr's Liig. Hun styrter ned, kysser med Taarer hans
Haand, og raaber:

Min Fostorfader!

Gudlaug forfærdet.

Stærkodd? — Kongedatter! hvad?
Thor har tilgivet ham? Umuligt!

Helga.

Gudlaug! ha,
Du seer det: Asa=Thor var ei saa grum, som du.

Gudlaug

stirrer længe paa Riget; derpaa siger han med sagte Stemme,
dybt bevæget:

Saa lære Thor Stærkodder at tilgive Synd!
Jeg bytter fra i Dag min Hammer med et Sværd,
Dg gaaer i Kamp, at sones med mit Blod, som du.

Han gaaer.

Hasting

kommer med Stærkoddens Baaben.

Jeg fik min Herres Baaben, hans Glavind og hans Ekiold.
Han var en Helt; nu ligger han der paa Baaren fold.
Hans Aand er i Valhalla. Nu seer han fra det Blaa,
Dg smiler til sin Hasting, som i hans Fied vil gaae.
Igien til Longobarderne jeg ile maa paa Stand,
For med dit gode Slagsværd at vise mig en Mand.
Her Intet meer mig holder, ei Bryllupsfest, ei Epil,
Naar jeg kun først har trykket min Husbonds Dine til.

Han trykker Stærkoddens Dine til, kysser hans Haand, og gaaer.

Frode

kommer; han omfavner Helga, derpaa træder han hen for
Stærkoddens Baare.

Stærkodder! ja, endnu du elsker mig.
Jeg tog den Byrde, som nedtrykte dig.
Du søgte Døden, fandt den for min Haand;

Af Helheim har du løskjøbt Olafs Aand.
 Hvad ham du røved, skienkte du hans Søn;
 Nu nyder J hos Odin Heltes Løn.
 Skion var din Dødsstund, den har Bærket fronet,
 Alfader smiler, Mornen er forsonet.

Et stærkt Tordenskrald ruller hoitideligt giennem Luften.
 Ha, hører J fra Skyen Gudens Larm?
 Ned ruller Aukthor paa sin Gyldenfarm.
 Saalænge Himlen spændte blaa sin Telt,
 Blev ei fra Jorden sendt ham sliq en Helt.
 Lyn knitrer i hans Haand, hans Kinder gløde,
 Hoi er hans Lyst, han gaaer sin Søn i Møde.

Folket.

Han var en Helt.

Frode.

Dg nu er han en Gud.

Paa Thrudvang springer op ved Aukthors Bud
 Femhundredsiirti Porte — bred og lang
 Enhver, og støbt af Malm; med vældig Klang.
 Femhundredsiirti harnisfflædte Mænd
 Af Borgens Porte gaac ham fro igien,
 Dg raabe høit med Bulder disse Ord:
 „Stærkoder størst næst Tyr og Asa=Thor!“

Folket

knæler med oploftede Hænder.

Følg os i Kamp, hos Odin vær vor Tolk,
 Dg styrk vor Arm!

Frode.

Det vil han, tappre Folk!

Hans Kraft vil lægge Styrke til vort Sværd,

Saalænge Danmark er sin Halvgud værd.
Naar Faren er for Døren, størst vor Nød,
Dg pludselig en Trøst, Foragt for Død,
Et Haab, et Mod, en freidig Kæmpelyst
Med, som fra Himlen, strømmer i vort Bryst:
Da er det Stærkodd, som sit Skjold har strakt
Ud over Danmark, har vor Tillid vaft;
Som muntre os ved Skjoldets høie Gny,
Dg raaber os til Kampen i dets Ly.

ANMÆRKNINGER.

Side 1: **Correggio** er, ifølge Oehls Erindringer, II, 1850, Side 204, skrevet paa Tydsk i Rom og Grotta Ferrata i Sommeren 1809. Allerede i Paris, som Digteren forlod i Mai 1808, havde han faaet Ideen dertil (Erindr. II, Side 186); i Coppet, hvor han opholdt sig hos Fru Staël-Holstein i Vinteren 1808—1809, „havde han sin Correggio i Hovedet, og meddeelte Zacharias Werner Planen til Stykket“ (Erindr. II, Side 169); i Parma, Foraaret 1809, „opstod atter den Tanke klart i hans Sjæl, at skrive et Skuespil om Correggio, og siden i Modena blev Beslutningen taget“ (Erindr. II, Side 186). Først efter sin Hjemkomst til Fædrelandet mod Slutningen af 1809 oversatte han Correggio paa Dansk (Erindr. III, Side 8). Første Gang trykt (A) udkom Stykket i Januar 1811, med følgende Tilegnelse

Til Danmarks Dronning.

Landets Moder, frommeste Maria!
 Edle, wiisdomelskende Sophia!
 Frederika for vor Frederik!
 Gi forsmaa, ei vrede's over Gaven,
 Skienk Cypressen her paa Kunstnergraven
 Atter et Medlidenhedens Blif.

Du tillod din Skjald for dig at græde,
 Han har seet dit Mildhedsøie græde,
 Ædle! du har følt den Ædles Død.
 Hvor saa blid, saa vennehuld en Mage
 Saliggjor Monarchen Livets Dage,
 Der kan aldrig Kunsten lide Nød.

Thi hvor Kraft og Følelse forenes,
 Der kan ikke Hierterne forstenes,
 Luffes ei for Viisdom eller Kunst.
 Sværdet blinker stærkt i Kraftens Hænder,
 Mens fredsfæle Dyd sin Fakkels tænder,
 Og forjager Barbariets Dunst.

Tak, Maria, ædle Danneqvinde,
 Viisdoms, Dydens, Kunsternes Veninde!
 Tak, fordi du horte med Behag;
 Tak, fordi du skienkte mig den Ære,
 For min Konge Kunstens Tolk at være
 I hans Hal, som paa hans Fødselsdag.

Digteren besørgede tre senere Udgaver af Correggio, nemlig: (B) i Tragødier, IV, 1832, (C) i Tragødier, VIII, 1842, og (D) i Tragødier, X, 1849.

Oehls En Reise fortalt i Breve til mit Hiem, I, 1817, Side 25:

Jeg har gjort Boghandler Perthes' Bekjendtskab, en levende, godlidende Mand. I Førstningen stredes vi lidet om Correggio, hvilken han ikke saa godt

funde lide, som Aladdin og nogle af mine andre Stykker, fordi Helten døde af Blodstyrting. Jeg gjorde ham opmærksom paa, at det var en Misforstaaelse, at betragte Correggio som et sygeligt Væsen; at han tværtimod er munter, livfuld, naiv og virksom hele Stykket igiennem; at han kun trængte til Ro og Opmuntring, og at det var Mangelen af disse, og Følger af Skiebnen og hans Fienders Lumpenheder, som berøvede ham Livet. Derved opreves igjen det næsten lægte Saar til en viedslig, pludselig=dræbende Blodsudgydelse, hvilken ethvert tragisk Dødsfald paa en lignende Maade forarsager. Glad Sygelighed, sagde jeg, kan Ingen have meer, end jeg; men lader os vel tage os i Agt for at falde til den modsatte Mderlighed, og ikke med uvenlig Kulde lukke vort Bryst for den ægte Menneskefølelse.

Samme Bind, Side 93:

Hun (Fru Staël-Holstein) havde endnu ikke læst Correggio, men fandt det underligt, at jeg havde valgt et Stof, hvor Helten dør under Vægten af en Pengepung. Jeg svarede, jeg havde just faaet Lyst til at skrive Stykket for dette Træks Skyld; at jeg havde behandlet det som en Allegorie, da Kunstneren for det meste er fattig og synker under Næringsforger.

Samme Skrift, II, Side 7-8:

Du veed, man har her (i Wien) givet Hafon Jarl, Axel og Valborg, og Correggio. Hafon Jarl blev opført paa Theatret an der Wien, og om

Linie 18-19: Hun havde endnu ikke læst Correggio] Paa Tydsk var Stykket først udkommet Aaret i Forveien (1816).

det nu stak i, at Forestillingen ikke var, som den burde, eller at Stykket var Wienerne for nordiskt — nok, det smagte dem ikke. Derimod har Axel og Balborg og Correggio været opført med meget Held paa Borgtheatret. Især blev Correggio efter Alles Mening fortræffelig udført, hvorfor man ogsaa valgte dette Stykke til at modtage Keiserinden med første Gang i Skuespilhuset. Rigtig nok har Correggio maattet lide megen Omkalfatring. Man har affkaaret femte Act; han døer ikke, men bliver lykkelig. Det gaaer undertiden Wienerne, som Morgiane i den tydske Aladdin, naar hun siger: Ich hab' ein weiches Herz, ich kann das Mitleid nicht vertragen. I Virkeligheden er det vist meget godt, naar man kommer en Kunstner til Hielp, for han creperer; i Tragoedien tager man derimod Kiærnen bort, naar man borttager det Rørende og Rystende. Og Schiller siger meget sandt:

Hier ist nichts wahr und wirklich, als die Thräne,
Die Rührung ruht auf keinen Sinnenwahn.

Oehl.s Levnet, II, 1831, Side 237-249:

Jeg har sagt (i det samme Skrift, I, Side 218), at jeg vilde forsvare mit Sørgepil (Correggio) imod den Tieckske Dadel, og beder Læseren forunde mig dertil et eget Capitel. Jeg gjør det ikke af Brede, ikke af Hevn, men for Sandhedens og min Vres Skyld. Det gaaer Kunstneren, som Krigeren: visse Fornærmelser kan man ikke stikke i Lommen, uden at mis-

Linie 23: den Tieckske Dadel] Tiecks Kritik over Correggio fremkom i Dresdener Morgenzeitung, 1827; siden optaget i Dramaturgische Blätter, III, Kritische Schriften, IV.

tænkes for Feighed eller for en slet Samvittighed. Saa lidet som jeg nu, i det Hele taget, bryder mig om flaae Belæringer og Fordreielser af mine Skrifter, saa er Tieck mig for vigtig, hans Mening har en for stor Indflydelse paa Mange, til at jeg stiltiende skulde foragte hans Angreb. Jeg betænker mig altsaa ikke paa at bryde en Landse med denne kraftige Modstander.

Correggio.

Jeg havde i Vasari, i den Bog, om hvilken A. W. Schlegel siger, „at den altid vil blive Grundlaget for de store Aarhundreders italienske Kunsthistorie“, læst Anecdoten om Correggios Død, og jeg fik Lyst til at fremstille et stort Kunstnerliv i sin jordiske Trængsel og i sine vigtigste moralske, personlige Forhold. Det Tilfælde, at han slæbte sig ihjel paa den tunge Kobberpose, rørte mig; det havde for mig en allegorisk Betydning. „Hvor mangen stor Mand,“ tænkte jeg, „siden forgudet, men miskiendt af sin Samtid, har ikke anstrengt sig for sit Udfomne og slæbt sig ihjel paa den knappe Løn!“ Allerede Goethe havde i sin skønne Skizze „Künstlers Erdwallen und Apotheose“ udtalt denne Følelse; jeg vilde bygge meer paa denne Grund. Med dette Forsæt udfastede jeg da Planen, og fremstillede Antonios Liv: en historisk=tragisk Idyl. Han har Genie, Hierte, Mod, Munterhed, Nøisomhed, en ædel Hustru, et elskværdigt Barn, en værdig, viis Ven; men et foregaaende Ulykkestilfælde truer hans Liv, fornem og lav Lumpenhed (Tttavio og Battista) feide mod ham. Selv

Linie 8: Vasari] Titlen paa Vasaris Skrift, udkommet 1550, er: Vite de' più eccellenti pittori, scultori ed architetti.

Dygtighed og lige Genie (Michael Angelo) misfiender ham øieblikligt; men Besindighed, Mildhed og Forstand tale (som Giulio Romano) hans Sag, og forsoner ham med den bedre Samtid, der øieblikligt var uretfærdig. I det fornem, høflig Lumpenhed, uden selv at føle det, krænker ham allerværst, trøster en himmelsk Drøm ham. Han føler sin Storhed, og hans Musa kroner, som yndig, elskværdig Pige (Goelestina), hans Hoved med Laurbærkrandsen. Endnu kort før sin Dod har han den Triumph at redde sin værste Fiendes, sin Morders Søn's Liv, og Morderen flyer med Sønderknuselse og Anger. Bilde, grusomme Mennesker bringes til Menneſkelighed og Skaanſel ved Synet af hans milde Kunstværk. Derpaa gaaer den kolde Skiebne ham syngende forbi (som Lauretta), og rækker ham Dødsfalken, uden selv at vide det. Da indslumrer Helten i sit Barns Arme. Rieerlighed sørger, og Efterverdenens Taknemmelighed og Erkiendelse staae tilsidst der, som en Herold, der er kommen for ſilde.

Disſe Ideer ere uden Affectation indflædte i en ſimpel, naturlig Handling. Og dog paastaar Genovesas og Octavians Forfatter, at intet Stykke kan være vilkaarligere og løsere i Compositionen, end min Correggio!

Tre Kunstnercharacterer vilde jeg fremstille i dette Stykke: et Naturgenies yndige Naivitet; en ved Studium dannet, sig sin Storhed bevidst Mesters strenge Kraft og bizarre Lune; og endelig Forstand, Følelse og Besindighed hos en tredje stor Mand, som Fredsmægler mellem begge.

At den virkelige Correggio ikke havde været ganske saaledes, som min, vidste jeg meget vel. Men en slig Frihed have Digterne altid taget sig. Ikke at tale om Shakspeare og Calderon, i hvis Bærker det vrimler af slige Friheder; men hvo skatter ikke Goethes *Tasso* og *Iphigenia* som Mesterstykker? og dog tale *Tasso* og den menneskeoffrende *Thoas* mere som sinderige Tydskere fra Goethes Tid, end som en Italiener fra det sextende Aarhundrede og som en Hedning fra Oldtiden. Tieck skulde allermindst gjøre mange Opbævelser over Sligt, der har digtet saa meget (Bærdifuldt), hvori der ikke er en Tøddel historisk Sandhed.

Hvad hjælper altsaa den megen fornemme Snakken frem og tilbage om den virkelige Correggios Genie og Malerier, hvormed min Ven vil bevise, at mit Stykke slet ikke duer? „Phantasieens glade Tummel“, som han anpriser, „den poetiske Drukkenskab af Farve og Lys“, „en salig Beruset“ vilde jeg slet ikke skildre i Correggio. Lad Tieck, eller „hans nylig fra Rom hjemkomne Ven“ gribe Pennen og begejstret af hiin geniale Farve- og Lys-Drukkenskab digte os en Tragødie om den virkelige Correggios „jordiske og himmelske Birken“! Hvorledes det er muligt (dersom det var smukt, at fremstille en saadan Ruus), begriber jeg ikke, som altid har troet, at til en Tragødie hører der en bestemt udvortes Handling, og ikke blot Udviklingen af en aandelig Færdighed eller Synderlighed. Jeg vilde

Linie 19-20: Lad Tieck, eller „hans nylig fra Rom hjemkomne Ven“]
Tiecks Kritik fremtræder i Form af en Samtale mellem ham selv og en fra Italien nylig tilbagekommen Ven.

ilet ikke fremstille Kunsten, men Mennesker, som vare Kunstnere; og at man kan være en stor Kunstner, og dog tale ligesom om Kunst, det beviser Erfaringen hver Dag. Hvor ligesom er ikke Thorvaldsen! og dog er han en stor, fuldendt Kunstner. Var Correggio større? Og vilde Thorvaldsen, dersom han pludselig fik en ny stor Billedsamling at see, ikke endnu med barnlig Glæde, med afrevne Ord yttre sig derover i første Dieblif, uden at levere en Tieck'sk Catalogue raisonné derover? Hvor naiv var ikke Mozart! Havde han ikke kunnet tale, som min Correggio? Har han ikke talet saaledes i sine Breve, og var han ingen stor Kunstner? Hvor diærv og uforblommet er ikke Goethe i sine Samtaler! Var Michael Angelo større? Og har ikke tidt Goethe talet, som Michael Angelo i mit Stykke, uden at være bondeagtig? Og om saa var? Gives der ikke en vis Bondediærvhed, der paa ingen Maade er uædel, og hvilken det kraftige Genie ynder meer, end en Hofmands smidige, galante Tunge, eller en Rhetorikers høitragende Talemaader?

Hvor sandt siger ikke Goethes Faust til den pedantiske Wagner:

Euch' Er den redlichen Gewinn!
 Sey Er kein schellenlauter Thor!
 Es trägt Verstand und rechter Sinn
 Mit wenig Kunst sich selber vor;
 Und wenn's euch Ernst ist was zu sagen,
 Ist's nöthig Worten nachzujagen?
 Ja, eure Reden, die so blinkend sind,
 In denen ihr der Menschheit Schnitzel fräufelt,
 Sind unerquicklich, wie der Nebelwind,
 Der durch die durren Blätter säufelt.

Min Correggio var ikke tilfskaaren efter Moden, funde altsaa ikke behage den æsthetiske beau monde, det vidste jeg ret godt. Alting havde da maattet være munkeagtigere og lugtet mere af Klosterlusten. Stykket behagede ikke engang alle tyske Benner i Rom; men de Danske, og især Thorvaldsen, glædede det meget. Og aldrig glemmer jeg, da jeg der forelæste Stykket, og Christel Niepenhausen paa det Sted, hvor Goelestina froner Correggio, temmelig ligegyldig sagde: „Hm, det er smukt!“ Thorvaldsen sprang op, saae paa ham med sunflende Dine, og raabte: „Nei, det er stort!“

Hvor liden Bærdi man maa tillægge et Dieblis støiende Bisald, veed jeg ret godt; ogsaa det Slette kan vinde dette Bisald, det Gode savner det ofte, og det forsvinder som en Taage. Men min Correggio har nu holdt sig i hele tyve Aar hos de Bedre og Udlere, og Schiller siger: „Wer den Besten seiner Zeit gelebt, der hat gelebt für alle Zeiten“.

Men det hører med til Tiecks Egenheder, at foragte alle andre Menneskers Smag, og at troe, man kan nu ikke giøre Lykke i Publicum uden en falsk Sentimentalitet og uden at lide af Tidens Svagheder.

Da Schiller endnu levede — det kunne Mange bevidne — havde Tieck meget at udsætte paa ham, meente, at han havde taget en urigtig Vej i Poesien; derfor var der i Zerbinos poetiske Hauge heller aldeles ingen Tale om Schiller, skiondt selv den døde og af Schiller dadlede Bürger havde faaet en Entreebillet. Nu roser Tieck ham, især polemisk imod Nulevende. Han siger om mig, at jeg hverken i Compositionens Grundighed, eller i det Pathetiske af den tragiske Virk-

ning, eller i Characterernes Adel og Sandhed kan sammenlignes med denne tydske Heros. Det er muligt; men hvor veed Tieck det? Kiender han mine Tragodier? Har han læst dem opmærksomt? Staae de flart og tydeligt i deres Forhold for hans Grindring? Gaaſte viſt ikke! Jeg veed af ſikre Kilder, at han ikke kan lide det Nordiſke i mine Tragodier, at de ikke behage ham for dette Fremmedes Skyld. Og dog ſkulle de kun gielde for at være Copier af tydske Originaler.

Men man ſpørge alle Danſke, Noſke og Svenske med Aand, Hierte, Kundſkab og Dannelsſe, om de ikke finde den ſkandinaviſke Character, den nordiſke Histoſies Aand i mine Tragodier. Jeg veed, hvad jeg ſkylder Goethe og Schiller; men ligesaa meget ſkylder jeg Shakſpeare og Sophocles, der ingen Tydſkere vare; ligesaa meget de gamle fædrelandſke Sagn, der begeiſtrede mig; og den danſke Gwald ſkylder jeg heller ikke lidet.

Om Axel og Valborg, Hagbarth og Signe og andre Kiærlighedstragodier vil jeg ikke tale; thi Kiærlighedens Sprog (naar det ikke netop tales, ſom i Romeo og Julie) regner Tieck med til den moderne Sentimentalitet; men ſtræber jeg f. Ex. i Hakon, i Palnatøke, Stærkodder, Erik og Abel ikke efter det Dybe? Ere diſſe Bærker kun „brogede Tæpper, i hvilke den egentlig tragiſke Kraft er negtet mig“?

Naar Tieck endelig ſlutter med den Bemærkning, at der kunde være blevet Noget af mig, naar jeg havde ſtuderet den gamle og ny Tids ægte Monſtere og ſtore Forbilleder, naar jeg havde fattet mig og ikke foragtet Critiken — ſaa er det dog en Emule alt for uforſkæmmet. Det er nu tyve Aar ſiden, jeg ſkrev min Cor-

reggio; i næsten ligesaa lang Tid har jeg været Professor i Æsthetiken ved Kiøbenhavns Universitet, har hvert Aar holdt offentlige Forelæsninger over Oldtids og Nutids Digtere, altid for et talrigt Auditorium, der ikke blot bestod af unge Studerende, men ogsaa af modne Mænd, i en Stad, som ikke viger nogen anden i aandelig Dannelse; og dog maa jeg høre Forekastelser, som en Dreng, der har skulket af Skole!

Nei, kritisere kan ogsaa jeg. Men min Kritik er uægte, det vil sige, den er ingen Tiefsk Kritik. Lad det være godt! Kun saa meget endnu!

Min Correggio er ikke „svindsjotig“, ingen „kummerlig sammentrykt Taageskikkelse“; bedre kunde man kalde Leben und Tod der heiligen Genovæva saaledes. Correggio har ikke været af nogen svag Helbred, han er ingen svag Character. Han er levende, venlig, begejstret, hurtig hele Stykket igiennem. Han har fort i Forveien faaet en Blodstyrtning. Det er skeet ved en pludselig Ulykke; ingen Følge af lang Svækkelse. „Det lille Saar har lægt sig af sig selv,“ troer Silvestro, som seer ham daglig; han er kun bleg, men han beklager sig ikke, og troer selv, at der Intet fattes ham. Ved en Ulykke, som atter skeer udenfra, aabner sig det nylægte Saar, og han forbløder sig. Det er ingen Sygdomshistorie; thi Correggio døer ikke lidt efter lidt, hans Blod kommer i Kog over andre Menneskers Ondskab, og bliver udgydt. Om Dolfen er en fysisk eller en moralsk Dolf, det gjør Intet til Sagen, naar det kun er en tragisk. Og egentlig er hver tragisk Dolf en moralsk. „Ikke Dolfen,“ siger Jean Paul, „men den Haand, som fører den, er poetisk.“

Den Ulykke, der overvælter Kunstneren i femte Act, bukker han ikke usælt og feigt under for; han møder den med Begeistring, med styrkende poetisk Trøst. Smerthen nedtrykker kun hans Legem i Støvet; hans Siæl udfolder sine Vinger, for at svinge sig i Beiret. Der ved henriver han Tilskuerne til Medlidenhed; men det er ingen ydmygende Medlidenhed, den er blandet med Høiagtelse og Beundring. Allerede Aristoteles bemærker, at en Tragødie maa røre ved Skræk og Medlidenhed.

Ogsaa det Hiertelige i min Correggio bliver angrebet af den Tieck'ske Critik. Den gamle Eremit Silvestro bliver kaldet en Barbar, fordi han ophænger et Billed af Maleren i sit Skovcapel. Tieck vil absolut, at det skal være et Billed, som hænger i Dresden, for at kunne bevise, at det absolut ikke kan være dette Billed. At Correggio beflager Rafael, fordi denne ikke havde en ædel Hustru, som han, falder Tieck modernt Hyfleri. Altsaa er Correggios Digter en modern Hyfler? Meget haardt og meget uretfærdigt!

En synderlig Grund angiver han endnu, hvorfor han ikke kan lide min Correggio: Den skal have givet Anledning til slette Efterligninger. Jeg kiender ingen slige. Van Dyck's Landliv af Kind hæver Tieck jo langt over min Correggio. Men sæt, at der bleve forfattede nogle saadanne; var det min Skyld? Har Götz von Berlichingen ikke givet Anledning til slette Ridderromaner? Har Schiller, har Tieck ingen slette Efterlignere havt? Er det ikke et Beviis meer, at en Digtning virker kraftigt, naar den efterlignes? Gives der et varmt Foraar uden Oldenborrer, og skulde man heller ønske et koldt, hvor der hverken var det Gne eller det Andet?

Oehls Erindringer, II, 1850, Side 66:

Før at nyde Goethes Selskab endnu otte Dage, gif jeg til Jena, hvor han opholdt sig noget, inden han gjorde sin sædvanlige Sommerreise til Brønden i Carlsbad. Det var en lummer Dag, da jeg vandrede fra Weimar til Jena; jeg var varm, og slukkede min Tørst hurtigt ved et forbiglydende iiskoldt Kildevæld. Da jeg kom til Jena, følte jeg en Trangbrystighed, som i Førstningen ængstede mig, og jeg tænkte: „Skulde du have skadet dig, ved at have druffet koldt Vand, mens du var alt for varm?“ Jeg var hos Boghandler Frommann med Goethe, men kunde ikke ret glæde mig derover, fordi jeg var saa trangbrystet. Dog taledede jeg ikke til Noget derom. Da saa jeg ud af Vinduet, og opdagede en stor, straalende Regnbue, hvori fornemmelig den grønne Stribe luede lyst som Haabets Farve. Ved dette Syn svandt min Frygt, og et Par Dage derefter traf jeg mit Veir frit igien, da en gammel Læge der i Byen havde givet mig nogle Campherdraaber. Men hiin Dags Følelse og Billedet af Regnbuen svævede for min Siæl, da jeg tre Aar derefter digtede den femte Act af Correggio.

Samme Bind, Side 185 — 186:

I Parma saa jeg i San Guiseppe og San Giovanni Correggios Frescomalerier. Medens jeg stod og stirrede op paa den herlige Svælving med Briller paa Næsen, fyldtes Kirken lidt efter lidt med Andægtige, som lagde sig knælende omkring mig. Jeg vilde ingen Opsigt gjøre, heller ikke gad jeg knæle med dem, det havde været affecteret; jeg gif hen i en Krog, hvor Ingen lagde Mærke til mig, og der bad jeg ogsaa paa

min Maade. Jeg finder denne Bøn skreven i min Dagbog mellem adskillige Betragtninger over Kunst, som her vilde være paa urette Sted. Bønnen i San Giovanni var omtrent følgende: „Gode Gud! bevar mit Hierte aabent og reent, til at erkiende din Storhed, Godhed og Skionhed i Natur og Menneskeværk. Beskyt mit Fædreland, min Konge, min Elskede, mine Venner. Lad mig ikke døe i fremmed Land, men vende lykkelig tilbage til mit Hiem. Giv mig Munterhed og Mod til at vandre min Bane paa din skionne Jord, uden sygeligt og bittert at hade min Fiende, uden slavisk og feigt at underkaste mig Verdens Jordomme. Skienk mig bestandig Digterkraft. Du har skabt min Aand for Kunst, og denne er det stærkeste Seeror, hvorigiennem jeg kan skue din Herlighed. Lad mig leve efter min Død i mine Værker, som denne gode Correggio, saa at, naar jeg er Støv, endnu mangt et ungdommeligt Bryst kan vorde begejstret af mine Sange!“

Saaledes omtrent bad jeg under Correggios Ruppel, og dengang opstod atter den Tanke klart i min Siæl, at skrive et Skuespil om ham. Ideen dertil havde jeg allerede faaet i Paris, og siden i Modena, da jeg saae det lille Frescomaleri over Caminen i Hertugens Palads, hvilket Correggio skal have malet, da han endnu kun var sytten Aar gammel, blev Beslutningen taget.

En Engel byder, paa dette Billed, den lille Jesus Kirsebær i en Skaal; paa sin Moders Skød spiser han

Linie 12-13: Skienk mig bestandig Digterkraft| I Oehl's Levnet, hvor det samme Sted findes II, Side 203-205, lyder denne Sætning saaledes: Lad mig blive en god Digter, gode Gud!

deraf. Ekstønheden, Elskværdigheden og Ufskyldigheden, især i Marias og Engelenes Ansigter, kunne ikke være herligere udtrykte. Endnu seer man paa Billedet Joseph og en anden Mand. Joseph holder et Legetøi i Haanden, en Stad (formodentlig Jerusalem), liig det nuværende Nürnbergerarbeide. To Kaniner lege ved Engelenes Fodder. Ungt Myrteløv voxer i Baggrunden. Kan man tænke sig noget Yndigere, Naivere? Man har en Legende om Jesus, hvorledes han som Barn gjorde smaa Fugle af Leer, der begyndte at flyve, da han af Glæde over dem flappede i Hænderne. Maleriet her er aldeles i samme Aand, og havde Correggio end intet Andet malet af dette Slags, saa var det allerede nok til at give hans Forhold i mit Sørgespil til Kone og Barn historisk Sandhed.

Samme Bind, Side 204:

I Rom og Grotta Ferrata digtede jeg min Correggio. Jeg var kommen til den femte Act, da jeg faldt i Bandsfaldet ved Tivoli (see samme Bind, Side 200—201). Var jeg bleven liggende der, saa havde jeg ikke gjort Wienerne den Uleilighed at bortskære denne Act ved Opsørelsen. Grindringen af dette Fald gav mig Stoffet til Laurettas Sang.

Samme Bind, Side 206:

Jeg besøgte for sidste Gang Villa Borghese, hvor jeg saa ofte havde vandret, og hvor jeg, medens jeg digtede Correggio, fik Ideen til Scenen med Coelestina. Thi da jeg en kølig Aften gik der og tænkte paa, hvorledes jeg skulde hæve Correggio paa en værdig Maade høit over den Fornærmelse, som Ottavio

tilføier ham, holdt mig en Green i Laurbærhæffen venlig tilbage ved Knaphullet af min Kiøle, og den Tanke faldt mig pludselig ind: „En deilig, ædel Pige skal laurbærfrøne ham“.

Samme Skrift, III, 1850, Side 17:

Correggio virkede nu igien paa en anden Maade (end Axel og Valborg; see Trag. Dram. II, Side 276), i det der dog tillige var Stof nok deri for følgende Hierter. Ligesom Hakon Jarl havde gienvaft Sandsen for det Oldnordiske, saa vakte Correggio Sandsen for Kunst, og var maaskee en af de første Drivefædre til dennes flittige Studium i Fædrelandet, der siden har baaret gavnlige Frugter.

Samme Bind, Side 29—30:

Med Undtagelse af de Bærker, jeg fraværende fra Fædrelandet hiemsendte, eller strax reiste fra, da de kom ud, er det Meste bleven temmelig strengt dadlet, naar det udkom, og vandt først Bifald efterhaanden.

Saaledes gif det selv med Correggio, skjøndt Joersom ved sin aandfulde Fremstilling vidste at give denne Character Interessee paa Scenen. „Men, Herregud!“ sagde en Mand, som dengang havde meget at bestille ved Theatret, „hvor kan det nu fornøie Publicum, at see en fattig Maler gaae der og hive et heelt Stykke igiennem?“ Man holdt dengang sliig en Yttring, der blev gientaget af enkelte Andre, for en Enfoldighed; men vi have seet, at den har faaet Medhold selv af en Goethe og Tieck.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Udgaven af 1811:
Side 1, Linie 2: Tragoedie] efter Digterens constante Sprog-
brug; A: Tragedie

— 4, — 14: og Uvind] A: af Uvind (i B, C og D
mangler Prologen)

— 6, — 1: Personerne.] = B; mangler i A.

— —, — 4: deres] = B; A: hans

— —, — 7: fra] A (B, C og D): af (smlg. Linie 8).

— —, — 8: fra] = B (C og D); A: af

— 7, — 5: den lille Giovanni staaer ved hendes Side med]
= B; A: hendes lille Giovanni staaer mellem hendes
Knæe med

— —, — 20: Giovanni.] = B; A: Giovanni (til
Moderen).

— 9, — 3: blier] = C; A: er

— 10, — 17: som Cherub, og hæver høit] = B; A:
som en Cherubim, og hæver

— —, — 20: Ja, ja] = B; A: Af Gud

— 11, — 5: fromme Fader] = B; A: fiære Herre

— 12, — 28: Sylphes] = B; A: Silfæs

— 13, — 14: Gen[somhed] = B; A: Genlighed

— —, — 19: At reise sig igien] = B; A: At kunne
reise sig

— 15, — 1-2: thi den varme Drif | Om Morgnen
vederqvæger mig] = B; A: thi jeg nyder gierne |
En varm Drif, saa om Morgen

— —, — 18: Antonio.] = B; A: Antonio (allene).

— —, — 29: være, Barn!] = C; A: vær' Giovanni!

— 16, — 4: See [saa] = B; A: Saa saa

— —, — 18: Dør] = B; A: Gaard

— 17, — 3: dog [selv] = B; A: endog

- Side 17, Linie 5-6: Han tegnede | Mig Benet] = B; A:
 Han gjorde mig | Der Benet
 — —, — 7: urimeligt] = B; A: extravagant
 — 18, — 6: færdig] = B; A: klar
 — —, — 12-14: dog engang er Mode nu | At man
 skal male, skal han ogsaa male. | Jeg sparer] =
 C; A:

engang dog er Mode nu
 Her i Italien, at man skal male,
 Saa skal han ogsaa male. Jeg har Grunker!
 Jeg sparer

- 19, — 24: Afkøbte jer det Farvefluder?] = C; A:
 Har købt det brogede Skrabsammen? troer I?
 — 20, — 12: tiage] = B; A: bette
 — —, — —: sulte] = C; A: hungre
 — —, — 28-29: Lucas har | De samme Tanker om jer
 Son] = B; A: Lucas sælger | Den samme Dom om
 Ederes Son
 — 21, — 23: lidt] = B; A: lidet
 — —, — 24-26:

Jer Fiende, som den gode Grandt er Maler.
 Battista.

Det skal I see]
 = B; A:

Jer Fiende, som Grandt er en Maler.
 Battista.

Ha,

- Det skal I see
 — 23, — 8: Ei! ei!] = B; A: Hvi saa?
 — —, — 12: Grandt] = B; A: ham
 — —, — 25: Min Regnskabsfører kan ei være borte]

= B; A: Jeg maa bestandig have Een omkring mig

Side 24, Linie 2: gale] = C; A: galne

— —, — 6-9:

Er blevet Moden i vort Fædreland;
Da Kunstnerne saa hoit i Ære holdes,
At selve Cardinals Broderdøttre
De Kurven give tør]

= B; A:

Er bleven Mode i Italien;
Da Kunstnerne nu agtes overalt
Saa hoit, at ej engang de nu vil ægte
Selv Cardinals Broderdøttre

— —, — 11: Siig, har maaskee] = B; A: Har

— 27, — 15: sagte] = B; A: ved sig selv

— 28, — 6: lyffeligt] = B; A: underligt

— —, — 8: Rieerligheden] = C; A: Elskningen

— —, — 24: sin egen Siæl] = B; A: sin Siæls Be-
tragtning

— 29, — 1-2:

Originalen bliver her i Huset,
Alt, hvad I sælger mig, er en Copie]

= C; A:

Anledningen beholder I jo her,
I har den skionne Statue i Huset,
Dg sælger bort et Afstryk kun i Gips

— —, — 4: Copie kan dette Billed neppe faldes] =
C; A: Et Afstryk kan mit Billed vel ei faldes

— —, — 8: Antonio.] = C; A: Antonio (springer op).

— —, — 14: jeg ei besidder nogle Stykker] = C; A: jeg
der besidder ej et Stykke

- Side 29, Linie 29: kommet] = B; A: kommen
- 30, — 5-6: vil jeg betale | Jer firfindstyve] = C;
A: betales Eder | Strax firfindstyve
- —, — 27: Vist ikke! føi] = B; A: D intet, intet!
føi
- 31, — 12-13: Billed, og han giver | Mig firfinds-
tyve] = B; A: Billed; giver mig | Strax firfindstyve
- —, — 28-29: Skionhed, | Som eders Hustru eier,
har] = B; A: Skionhed | Af Eders hulde Hustru, har
- 33, — 9: jeg hen at lave] = B; A: jeg at berede
- —, — 13: Er ogsaa] = B; A: Saa er og
- 34, — 10: hid] = B; A: os
- 35, — 18: Og ruller ei] = B; A: Ruller ej selv
- —, — 19: Selv tidt saa knortet] = B; A: Saa
knortet ofte
- 36, — 3: mærker knap] = C; A: knap kan troe
- —, — 13: Egen her] = B; A: denne Eeg
- —, — 21: I Dag umuligt komme vi til Bords] =
B; A: Til Middag komme vi i Dag umulig
- —, — 27: Forgieves vente] = B; A: Vente for-
gieves
- 37, — 7 og 20: Opvarteren.] = B; A: Op-
varter.
- —, — 25: den søde Biin?] = B; A: den Søde?
- —, — 27: Gud] = B; A: Himlen
- 38, — 6: Kun duer fielden, sparsom] = B; A:
Duer fielden; ifkun sparsom
- —, — 10: Opvarteren kommer med] = B; A: Opvar-
ter med
- —, — 14: paa] = C; A: i
- —, — —: en folig Drif] = B; A: et fiøligt Bæger

Side 38, Linie 17: i] = B; A: med

— —, — 19: anden Viin, en bedre Slags] = B; A: anden, bring en bedre Viin

— —, — 20: Hviß ikke, faaer du Bægeret i Panden] = B; A: Hviß ej du Bæget have vil i Panden

— 39, — 26: Der bringer Drengen os en bedre Slags] = B; A: Der er et Bæger, tro mig, det er bedre

— —, — 27: Opvarteren kommer med] = B; A: Opvarteren med

— 40, — 14: Og var der af den hellige Lucas selv] = B; A: Og hviß der selv var af den hellige Lucas

— —, — 16: Jeg gif dog ei] = B; A: Saa gif jeg ej

— —, — 26: Som Urvelod] = B; A: Til Urvedeel

— 41, — 29: Hiertelav] = C; A: Sindelav

— 42, — 7: Som en Seraph] = B; A: En Seraphim

— —, — 13: bedaare] = B; A: indtage

— 43, — 23-25: Naader | Til Nod undvære; men foruden Been | Man kommer ikke frem i] = B; A:

Naader,

Naar vi det tage strængt, til Nod undvære;

Men uden Been! hvorledes kommer man

Vel frem foruden dem i

— —, — 28: nof] = B; A: vel

— 44, — 5: Thi sagtens er vi alle] = B; A: Vel sandt, vi er vel alle

— 45, — 15: Thi — sagtens — det] = B; A: Thi — — ih nu! det

— 47, — 23: Bed Bacchus] = B; A: per Bacco

— —, — 25: Saa sandt jeg lever] = B; A: Ja, ja i Sandhed

— —, — 29: gier] = C; A: gjør

- Side 47, Linie 29: jeg nok;] = B; A: jeg; vel!
- 48, — 16: Sig aldrig efter store Mønstre] = C;
A: Sig ej vel efter store Mønstre, Studier
- —, — 18: Tavlen] = B; A: Bladet
- 49, — 12: jeg gad nok fiende ham] = B; A: ham
ønsker jeg at fiende
- —, — 22: Imidlertid jeg tomme vil] = B; A: Jeg
tomme vil imidlertid
- —, — 25: Nu, velbekomme Maaltidet, Antonio!]
= B; A: Nu, min Antonio? Velbekomme Eder!
- 50, — 16: Det saa jeg gjerne.] = B; A: Min
fære Herre!
- 51, — 18: Spar Pengene, forød dem ei paa Farver!]
= B; A:
Spar Pengene! I giver ud for Farver
Jo næsten hvad for Farvningen I faaer.
- —, — 20: Til Purpur trænger jeg] = B; A: Maa
købe Purpur mig
- —, — 23: de Fleste] = B; A: de Andre
- 52, — 5: En Farvermester, troer jeg] = C; A:
En reisende Haandværker
- —, — 6: Som reiser paa sit Haandværk. Han har
samlet] = B; A: En Farver troer jeg, som har
samlet sig
- —, — 8: Bedømmer] = B; A: Taler om
- 53, — 8: Munterheden giøre mig] = B; A: vel
mig Munterheden giøre
- —, — 11: hid] = C; A: for
- —, — 13: med Rette] = B; A: i Sandhed
- 54, — 15: jeg er bleg, min Herre!] = B; A: Herre!
jeg er bleg.

- Side 54, Linie 26: J Kunsten er J, som i eders Tale] = C; A: Er J i Eders Kunst, som i Jert Liv
- 55, — 11: det] = B; A: da
- 56, — 2: Andet end en Juffer] = C; A: meget meer end Juffer
- —, — 9: opdager en stor Signetring paa] = B; A: faaer den store Signetring at see paa
- 57, — 22: Berøvet] = B; A: Reent uden
- —, — 23: reent, med] = B; A: reent og
- —, — 28: Ein fierne] = B; A: Mig flart sin
- 58, — 2: jeg engang] = B; A: eengang jeg
- —, — 13: strengt] = B; A: dødt
- —, — 17: Ekkefæls] = C; A: Dannelsen
- —, — 18: Jgien forsvundne. Gysende jeg synker] = B; A: Forsvundne mig. — Nu staar jeg gysende
- —, — 21: aldrig male meer] = B; A: da nu meer ej male
- —, — 25; Side 68, Linie 13 og 15: Blandværk] = C; A: Blindværk
- 59, — 4: Om ogsaa Jordens største Angelo] = B; A: Om og den største Angelo paa Jorden
- —, — 15: Er] = C; A: Est
- 60, — 29: hørte til min Riærlighed] = B; A: var en Gienstand for min Elskov
- 61, — 24: en] = D; A: er
- —, — 30: Ja, thi jeg kiender] = C; A: Thi jeg erkiender
- 64, — 9: Betaling] = B; A: En Summe
- 65, — 8: er dog en] = B; A: er jo dog en
- —, — 27: Var jeg vaagen? Saae jeg ret?] = B; A: Er jeg vaagen? Har jeg seet det?

- Side 65, Linie 30: *D* selsomt, underfuldt, heel underfuldt!] = B; A: *D* underfuldt! heel underfuldt! heel heelt!
- 66, — 4: heldig] = B; A: fielden
- —, — 5: *Alt* give *Prøver* paa den lærte] = B; A: *Alt* øve ud den rigtig lærte
- —, — 6 og 7: *Lærlinger*] = B; A: *Lærlinge*
- —, — 16: *Kunsten* mægter intet meer] = B; A: at det Ende har med det
- 68, — 20: *Antonio!* jeg forstaaer ei eders Tale] = C; A: *Mester Antonio!* jeg forstaaer *Jer* ej
- 69, — 4: *Mens*] = B; A: *Som*
- —, — 22: *Hvor* sli^g en *Rigdom* er af *Skønhed*] = B; A: *Hvor* der fremvirket er saa meget
- 70, — 8: *ikke*] = B; A: *aldrig*
- —, — 9: *Hvor* stundom *jer* *Hufommelsen* slog fejl] = C; A: *Hvor* flygtigt sig *Hufommelsen* forvirred
- —, — 12: *synes* man, *jert*] = B; A: *troer* man, dette
- —, — 15: *svigtet*] = B; A: *feilet*
- —, — 29-30: deraf det kommer, | *Alt* stundom *J* undgaaer det *Strengtbestemte*] = C; A: og deraf er det, | *Alt* *J* undgaaer det *Strængtbestemte*, *Lige*
- 72, — 1: *hørte* jeg det først i *Dag*] = B; A: *veed* jeg det kun siden kort *Tid*
- —, — 13: *Det* ligner ham] = B; A: *Det* er ham ligt
- —, — 14: *Endnu* ham] = B; A: *Ham* endnu
- —, — 18: *der*] = B; A: *som*
- —, — 21: *ubehøvlet*, *uforskammet* *Evend*] = B; A: *ubehøvlet* *Evend*, *fornærmelig*
- —, — 26: i *Spot* ham *Svarene* tilbage] = B; A: tilbage ham i *Spot* mit *Svar*

Side 74, Linie 10: [saa ganske liden] = B; A: et ganske Lille

— —, — 29-31:

Gi Barnet Amor

Indtager strax ham for en enkelt Gienstand,

Men Gros derimod, den ældre, fatter]

= B; A:

den yngre Amor

Indtager ham ej strax i enkelte

Gienstande; men den gamle Gros fatter

— 75, — 1: Alt i hans Bryst med vældig Kierlighed]

= B; A: I ham det Hele, med en vældig Elskov

— —, — 6: vel Ræmpebørn] = C; A: uhyre Børn

— —, — 8: Nei, nei —] = B; A: Langt meer —

— —, — 20: Hiul igien er [sonderbrudt] = B; A: Vogn-
hiul er nu atter brudt

— —, — 21: Som først maa sættes i tilbørlig Stand]

= C; A: Som vi maa have ret istand igien

— 76, — 17: [strax] = B; A: mig

— —, — 18: Mig] = B; A: Strax

— 77, — 7-8: har | I Sandheden] = B; A: har I |
Alt Sandheden

— 78, — 4: Fordi jeg veed] = B; A: Vil (o: Vel)
vidende

— —, — 11-12: veed ret godt, hvad I vil sige der-
med, | Og vredes ei] = B; A: veed, hvad I vil sige
mig dermed, | Men harmes ej

— —, — 22: En Gelle sig, og Bæveren en Hytte] = B;
A: Sin Gelle sig, og Bæveren sin Hytte

— —, — 30-31: den forstandige, | Sindige Mand]
A: den Forstandige | Sindige Mand (Orig. 1816: den

finnigen | Berständ'gen Mann. I B, C og D anden Forandring)

Side 78, Linie 31: truffet] = B; A: truffen

— 79, — 12: bryder jeg mig om den Karl] = B; A: bryder det mig hvad han er

— 80, — 15-17:

J skærer ikke, som den blinde Mand,
Kun smukke Ting i Træ, reent uden Die
For Andres Dygtighed, for Andres Bærd]

= B; A:

J er ej nogen starblind Gubbe, som
Forstaaer at skære smukke Ting i Træ
Reent uden Die for hvad andre virker

— —, — 24: kan han male smukt] = B; A: veed han smukt at male

— —, — 28-29: Og blier det da for ham i eders Siæl |
Ei høilys] = B; A: Og hvis da ej hans Bærd i
Eders Dine | Blier høilys

— 81, — 25-27:

stor, om end naiv

Den ikke svinger sig til vældig Strengthed?
Der aander]

= C; A:

stor? Alt Begemøstørhed

Kan være sielestor, det viser J;
Dog bruger Sielestørhed ej Udstrækning
J Rum og Lemmebygning til sin Styrke.
Der aander

— —, — 28: Alt, hvad J frembringer] = B; A: alt det som J virker

— 82, — 7: stundom] = B; A: ogsaa

- Side 82, Linie 9: ægte] = B; A: hellig
 — —, — 10: Helligste] = B; A: Kiæreste
 — —, — 16: ikke] = B; A: ej
 — —, — 18: Jo, det] = B; A: Jo, i det
 — 83, — 16: Befaler J] = B; A: Befale De
 — —, — 18: J besørge] = B; A: J vel besørge
 — —, — 19: Genrum først] = B; A: Gensomhed
 — 84, — 13: er man til Galgen moden] = C; A: naar
 man er mod'n til Galgen
 — —, — 14: mig] = B; A: Belf
 — —, — 30: uden Dmsvøb] = B; A: i Hast
 — 85, — 5: Misforstaaelse] = C; A: Misforstand
 — —, — 17: jeg tænke selv] = B; A: jeg selv op=
 finde
 — —, — 18-19:
 . Den Giulio Romano — som om ikke —
 Nu, nu! han følte det ret godt tilsidst.]
 = B; A:
 Den Giulio Roman! — som om jeg ikke —
 Nu! — følte han det ikke selv? — —
 — —, — 21-23:
 For Poffer! ja, det Billed er godt malt.
 Det kalder jeg et Maleri! Poetisk!
 Og Træet, Blomsterne]
 = C; A:
 For Poffer!
 Det Billed er godt malt. Det kalder jeg
 Et Malerie. — — Og hvor det er poetisk!
 Det Træ, der, Blomsterne
 — —, — 27: ved Bacchus] = B; A: per Bacco
 — 86, — 6: Jeg veed det] = B; A: Det veed jeg

Fra Florens med sin Fader Ricordano
Hvert Dieblif. Hvis nu —

Ottavio.

Vær du ei bange]

= B; A:

Fra Florens vil den skønne Coelestina
Jo med sin Fader Ricordano snart
Besøge Jer. Hvor vil det gaa?

Ottavio.

Vær rolig

Side 98, Linie 5-7: mig. Det skeer — | I Fald det skeer —
af Eftergivenhed | Mod hendes] = B; A: mig; ifald |
Det skeer, da gjør hun det af Føielighed | Til hendes
— —, — 14: behager] = B; A: indtager
— —, — 16-17: Der lever ingen ugift Adelsmand | I
Florens, som ei holdt det for et Held] = B; A: I
Florens lever ingen ædel Ungling, | Der ikke holdt
det for den største Lykke
— 99, — 22-30:

Han ikke der igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja, med Billedet paa Ryggen.

Han seer paa Blomsterne, han lugter til dem —
Ja, pluk dem, om du tør!

Ottavio.

Det maa han giernel

= B; A:

Han ej igiennem Haven alt?

Ottavio.

I Sandhed?

Battista.

Ja vist! Han staaer og seer paa Blomsterbedet;
Som en Landstrøger, med sin Bylt paa Nakken.
Han lugter til dem. Bluf dem om du tør,
Saa skal jeg tale med dig!

Ottavio.

Lad det være

- Side 100, Linie 23: at — tyg! = C; A: at m — — tyg!
 — 101, — 4-5: Som store Klippehuler udeluffe | De
 Middagssolens Straaler] = B; A: Som dybtudhulte
 Klipper standse de | Derude Solens Straaler
 — —, — 7: risle] A (B, C og D): risler
 — —, — 8: svale] = B; A: fiøle
 — —, — 10-11: Maaskee det hændes dog. — Hvor
 mageligt | Man stiger op ad brede Marmortrapper]
 = C; A: Det kan jeg snart. — Hvor mageligt man
 stiger | Ud disse brede, svale Marmortrapper
 — —, — 14: Han seer sig om] = B; A: Han kaster
 sit Blik omkring
 — —, — 15: Sal] = B; A: Soel
 — —, — 18: Jomfru] = B; A: Moder
 — —, — 23: Som skionne Skjoldemærker] = B; A:
 Som skjøntbemalte Skjolde
 — —, — 26: Madonner, Helte] = C; A: Helte,
 Madonner
 — —, — 31: Almægtigt virke paa mig.] = C; A:
 Med Ræmpekræft at virke.
 — 102, — 13-14: kunde males. | Ja, man] = B;

A: kunde males;
 Og her det skinner dog saa blankt og net
 I hendes Kiøkken, at det er en Lykt.
 Ja! man

Side 102, Linie 18: det] = B; A: der

— —, — 25-26: Fugle. | Det er] = B; A: Fugle!
 (springer af Glæde) | Det er

— —, — 27-28: Ducater. | „Messys.“ Det Navn
 har jeg end aldrig hørt] = B; A: Dufater. (Læser)
 | „Messys!“ Det Navn har jeg jo aldrig hørt

— 103, — 4: liigt] = C; A: liig

— —, — 7: med sit Hoved, seer sig om] = C; A:
 med sin Tryne; er nysgierig

— —, — 10: Legetoi. „Alberto] = B; A: Legetoi.
 (Læser) „Alberto

— —, — 17-18:

Den røde Floiels Hat, den flæder godt,

De vide Ermer. Staaer ei Navnet under?]

= C; A:

Hvor smukt den røde Hat dog flæder hende

Af Floiel, og de vide Floielsærmer.

— —, — 19: Vinci“. Det] = B; A: Vinci.“ —
 Ja, det

— — — 21-29: Konge, næsten malt

I samme Stil; er han af Lionardo?

Af „Holbein“. Manden er mig ubekendt.

En herlig Kunstner, Lionardo liig! —

Her er et fieldent Bærk af Perugino,

Skøndt Tonen lidt vel grøn, og Symmetrien

Lidt stiv; men hvilken Fromhed, Character!

Man mærker, det var Rafael Santios Lærer. —

Et herligt Bærk]

= B, som dog i Linie 29 har vældigt i Stedet for herligt; A:

Konge! han er giort
 I Lionards Maneer; monstro det er
 Af ham? Maaskee har han det malet i
 Sin Ungdomstid! (læser) Af 'Holbein' Denne Maler
 Er mig aldeles ubekiendt. Det er
 En fielden Kunstner, Lionardo lig,
 Dog ej saa skøn og ædel. — Jer deroppe!
 Jer Gamle fiender jeg. Hvorledes lever
 Du vakkre Perugino hijsket, med
 Den grønne Tone, og med Symetrien
 Til begge Sider, med Gientagelsen,
 Og med den hellige Sebastian?
 Du var en fielden Mand; en Smule meer
 Opfindelse ei havde været ilde (læser under et Stykke)
 „Johan Bellin“ o, hvilken herlig Kunstner!

Der trone de, de Mægtige! der hænger
 Et herligt Værk

Side 103, Linie 31: Nu,] = B; A: Ha!

— 104, — 1: Rafael. Af] = B; A: Rafael. (læser) af

— —, — 5: Hvad skiuler dette grønne Silkefor-
 hæng?] = B; A: Et Silkeforhæng skiuler Salens
 Baggrund,

— —, — 13: taust] = B; A: taus

— —, — 14: Englechoret, løfter Diet.] = C; A:
 Englechoret. Diet stiger!

— —, — 15: har malet det] = B; A: har dette
 giort

— —, — 17: Maler] = B; A: Kunstner

Side 104, Linie 17: Tænker] = B; A: Mand

— —, — 18: dybt mig] = B; A: mig dybt

— 105, — 9: Nei, nu først veed jeg det] = B; A:
Nu, nu veed jeg det først

— —, — 17: forstenede] = B; A: tilintetgjort

— —, — 18: dybt, at de var — Jngenting.] = B;
A: dybt i Siælen, de var Intet!

— 106, — 2: her jeg forstaaer mig selv] = C; A:
her føler jeg mit Liv

— —, — 3: jeg, at ogsaa jeg er Kunstner] = B;
A: jeg det at jeg er en Kunstner

— —, — 4: bedste] = B; A: høie

— —, — 6: aned] = B; A: ahnte

— —, — 15: fan] = B; A: er

— —, — 29: ikke lider] = B; A: lider ej

— 107, — 13: hvad virkelig omringer] = B; A: hvad
aander virkelig omfring

— 108, — 12: jeg stod] = B; A: stod jeg

— 109, — 25: nødvendigt] = B; A: nødvendig

— 110, — 7: Som i sit Hjerte trofast ei forbandt]
= C; A: Som trofast i sit Bryst ej huldt forbandt

— 111, — 2: ei, som en] = B; A: ej meer, en

— —, — 6: du] = B; A: han

— —, — 7-8:

Dg derfor styrted sig din tørstige Siæl

I Sandserø Hav, og drak Bedøvelse]

= C; A:

Derfor nedkasted' tørstende hans Siæl

Sig vildt i Sandserø Hav, og drak Bedøvning

— —, — 16: hialp den sandselige Fornarina] = B;
A: hialp dig den veltlystige Bagerkone

Side 111, Linie 19: En yndig, fiærlig, trofast] = B; A:

En huld, en dydig trofast

— 112, — 6: Alt] = B; A: Og

— —, — 7-10:

Run elskede sig selv, og næst sig selv,
Hvad smigred Sandser og Forsængligheden.

See, derfor bød jeg eder komme her.

Min Tanke var, at virke fælles Held]

= B; A:

Sig selv, og næst sig selv, hvad kildre kunde

Bedst hendes Sandser og Forsængligheden.

Derfor indbød jeg Eder hid til Parma,

Og gjorde Plan til Alle vores Lykke

— —, — 18: mig, som Næven] = B; A: som en
Ræv mig

— —, — 28: Der gaaer fra Gildet uden Hierte=
styrkning] = B; A: Seer I, som gaaer derfra med
tørre Munde

— 113, — 9: gieffet] = B; A: narret

— —, — 23: nei, saa heller] = C; A: ha! — nei, heller

— 114, — 6: Kan skabe Liv, men ei tilintetgiøre]
= C (Orig.: Kann Leben schaffen, Leben nicht ver=
nichten); A: Kan skabe, og tilintetgiøre Livet

— —, — 16-17: Hede, Vandring, Byrde, | Foragt!
O, jeg er træt] = B; A: Hede, Last, Foragt! | O
jeg er meget træt

— —, — 21: mig; thi Træthed trykker] = B; A:
mig. Nat Elaphed trykker

— —, — 22-24: Lemmer. Jeg vil hvile
Run her en liden Stund, for at faae Kraft
Til end i Nat at vandre til mit Hiem]

= B; A:

Lemmer. Hvilken Afsmagt!

Af jeg vil hvile mig et Dieblif

Før at faae Kræfter til at vandre hjem

Side 114, Linie 26: kommer med] = B; A: træder ind med

— 115, — 2: Men kun som Gæster] = B; A: Som Fremmede

— —, — 8: det med.] = B; A: det, Fader!

— —, — 23: Smigrerske] A: Smigerske (B, C og D: Smigrer)

— 116, — 2: hans] = B; A: sin

— —, — 24: føler ei dit Hjerte] = B; A: føler end dit Bryst ej

— 117, — 22: Hæffen, holdt mig fast ved] = B; A: Hæffen ud, holdt mig ved

— —, — 31: Det Musers Tempel] = B; A: Det skionne Tempel

— 119, — 10: Besøget gjør dig sagtens lidt forlegen] = B; A: Er du forlegen ej at see den Urme

— —, — 22-24:

Besidde dem, de skal ei hænge her

Til Pragt for følesløs Uvidenhed,

Ufiendt og uden]

= C; A:

Mig fiøbe denne Skat; den skal i Støv

Og Barbari ej muldne hen; reent uden

Beundring, uden

— 120, — 17: Og Frelseren i] = B; A: Vor Frelser huld i

— —, — 25-26: forstaaer | Jeg først, hvi Grenen bøied sig, og] = B; A: forstaaer jeg | Hvorfor sig Grenen bøied', hvi den

- Side 120, Linie 31: han] = B; A: sit
- 121, — 1, og Side 151, Linie 15: Jesu] = B;
A: Gesu
- —, — 7-8: mindre. Ringe flædt, | Lidt skides-
løst og fattigt, men dog smukt] = B; A: mindre.
Han er simpelt, | Lidt skidesløst paaflædt; fattigt
men renligt
- 122, — 1-2: Med blotte Loffer sidder | Den Le-
vende, paa Tavlen døde Rand] = B; A: Den Le-
vende maa sidde | Med blotte Loffer, mens paa Tav-
len, der,
- —, — 9: Krands! nu er du paa] = C; A:
Krands er du først paa
- —, — 10: det brune] = C; A: de dunkle
- —, — 13: sees vel snart] = B; A: seer os snart
- —, — 26-28:

det store Tempel

Af hviden Marmor, Piller af Granit,
Dg fuldt af Bøger, Støtter, Malerier]
= B; A:

det skønne Tempel.

- Hoit, mægtigt bygget af hin hvide Marmor.
Granitne Piller, collosale Statuer,
Dg inden fuldt af Malninger og Bøger
- —, — 31 til Side 123, Linie 1:
Der vandred Digttere med Malere,
Bygmestre, Billedhugg're, Spillemænd]
= B; A:
Poeter, Billedhugre, Malere,
Bygmestre, Musici og Architecter
- 123, — 8: Morgenrøden, maled] = B; A: Mor-
gendug, og malte

- Side 124, Linie 8: Maleriet] = B; A: dette Billed
 — —, — 13: Thi er J end et] = B; A: Hviß og
 J er et
 — —, — 23: alt eengang vandret den] = B; A:
 alt nylig giort den eengang
 — 125, — 7: funde] = B; A: fan da
 — —, — 10: truffet fra] = B; A: taget alt
 — —, — 11: bort] = B; A: fort
 — 126, — 6: min Ryg] = B; A: mit Legem
 — —, — 28: Der fan han svaless. — Hvad jeg vilde
 si] = B; A: Der svaless han vel snart! — — Hvad
 jeg vil si
 — 127, — 11: Engang iblandt] = B; A: Iblandt igien
 — —, — 13: Saa takker jeg mangfoldig] = B; A:
 Jeg takker Jer endnu engang
 — —, — 15: Ingen Marsag] = B; A: Selv Tak
 — —, — 21-22:
 Tilladt ham at besøge sin Moder.
 Tillade Sønnen at besøge Modren]
 = B; A:
 Han gaaer at see sin Moder! — Nu, at give
 En Søn Tilladelse at see sin Moder
 — —, — 23: ærlig] = B; A: ædel
 — 128, — 2: lavstammet] = D; A: lavstaaende
 — —, — 3: et lille Capel] = B; A: et Capel
 — —, — 4: et Skab] = B; A: et lidet Skab
 — —, — 8: Hvi] = B; A: Jordhøining
 — —, — 23: et Smuthul] = B; A: en Fæstning
 — 129, — 3: Ufrud] = B; A: Ufrudt
 — —, — 13-16:

Jeg gyser i den mørke Røverkule,

Som om mig Kløften sagde: Snart skal du
Henraadne her som Liig. Kom! end er Tid;
Op! nyd det skionne Lys, mens det dig undes]

= C; A:

Nu gyser jeg i denne mørke Hule,
Som sagde Kløften mig: Snart vil du ganske
Hennuldnue her. Op med dig! skynd dig! nyd
Det skionne Lys, mens det dig end er undt

Side 129, Linie 18: dræber] = B; A: myrder

— —, — 23: og selv i Retten] = B; A: og paa
Domstolen

— —, — 29: Selsomt nok!] = B; A: Hvad er dette?

— 130, — 6-8:

Folk ihjel,

Bestæmmet Koner, Piger, røvet Penge;

Men det skal]

= B; A:

Folk i Brystet,

Snørt Halsen til paa Mænd, voldtaget Koner

Og Piger; røvet Penge, og deslige; —

Men det skal

— —, — 9-13:

At nogen Dag gif hen, hvor ikke jeg

Har i det mindste læst tre Paternostre.

I Messen gif jeg altid ogsaa flittig,

Og købte mig Absolution, saavel

Før alt begangne, som for Fremtids Synder]

= C; A:

At jeg har levet nogen Dag, hvori

Jeg i det Mindste ej har ærlig læst

Tre Paternostre. Ogsaa er jeg gaaet

I Messen flittig, som det sømmer sig,
 Og kjøbt mig Absolution, saavel
 For forbigangne, som tilkomne Synder

Side 130, Linie 17: Betturin] = B; A: Biturino

— —, — 22: Den] = B; A: Det

— —, — 28: mager] = B; A: maver

— 131, — 1-2:

Men skuer jeg mig selv i Bækkens Speil —
 Da er mit Die mat, og Blikket skælver]

= B; A:

Men seer mit Die jeg i Bækkens Speil —
 Da er det mørkt og mat; blegt som Saturn;
 Og skælver koldt kun med en uvis Blinken

— 133, — 11-12:

Mod Kraft kan dog Forsigtighed sig væbne;
 Men Dglen fryber, stikker lumsk ihjel]

= B; A:

Ihi imod Kræften kan Forsigtighed
 Dog væbne sig; men Dglen fryber hen
 Med Argelist og stikker lumsk tildøde

— —, — 13-14: Niding, foger | Mig Galden, bløder
 mig det gamle Saar] = B; A: Niding, svulmer |
 Mig Galden i det Bryst, som han har saaret

— —, — 17-24:

Røller; at man skar
 Hans Legem grunt itu med Bøddelfnive,
 Fordi den Hund tilraadte Dyrigheden
 At tvinge ham med Piinsler paa Torturen
 Til feig Befiendelse.

Høist forbittret.

Ha, tag hans Søn,
 Og slagt ham som et Dffer for min Hevn!]
 = C; A:

Røller; at hans stærke,
 Mandhaftige Lemmer skares fra hinanden
 Med Bøddelknive; fordi denne Hund
 Tilraadte Dyrigheden grumt at tvinge
 Befiendelsen af ham, spændt paa Torturen.
 (høist forbittret)

Ha tag hans Søn! og slagt ham som et Dffer!
 Saa fioler end min Hævn sig i hans Blod.

Side 133, Linie 25-26: [Grandø, | som Røverne ville føre
 bort, faster] = B; A: Røverne ville føre Grandø bort,
 han faster

— 134, — 2: Magdalenabilledet] = B; A: Magdalenes
 billedet

— —, — 7: Sin Mildhed paa dit haarde] = B;
 A: Sin Storhed paa dit vilde

— —, — 9-10: Skaan ham, og vogt dig vel for at
 besudle | Din Helgens Billed med] = B; A: Skaan
 ham! Blet ej Nærværelsen af dette | Hellige Billed med

— —, — 19: Billedet, og siger med] = B; A: Bille-
 det; med

— —, — 20-24:

Slip ham! Hun er os nær, den Hellige!
 Gi hendes Billed, nei, hun selv, hun selv
 Er kommen, har tilbageholdt min Haand.
 Seer I den Hulde? *Sancta Magdalena!*
 Seer! Talsmandinden]

= B; A:

Slip ham! — Ved Gud! den Hellige er nær;

Nærværende; ej hendes Billed: hun
 Har selv tilbageholdt min Haand. Seer I
 Den Gulde? *Sancta Magdalena!* seer
 I Talsmandinden

Side 135, Linie 3: For Livets Redning] = B; A: Kun
 for din Redning

— —, — 8: Gienbo] = B; A: Nabo

— —, — 24: agter du at plyndre] = B; A: vil du
 plyndre nu

— —, — 25-26: som smelter i Til Følelse selv haarde
 Klippehinter] = B; A: som gyder i Selv slige Fø-
 lelser i Klippehinter

— 136, — 3: Jordsømte] = B; A: Jmfame

— —, — 6: Arbeideren] = B (Orig.: dem armen
 Arbeider); A: Arbeiderne

— 137, — 9: kun] = B; A: mig

— —, — 11: At stille ved sin] = B; A: At røve
 her sin

— —, — 13-16:

Ha, det forslaaer ei! Tørsten slukkes ei.

En hidfig Feber brænder i mit Blod.

Ha, hvis jeg mægted kun at vandre hjem!

Hvor vil]

= B; A:

Ha, det forslaaer ej! det forstærker Tørsten,

Og Blodet stiger mig kun meer til Hovedet

I det jeg bukker mig. — En hidfig Feber

Mig brænder i mit Blod. Hvis kun jeg mægted'

At komme hjem med denne Pengesæk.

Hvor vil

Side 137, Linie 18-19: og betragter den grublende. | „Jeg vier] = C; A:

og betragter den.)

Hvor den er frisk og fiol! — Dog brænder Panden!
(grublende)

„Jeg vier

- —, — 27: Geder] = C; A: Gedder
- 139, — 23: Hvil jer først lidt] = B; A: Hvil
Jer lidt ud
- —, — 26: sammen hiem] = B; A: hiem til=
sammen
- 141, — 6: Elven ned] = B; A: Elvens Grund
- 142, — 7: dristigt] = B; A: dristig
- —, — 23: Og styrker] = B; A: Husvaler
- —, — 26: smiler mig i Møde] = B; A: mig i
Møde smiler
- —, — 27: fra det Blaa, fra Evigheden] = B; A:
fra den sølvblaa Evighed
- 143, — 1: Glands] = B; A: Glimmer
- —, — 5-6: indtil Skyggen flyer | I Mattens Skød
for Evighedens Straaler] = C; A:

indtil Dæmringens

Isøglimrende Sneeteppe smelter for

Den evige Dagstraale fra det Høie

- —, — 7-8:

Men som Gud Herren satte Buen hist

Til Tegn paa faderlig Barmhiertighed]

= B; A:

Men som Gud satte sin Regnbue til

Et Tegn paa sin Barmhiertighed for Støvet

Side 144, Linie 16-17:

Ei Alting! Seer du ei et venligt Ansigt
Derhøenne mellem Grenene]

= B; A:

Seer du da ej det hulde Ansigt der,
Imellem Grenene

— —, — 19: Jo, Maanen] = B; A: Jo; det er
Luna

— —, — 21: dette] = B; A: hendes

— —, — 22: Og trøster Sielen med et saligt Haab]
= B; A: Og qvæger saligt den befriete Aand

— —, — 29-30:

Bluf Kiærminderne!

Du stakkels Dreng! det blier din Arvedeel.]

= B; A:

Stakkels Efterslægt!

Bind af de siunkne Kræsters skionne Virkning
Dig kun en Krands! Hvad kan du gjøre bedre?

— 145, — 2-6:

Jeg Daare! hvorfor ængster jeg mig selv
Med de forfærdeligste Ahnelser?

Jeg veed jo dog af intet Vanheld end.

Men naar jeg veed det, hvor er da min Trøst?

Uf — kun hos Maanen og Kiærminderne!]

= B; A:

Jeg Daare! Maa da Alting have Hensyn
Til de forfærdeligste Ahnelser?

Hvi hidser jeg med Skrækbilleder

Min Fantasi, min Følelse? Jeg veed jo

Uf intet Vanheld end! Men — naar jeg veed det;

O ligger i de evige Billeder

Da ej min eneste, min sidste Trøst?

Side 145, Linie 17: nok] = B; A: vel

— —, — 31: Jeg vil ei være til Uleilighed] = B;
A: Saa vil jeg da ej være Jer i Veien

— 146, — 1: silde. Saa god] = C; A: silde alt.
God

— 147, — 7-8:

Som fatter ei, og deler ei min Nød.

Uf, J vil dele den — kun alt for meget

= B; A:

Uden Medlidenhed, som uden Liden.

Uf J vil lide! Ulfør, ultfør meget]

— —, — 14: kun] = B; A: dig

— —, — 24-26:

det? et bittert Dieblif

Men kun et Dieblif, og — o, min Elskte!

Paa Diebliffet følger]

= B; A:

det? Det er et bittert Blund,

Men kun et Blund, og o min Elskede!

Paa dette Blund — tænk! — følger

— 148, — 3-6:

Hiertet dig, som Rieerligheden,

Som Menneefkeligheden bedfte Perler?

M a r i a.

Far hen i Fred! jeg lover dig — de [fal!]

= B; A:

Hiertet, fom Medlidenhedens

Som Menneefkeligheden, Rieerligheden

Efiønneste rene Perler?

M a r i a.

Ja de fal!

Far hen i Fred! jeg lover dig det helligt.

- Side 149, Linie 3: [snart] = B; A: strax
- 150, — 9: [sov fun, Fader] = B; A: sov, min Fader
- —. — 11: [Hov'det] = C; A: Jøsen
- —, — 15-16: [Han sætter Kiærmindefrandsen over Laurbærfrandsen paa Antonios Hoved] = B; A: Han trykker ham Kiærmindefrandsen om Tindingerne
- 151, — 3: [dig fra Døden] = B; A: dig dit Liv
- —, — 8: [Hvo ligger bleg og blodig der paa] = B; A: Der ligger bleg og blodig Een paa
- —, — 29: [skulle] = B; A: skal
- 152, — 6: [Vi flye, min Fader] = B; A: Hvad er der, Fader
- —, — 8: [Ja — fra Haabet selv] = B; A: Intet! selv ej Haabet
- —, — 22: [fortvivlet.] = B; A: fortvivlet græffelig
- —, — 27: [O, Himmel] = B; A: Min Fader
- 153, — 8: [Det er forbi! Mit Liv! din Fryd er endt] A: Det er forbi mit Liv! din Fryd er endt (B, C og D: Det er forbi! Mit Liv, min Fryd er endt; Orig.: Es ist vorbei! Mein Leben ist dahin)
- —, — 12: [Han vaagner snart igien] = B; A: Han staaer jo op igien
- —, — 14: [løfter Drengen i] = C; A: hæver Drengen op i
- —, — 26: [vaagne] = B (Orig.: erwachen); A: vaage
- 154, — 3: [Er dette Veien til] = B; A: Gaaer her den rette Bei hen til
- —, — 10: [bringe] = B; A: fige

Side 154, Linie 26-29:

have talt hos Hertugen
 Om denne Kunstner med saa stor Beundring,
 Alt strax hans Naade sendte mig afsted,
 Alt hente ham]
 = B; A:

have med saa megen Varme
 Omtalt ham, at hans hertuglige Naade
 Strax sendte mig afsted, for end i Morgen
 Alt bringe ham
 — 155, — 20: I Gald] = B; A: Om selv
 — —, — 21: selv] = B; A: her
 — —, — 22: for seent, for seent] = B; A: desvær
 for fælde
 — 156, — 10: Sig Verden undre! den] = C; A:
 Verden maa undre, den

Side 157: **Stærkodder** er forfattet i Forsommeren 1811, og udkom første Gang trykt (A) i Februar 1812. Digteren besørgede tre senere Udgaver: (B) i Tragødier, III, 1832, (C) i Tragødier, I, 1841, og (D) i Tragødier, I, 1849. Originalen er forsynet med følgende

Fortale.

De historiske Characterer, siger Lessing, maae være Digteren langt helligere, end de historiske Begivenheder; thi disse ere nødvendige Følger af hine, men ikke omvendt. Det Lærerige ligger heller ikke i de blotte Facta, men i Erkiendelsen af, at slige Characterer under slige Omstændigheder pleie at handle saa, og maae handle saa. Begivenhederne betragte vi som noget

Tilfældigt, der kan hændes Flere; Charactererne som det Væsentlige, det Eiendommelige. Over hine lade vi Digteren raade, som han vil, saalænge han kun ikke bringer dem i Modsigelse med disse. Thi han kan vel forstærke Charactererne, og sætte dem i deres rette Lys; men væsentlige Forandringer vilde ophæve Aarsagen, hvorfor han valgte dem, og Intet i Kunsten er anstødeligere, end det Hensigtsløse.

Swad Lessing her siger om Charactererne, kan naturligviis kun gielde for Hovedcharacteren i et Drama, og ikke for de andre. Thi det var ikke for deres, men for hiins Skyld, Digteren valgte sit Emne, og i Bisperpersonernes Forandring ligger altsaa intet Hensigtsløst, men Hensigtsmæssigt.

Swad Lessing kalder at forstærke Charactererne og sætte dem i deres rette Lys, er at idealisere dem; at beholde de ædle, store poetiske Træk, der findes i Historien, skabte for Evigheden; at affondre det Tilfældige og Ufskionne, og at udfylde det Manglende med veludfundne Selvopfindelser. Skionheden er den nødvendige Betingelse for Digterens Bærf, og han vil ikke vise, og bor ikke vise nogen Sandhed, uden for saavidt den er skion.

Saaledes betragtet, troer jeg ikke, man vil kunne bebreide mig de Forandringer, jeg har gjort i dette og foregaaende nordiske Skuespil med Historien. De samme Afvigelser finder man hos alle gode, fuldendte Digtere i enhver Tidsalder. De søgte ikke det Skionne, fordi det var Nationalt, men det Nationale, fordi det var Skiont; thi deres Aald var ikke at smigre Egenfærligheden, men at danne Smagen for det Fortræffelige i

Almindelighed. Hovedsagen i ethvert saadant Værk er da Fremstillingen af det siældne Menneskelige, der bestandig udvikler sig, kun i forskellige Forhold; overalt, men siældent; undertiden mere, oftest mindre; aldrig saa fuldkomment i Livet, som i Kunstens sande Værk. — Det historiske Costume kommer da kun med som Baggrund, som Attribut; ei som Forgrund, eller som Hovedsag. Beundreren af det Modsatte foretrækker øiensynlig den nederlandske Efterligner af Natur=Enkelt=hederne for den store italienske Mester, der skaber selv, som Naturen, og overgaaer den, fordi hans Sandhed er idealsk. Thi i det Ideale er Intet uden lutter Træk af det Virkelige; kun samlet, valgt og brugt til et fornuftigt Diemed. Derfor siger ogsaa Goethe saa træffende til den Slags Mennesker, der kalde det Ideale i Kunsten Urigtighed, og det fra Selverfaringen hentede Smaalighed, og som i Poesien kun ønske at see Hieroglypher for enkelte fixe Ideer og Fordomme:

Wär't ihr, Schwärmer! im Stande die Ideale zu
fassen,
O, so verehrtet ihr auch, wie sich's gebührt, die
Natur.

Af Udkastet til Stærkodder ere tolv løse, tildeels upaginerede Octavblade bevarede, i hvilke der, foruden mindre Afvigelser fra de trykte Texter, findes nogle større, der vel kunne være betydningsfulde nok til at aftrykkes her. Efter at Angantyr i Slutningen af tredie Act har revet Askekrukken ned, og han staaer overstøvet af sin Faders Aske, Side 244, kommer i Udkastet Følgende:

Angantyr.

Hvad gjør jeg? Thor! min Faders Askekrulle
 Nedstyrtet, Asken spildt — hans Ro, hans Lyst! —
 Den dækker, brænder Jøse, Skulder, Bryst!

Fortvivlet.

Ha, flyd da, Flod, som kun kan Flammen slukke!
 Mærk, Staal! mit Bryst, før mig til Helas Sal!
 See, arme Skygge! jeg har deelt din Qual.

Han giennemborer sig med Sværdet, og synker paa Jorden.

Efter en kort Taushed siger han med qvalt Stemme:

Ret, Blod! ret: bland dig med det elskte Støv;
 Dit Purpur sig med Asken tro forbinde.
 Ned falder i din Bæk de gule Løv,
 En vissten Krands med Blod, mit Hædersminde.
 Sort Dødens Kilde fra mit Hierte gaaer.
 I Guder! nu jeg Spaadommen forstaaer:
 Med Halfdans Sværd jeg tvunget har min
 Fiende!

Han slaaer sig for Brystet.

Her raste han. Nu dæmpet er dit Mod,
 Nu flyder dit ærgierrigt vilde Blod.

Han døer.

Kosloer

Kommer med de øvrige syv Brødre.

Det varer mig for længe. Følger mig!
 Han maa jo nu dog have fundet Sværdet.
 Hvad seer jeg! Angantyr — dræbt! i sit Blod!
 Ha, bares det ei længst mit Hierte for?
 Din Hestighed, din Overtro har dræbt dig.
 O Jammer, Brødre! Halfdans Førstefødte,
 Vor Broder blodig i vor Faders Aske!
 Forspildt den Dødes Ro! Gravurnens Fald

Har bragt ham til Fortvivlelse. Forbandet,
 Forbandet det hovmodige Graahoved,
 Hvis pludselige Trods har voldt hans Død!
 Til Hevn! til Hevn! Kom, løfter Angantyr
 Paa eders Skuldre, bærer ud hans Liig,
 Og lægger det i Sandets brede Kreds,
 At vi kan have det for vore Dine,
 Imens vi hevne ham med stærke Slag
 Paa vore Fiender, Eigil og Stærkodderr!

De bære Liget bort.

Svanhvide kommer flygtende ind i Hulen; Hasting følger hende.

Hasting.

Hvad gjør du, Moder? Moder! vover du
 At flygte ind i Graven til de Døde?

Svanhvide.

Den Døde har udraaset; Livet raser.
 Her kan ei deres Sværde træffe mig.
 Ha, Hasting! hvorfor har du bragt din Moder
 I denne Fare?

Hasting.

Hvilken da? Stærkodderr
 Vil slaaes med Halvdans Sønner, ei med dig. —
 Du har dog Bindene og Urterne?

Svanhvide.

For daarligt var mit Ophold her i Sandhed,
 I Fald jeg havde glemt, hvorfor jeg kom.
 Jeg bringer Rinned, Urter, Traad og Balsam
 I denne Kurv.

Hasting.

Ha, Moder! Moder! Thor,
 Hvo havde tænkt, at Eigil var en Ridding?

Svanhvide.

Han er det ei. Nei, jeg vil døe derpaa.

Hasting.

Ei den en Niding, som undviger Kampen,
Dg glemmer at staae sin Belgjører bi?

Svanhvide.

Giv Tid, og du skal see —

Hasting.

Tid? Ha, i Striden

Er ikke Tid til Tid. — Tys! hører du
De stærke dragne Sværd? Tre bider alt
I Græsset der, som Stærkodd's Arm har fældet,
Dg end ei bløder han.

Svanhvide.

O, gode Frigga!

Jeg ryster, som et Løv. Saa nær var aldrig
Svanhvide Kampen.

Hasting.

Ikke? Da var jeg,

Dg deelte den imellemstunder selv.

Net saa, min vakkre Husbond! du gjør lustigt. —
Ha, Thor! hvi er dog denne Kamp en Tvekamp?

Han drager sit Sværd.

Min lille Glimring fløer mig i min Haand.

Han hvæsser den paa Steengulvet.

Stor var min Lyst at springe ud i Kredsen
Dg staae ham bi.

Svanhvide

holder ham i Troien.

Men, Hasting! raser du?

En Dreng mod Mænd!

Hasting.

En Dreng er vanskelig
 At træffe; han er liden, Fienden stor.
 Jeg saarer ham, og smutter ham imellem
 Hans egne Been, for han har løftet Sværdet.
 Ha, Moder! Moder! seer du, hvor han kæmper,
 Stor, som en vældig Gud fra Balhals Rige?
 Rask vifter Binden i hans tykke Hielmbusk,
 Mens Aftensolen skinner paa hans Plader,
 Der rasle om de stærktbevægte Arme.
 Høi staaer han mellem Liig, som Havets Klippe
 Imellem Brag. Een er tilbage kun,
 Han trygler Livet. Lad os skynde os!
 Min gamle Herre bløder — ham til Hielp!

Han gaaer, Evanhvide følger frygtssom.

Scenen forandres til Kamppladsen uden for Gravhøien.
 Stærkodd staaer med opløftet Sværd imellem lutter
 faldne Fiender, der ligge i Kreds omkring ham.

Kosver

kaster sig i et Knæ for Stærkodd.

Jeg beder dig om Livet.

Stærkodd.

Det er undt dig.

Bolver.

Du bløder! Tillad at forbinde dig.

Stærkodd.

Mit Saar kan ei forbindes af min Fiende.

Bolver sagte.

Et Dolkestik var tiltænkt dig.

Hasting og Svanhvide komme.

Hasting.

Min Husbond!

Du bløder stærkt.

Stærkodder.

Vel, Hasting! kom, forbind mig.

Jeg agter lidet end mit usle Liv,
Beständig kun bestemt til at bedrages;
Dog vil jeg samle mig saa mange Kræfter,
At jeg kan tugte Eigil, den Forræder.

Hasting.

Saa kom!

Stærkodder.

Lad os forlade dette Sted!

De gaae.

Bolver.

Brødre! paa eders Viig jeg lover Hevn.
Min Ungantyr! jeg iler til din Hær;
Før Solen atter gryer, skal tusind Spyd
Indtrænge blinkende i Hledreskoven,
Og gjøre fyldest for din Død.

Svarte ham

kommer.

Hvor er han?

Bolver.

Alf, arme Dronning! der, der slumrer han.

Svarte ham

kaster sig paa Knæ, og betragter ham med stum Smerte; der-
paa kysser hun hans Haand.

Bolver.

Hvor jeg beflager dig!

Svartham

rolig.

Beflag mig ei!

Mit Loubrev kommen er til Uffo Hvitsærk;

Det træffer sammen over Ingilds Hoved

Dg al hans Vt. Hevn, Bolver! blodig Hevn!

Dg saa til Underverdens Giestesal

Hos Hel, at holde Bryllup med min Brudgom!

Hun gaaer, Bolver følger hende.

I femte Act, Side 285, hvor Ternen har sagt sin første Replik, kommer Følgende:

Svartham standser.

Ja, her er den mørke Hule, Nedgang til den vakkre Hel;

Her er Stedet, som den gamle Skovens Bise mig beskrev.

Ternen.

Min ædle Frue! du forfærder mig.

Svartham.

Med igiennem denne Hvælving, rundt befrandst af visne
 Lov,

Hvor ei noget Blomster trives, hvor en Svovelskilde stærk
 Damper frem fra Jordens Indvold, breder ud sin
 Dvælestant —

Her er Tærskelen til Helas vidtberømte Kongesal.

Ternen.

Hielp, Thor! her er den frygtelige Hule, osv.

Svartham.

Daaren, som sig trygler Glimmer af den lunefulde
 Slægt,

Af de Afsers Giøglerstare bosat i Luftborgen blaa;

Drømmeren, som heller bøier Knæe for et usynligt Tant,

End med Tillid trygt at stole paa sin Moder, paa sin
 Jord —

Han gaaer tusind Skridt for eet, forvildes heller hele Miil;
Svartenham er rolig, skrider sikker mod sin Skiebnes Maal.

Ternen.

Du selv dig styrter i Fordærvellen.

Svartenham.

Det fordærved mig at bygge længer paa den falske Magt.
Balhals Guder, mine Fiender, vender fiendtlig Nyggen
jeg.

Fra min spæde Barndom grusomt har Balfader mig for-
fulgt,

Lod mig see min Faders Skændsel, tvang mig til en
Ridings Haand;

Den, som høit min Ungdom elsked, vendte han mig
Hiertet fra,

Lod mig skue Glimt af Haabet, slukt for den Fortvivlede;
Hevnens blodigrøde Glavind vristed han mig af min
Haand —

Dg jeg skulde bøie Nakkén end taalmodig for hans Nag?

Ternen.

Retfærdighed og evig Godhed bygger
I Lysets Glands; kun Synden elsker Mørket
Dg det forfærdelige skiulte Dyb.

Svartenham.

Dg dog leved ingen Kæmper, ingen Qvinde, ingen Mand,
Som ei Dybet efter Døden slutted i sin dunkle Favn.
Barnet frygter Mørket, Helten gaaer den underjordske Vej
For til Slutning at opdage bedre Lys og bedre Dag.
Ei Retfærdighed og Godhed bygger oven i det Blaa;
Baldur døde, dybt i Helheim sidder Baldur med sin Brud.
Ha, som Nanna Baldur, følger Svartenham sin Angantyr.
I den stille, svale Høisal snart skal deres Bryllup staae.

Roligt skal hun sidde med ham, see ham i det stolte Blik,
 Trykke Haanden til sit Hjerte, føle sig lyksalig der.
 Hellig Kiærlighed er stille, søger dunkel Gensomhed;
 Belystfulde Skarer lefle kun i Freias Rosensal.

Ternen

kaster sig i Ræ.

O, ædle Frue! jeg anraaber dig.

osv. indtil Scenens Slutning; derefter følger:

Chorelund.

Gudlaug. Hasting.

Gudlaug.

Saa er det vist? Saa er Stærkoddet saaret?
 Af Fiendens Piel?

Hasting.

Den sidder i hans Bryst.

Gudlaug.

Og Saaret dødeligt?

Hasting.

Han kan vel friste

End til i Aften Livet.

Gudlaug.

Alle Guder!

Hvad har den Mand blot virket i et Døgn.

Hasting halv sagte.

Ei sandt, man finder sielden sli' en Niding?

Gudlaug.

Min vakre Hasting! see, her har jeg til dig
 En Gave — du forsmæder den ei?

Hasting.

En Spydsod

Af spidsset Flintesteen!

Gudlaug.

Den har jeg fundet

Et Blad mangler her. Det Følgende er Slutningen
af en Replik af Stærkodder.

En Mand med Alvor dyrker sine Guder
Midt i den kolde, velslystfulde Sværm.
Den Ryggesløse gjør den Gode bitter;
Du fiendte kun Stærkodder af sit Rygte,
Hans Rygte gif foran, var ældst, og, Gudlaug!
Jffun den yngre Stærkodd kan du agte.

Gudlaug

henter en Steenhammer, som ligger paa Altret.

Thor signe dig! Med denne hellige Hammer,
Vor Guds Sindbillede, indvier jeg
Dig til de stolte Glæder i Valhalla.

Han berorer hans Isse.

Stærkodder.

Jeg føler Kraften af den stærke Miolner.

Gudlaug.

Hvor herligt sidder Pilen i dit Bryst,
Hvor kongeligt du hviler paa dit Bytte!

Stærkodder.

Ja, vakkre Gudlaug! dig vil jeg betroe det:
Stolt, som et Barn, er jeg af denne Piiil,
Som Møen af sin nysudsprungne Barm,
Som Unglingen af nyfødt Duun om Hagen.
Jeg tvivlte, Gudlaug! Ha, hvor ofte kæmped

Ei Haabet med Fortvivlelsen! Jeg tvivled
Om Heltedøden, Thors Tilgivelse.

Nu bær jeg den i Hjertet. Skønne Visshed!

Egil og Helga komme med en Mængde af folket og
Hæren; de knæle for Stærkodder, og gribe hver een
af hans Hænder.

Helga.

Min Fosterfader!

Egil.

Redningsmand! Beskytter!

O, Rummer i min Lyst! dyrt købte Egil
Med Heltens Død sit Liv.

Stærkodder.

Tal ikke saa!

Det veedst du, Intet kunde være mig
Saa fiært, som dette Grestegn, Thor skienfte
Mit venstre Bryst.

Helga.

O, Qual i al min Glæde!

Min Fosterfader saaret dødelig,
Min Broder brat forsvundet! Af, er han
En ussel Fange, dybt i Taarnet vundet?

Stærkodder.

Han var alt borte, før du savned ham.
Han finde sig i Skiebnen, som Enhver!

Helga.

O, Bitterhed i al min Sødhed!

Stærkodder.

Helga!

I Livets Drif maa Nornen kryste Malurt.
Op, mine unge Venner! ganger hen

For Altret, mens de dybe Rudurslanger
 Høitidelige Toner blæse giennem
 Den grønne Skov. Oplofter eders Hænder,
 Og kommer Mioden med hinanden, som
 Thors Præst, den vakkre Gudlaug rækker eder.
 Min Tid og Stund er nu for Haand. Den Glæde
 Vil jeg dog nyde først, at see dig Brudgom
 Og Danmarks Konge, valgt ved Offerstenen.
 Den anden Fryd, mit Hjertes fulde Bished,
 Oplever jeg ei her; men jeg skal see den
 Fra Odins Balastfialf, og glæde mig.

Egil og Helga gaae hen for Altret. Gudlaug rækker dem
 Hornet,

osv. indtil Side 297, Linie 24:

Stærkodder.

J skienke ham et værdigt Tilnavn, Danske!

Han synker nat tilbage paa sit Leie.

Egil.

Nu stille! Intet, intet meer om mig!

Høitideligt er dette Dieblif:

Stærkodder, Nordens Vre, Jordens Skræk,
 Forlader Danmark, og gaaer op til Thor.

Stærkodder.

Det er fuldbragt! Jeg føler mig Einherie,
 Mig er, som voxte mig fra mine Skuldre
 To brede Binger, som med Lethed løfted
 Mig til Valhalla. Duf er forsonet.

Jeg staaer ved Maalet af et langt, et broget,
 Uroligt Liv, mærkværdigt at betragte.

Men jeg formaaer ei meer at tale længe.

Hvor er min Hasting?

Hasting.

Her.

Stærkoder.

Trofaste Dreng,

Min lille Baabendrager! du skal være
Min Tolk. Læs høit fra Skioldet denne Sang,
Som Ydun lærte mig i Morges, da
Den Saarede hun lædsked med sit Uble;
Min Evanesang, et rask Tilbageblik,
Langsomt udførte Bærker snelt berørt,
Mit Hjertes sidste Følelser, min Afsked!

Folket.

Ha, stille! lad os høre Skialdens Sang.

Hasting

læser høit fra Skioldet.

Saa vidt paa Jorden,
Til Syd fra Norden,
Jeg freidig drog.
Hvorhen jeg stævned,
Mit Sværd sig hævned,
Og Fiender slog.
Mig Bifar skyldte
Sit Banesaar,
Da knap jeg fyldte
Mit tolvte Aar.

Snart blev jeg Mester
Af Sember, Gster;
Thor gav mig Held.
Jeg svang hans Fane,

Blev Bisins Bane
Paa Arnafield.
Han kunde dæmpe
Den nøgne Dd;
Jeg slog den Kæmpe
Med huddæft Braad.

I Myflegarden
Ivang Dannerbarden
En Brydie stærk.
Saa høit det dundred,
Sig Græfer undred
Bed slikt et Bærk.
Et Kobberbilled
Blev sat i Leir,
Som forestilled
Stærkfodders Seir.

Da mig forførte —
Jeg Lofe hørte,
Paa Anglen beed;
Jeg slog i Badet
Med Sværdebladet
Min Konge ned.
Jeg bleg mig vendte
Fra Daaden fræk,
Og Angsten spændte
Mig med sin Skræk.

Jeg veg fra Nøden,
Jeg søgte Døden,

Men fandt den ei.
Som År jeg fældte
De tappre Helte
Paa Gothers Bei.
Til Thor jeg flynkede:
Send mig en Piil!
Mig Guden ynkede
Med haanligt Smil.

Hil, Hil Alfader,
Som Synd forlader!
Jeg fandt min Død.
Min Helt er kronet,
Jeg har forsonet,
Hvad jeg forbrød.
Jeg meer ei bæver
For Helas Qual,
Min Aand sig hæver
Til Odins Sal.

De to sidste Stropher, der mangle i Resterne af Udkastet, som her slippe, ere tagne fra Nyerups Nytaarsgave for 1812, Idunna, hvortil Oehl. foruden flere Bidrag leverede Stærkoddens Svanesang, siden optaget i Samlede Digte, II, 1823, og Digterværker, XIV, 1846.

Til P. Foersoms Poetisk Lommebog for 1813 leverede Oehl.: „Apol og Melpomene, Prolog til Stærkodder“, siden optaget med endeel Forandringer i Samlede Digte, II, 1823, under Navn af:

„Bragi og Idun. (Om Sørgespillet Stærk-
odder.)“

Apol og Melpomene.

Prolog til Stærkodder.

Apol.

Du som et Mønster frem vil stille
Den Mand, som slog for Guld sin Drot?
Jeg gyser ved hans Minde blot,
Du tvinger Taaren til at trille!
Medlidenhed afpresser du
Selv med den blodigfæle Scene?
Hvordan, min Søster Melpomene!
Forstaaer jeg din Begeistring nu?

Melpomene.

Jeg viser i en Kæmpe stor,
Hvad der mon røre hvert et Hierte:
Forsoningen, som Himlen lærte
Til Glæde for den faldne Jord.
Ei Melpomene kæmped vild
Mod Dyd, som Hedningers Gudinde,
Dg mindre nu skal Taaren rinde
For ud at slukke Vestas Ild.

Apol.

Der er jo vakkre Helte nok,
Som ei Misgierninger besmitter.
Hvi pryder du med Kunstens Glitter
En utafnemlig Marmorblof?
Fortiene da vel de, som vandre
I brodeløs Uskyldighed,
At deres Grave trædes ned,
Dg skal de vige for de Andre?

Melpomene.

Held den, som vandred giennem Livet
 Blandt de udvalgte Sielnes Tal!
 Hans Gravhøi ei nedtrædes skal,
 Ham Salighedens Krands blev givet.
 Urania ham Glæder spaaer,
 Hun skal ham høit et Tempel bygge. —
 Men der maa være Lys og Skygge,
 Hvor Melpomene Harpen slaaer.

Thi kun i denne Taagedunst,
 Som stormende med Lyset kæmper,
 Som enten dæmpes eller dæmper —
 Kun derudi bestaaer min Kunst.
 Middagens Sol er mig for heed,
 Med Natten hver en Farve viger;
 Men skøn er Solen, naar den stiger,
 Og yndig, naar den daler ned.

Apol.

Saa lad ham da sin Herre slaae,
 Men ei for Guld!

Melpomene.

Dg hvorfor ynder
 Du ei det Træk?

Apol.

Kan lave Synder
 Med høi og sielden Kraft bestaae?

Melpomene.

Ei til den samme Tid og Stund.
 Men at en Niding Helt er blevet,

Linie 4: ei nedtrædes] = Saml. Digte; Orig.: ikke trædes

Det har mig Elio foreskrevet;
Spørg hendes gamle Sæd kun!

Skal Virkelighed glimre meer,
End Phantasi? Lør Melpomene
Gi forestille dig en Scene,
Som du paa Tidens Tavle seer?
Han slog ihjel for Guld sin Ben,
Dg blev en Helt; Samvittigheden
Drog ud sit blanke Sværd af Skeden,
Dg drev ham til Forsoningen.

Var Synden ikke lav, kun stor,
Den havde svagt hans Bildskab fuet;
Vi havde ham ei siden skuet
Som en Stærkodder for sit Nord.
Men reent forladt af Baldur, Frei,
Han svimlede paa Helveds Kanter —
Da blinkte Himlens Diamanter,
Dg viste ham sin Redningsvei.

Hans Synd staaer her i dunkle Skiul,
Knap kan du den med Diet følge;
Den slaaer kun hid sin stærke Bølge,
For om at drive Daadens Hiul.
Jeg viser intet Jordskiæl nu,
Men Asken kun paa Kratrets Bæger,
Hvormed den sidste Straale leger.

Apol

omfavner hende.

End er min elskte Søster du!

Oehls Erindringer, III, 1850, Side 32:

En kort Tid af Sommeren [1811] tilbragte vi atter paa Christiansholm. Men det var Cometaaret, og det medbragte en affkyelig Hede, som jeg ikke kunde taale. I Fjorstningen holdt jeg mig dog tapper, og for endvidere [foruden ved at skrive Digtet Harald Hildetand; see samme Bind, Side 29] at bevise mine Landsmænd, at jeg ikke havde glemt det Nordiske, digtede jeg Tragødien Stærkodderr.

Samme Bind, Side 34-35:

I min nye Tragødie Stærkodderr havde jeg indbragt Ideen om Syndsfortrydelsen og Syndsforbedringen. Dersom disse Ord ikke ere et blot Mundsveir, saa maa en slig Forandring hos Mennesket være mulig. Her er ikke Spørgsmaalet: Kunde en Mand, som Stærkodderr, begaae en skammelig Handling? Men Spørgsmaalet er: Kunde en Mand, der har begaaet hiin Handling, blive en Mand som Stærkodderr? Og det troer jeg til Menneskehedens Ære. — Man maa sætte sig ind i hiin Tidssalder. Et Menneske, der begik en slig Forbrydelse i vor Tid, var en Ridding, som uden Omsvøb strax maatte overantvordes til Døden. Men hvad er det, Stærkodderr ønsker? Kun Døden. Og hvad straffes han med? Med Livet, der er ham en trykkende Byrde. I de hedenske Tider vare Mord og Drab saa almindelige, at man ikke gjorde sig nær den Betænkning over slige Handlinger, som nu. Pengegierrighed var de industriøse Barbarers almindelige Last, og Industrien har ikke udryddet den, skjøndt den fiendnere betiener sig af saa plumpe Midler. — Han har i et overilet Dieblif i Druffenskab begaaet Mordet.

Samvittigheden forfølger ham under glimrende Bedrifter, „hver enkelt stor nok for en Mand, at vorde Udødelighed viſ“ [Side 173].

„En anden Mand, et fremmed Væsen ſtaaer der; Iffum et Navn: Stærkodder, er tilbage Af Jordumsvæsenet. Hvad er Stærkodder? En Lyd, en Klang, et Intet! Og dog maa han Undgielde for den unge Daareſ Brøde.“ [Side 265.]

Men tilſidſt forſones Guderne; og diſſe nordiſk-hedenske Guder, der (ligesom de græſke) mere repræſentere de evige Naturkræfter, end de moraliſke Fuldkommenheder, betænke ſig ikke paa at optage den tappreſte Dødelige i deres Tal.

Denne dramatiſke Handling forbandt jeg med Epifoder, holdende mig, hvad Eligt angik, til den ſhaſſpearſke Hiſtory, ligesom i de ſtore Situationer til den lyriſk=pathetiſke græſke Tragødie. Jeg troer, at diſſe Epifoder, ſom Ariſtoteles forlanger det, deels efter Nødvendighed, deels med Sandsynlighed ere forbundne med Hovedhandlingen, underſtøtte den, og giøre Stykket intereſſant, hvilket i vore Dage ingen Tragødie kan undvære; ſkiondt jeg vel ved, at det Pathetiſke bør overveie det Intereſſante, og haaber ogsaa, det er Tilfældet ſaavel i Stærkodder, ſom i mine andre Tragødier.

Knudſen spillede Stærkodder, og ſkiondt denne Rolle laae uden for hans Fag, kom dog hans Begeiſtring, hans Kraft og nationale Følelſe ham til Hielp, og gjorde Virkning. Dog var det forſt en Ryge forbeholdt at fremſtille den egentlige Stærkodder.

Bemærkninger til Stærkodder:

Side 175, Linie 3:

J Vediggang sig føler Vendemod.]

Vendemod er: Ingild Vendemod, som han kaldes hos Saxo (Vedels Oversættelse, Side CXXI).

— 205, — 5-6:

Var ei Ingild

Den yngste Søn?]

I Stedet for Ingild skulde her, saaledes som i Digterens tyske Oversættelse af Stykket (1821), have staaet Frode, Ingilds Fader, hvem Stærkodder havde hjulpet paa Thronen ved at dræbe hans ældre Broder Oluf. Flere Steder, som berøre Slægtskabsforholdene mellem Stykkets Personer ere utydelige eller endog indbyrdes uovereensstemmende. Saaledes siger Angantyr paa samme Side:

Min Fader Halvdan havde større Krav

Paa Danmark, end Halvbroderen, end Ingild,

hvorved skal forstaaes: end Olufs Halvbroder og dennes Søn Ingild. Sammesteds kalder Angantyr sig en Søstersøn, men Side 235 en Brodersøn af Oluf. Naar Angantyr Side 208 og 235 siger, at han er af Frodes Blod, skal der vel tænkes paa Stammefaderen Frode Fredegode. Meget dunkelt er det Sted Side 205:

halv fun Frodes Blod,

Halv ægte Blod af den uskyldig Dræbte,

som lyder eens i alle fire Udgaver, og mangler i den tyske Oversættelse. Efter en noget konstig Fortolkning kunde det gaae paa Ingild, og betyde:

Slegfredsøn af Frode Fredegodes Ætling, kun halvt beslægtet med Oluf.

Side 207, Linie 20:

Hvert Blund er Sædforn til en vigtig Fremtid.] Blund skal betyde Oieblik; smlg. Varr. til Axel og Valborg, Side 172, Linie 24 (Trag. Dram. II, Side 290), og til Correggio, Side 147, Linie 24-26 (ovenfor Side 349).

— 281, — 10:

Det var en Hagleld!]

Hagleld, Hagelbyge, Iling; smlg. Bemærkn. til Hakon Jarl, Side 145, Linie 22 (Trag. Dram. I, Side 274).

— 297, — 23:

Hil, Hil vor Drot den Frækne! Frode Frækne!]

Den Frækne d. e. den Dristige, Modige.

— 300, — 10:

Saa lære Thor Starfodder at tilgive Synd!]

Dette Sted lyder i den tydske Oversættelse saaledes klarere:

Dann lerne jezt Starfother auch von Ufathor,
Dem Sünder zu vergeben, der zu grausam war.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Original-udgaven:

Side 159, Linie 1: *Personerne.*] = B; mangler i A.

— —, — 3: *Dronning*] = B; A: *Drotning* (saaledes hvergang dette Ord forekommer i Stykket, undtagen Side 210, Linie 9, hvor A allerede havde *Dronning*)

— 162, — 18: *Uf*] = B; A: *D*

- Side 162, Linie 29: *Danerfonges*] = C; A: *Dannerfonges*
(saaledes hvergang denne og andre Sammensætninger
med *Daner* forekomme i Stykket).
- 163, — 18: *Hyrmfage giennem Nattens mørke Huler*] = C; A: *Naar frem Hyrmfage giennem Nat-
tens Huler*
- 164, — 27: *unge, friske*] = B; A: *friske, unge*
- 165, — 2: *de store*] = C; A: *Naturens*
- —, — 4: *før*] = B; A: *end*
- —, — 6: *Ihi*] = B; A: *Ha!*
- —, — 20: *Søvn*] = C; A: *Slum*
- 166, — 10: *flyede*] A: *flydde* (i B, C og D anden
Forandring)
- —, — 12: *en Gubbe*] = B; A: *den Gamle*
- —, — 15-16: *ham strax | Gaae til sin*] = C; A:
ham ile | At see sin
- 168, — 10: *Th nu!*] = C; A: *Ei stort!*
- —, — 21: *barthudet, skulderbred*] = C; A: *barth-
hudet, stærk, bredskuldret*
- 173, — 5: *Gode*] = B; A: *Præst*
- —, — 7: *Bee dig! ja*] = B; A: *Bee dig, jeg er det*
- —, — 11: *Desværre*] = B; A: *Disværre*
- —, — 15: *hans*] = C; A: *sin*
- 174, — 24: *Endnu har*] = C; A: *Har endnu*
- —, — 28: *faldet*] = B; A: *falden*
- 175, — 30: *det friske Lov*] = B; A: *de friske Grene*
- 176, — 1: *Udsprunget*] = B; A: *Udsprungne*
- —, — 18, og Side 181, Linie 13: *Edelstene*] = B; A: *Edilstene*
- —, — 29: *fom, en*] A (B, C og D): *fom! en* (i
den tydske Oversættelse lyde Linie 26-29 saaledes:

Wer wirkte alles dieß, in kurzer Frist?

Baulundurð Sohn! ein Künstler feltner Sachen.)

Side 177, Linie 4: ha, vidste du kun selv] = B; A: o om
du vidste kun

— —, — 5: flæder] = B; A: sømmer

— —, — 17: skued jeg dog værre] = B; A: saae
jeg frygtelig're

— —, — 18: dig] = C; A: du

— —, — 25: Riset ydmyg som en Træl] = B; A:
Riset af en grim Barbar

— 178, — 4, og Side 209, Linie 3: Blandværk]
= C; A: Blindværk

— 179, — 19: Men derfor vorder han dog Ingilds]
= B; A: Men ham ei fra at vorde Ingilds

— —, — 23: Mading] = B; A: Madding

— —, — 26: grundende, som] = B; A: grundende hen
for sig, som

— —, — 31: kunsterfaren Græfer] = B; A: kunstig
græfist Mand

— 181, — 20: Med] = B; A: I

— —, — 28: vise Love] = B; A: viis Indretning

— 182, — 8: Fornøic] = B; A: Fornøier

— —, — 27, og Side 297, Linie 10, 12 og 17:
Oldinger] = B; A: Oldinge

— 183, — 17: Den blodner] = B; A: De blodne

— —, — 20: Hævnens Haand endnu] = B; A: endnu
Hævnens Haand

— —, — 23: fælde] = B; A: dræbe

— 184, — 3 og 5: Forvaltning] = B; A: Indretning

— —, — 7: Gartner] = B; A: Planter

- Side 184, Linie 14 og 17: byde] = B; A: byder
- —, — 19: negter] = B; A: undflaer
- 185, — 17: det] = B; A: mig
- 187, — 23: Alfader Varven gav] = D; A: Alfader
hang paa Varven
- —, — 30: Edderdraaben] = B; A: Edderdraaber
- 189, — 10: Nei] = B; A: Ja
- —, — 27: Troe] = B; A: Troer
- —, — 31: tilidsfuld] = B; A: rolig til
- 193, — 2: bittert] = B; A: bitter
- —, — 9: den] = B; A: dem
- 194, — 28: ad] = B; A: af
- 195, — 20: Geddefiortlen] = B; A: Geddefiortlen
- 196, — 22: Etandé] = B; A: Bliv
- —, — 26: Virkelig?] = B; A: Ja? I Sandhed?
- 197, — 20: Eigel gaaer.] = den tydske Over-
sættelse (smlg. Var. til Side 213, Linie 5); mangler
i A, B, C og D.
- —, — 30: det Frie] = B; A: den fri Luft
- 198, — 4: Hil Ungantyr] = B; A: Hil dig,
min Ven
- —, — 8-9: haabet, Broder! | Ut] = B; A: haabet
end | Ut
- 200, — 5: Kunde du fun dæmpe] = B; A: Hvið
du funde dæmpe
- 201, — 6, og Side 246, Linie 23: Fyrisvold]
= D; A: Fyresvold
- 202, — 7: megen Tid] = B; A: lang Tid ud
- 204, — 24: Trælleaaget, give] = B; A: Trælleaag,
og give
- —, — 26: hevned sig] = B; A: tog sin Hævn

- Side 205, Linie 22: uforsigtigt] = B; A: uforsigtig
 — 207, — 25: Slip] = B; A: Lad
 — 208, — 3: skumfuldt giennem Geisers Rift] = B;
 A: ud igiennem Heflas Side
 — —, — 17: min Hu] = B; A: mit Hierte
 — 209, — 8: Nu skal jeg tvinges til den ugle Fengo]
 = B; A: Nu vilst du tvinge mig til Fengo's Side
 — 210, — 3: igien] = B; A: atter
 — 211, — 13: Hervor] = C; A: Hervor
 — —, — 14: Tyrſing] = C; A: Tirſing
 — —, — 16: paa] = B; A: i
 — —, — 22: Gerda] = B; A: Gerdur
 — 212, — 4: Twivler] = B; A: Twiler
 — —, — 12: ſmelted] = B; A: ſmelter
 — —, — 31: bugner] = C; A: buffer
 — 213, — 5: Han gaaer.] = B; mangler i A.
 — —, — 21: min Geg. Hvor gammel, ſtor] = C;
 A: min gamle Bæg. Hvor ſtor
 — —, — 22: Hertthadal] = B; A: Hertthedal
 — 214, — 11: løfter] = B; A: Hæver
 — —, — 14: af Horn] = B; A: af to Horn
 — 215, — 5: Reden] = B; A: Redet
 — 216, — 8: Traade] A: Traadde (i B, C og D
 anden Forandring; smlg. Var. til Side 273, Linie 23)
 — —, — 23: en Kamp] = B; A: en Twefamp
 — —, — 24: Uren] = B; A: Ure
 — 217, — 3: opbryder] = B; A: indbryder
 — —, — 4: Steenfiften] = B; A: I Fiſten
 — —, — 10-11: vide ſikkert fiſt, | Om og den
 ſkaanſke] = B; A: vide fiſt om og | Den gamle
 ſkaanſke

Side 217, Linie 15: [føst at svæve hen ad] = C; A: fun
at svæve over

— —, — 20: [hvið] = C; A: om

— 218, — 7: [staaer] = B; A: staae

— —, — 8: [gaaer] = B; A: gaae

— —, — 9: [For at bedrage Konger, Jarler, Helte]
= B; A: [For paa sliq Biis snildt at bedrage Mængden]

— —, — 26: [Bælde] = B; A: Septer

— 219, — 7: [Kyst] = B; A: Throne

— 220, — 17: [Baa] = C; A: J

— 221, — 17: [der ubhindret] = B; A: ubehindret

— —, — 21-22: [Hans Dine lyne med | Et Blif,
hvortil du aldrig] = B; A: [Han lyner med to Dine
| Hvortil du endnu aldrig]

— 222, — 23: [Kun Gaa beklæde deres Plads med
Gre] = B; A: [Gaa veed med Klogt at virke i sit
Kald]

— 223, — 11: [modnes ikke just] = C; A: modner
jeg ei atter

— —, — 12: [damper] = B; A: [sveder]

— —, — 18: [hørte før i Dag jeg ingen] = B; A:
[hørte jeg ei før i Dag]

— 224, — 19: [da] = B; A: vel

— 225, — 10: [som ei kan forglemme] = B; A: [som
end ei kan glemme]

— 226, — 2: [paaftod] = B; A: paaftaaer

— 228, — 2: [du svage] = B; A: høiſtsvage

— —, — 15-16:

Dg drifter med sin Faders Mordere;
Som deler fiælnes Sydlinge]

= C; A:

Kun med sin Faders Mordere; som følger
Den vellystfulde Sydling

Side 228, Linie 21: dig! Hun] = C; A: dig, som

— 229, — 5: mig, og] = C; A: mig, som

— —, — 10: fuldbragt] = B; A: bedrevet

— —, — 23-24: med udspilet Die, | Med opblæst
Kind] = B; A: med udspilte Dine, | Opblæste Kind

— 230, — 2: Som muntred Sindet, og forfriskte
Hjertet] = B; A: Som friskte Sindet op, og rørte
Hjertet

— —, — 4: fildrer] = B; A: frisser

— —, — 25: Geder] = B; A: Gedder

— 231, — 14-15: giøre | Til Nidingens, den ugle
Fengs Hustru] = B; A: tvinge | Til Nidingens den
ugle Fengs Side

— 233, — 16: hvis du formaaer] = B; A: ifald du
kanst

— —, — 19-20: min Siæl | Er aaben, blid, fiern
fra Forstillelsen] = B; A: mit Hjerte | Er aabent,
mildt, reent for Forstillelsen

— 234, — 7: hans] = C; A: sin

— —, — 26: diærv] = B; A: stærk

— 235, — 9: mindre] = B; A: minde

— —, — 10: jeg har jo talt] = B; A: Nu har jeg talt

— —, — 11: er en Normand, han er Gistens Søn]
= C; A: er Kong Gistens Søn paa Agde. Ha!

— —, — 18: Angantyr er] = B; A: Angantyr (som er

— —, — 20: Angantyr.] = B; mangler i A.

— —, — 24: Ni fun mod] = B; A: Ni imod

— 237, — 9: Stærkodd] = B; A: Stærkodd

- Side 237, Linie 19: Balget overlades dig] = C; A: Balget sætte vi til dig
- 238, — 3: fælder] = B; A: twinger
- —, — 13: Bevæbnet] = B; A: Mig væbnet
- 239, — 4: Guder] = B; A: Himmel
- —, — 27: Paa] = C; A: I
- 240, — 8: Hvad Vren byder, kan ei Frygten hindre] = B; A: Hvad Pligt mig byder, kan ei Frygt mig hindre
- —, — 12: høie] = D; A: ædle
- —, — 13: Tilstede var her Ingen, uden jeg] = B; A: Tilstæde ingen var foruden mig
- 241, — 21: Nei] = B; A: Ja
- —, — 29: ikke møder] = B; A: møder ei
- 242, — 7: Intet Modet rokker] = B; A: Helstes Hær sig flokker
- 243, — 15: mig, hugprude, stærke] = B; A: mig af vakkre stærke
- —, — 22: thi fun] = B; A: Iffun
- —, — 23: paa] = B; A: af
- 244, — 24: hans] = B; A: sin
- 245, — 2: Guder] = B; A: Himmel
- —, — 21-22: det hist | I Mornens klare Bæld! Der] = B; A: det her
- I denne Mornens dybe klare Kilde,
Som risler ved min Fod. Der
- 246, — 7: Bondens Lee] = B; A: Kæmpens Segel
- —, — 25: som sec flart] = C; A: som kan stirre
- 247, — 19: al] = B; A: sliq
- —, — —: som] = C; A: en
- —, — 21: Som] = C; A: En

Side 248, Linie 5-7 :

Før Solen synker, sadler
Jeg Odins Hest, og rider til min Fader,
Til Hel, med Hermod, over Giallerbro.]
= B; A:

- Før Solen blodig synker,
Der skalst du see ham, see ham naae sit Maal —
Der rider han til Hel paa Halfdans Staal.
- —, — 11: Med Halfdans Sværd jeg tvunget har
min Fiende —] = B; A: Spaadommen er opfyldt
med Dobbeltfands!
 - 249, — 3: Thusnesda] = B; A: Svarteham
 - 250, — 11: Sang] = B; A: Rurr
 - —, — 29: Danemarks] = C; A: Danmarkis
 - 251, — 10: stumt] = B; A: stum
 - —, — 28: afsted! Før] A (B, C og D): afsted,
før (i den tydske Oversættelse er hele Scenen udeladt)
 - —, — 30: Tilbageblevne, drage] A (B, C og D):
Tilbageblevne. Drage
 - 252, — 4: høit] = B; A: end
 - 253, — 18: dine Mænd] = B; A: alle Mand
 - —, — 20: ufortøvet ile] = B; A: ile ufortøvet
 - 254, — 20: rustne Ræmpejern] = B; A: støvet-
rustne Jern
 - 255, — 1: Grundende.] = B; mangler i A.
 - —, — 4: halvt] = D; A: halv
 - —, — 13: Sværd var] = B; A: Sværd — var
 - —, — 13-14: mig for grunt | Før den Retfærdige]
= B; A: mig forhadet | Før den Fornuftige
 - 258, — 22: aldrig elskte] = B; A: elskte aldrig
 - 259, — 13: de] = C; A: det

- Side 259, Linie 24: Guld, Hæder, Magt] = B; A: Guld, Magt
- 260, — 27: Herthe] = B; A: Hertza
- 261, — 1: møsbegroede] = B; A: høitopsteilte
- —, — 12: Fader! deler du min] = B; A: Faer, du dele skalst min
- 262, — 16: Sugget] = B; A: Stødet
- 263, — 8-9: det har | Ei været Nidingsværk, som holdt ham borte] = C; A: det kan | Ei have været Nidingsværk, som holdt ham
- —, — 15: jeg dig jo Tid at] = B; A: jeg Tid dig til at
- —, — 16: blodig] = B; A: blodløs
- —, — 23: Lab] = B; A: Klo
- —, — 30-31: Dette Vind | Blev] = B; A: Dette Vind om høire Armen | Blev
- 264, — 14-15: Hovmodighed, at aldrig | Forbinde skulde mig en Qvindehaand] = B; A: Hovmodighed ei at | Mig lade Gaar forbinde af en Qvinde
- —, — 17: Mundheld] = B; A: Ordsprog
- 265, — 2: høde] = B; A: bløde
- —, — 21: iffe] = C; A: ei
- —, — 26: Jeg vidste det først, da det var forbi] = B; A: Jeg fik det vide først, da alt var endt
- 266, — 1: godt] = C; A: vel
- —, — 20: Som Venner, fulgtes ad paa Ledingsstog] = B; A: Tilsammen; deelte mangt et Ledingsstog
- —, — 23: intet] = B; A: ei et
- 267, — 5: tilbagefalde] = B; A: erindre os
- —, — 26-27: Har din Helga | Da mindre] = B; A: Er din Helga | Af mindre

- Side 268, Linie 20: hiðset] = B; A: først hift
 — —, — 27: oð gaæ til Hæren] = B; A: oð
 væbne oð
 — —, — 29: Gígil! bliv] = B; A: Bliv, Gígil, bliv
 — 269, — 4 og 6: Efiwe] = B; A: Runding
 — —, — 24: Stærfodd] = C; A: Udele
 — 270, — 14: paa] = B; A: i
 — —, — 15: Driffelag] = B; A: Driffelaug
 — 271, — 3: Stærfodder] = B; A: Stærfod
 — —, — 14: Guder] = B; A: Himmel
 — 272, — 7: første Midnat] = B; A: førstegang strag
 — —, — 8: Vintertid] = B; A: Vinterstid
 — —, — 9: Riin] = B; A: Gnister
 — —, — 11: Med Ið og Sne] = B; A: Med
 iðne Lag
 — —, — 15: Saar] = B; A: Bunde
 — 273, — 5: vife] = C; A: give
 — —, — 17: Hver Dag i Ugen] = B; A: Den
 hele Uge
 — —, — 23: Traade] = B; A: Traadde
 — 275, — 24: oð] = B; A: mig
 — —, — 31: gylde] = B; A: gylde
 — 276, — 29: Hirdmand] = B; A: Hofmand
 — 277, — 2: troe, man faae en venlig] = C; A:
 troe at see en fredlig
 — —, — 5: Flaade: ved] A: Flaade i; B, C og D:
 Flaade, ved
 — 278, — 7-8: drømme, Frigga! paa dit Efið, | Til
 ind han slumrer ved dit Moderbryst] = C; A: drømme
 i Naturens Efið, | Til mildt han slumrer ind ved
 hendes Bryst

- Side 278, Linie 21: stolte] = B; A: høie
- —, — 26: De] = B; A: Som
- —, — 27: Et Bytte] = B; A: Bortrevne
- 279, — 2: eenlig Kriger] = B; A: eensom Krigsmand
- —, — 24: og tegnet mig med Øren] = B; A: betegnet mig med Rodfridt
- 280, — 4: som bringer et Bæger] = B; mangler i A.
- —, — 15: gaae igien] = B; A: nu afsted
- —, — 25: fasteø] = B; A: himle
- —, — 30: beie] = B; A: Boier
- 281, — 5: Var ogsaa drabelig, som Ufa-Tyr] = B; A: Var ikke mindre en ubændig Tyr
- —, — 23: Bedæffed] = B; A: Bedæfte
- —, — 27: brede] = B; A: bedre
- 282, — 5: Efiold] = B; A: Pantser
- —, — 12: fomme] = B; A: kommer
- —, — 18-19: fra Østen | Han drog med Userne] = B; A: fra Tanais | Han førte Userne
- 283, — 2: Ustentid] = B; A: Ustenøtid
- —, — 24, 30, Side 284, Linie 6, 11, 15, 21, 29, Side 285, Linie 3, 8, Side 296, Linie 9, 13, 21, Side 297, Linie 4 og 20: Herolden] = B; A: Herold
- —, — 31: selv] = B; A: sjelv
- 285, — 21-22: du dog | Ved høilys Dag] = C; A: du i | Den lyse Dag
- 286, — 12: bedæf] = B; A: bedæft
- —, — 13: Røg, med den] = B; A: Røg, og den
- —, — 20: og svimle ved dens Gab] = B; A: og lugte Dødens Damp

- Side 287, Linie 6: Forbandel[er] = B; A: Forbandelse
 — 290, — 30: Vil] = B; A: Skal
 — 292, — 8: behøver] = B; A: maa øve
 — —, — 9: Dig til Bedrifter driver, vil forson
 [aa] = B; A: Til Dyden driver bleg dig, vil for-
 sone nu
 — —, — 13: Urlighed] = B; A: Kierlighed
 — 293, — 20: træder] = C; A: Ganger
 — —, — 21: Ludurhorn] = B; A: Ludurflanger
 — —, — 29-30: Først jeg dog vil see | Min Eigil
 Brudgom, og min Helga Brud] = B; A: Først skal
 mig dog glæde | At see min Helga Brud, min Eigil
 Brudgom
 — 294, — 8-9: En høitidelig Melodie blæses.] = B; A:
 En hellig fiirstemmig Melodie blæses af dybe Horn.
 — —, — 27: Peger paa Eigil.] = B; mangler i A.
 — 295, — 5: dadle ham] = B; A: tordne mod ham
 — —, — 10: Herolden] = B; A: Herolderne
 — —, — 31: Det bringes her igien] = C; A: Jeg
 bringer strax igien
 — 296, — 29: forsviis paa den høire Arm] = B; A:
 overfors paa høire Armen
 — 297, — 25: ffienke] = B; A: ffienker
 — —, — 26: Stilhed] = B; A: Pause
 — —, — 27-28: vecmodigt] = B; A: vemodigen
 — 298, — 17: dvæl] = B; A: Bliv
 — 299, — 23: kongelige] = B; A: foldetrøde
 — 300, — 24: Stærkoddess] = B; A: Stærkods
 — —, — 26: omfavner Helga] = B; A: omfavner sin
 Helga
-

Rettelser.

Side 129, Linie 14 (og det tilsvarende Sted i Varianterne): skal
du læs: du skal

— 155, — 22, i nogle Exemplarer: for seent, for seent læs:
for seent, for seent —

II. Dramatiske Digte: Syngespil, Lystspil og Stuespil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; **nedfat Pris 4 Kr.**

V. Episke Digte: Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; **nedfat Pris 3 Kr.**

V. Dramatiske Digte: Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; **nedfat Pris 10 Kr.**

VI. Dramatiske Digte: Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Aladdin, Fiskeren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; **nedfat Pris 2 Kr.**

VII. Erindringer. Bogladepriis 2 Rdl 24 β; **nedfat Pris 3 Kr.**

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 4 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilken er den ualmindelig billige Pris af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der antidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anskaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Pris **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Rjœbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Pilestrœde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875. .

Trakt hos J. H. Schulz.

